

**Акціонерне товариство
«Державний експортно-імпортний банк України»**

**Консолідований звіт керівництва (консолідований
звіт про управління)**

Річна консолідована фінансова звітність

*За рік, що закінчився 31 грудня 2022 року,
зі звітом незалежного аудитора*

ЗМІСТ

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ КЕРІВНИЦТВА (КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ).....	3
---	---

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

РІЧНА КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Консолідований звіт про фінансовий стан.....	43
Консолідований звіт про прибутки та збитки	44
Консолідований звіт про сукупний дохід	45
Консолідований звіт про зміни у власному капіталі.....	46
Консолідований звіт про рух грошових коштів (прямий метод)	47

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

1. Основна діяльність.....	48
2. Основа складання фінансової звітності	48
3. Основні положення облікової політики	50
4. Суттєві облікові судження та оцінки	63
5. Інформація за сегментами	64
6. Грошові кошти та їх еквіваленти	67
7. Зміни в зобов'язаннях у фінансовій діяльності.....	68
8. Збиток від зменшення корисності, визначений згідно з МСФЗ 9	68
9. Кредити та аванси банкам.....	69
10. Кредити та аванси клієнтам	71
11. Інвестиції в цінні папери.....	77
12. Інвестиційна нерухомість.....	80
13. Основні засоби.....	81
14. Нематеріальні активи.....	83
15. Податок на прибуток.....	84
16. Інші фінансові активи та інші фінансові зобов'язання.....	85
17. Інші нефінансові активи та інші нефінансові зобов'язання	86
18. Похідні фінансові інструменти	87
19. Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу	88
20. Кошти банків	88
21. Інші залучені кошти	90
22. Кошти клієнтів	92
23. Субординований борг.....	94
24. Капітал	94
25. Договірні та умовні зобов'язання	96
26. Процентні доходи та витрати	104
27. Комісійні доходи та витрати	105
28. Витрати на виплати працівникам та інші адміністративні та операційні витрати.....	105
29. Управління ризиками	106
30. Справедлива вартість активів та зобов'язань	123
31. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення.....	129
32. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	130
33. Операції з пов'язаними сторонами	130
34. Достатність капіталу.....	132
35. Події після звітної дати	134

Консолідований звіт керівництва (консолідований звіт про управління)

**АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА
«ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПОРТНО – ІМПОРТНИЙ БАНК УКРАЇНИ»**

(консолідований звіт керівництва (консолідований звіт про управління) складено відповідно до вимог статті 126 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів, затвердженого рішенням НКЦПФР від 3 грудня 2013 року № 2826, Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», «Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України», затвердженої постановою Правління НБУ від 24 жовтня 2011 року № 373)

Акціонерне товариство «Державний експортно-імпорتنний банк України» (далі – Укрексімбанк, АТ «Укрексімбанк», Банк/банк або емітент) засновано у 1992 році та внесено до Державного реєстру банків 23 січня 1992 року за номером 5, Укрексімбанк здійснює свою діяльність на підставі Банківської ліцензії №2.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років 100% статутного капіталу Укрексімбанку належать державі. Функції з управління корпоративними правами держави у Банку здійснює Кабінет Міністрів України.

Головний офіс Укрексімбанку знаходиться у м. Києві по вул. Антоновича, 127. Банк має 22 філії та 29 відділень (31 грудня 2021 року: 22 філії та 29 відділень) і два представництва в Лондоні та Нью-Йорку. Банк та його філії є єдиною юридичною особою.

Історично основним видом діяльності Укрексімбанку є обслуговування експортно-імпорتنних операцій. Наразі Укрексімбанк має диверсифіковану клієнтську базу, що включає значну кількість великих промислових і державних підприємств. Укрексімбанк приймає вклади від фізичних та юридичних осіб, надає кредити, здійснює платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну іноземних валют, інвестує кошти, здійснює розрахунково-касове обслуговування клієнтів та надає інші банківські послуги.

Однією із головних функцій Укрексімбанку є сприяння, від імені Уряду України, обслуговуванню кредитних договорів, що підписані Урядом України та урядами інших держав. Укрексімбанк виступає агентом Уряду України та обслуговує кредити від іноземних фінансових установ у відповідності до зазначених договорів.

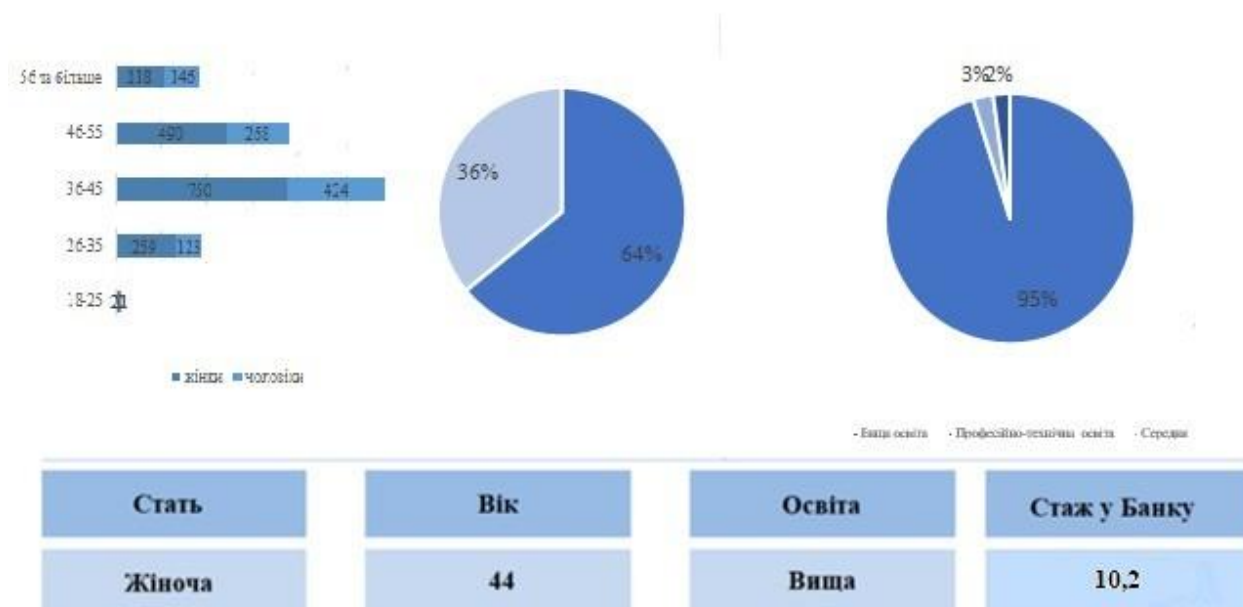
«Укрексімбанк» має дочірні підприємства «Лізингова компанія «Укрексімлізинг» та ТОВ «Ексімлізинг» (далі разом – Укрексімбанк, АТ «Укрексімбанк», Банк/банк або емітент).

Дочірнє підприємство «Лізингова компанія «Укрексімлізинг», що повністю належить Укрексімбанку, було засноване у 1997 році та зареєстроване в Україні і здійснює торгові та лізингові операції.

Дочірнє підприємство ТОВ «Ексімлізинг», що повністю належить Укрексімбанку, було засноване у 2006 році та зареєстроване в Україні і здійснює торгові та лізингові операції.

Людські ресурси, зайнятість, повага до прав людини, інтелектуальний капітал та його використання для досягнення цілей банку, боротьба з корупцією

АТ «Укрексімбанк» є надійним роботодавцем в фінансовому секторі країни. Профіль команди та профіль працівника Банку виглядають наступним чином:

Станом на 31.12.2022 загальна облікова чисельність в системі АТ «Укрексімбанк» становить 2 709 працівників.

HR-служба, яку реформовано у 2020 році, відповідає сучасній моделі організації бізнесу. Нова структура HR-служби у 2022 році забезпечила реалізацію комплексного підходу до управління персоналом: підбір, адаптація, оцінка, винагороди працівників, організаційний розвиток, кадрове адміністрування, навчання та розвиток персоналу, нематеріальна мотивація персоналу та внутрішні комунікації.

В рамках стратегії розвитку АТ «Укрексімбанк» розроблено та затверджено **нову HR-стратегію АТ «Укрексімбанк» 2020-2022**, стратегічна ціль якої: послідовне впровадження трансформаційних змін в управлінні персоналом, як основи для зміцнення бренду роботодавця, побудова та збереження високопрофесійної, залученої, лояльної, мотивованої команди Банку, яка здатна гнучко реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі та забезпечувати лідируючі позиції Банку на фінансовому ринку.

Упродовж 2022 року продовжено впровадження прозорого та централізованого найму персоналу, підвищення якості підбору кандидатів на вакантні посади в усіх самостійних структурних і відокремлених підрозділах Банку, встановлення єдиних принципів погодження кандидатів відповідно до стратегічних планів та потреб Банку. Підібрано та оформлено на роботу в Банк 219 нових працівників, з них:

- в розрізі ГБ/філій: 161 новий працівник на вакантні посади Головного Банку та 58 нових працівників на вакантні посади філій;
- в розрізі посад: 16 нових працівників оформлено на керівні посади (керівники ССП, начальники управлінь та заступники керуючий філій), 16 – на посади керівників напрямів та 187 – на лінійні посади.

Упродовж 2022 року продовжено впровадження комплексної системи оцінки персоналу, в рамках якої успішно реалізовано заходи з оцінки персоналу з використанням валідних інструментів відповідно до світових практик. В перше в Банку реалізовано проведення Оцінки 360° на базі сучасної дистанційної онлайн платформи. Станом на 31.12.2022 Оцінку 360° проведено для 180 працівників філій та Головного банку. За результатами оцінки учасники отримали зворотні зв'язки та сформували індивідуальні плани розвитку.

З метою організації та забезпечення процесу розвитку в межах Банку високопотенційних працівників, які є внутрішнім кадровим резервом для оперативного закриття вакансій Банку, розроблено концепцію Порядку роботи з високопотенційними працівниками (HiPo).

Проведено аналіз потреб у навчанні персоналу, розроблено та затверджено План навчання працівників Банку на 2023 рік (Наказ №25-23 від 01.02.2023 р.).

Упродовж 2022 року:

- працівники Банку 23 900 разів пройшли навчання на 49 дистанційних курсах;
- 143 працівники прийняли участь у 33 навчальних заходах організованих зовнішніми провайдерами;
- проведено 11 очних тренінгів для 89 працівників Головного банку, а також 24 тренінги для 365 працівників філій;
- 426 працівників Головного банку та філій прийняли участь у 38 онлайн-тренінгах, проведених внутрішніми тренерами Банку;
- в середньому кожен працівник пройшов до 10 навчальних курсів;
- для всіх працівників було відзнято та запущено 15 навчальних відео-роликів.

Відповідно до чинного законодавства управлінням кадрового адміністрування було здійснено переведення паперових трудових книжок в електронну форму.

В рамках внутрішніх комунікацій та розвитку корпоративної культури продовжується процес розвитку корпоративної культури Банку, яка спрямована на підтримку досягнення бізнесом своїх стратегічних цілей.

Проведено дослідження долученості, лояльності та задоволеності співробітників Банку. Результати презентовані членам Правління.

Працює система горизонтальних та вертикальних внутрішніх комунікацій, які допомагають якісно каскадувати ключові меседжі Банку працівникам. Проведена стратегічна сесія за участі керівництва Банку, регіональних керівників та керівників ССП.

Розроблено та реалізовано низку заходів та проєктів для підтримки співробітників під час воєнного вторгнення російської федерації в Україну. Серед реалізованих – посилення комунікацій у напрямку підтримки ментального здоров'я співробітників, проєкти: «Разом до перемоги», «Exim Help», «Мова наша сила», «Exim People» - розповіді про кращих співробітників Банку.

У 2022 році внутрішні комунікації були спрямовані на підвищення інформованості співробітників щодо подій в Банку, допомоги тимчасово переміщеним колегам, знайомство та допомога в опануванні нового програмного продукту Microsoft 365.

Повага до прав людини.

Питанням поваги до прав людини Банк у своїй діяльності керується Конституцією України, суворо дотримується законодавства і нормативних актів України, нормативних документів Банку, Кодексом поведінки (етики)

АТ «Укресімбанк», Антикорупційної програми акціонерного товариства «Державний експортно-імпортний банк України», а саме:

- У Банку поширюється культура поваги до керівників та працівників Банку. Керівникам та працівникам Банку надаються рівні можливості для професійного розвитку, реалізації трудових прав, розвитку професійного потенціалу. Керівництво Банку вживає заходів, спрямованих на охорону праці та здоров'я керівників та працівників Банку, створюючи необхідні умови для їх безпечних умов праці та підвищення соціального добробуту;
- У Банку не допускаються будь-які прояви дискримінації щодо керівників та працівників Банку за ознакою расової приналежності, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, етнічного, соціального та іноземного походження, чи будь-якими іншими ознаками під час прийому на роботу, оплати праці, просування по службі;
- Основними критеріями для призначення керівників та працівників Банку на вищу посаду є їхні досягнення та здібності. Кожен працівник Банку має право висунути свою кандидатуру на вільні вакансії, що наявні в Банку, за умови відповідності кваліфікаційним вимогам;
- Банк у своїй діяльності не застосовує переслідування осіб будь-якого роду.

Банк не використовує та не підтримує використання праці дітей, які не досягли встановленого трудовим законодавством мінімального віку, з якого допускається прийняття на роботу.

По системі АТ «Укресімбанк» щороку встановлюються норми тривалості робочого часу за календарем п'ятиденного робочого тижня, який не перевищує 40 годин на тиждень, з двома вихідними в суботу та неділю з обов'язковим дотриманням норм тривалості робочого часу.

Відповідно до вимог чинного законодавства України працівникам Банку надаються різні види відпусток, зокрема, щорічна відпустка (основана та додаткова за особливий характер праці), додаткова відпустка у зв'язку з навчанням, соціальні відпустки (зв'язку з вагітністю та пологами, відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, працівникам, які мають дітей, тощо), відпустки без збереження заробітної плати.

Працівники Банку підтримують здоровий спосіб життя долучаючись до зовнішніх та внутрішніх заходів, спрямованих на активний спосіб життя. Кожен працівник Банку забезпечений полісом з добровільного медичного страхування.

Відповідно до Вимог Закону України «Про запобігання корупції» в АТ «Укресімбанк» діє Антикорупційна програма акціонерного товариства «Державний експортно-імпортний банк України», затверджена Наказом №270 від 15 липня 2015 року (далі – Антикорупційна програма).

Антикорупційною програмою визначається комплекс правил, стандартів та процедур щодо запобігання, виявлення та протидії корупції у діяльності АТ «Укресімбанк» (далі – Банк). Антикорупційна програма поширюється на всіх працівників, які перебувають у трудових відносинах з Банком, незалежно від займаної посади та виконуваних функціональних обов'язків.

Крім того, відповідно до вимог Положення про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах, затвердженого постановою Правління Національного банку України №64 від 11 червня 2018 року та з метою забезпечення ефективності щодо запобігання проявам корупції у підрозділах Банку, діють такі внутрішні нормативні документи:

- Кодекс поведінки (етики) АТ «Укресімбанк», затверджений рішенням Наглядової ради Банку від 02 грудня 2022 року (Протокол №49);
- Політика «Механізм конфіденційного повідомлення про неприйнятну поведінку в АТ «Укресімбанк», порушення в діяльності АТ «Укресімбанк», затверджена рішенням Наглядової ради Банку від 16 вересня 2022 року (Протокол №41);
- Політика запобігання, виявлення та управління конфліктами інтересів в АТ «Укресімбанк», затверджена рішенням Наглядової ради Банку від 21 жовтня 2022 року (Протокол №45);
- Положення про управління конфліктами інтересів в АТ «Укресімбанк», затверджена рішенням Наглядової ради Банку від 21 жовтня 2022 року (Протокол №45).

Технологічні ресурси та їх використання для досягнення цілей банку

2022 року АТ «Укресімбанк», забезпечуючи безперервне функціонування своєї діяльності в складних умовах воєнного часу, продовжував ІТ трансформацію для досягнення такого рівня ефективності, за якого досягається лояльність цифрових користувачів його послуг, достатній рівень надійності й захищеності ІТ-інфраструктури та гнучкості впровадження новітніх технологій і систем у відповідності з вимогами бізнесу, а також створюються умови для реалізації амбіційних проектів впровадження нових інноваційних банківських продуктів.

Для забезпечення ефективної роботи банку в умовах безпрецедентних викликів, пов'язаних з динамічною релокацією його підрозділів і працівників, в рекордно короткі терміни здійснено міграцію на сучасний сервіс колективної співпраці Microsoft 365 з ключовими службами Outlook, Teams, Word, Excel, PowerPoint, OneDrive, створено надійно захищене середовище віддаленого доступу на базі GlobalProtect платформи Palo Alto Networks.

Цифрове ядро внутрішньої інфраструктури банку було перенесено до хмарних сервісів (AWS), а для додаткової надійності розгорнуті резервні технологічні майданчики. Зовнішній сайт, системи дистанційного обслуговування та мобільні застосунки для клієнтів, а також інші електронні сервіси 2022 року працювали безперебійно.

Для забезпечення сталої роботи Центру дистанційного обслуговування клієнтів використовувались незалежні технічні рішення щодо телефонії.

Маючи в наявності необхідне обладнання та канали зв'язку для безперервної роботи, АТ «Укресімбанк» приєднався до об'єднаної банківської мережі НБУ Power Banking з метою безперервного надання банківських послуг за відсутності електропостачання та/або зв'язку.

Підтримуючи прагнення України до інтеграції зі світовими ринками АТ «Укресімбанк» бере активну участь в проектах впровадження міжнародних стандартів, зокрема стандарту ISO20022 для обміну повідомленнями з СЕП НБУ та SWIFT. 2022 року здійснювалась активна підготовка та тестування програмного забезпечення в рамках цих проектів.

Ставши напередодні 2022 року повноправним учасником SWIFT gpi банк постійно утримує найвищий («зелений») рівень виконання вимог SLA і вже отримує значні переваги через прискорення обробки платежів і процесів розслідування, а користувачі iFOBS при цьому мають доступ до повної траси вихідних платежів. Подальший розвиток технології виконання валютних платежів пов'язаний з використанням сервісів Accuity Bankers Almanac для автоматизації вибору оптимального маршруту їх проходження.

Протягом 2022 року банком було забезпечено:

- розширення функціональності мобільного застосунку для приватних клієнтів EnterEXIM 2.0 (відкриття та поповнення депозитів фізичних осіб онлайн, керування їх пролонгацією; виконання платежів в національній валюті між власними картковими та поточними рахунками; платежі на довільні реквізити; регулярні платежі; застосування шаблонів платежів; платежі за номером мобільного телефону по технології Visa Alias; додатковий метод аутентифікації у вигляді телефонного дзвінка для забезпечення ще більш безпечного користування застосунком);
- розширення функціональності СДО iFOBS для корпоративних клієнтів (електронне підписання договорів з контрагентами; імпорт валютних документів; розсилка повідомлень клієнтам про необхідність актуалізації даних; функціональність Push messages в мобільному застосунку);
- впровадження нової версії ПЗ для взаємодії з BankID 2.0 з посиленнями вимогами до безпеки сервісу;
- впровадження механізму автоматичного зарахування коштів клієнтам на основі отриманих реєстрів зовнішніх контрагентів, зокрема UNICEF;
- удосконалення автоматизації формування звітності за вимогами FATCA;
- впровадження ПЗ для взаємодії з Кредитним реєстром НБУ згідно з Технічними умовами подання банками до Національного банку України інформації про кредитні операції банку з боржником-фізичною/юридичною особою та ведення Кредитного реєстру Національного банку України (версія 4.5);
- підключення до «Системи електронної взаємодії органів виконавчої влади»;
- впровадження нової системи дистанційного навчання «Мосо» для Академії Exim.

Процесингова система на базі платформи Way4, яка обслуговує не лише АТ «Укресімбанк», а й низку банків-афіліатів, забезпечує надійне безвідмовне функціонування карткового процесингу в режимі 24x7 у взаємодії з МПС Visa, Mastercard, American Express та НПС «Простір». В цій системі, що повністю відповідає вимогам PCI DSS, реалізовано, крім базової функціональності карткового процесингу, також технології GooglePay/ApplePay, Purchase with CashBack, PIN Delivery by SMS. Високий рівень безпеки по esomt транзакціям для МПС Visa забезпечується використанням протоколу 3DS 2.2, а для МПС Mastercard - протоколу 2.1. Для забезпечення можливості роботи Way4 в хмарному середовищі 2022 року було виконано перехід на платформу X86. Для підвищення надійності системи, забезпечено додаткове її резервування. Високий рівень захисту банкоматної мережі банку забезпечує система ATM Securix. Виконуючи функцію розрахункового банку МПС Mastercard, банк забезпечує щоденні розрахунки з іншими банками України.

У 2022 році АТ «Укресімбанк» продовжив реалізацію процесу модернізації та впровадження сучасних засобів інформаційної та кібербезпеки, зокрема: системи захисту від мережових атак, системи захисту кінцевих точок, корпоративної мережі, системи моніторингу подій інформаційної безпеки тощо. Завершується переведення інформаційних систем банку на використання сучасної інфраструктури відкритих ключів.

Винагороди 2022

Нагорода за абсолютний приріст кредитного портфеля юридичних осіб у категорії державних банків

Укресімбанк став переможцем номінації «Корпоративний баню» рейтингу «Банки 2022 року». Нагороду за абсолютний приріст кредитного портфеля юридичних осіб у категорії державних банків було вручено в.о. Голови Правління Укресімбанку Сергію Єрмакову під час VIII LEGAL BANKING FORUM, що був проведений 16 лютого «Фінансовим клубом» та видавництвом «Юридична практика».

Перше місце серед найбільших НПФ України

За розрахунками ТОВ «КВА-АПФ «АПІНВЕСТ», що здійснює управління активами фонду, чиста дохідність Фонду за перше півріччя 2022 року склала 5,52%, що відповідає 11,13% річних. За цими показниками Фонд займає перше місце серед найбільших НПФ України.

Рейтинг торговців цінними паперами Фондової біржі ПФТС та «Перспектива».

Укресімбанк посів II позиції за обсягами торгівлі державними цінними паперами на провідних біржах країни – Фондових біржах «ПФТС» та «Перспектива».

Підтримка бізнесу за програмою «5-7-9%»

Укресімбанк посідає 5 місце серед 45 банків-учасників «5-7-9%» за обсягами кредитування з моменту повномасштабного вторгнення.

Характер бізнесу (опис зовнішнього середовища, в якому здійснює діяльність банк, короткий опис діючої бізнес-моделі, основні продукти та послуги)

Опис зовнішнього середовища

2022 рік став найтрагічнішим в історії незалежної України через жорстоку війну, яку розпочала російська федерація під управлінням кривавого диктатора. Це вторгнення стало руйнівним для національної економіки. Ніхто не міг і подумати про те, наскільки радикально зміниться наша реальність. Україна втратила сотні тисяч життів, зруйновано тисячі міст і сіл, непоправних збитків зазнав бізнес, пошкоджено систему соціального захисту. Попри бойові дії, які продовжуються на Сході і Півдні, Україна, завдяки підтримці і допомозі міжнародних партнерів, зуміла утримати економіку країни від краху, і впродовж осінніх місяців демонструє, хоча й хиткі, але все ж позитивні ознаки стабілізації.

Внаслідок агресивної війни російської федерації проти України значна частини економіки нашої держави зруйнована. Погіршення економічної ситуації внаслідок знищення виробничих потужностей, руйнування економічних і логістичних зв'язків, знищення інфраструктури та вимушена міграція населення призвели до суттєвого зниження ВВП, високого рівня інфляції та девальвації національної валюти.

У Міністерстві економіки зазначили, що продовження атак окупантів на об'єкти енергетичної інфраструктури, які розпочалися в жовтні, може призвести до ще більшого падіння валового внутрішнього продукту (ВВП) України.

Унаслідок енергетичного терору з боку російської федерації спад ВВП України в IV кварталі 2022 року поглибився (до 35% у річному вимірі). Підприємства торгівлі та сектору послуг доволі швидко адаптувалися до відключень е/е. Обмеженням був вплив і на аграрний сектор. Натомість значних втрат зазнала промисловість, зокрема металургія. Водночас завдяки кращим результатам III кварталу та швидкій адаптації частини бізнесу й населення до нових умов оцінку падіння реального ВВП у 2022 році склав до 29,1%¹.

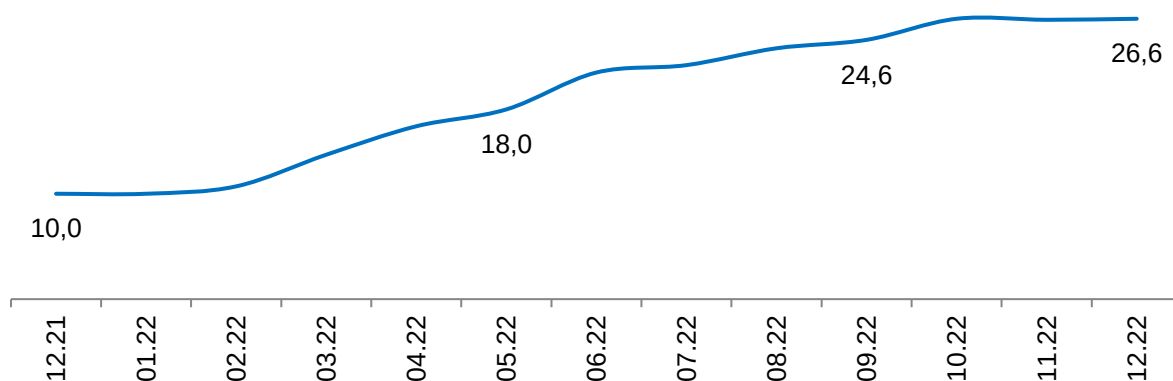
Особливістю економічного середовища як глобального, так і національного у 2022р. стала надвисока інфляція і значні негативні очікування, які є значимим гальмом світової економіки. За підсумками 2022 року споживчі ціни зросли на 26,6%². Водночас упродовж останніх трьох місяців показник інфляції в річному вимірі майже не змінювався. Стабілізації інфляційного тиску сприяли деокупація територій, розширення пропозиції продуктів харчування та слабший споживчий попит в умовах енергетичного терору російської федерації. Стримували інфляцію й незмінні тарифи на житлово-комунальні послуги, фіксований курс гривні та налагодження логістики.

¹ <https://bank.gov.ua/ua/news/all/komentar-natsionalnogo-banku-schodo-zmini-realnogo-vvp-u-2022-rotsi>

² <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/indeks-spozivchih-cin-u-grudni-2022-roku/>

Заходи НБУ, зокрема запровадження депозитних інструментів для хеджування валютного ризику, а також обмежений розмір монетизації бюджету сприяли стабілізації ситуації на готівковому валютному ринку наприкінці 2022 року. Водночас ціновий тиск залишається значним через наслідки війни, у тому числі руйнування підприємств та інфраструктури, порушення ланцюгів виробництва та постачання. Крім того, витрати бізнесу й надалі зростали внаслідок енергетичного терору російської федерації. Інфляційні очікування, попри стабілізацію, залишалися підвищеними.

Динаміка індексу споживчих цін

Упродовж останніх місяців експорт українських товарів залишався стійким, попри масовані ракетні атаки та перешкоджання роботі «зернового коридору» з боку російської федерації. Натомість імпорт порівняно з попередніми періодами значно зріс через потребу закуповувати альтернативні джерела енергії та паливо внаслідок енергетичного терору. Це призвело до збільшення від'ємного сальдо торговельного балансу. Дефіцит торгівлі компенсувався за рахунок надходження офіційного фінансування, у тому числі грантів, та стабільних грошових переказів від трудових мігрантів. У результаті сальдо поточного рахунку за підсумками 2022 року зведено з профіцитом.

Профіцит поточного рахунку платіжного балансу у 2022 році становив 8,0 млрд. дол. США (5,4% від ВВП) порівняно з дефіцитом у 3,9 млрд. дол. США (1,9% від ВВП) у 2021 році. Профіцит сформувався головним чином завдяки отриманню грантів від міжнародних партнерів і скороченню виплат за інвестиційними доходами. Водночас значно розширилося від'ємне сальдо торгівлі товарами та послугами, у тому числі за рахунок значних витрат громадян України, які перебувають за кордоном. Без урахування реінвестованих доходів та грантів від міжнародних партнерів дефіцит становив 6,0 млрд. дол. США (у 2021 році профіцит становив 1,0 млрд. дол. США).

Платіжний баланс України у 2021-2022 роках, млн. дол. США

<i>Статті платіжного балансу:</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>	<i>31 грудня 2022 року</i>
<u>A. Рахунок поточних операцій</u>	(3 882)	8 005
<u>B. Рахунок операцій з капіталом</u>	15	183
<u>C. Фінансовий рахунок</u>	(4 354)	11 088
D. Зведений баланс (= A + B – C)	487	(2 900)

Чисте кредитування зовнішнього світу в 2022 році (сумарне сальдо поточного рахунку та рахунку операцій із капіталом) становило 8,6 млрд. дол. США (за 2021 рік чисте запозичення становило 3,9 млрд. дол. США).

Чистий відплив капіталу за фінансовим рахунком у 2022 році становив 11,1 млрд. дол. США (у 2021 році чистий приплив становив 4,4 млрд. дол. США) та зумовлювався операціями приватного сектору, тоді як за операціями державного сектору сформувався приплив. Суттєвий відплив із приватного сектору (24,2 млрд. дол. США) лише частково компенсувався припливом до державного сектору. Чистий приплив коштів за операціями державного сектору становив 13,2 млрд. дол. США (у 2021 році – 1,2 млрд. дол. США) і зумовлювався залученням позик від міжнародних партнерів на суму 14,7 млрд. дол. США. Ці надходження частково нівелювалися чистими виплатами за ОВДП на 1,3 млрд. дол. США.

У цілому за 2022 рік зведений платіжний баланс сформувався з дефіцитом у 2,9 млрд. дол. США (у 2021 році профіцит становив 487 млн. дол. США). Надходження у 2022 році від МВФ у межах Інструменту швидкого фінансування RFI становило 2,0 млрд. СПЗ (2,7 млрд. дол. в еквіваленті), погашення за раніше залученими кредитами від МВФ у 2022 році становило 2,1 млрд. дол. США.

У 2022 році Україна отримала понад 32 млрд. дол. США міжнародної допомоги, з яких більше 14 млрд. дол. США становили гранти. Завдяки цьому вдалося профінансувати більшу частину дефіциту зведеного бюджету (понад 27% ВВП без урахування грантів), а також наростити міжнародні резерви до 28,5 млрд. дол. США на кінець року. Поточний рівень резервів є достатнім для забезпечення стійкості валютного ринку та забезпечує фінансування імпорту майбутнього періоду протягом 3,5 місяця.

Не менш різко за минулий важкий рік девальвувала національна валюта. Якщо перед вторгненням росіян на напів земаю курс гривні до долара коливався в межах 29 грн./дол. США, то наразі готівковий курс складає приблизно 40 грн./дол. США. Національний банк же з початку повномасштабної війни зафіксував офіційний курс гривні, який до цього був плаваючим. У перший день вторгнення курс був зафіксований на рівні 29,25 грн./дол., пізніше, у липні, регулятор послабив його на 25 відсотків – до 36,57 грн./дол. США.

В осінній період спостерігалось помітне послаблення девальваційного тиску на гривню. Після курсового шоку в середині вересня (значення готівкового курсу перевищувало 42,5 грн./ дол. США), який НБУ змушений був «гасити» масованими інтервенціями (див. далі) упродовж наступних двох місяців гривня трохи зміцнилась і останнім часом коливається навколо 40,5 грн./ дол. США, тобто покращення склало 1,5–2 грн. / дол. США.

Це може засвідчувати послаблення психологічного фактору (побоюванням нової ескалації російської агресії, у т.ч. внаслідок мобілізації, який, вірогідно, і був серед головних чинників вересневого девальваційного шоку). Додамо, що зміцнення гривні у жовтні відбувалось навіть в умовах посилення бомбардувань.

Звичайно, така позитивна динаміка була пов'язана із значними інтервенціями НБУ на підтримку гривні. При цьому, НБУ мав використовувати резерви, що було можливим, як вказувалось, саме завдяки широкій фінансовій підтримці партнерських країн.

В осінній період фінансова і банківська системи України продовжували достатньо надійно функціонувати, що навіть дозволило НБУ проводити окремі заходи валютної лібералізації. Звичайно, курсова динаміка залишалась чутливою до зовнішніх негараздів. Так, після курсового шоку в середині вересня, який НБУ змушений був «гасити» масованими інтервенціями, упродовж наступних двох місяців гривня навіть дещо зміцнилась, що, водночас, послабило імпортований інфляційний тиск.

Діюча бізнес-модель

Історично основним видом діяльності Укресімбанку є обслуговування експортно-імпортних операцій. Наразі Укресімбанк має диверсифіковану клієнтську базу, що включає значну кількість великих промислових і державних підприємств. Укресімбанк приймає вклади від фізичних та юридичних осіб, надає кредити, здійснює платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну іноземних валют, інвестує кошти, здійснює розрахунково-касове обслуговування клієнтів та надає інші банківські послуги.

Однією із головних функцій Укресімбанку є сприяння, від імені Уряду України, обслуговуванню кредитних договорів, що підписані Урядом України та урядами інших держав. Укресімбанк виступає агентом Уряду України та обслуговує кредити від іноземних фінансових установ у відповідності до зазначених договорів.

Бізнес-модель банку передбачає:

- фокусування на продовженні реалізації програм з МФО в рамках кредитування експортноорієнтованих підприємств;
- фокусування на існуючих та залученні нових клієнтів для обслуговування експортно-імпортних операцій, а також консультаційної підтримки;
- розвиток бази корпоративних клієнтів;
- збереження преміальних роздрібних клієнтів зі значними залишками коштів.
- розширення периметру комерційних банків, яким надається фінансування в рамках програм МФО;

Кабінет Міністрів України на засіданні 9 грудня 2020 року схвалив Стратегію розвитку Державного експортно-імпортного банку України. Оновлена стратегія спрямована на виконання «Основних напрямів діяльності Укресімбанку на 2020-2024» та передбачала комплексну трансформацію, яка ґрунтується на трьох компонентах, зокрема, на бізнес-моделі, на операційній моделі і фінансовій стійкості.

Відповідно до бізнес-моделі банк зосередиться на своєму основному бізнесі, зокрема, експортно-імпортних компаніях і держпідприємствах, а також скороченні витрат на обслуговування нецільових клієнтів. Операційна модель передбачає оптимізацію процесів і радикальну діджиталізацію зі скороченням фізичної присутності. Фінансова стійкість досягатиметься шляхом зосередження на поліпшенні своєї позиції з капіталом і на довгостроковому фінансовому оздоровленні через оптимізацію балансу шляхом скорочення витрат та збільшення доходів. Також банк працюватиме над поліпшенням капіталу шляхом врегулювання ситуації з непрацюючими активами³.

Агресія та війна проти України, її перебіг на території країни, зробили неможливим досягнення стратегічних цілей, що ставилися для мирного часу. У період дії воєнного стану стали неактуальними цільові показники діяльності банків державного сектору, визначені Засадами стратегічного реформування державного банківського сектору (стратегічних принципів) в редакції від 02 вересня 2020 року, а також ключові пріоритети та показник діяльності, визначені стратегіями розвитку банків державного сектору.

У 2023 році АТ «Укресімбанк» діятиме згідно основних (стратегічних) напрямів діяльності банків державного сектору на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки, забезпечить збереження стійкого ліквідного стану і виконання всі своїх зобов'язання перед вкладниками, контрагентами та кредиторами у повному обсязі та вчасно.

Ековідповідальність

Банк сприяє підвищенню енергоефективності економіки України та визначає фінансування проектів у сфері захисту навколишнього середовища та впровадження енергозберігаючих технологій як один з важливих напрямів діяльності. Укресімбанк дотримується політики відповідального фінансування та приділяє велику увагу екологічній складовій, зокрема:

- застосовує процедури оцінки екологічних та соціальних ризиків до кредитних проектів;
- не фінансує соціально небезпечні та екологічно шкідливі виробництва;
- реалізує ініціативи, спрямовані на зменшення негативного впливу діяльності на навколишнє середовище тощо.

Система екологічного та соціального менеджменту інтегрована в кредитну діяльність банку. Оцінка екологічних та соціальних ризиків проводиться на етапі аналізу кредитних проектів, а моніторинг таких ризиків здійснюється на етапі їх супроводження. На регулярній основі проводяться дистанційні навчальні курси для забезпечення належної обізнаності співробітників банку із діючою системою оцінки ризиків.

Банк постійно проводить навчальні семінари для представників підприємств різних галузей економіки та бере участь у представницьких заходах задля популяризації програм енергоефективності та заохочення інвестицій у цю сферу.

Основні продукти та послуги

Основними продуктами та послугами банківської установи є:

- кредити;
- депозити;
- розрахунково-касове обслуговування;
- операції з використанням платіжних карток;
- операції з цінними паперами;
- документарні операції; факторинг;
- послуги з використанням дистанційних систем обслуговування («Клієнт-банк», інтернет-банкінг, мобільний банкінг).

Крім цього, Укресімбанк розширює спектр продуктів за програмами МФО, деривативи. Також, крім суверенних свробондів, банк пропонує корпоративні свроблігації, які розміщені на міжнародних фондових ринках та допущені до обігу на українських біржах.

Цілі керівництва та стратегії досягнення цих цілей (інформація щодо пріоритетів дій для досягнення результатів, висвітлення діяльності у сфері досліджень і розроблень)

³ <https://www.eximb.com/ua/bank/press/novyny-banku/uryad-shvalyv-strategiyu-rozvytku-derzhavnogo-ukreksimbanku.html>

До початку повномасштабної військової агресії російської федерації, основні стратегічні цілі та пріоритети банку на 2022 - 2024 рік були наступні:

- Стати провідним банком з експортно-імпортного фінансування та корпоративного кредитування в Україні, зокрема, шляхом утримання існуючих та залучення нових клієнтів для обслуговування експортно-імпортних операцій, а також з надання консультаційної підтримки;
- Забезпечити ефективну та прибуткову діяльність банку як провідного постачальника в українському фінансовому секторі широкого спектру корпоративних банківських послуг для державних підприємств, великих підприємств, підприємств середньої капіталізації (зокрема, в стратегічних для держави сферах), співпрацю з муніципалітетами, об'єднаними територіальними громадами та підприємствами комунального сектору;
- Здійснити діджиталізацію та автоматизацію основних бізнес-процесів з метою підвищення їх економічної ефективності;
- Зменшити обсяг кредитного портфелю в нестратегічних секторах та скоротити витрати на обслуговування нецільових клієнтів;
- Сформувати стійкі механізми фінансування операцій банку з урахуванням поточної ситуації на кредитному та грошовому ринках і пріоритету зниження вартості кредитних ресурсів та інших боргових інструментів, які буде пропонувати банк;
- Здійснювати залучення ресурсів міжнародних фінансових організацій на економічно вигідних умовах;
- Брати активну участь у державних та міжнародних програмах підтримки ключових галузей економіки.

Пріоритетні напрями діяльності банку у мирний час, наступні:

- в активах - кредитування великих корпоративних клієнтів, підприємств середньої капіталізації та підприємств комунального сектору з одночасним скороченням вкладень в державні цінні папери (ОВАП) та депозитні сертифікати НБУ;
- в зобов'язаннях - диверсифікація джерел фінансування (фізичні та юридичні та фізичні особи, КМУ, зовнішні запозичення, довгострокові ресурси МФО).

Війна унеможливила досягнення стратегічних цілей, що були передбачені Стратегією розвитку банку. Тому, основні стратегічні цілі у період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки для АТ «Укресімбанк» згідно рекомендацій Міністерства фінансів України, наступні:

- забезпечення фінансової підтримки пріоритетних галузей економіки та підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури;
- доступність надання банківських послуг для забезпечення захисту прав споживачів, зокрема в рамках соціального захисту населення за умов відсутності фізичної загрози працівникам банку;
- створення умов для швидкого відновлення надання банківських послуг у повному обсязі та забезпечення функціональності й безперервності роботи банків державного сектору;
- створення, налагодження та підтримання функціонування ефективної системи фізичної безпеки (центрального апарату та відокремлених підрозділів такого банку, в тому числі безпеки працівників банку), безпеки операційних систем, зокрема з використанням хмарних рішень, та кібербезпеки;
- впровадження заходів, спрямованих на зниження ризиків, у тому числі реалізації можливих загроз, здійснення заходів з безпеки банку, зокрема контроль за ризиками безпеки (у тому числі фізичної, фінансової, кібербезпеки та безпеки операційних систем), ліквідації та/або мінімізації наслідків реалізованих загроз та кризових ситуацій;
- безперебійна ефективна робота керівників банку для забезпечення прийняття необхідних управлінських рішень;
- збереження фінансової стійкості банку, виявлення можливих загроз такій стійкості, а також оперативне реагування на загрози фінансової стійкості та/або їх уникнення.

Пріоритетні напрями діяльності банку у період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки, наступні:

- забезпечення поточного стану ліквідності банку на стійкому рівні;
- ключовим фактором підтримки ліквідності є внутрішнє утримання ресурсної бази;
- повністю та в строк, виконання всіх зобов'язань перед вкладниками, контрагентами та кредиторами;
- Банк буде підвищувати та утримувати на конкурентному рівні ставки залучення на внутрішньому ринку
- здійснення вираженої диверсифікації та стриманої процентної політики, що дозволить хеджувати можливо потенційний відтік коштів клієнтів, утримавши загальний середній портфель залучених коштів клієнтів

Ключові фінансові ресурси, їх використання для досягнення цілей (структура капіталу, фінансові механізми, ліквідність та грошові потоки)

АТ «Укресімбанк» з 2016 року визначається НБУ системно важливим банком, що відповідає високому статусу банку у банківській системі.

Укресімбанк у звітному році успішно використовував диверсифіковані джерела фінансування для створення надійного запасу ліквідності, вчасно і в повному обсязі забезпечив погашення залучених ресурсів.

Власний капітал Банку сформований переважно за рахунок статутного капіталу, розмір якого склав 45 570 млн. грн. станом на 31 грудня 2022 року. У 2022 році власний капітал зменшився на (10 418) млн. грн. до рівня 2 035 млн. грн. за рахунок нерозподіленого прибутку банку на (9 055) млн. грн., що змінився із (33 654) млн. грн. до (42 709) млн. грн. внаслідок формування у 2022 році резервів під кредитний ризик та інших резервів на (1 363) млн. грн.

Структура капіталу Укресімбанку

тис. грн.

<i>Капітал</i>	<i>31.12.2022</i>	<i>31.12.2021</i>	<i>Зміни</i>
Статутний капітал	45 570 041	45 570 041	0
Результат від операцій з акціонером	635 104	635 104	0
Нерозподілений прибуток	-42 708 885	-33 653 771	-9 055 114
Інші резерви	-1 461 266	-98 629	-1 362 637
Усього капітал	2 034 994	12 452 745	-10 417 751

Банк здійснює управління рівнем достатності капіталу для захисту від ризиків, притаманних його діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням нормативів, встановлених НБУ та Базельською угодою щодо капіталу 1988 року.

Основною метою управління капіталом Банку є забезпечення дотримання зовнішніх вимог стосовно капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних нормативів капіталу, необхідних для провадження діяльності та максимізації акціонерної вартості.

Національним банком України встановлено граничні значення нормативу достатності регулятивного капіталу на рівні не менше 10%, та нормативу достатності основного капіталу на рівні не менше 7%.

Починаючи з жовтня 2022 року нормативи капіталу банку є нижчими за встановлені НБУ граничні значення, що пов'язано з формуванням резервів за очікуваними кредитними збитками у результаті впливу війни російської федерації проти України.

До проведення докапіталізації нормативи достатності капіталу (Н2 і Н3), а також максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) порушуватимуться. Згідно з постановою Правління НБУ «Про деякі питання діяльності банків України та банківських груп» від 25 лютого 2022 року №23 до банків не застосовуються заходи впливу за порушення нормативів капіталу та кредитного ризику, які спричинені негативним впливом військової агресії російської федерації проти України.

Ліквідність

Через військову агресію та воєнний стан, Банк змінив стратегію кредитування, визначивши пріоритетні галузі схвалені Урядом відповідно до розпорядження Про схвалення основних (стратегічних) напрямів діяльності банків державного сектору на період воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки. Для досягнення цілей з кредитування Банком активовано залучення коштів в національній валюті корпоративних клієнтів, а також проект з залучення довгострокового фінансування від IBRD на загальну суму 100 млн. дол. США.

В рамках кредитування клієнтів малого та середнього бізнесу Банк успішно реалізовує спільні програми з міжнародними фінансовими організаціями (ЄІБ, ЄБРР, МБРР), а також Фондом розвитку Підприємництва.

З метою оптимізації структури балансу Банку було достроково погашено кредитів рефінансування від Національного банку України в обсязі 2 898 млн. грн.

Зобов'язання Укресімбанку збільшилися на 52,5 млрд. грн. (або 29%). При цьому значно зросли наступні показники:

- приріст клієнтської ресурсної бази на 55,3 млрд. грн. екв. або на 45% за рахунок збільшення поточних рахунків клієнтів на 51,2 млрд. грн. екв. При цьому строкові депозити клієнтів зросли на 1,9 млрд. грн., а депозити до запитання збільшилися на 2,2 млрд. грн.;
- зменшення рефінансування від НБУ на 2,9 млрд. грн. або 14%.

Зобов'язання Банку

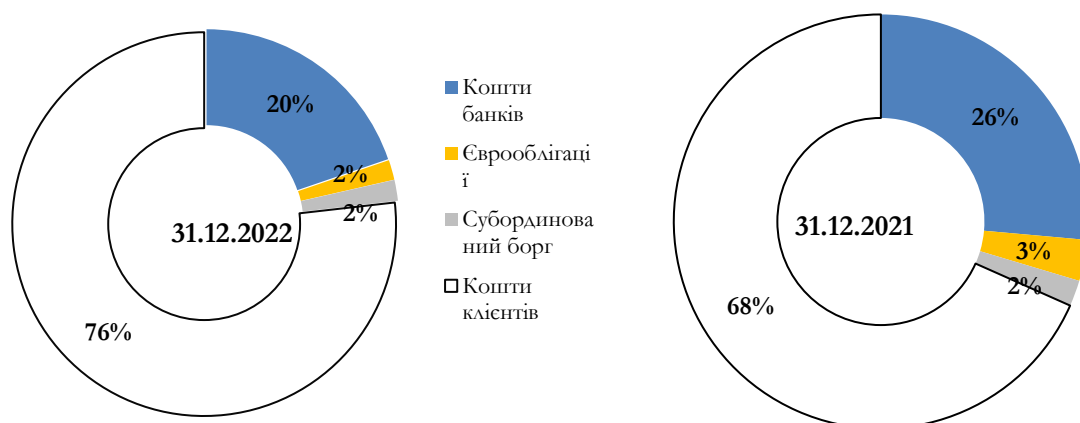
Зобов'язання	31.12.2022	31.12.2021	Зміни	
			абс.	%
Заборгованість перед Національним банком України	18 468 854	21 367 229	(2 898 375)	-14%
Заборгованість перед клієнтами	177 147 425	121 837 236	55 310 189	45%
Заборгованість перед кредитними установами	27 120 752	25 722 711	1 398 041	5%
Емітовані сврооблігації	3 870 390	5 725 085	(1 854 695)	-32%
Субординований борг	4 055 444	3 605 597	449 847	12%
Резерв під зобов'язання кредитного характеру	520 007	290 987	229 020	79%
Інші зобов'язання	947 049	1 091 942	(144 893)	-13%
Усього зобов'язання	232 129 921	179 640 787	52 489 134	29%

Найвагомішою статтею в зобов'язаннях Банку залишаються кошти клієнтів, частка яких за 2022 рік збільшилась з 68% до 76%. Питома вага коштів банків за звітний рік зменшилась з 26% до 20%, а доля сврооблігацій зменшилась з 3% до 2%.

Залучені ресурси Банк спрямовує на фінансування реального сектору економіки України:

- надає довгострокові кредити на конкурентних умовах позичальникам стратегічно важливих галузей (машинобудування, транспорту, паливно-енергетичного комплексу, хімічної промисловості, сільського господарства та інших);
- виконує програми міжнародних фінансових організацій;
- здійснює підтримку експортерів;
- сприяє підвищенню енергоефективності вітчизняних підприємств.

Основні зміни в зобов'язаннях

З початку повномасштабної війни російської федерації проти України Банк зосередив основні свої зусилля на підтримці і фінансуванні стратегічних підприємств України та фінансуванні потреб на відновлення об'єктів критичної інфраструктури. Банк працював у повній відповідності до «Основних (стратегічних) напрямів діяльності банків державного сектору на період воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки», схвалених розпорядженням Кабінету Міністрів. У 2022 році Укресімбанк впроваджував державні заходи, націлені на поживавлення розвитку економіки України, брав участь у спільних з МФО експортно-орієнтованих проектах, програмах енергоефективності, енергозбереження та модернізації вітчизняних підприємств.

Основні показники діяльності АТ «Укресімбанк»

тис. грн

Показник	31.12.2022 тис. грн.	31.12.2021 тис. грн.	Темп приросту, %	Частка на ринку на 31.12.2022	Ринкова позиція на 31.12.2022
Активи	234 164 915	192 093 532	22%	10%	3
Кредити клієнтам	82 429 861	69 334 862	19%	12%	2
Зобов'язання	232 129 921	179 640 787	29%	11%	3
Кошти клієнтів	177 147 425	121 837 236	45%	9%	3
Капітал	2 034 994	12 452 745	-84%	2%	14
Прибуток	(7 714 779)	2 709 168			

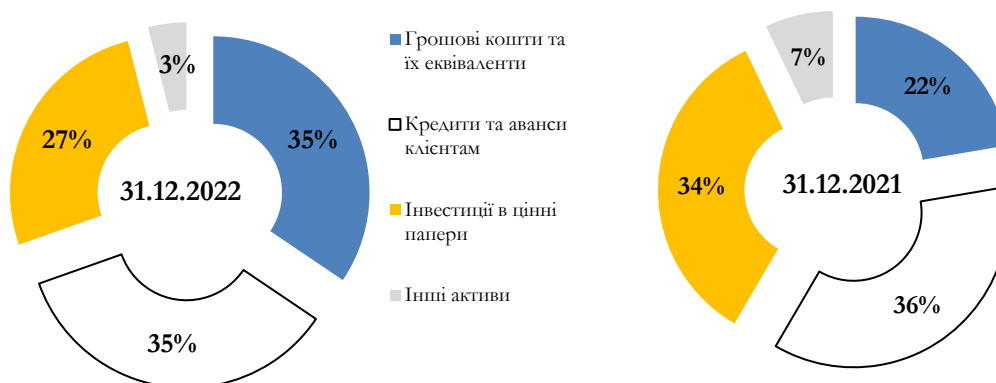
Активи Укресімбанку станом на кінець 2022 року збільшилися на 42 071 млн. грн. (+ 22%) до рівня 234 165 млн. грн. При цьому відбулися значні зміни в структурі активів, а саме приріст грошових коштів та їх еквівалентів на 38 503 млн. грн. та збільшення кредитного портфелю на 13 095 млн. грн. у 2022 році, що стало наслідком як девальвації так і результатом послідовної політики Банку в сфері кредитування із застосуванням заходів спрямованих на мінімізацію ризиків, поліпшення якості кредитного портфелю і обслуговування клієнтів, забезпечення належного рівня доходності наданих позик.

Активи Банку

тис. грн.

Активи	31.12.2022	31.12.2021	Зміни абс.	%
Грошові кошти та їх еквіваленти	81 386 122	42 882 371	38 503 751	90%
Кредити та аванси клієнтам	82 429 861	69 334 862	13 094 999	19%
Інвестиції в цінні папери	62 486 708	66 195 840	-3 709 132	-6%
Основні засоби і нематеріальні активи	2 050 326	1 924 929	125 397	7%
Інвестиційна нерухомість	667 496	984 056	-316 560	-32%
Інші активи	5 144 402	10 771 474	-5 627 072	-52%
Усього активи	234 164 915	192 093 532	42 071 383	22%

Основні зміни в структурі активів

Результати діяльності та перспективи подальшого розвитку (фінансові та нефінансові показники, що дають можливість зрозуміти основні тенденції та чинники, що впливають на бізнес, результати діяльності банку, їх зв'язок із цілями керівництва та стратегіями для досягнення цих цілей, аналіз значних змін у фінансовому стані, ліквідності та результатах діяльності, причини змін показників протягом звітного періоду, намір реалізації стратегії банку в довгостроковій перспективі)

Укресімбанк дотримується послідовної та зваженої політики в частині формування активів, своєчасно і в повній мірі відображає відрахування у резерви за кредитами клієнтів. Банк дбає про збалансовану структуру активів,

оптимальну для надійного виконання клієнтських операцій та фінансування реального сектору економіки. Рівень ліквідності залишається незмінно достатнім для виконання усіх зобов'язань.

У частині стратегічної трансформації бізнес-моделі банк здійснював планомірний вихід з роздрібного ринку (що відповідає Стратегічним напрямкам діяльності банку, розробленим КМУ, і Засадам стратегічного реформування державного банківського сектору).

З цією метою в останні роки банк:

- оптимізував роздрібну мережу і відповідну чисельність персоналу;
- переглянув роздрібний продуктивний ряд, відмовившись від низькоефективних роздрібних продуктів;
- змістив фокус на сегмент заможних роздрібних клієнтів.

У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, що розпочалася 24.02.2022, Президентом України було видано Указ від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», який затверджено Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»».

З метою забезпечення надійності та стабільності функціонування банківської системи Національним банком України було впроваджено ряд заходів для безперебійної роботи банківської системи України та прийнято антикризові рішення, серед яких: призупинення/обмеження роботи валютного та фондового ринків, введення обмеження на зняття готівкових коштів, забезпечення підкріплення банків готівкою, розширення доступних обсягів рефінансування банків, передбачення можливості обмеженого банкового кредитування, розширення строків доступних на сьогодні кредитів рефінансування до 1 року тощо.

Національним банком України визначено АТ «Укресімбанк» як об'єкт критичної інфраструктури в банківській системі України та включено до переліку системно важливих банків, функціонування якого забезпечує стабільність банківської системи, має суттєве значення для економіки та безпеки держави, а також АТ «Укресімбанк» включено до переліку уповноважених банків України, що залучаються до роботи (здійснення операцій) в умовах особливого періоду.

Банк перейшов до посиленого моніторингу стану ліквідності, призупинено ряд активних операцій, що планувалися раніше. Ліквідність Банку є достатньою для належного виконання всіх зобов'язань перед клієнтами в повному обсязі і вчасно. До проведення докапіталізації нормативи достатності капіталу (Н2 і Н3), а також максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) порушуватимуться. Згідно з постановою Правління НБУ «Про деякі питання діяльності банків України та банківських груп» від 25 лютого .2022 року №23 до банків не застосовуються заходи впливу за порушення нормативів капіталу та кредитного ризику, які спричинені негативним впливом військової агресії російської федерації проти України.

Наразі, Наглядова рада, Правління Банку та комітети Наглядової ради та Правління продовжують виконувати свої функції. Банком визначені критично важливі співробітники. З усіма співробітниками проведено ознайомлення та тестування на випадок виникнення надзвичайних обставин та розгорнуто виконання ними своїх функцій без втрати контролю і зупинення життєво важливих процесів.

Найближчим часом Банк продовжить функціонувати в умовах воєнного стану в рамках діючої на сьогодні моделі та затвердженого плану безперервної діяльності.

Керівництвом Банку була проведена оцінка наявної суттєвої невизначеності, пов'язаної з військовими діями на території України, що тривають та вже спричинили й продовжують спричинювати значні негативні наслідки як для економіки країни в цілому, так і для клієнтів Банку, та пов'язаної з порушенням нормативів, встановлених Національним банком України, що може призвести до обмеження активних і пасивних операцій наглядовими органами та зменшення прибутковості Банку.

Наглядова Рада Банку та Правління Банку зможуть забезпечити повноцінне функціонування банку в умовах воєнного стану щонайменше протягом 12 місяців з дати звіту.

Незважаючи на це, існує суттєва невизначеність, пов'язана з непередбачуваним наразі впливом військових дій на території України, що тривають, а також необхідністю вирішення питань з докапіталізацією Банку та відповідного сприяння цьому процесу з боку НБУ та Акціонера Банку, та яка має вплив на припущення, що лежать в основі оцінок керівництва, що може поставити під сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, і, отже, він не зможе реалізувати свої активи та погасити зобов'язання за звичайного перебігу господарської діяльності.

Керівництво Банку вважає, що протягом найближчих 12 місяців Банк буде виконувати власні зобов'язання. Банк планує і надалі здійснювати кредитування корпоративних клієнтів. Джерелом погашення зобов'язань та нарощення кредитування буде накопичена ліквідність а також збільшення обсягу залучених коштів клієнтів і реалізація програм з міжнародними фінансовими організаціями. Залишки на кореспондентських рахунках та у депозитних сертифікатах Національного банку України забезпечуватимуть потреби у ліквідності.

Керівництво Банку, спираючись на прогнозні показники, вважає, що існують достатні підстави для підготовки цієї фінансової звітності на основі принципу безперервної діяльності. Попри відкриту військову агресію, АТ «Укресімбанк» планує подальше обслуговування всіх своїх клієнтів, збереження своєї операційної ефективності (відношення операційних витрат до операційних доходів (CIR) в 2023 році становитиме <65%, CIR 2024-2025 < 50%), та вихід на прибуткову діяльність уже в 2023 році із прогнозним збільшенням чистого прибутку у 2024-2025 роках.

Разом з тим, існує суттєва невизначеність, пов'язана з непередбачуваним наразі впливом військових дій на території України, що тривають, на припущення, що лежать в основі оцінок керівництва, що може мати вплив на здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі і, отже, він не зможе реалізувати свої активи та погасити зобов'язання за звичайного перебігу господарської діяльності.

Результати діяльності АТ «Укресімбанк»

Укресімбанк за підсумками звітного 2022 року отримав збиток у розмірі 7,7 млрд. грн. За результатами звітного року, банк втримав позицію у ТОП-3 найбільших банків за чистими активами, кредитами клієнтам і зобов'язаннями.

Основним фактором збиткової діяльності банку у 2022 році стало формування резервів під кредитний ризик у зв'язку з погіршенням платоспроможності позичальників внаслідок військової агресії російської федерації проти нашої країни.

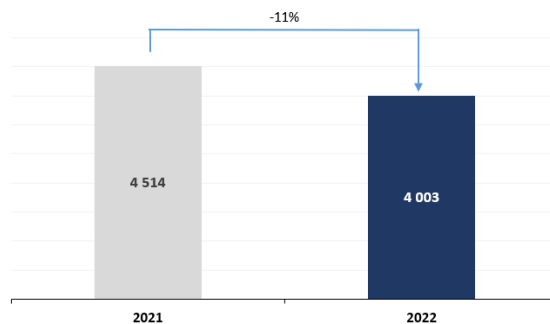
тис. грн.

Показник	за 2022 рік	за 2021 рік	Зміни		Структура,%	
			абс.	%	2022	2021
Чистий процентний дохід	4 003 166	4 513 955	(510 789)	-11%	60%	73%
Процентний дохід	14 868 512	11 923 313	2 945 199	25%	100%	100%
<i>кредити клієнтів</i>	8 453 170	5 242 212	3 210 958	61%	57%	44%
<i>ціні папери</i>	4 774 147	5 279 007	(504 860)	-10%	32%	44%
<i>заборгованість кредитний установ</i>	1 412 494	1 095 747	316 747	29%	9%	9%
<i>за фінансовим лізингом</i>	228 701	306 347	(77 646)	-25%	2%	3%
Процентні витрати	(10 865 346)	(7 409 358)	(3 455 988)	47%	100%	100%
<i>заборгованість перед клієнтами</i>	(5 066 007)	(3 911 638)	(1 154 369)	30%	47%	53%
<i>емітовані єврооблігації</i>	(398 328)	(834 139)	435 811	-52%	4%	11%
<i>заборгованість перед кредитними установами</i>	(964 626)	(778 766)	(185 860)	24%	9%	11%
<i>субординований борг</i>	(397 957)	(367 754)	(30 203)	8%	4%	5%
<i>заборгованість перед Національним банком України</i>	(3 970 417)	(1 441 280)	(2 529 137)	175%	37%	19%
<i>інші процентні витрати</i>	(68 011)	(75 781)	7 770	-10%	1%	1%
Чистий непроцентний дохід	2 695 870	1 701 279	994 591	58%	40%	27%
Чистий комісійний дохід	910 554	835 998	74 556	9%	14%	13%
<i>комісійні доходи</i>	1 207 069	1 182 595	24 474	2%	18%	19%
<i>комісійні витрати</i>	(296 515)	(346 597)	50 082	-14%	-4%	-6%
Результат від торгових операцій	1 573 352	731 396	841 956	115%	23%	12%
Інші доходи	211 964	133 885	78 079	58%	3%	2%
Чистий операційний дохід	6 699 036	6 215 234	483 802	8%	100%	100%
Операційні витрати	(2 713 951)	(2 665 273)	(48 678)	2%		
<i>витрати на персонал</i>	(1 839 486)	(1 815 684)	(23 802)	1%		
<i>знос та амортизація</i>	(107 557)	(113 552)	5 995	-5%		

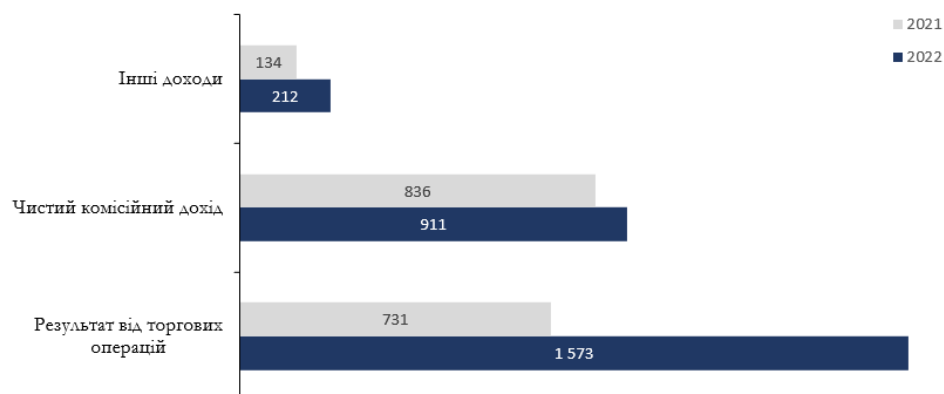
Показник	за 2022 рік	за 2021 рік	Зміни		Структура, %	
			абс.	%	2022	2021
<i>інші операційні витрати</i>	<i>(766 908)</i>	<i>(736 037)</i>	<i>(30 871)</i>	4%		
Операційний прибуток	3 985 085	3 549 961	435 124	12%		
Результат переоцінок	(301 426)	(818 828)	517 402	-63%		
Витрати на резервування та модифікацію фінансових інструментів	(11 655 972)	(21 817)	(11 634 155)			
Прибуток до оподаткування	(7 972 313)	2 709 316	(10 681 629)	-394%		
Витрати з податку на прибуток	257 534	(148)		0%		
Чистий прибуток	(7 714 779)	2 709 168	(10 423 947)	-385%		

Зменшення **чистого процентного доходу** на 511,0 млн. грн. або 11% обумовлені наступними основними факторами:

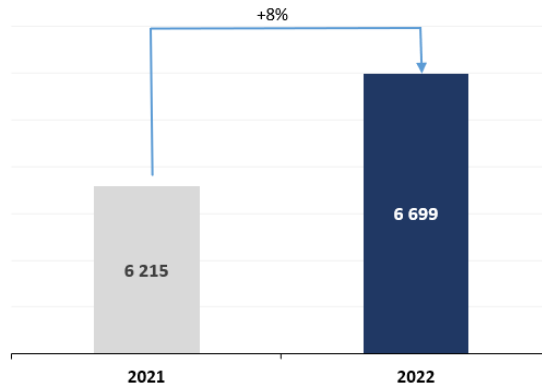
- ріст середньозважений процентних ставок за процентними зобов'язаннями із 3,8% (в січні 2022 року) до 6,8% (у грудні 2022 року) за рахунок збільшення відсоткових ставок за коштами клієнтів із 2,6% до 4,9%, а збільшення обсягу залучених коштів клієнтів у 2022 році на 55 млрд. грн до 177 млрд. грн на кінець 2022 року;
- зростання вартості зобов'язань за рефінансуванням НБУ із 9% (у січні 2022) до 25% (у грудні 2022).
- чистий процентний дохід склав 4 003 млн. грн.

- **Чистий непроцентних доходів збільшився за звітний рік на 995 млн. грн або 58%,** значне зростання відбулося за рахунок чистого комісійного доходу +75 млн. грн. (або +9%) та результату від торгових операцій +842 млн. грн. (або +115%) до 1 573 млн. грн.

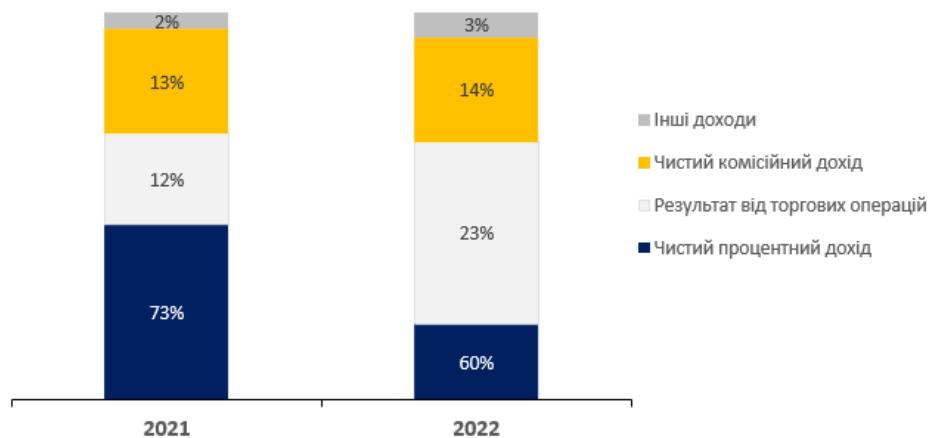
- Обсяг **чистого операційного доходу** Укрексімбанку зріс на 484 млн. грн. (або на 8%) до 6 699 млн. грн. у 2022 році.

У перспективі Банк очікує підвищення операційної прибутковості за рахунок:

- поліпшення роботи з NPL (погашення проблемних кредитів за рахунок коштів позичальників, реалізації заставного майна);
- оптимізації структури балансу (погашення частини зобов'язань з високою вартістю).
- відмова від продуктів з низькою прибутковістю;
- відмова від точок продажу зі слабкою прибутковістю.

Складові чистого операційного доходу

	2021		2022	
Чистий процентний дохід	4 514	73%	4 003	60%
Чистий комісійний дохід	836	13%	911	14%
Результат від торгових операцій	731	12%	1 573	23%
Інші доходи	134	2%	212	3%
Чистий операційний дохід	6 215	100%	6 699	100%

У структурі чистого операційного доходу Банку переважають доходи від процентних операцій. Ймовірно, така структура доходів буде зберігатися і надалі. Вжиття заходів, спрямованих на оздоровлення кредитного портфелю, реструктуризацію проблемної заборгованості, зниження вартості ресурсної бази Банку призведе до зростання процентної маржі. Відповідно, Банк не очікує істотної зміни співвідношення між чистим процентним та непроцентним доходами найближчим часом.

Інформація про укладення деривативів або вчинення правочинів щодо похідних цінних паперів емітентом

Інформація про укладення деривативів протягом звітного року наведена у Примітці 18 «Похідні фінансові інструменти» річної окремої фінансової звітності АТ «Укресімбанк» за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року.

Протягом звітного періоду Банком не вчинялись правочини щодо похідних цінних паперів.

Інформація про завдання та політику емітента щодо управління фінансовими ризиками, у тому числі політику щодо страхування кожного основного виду прогнозованої операції, для якої використовуються операції хеджування

З метою ефективного управління ризиками у Банку створена та діє система управління ризиками, що передбачає розподіл прав, обов'язків, відповідальності між органами управління, структурними підрозділами Банку, відокремлення процесів виявлення та оцінки ризиків. Більш детальніше питання управління фінансовими ризиками розкрито у розділі 13. Інформація про наявність у Банку системи управління ризиками та її ключові характеристики.

Інформація про схильність емітента до цінових ризиків, кредитного ризику, ризику ліквідності та/або ризику грошових потоків

Суттєві види ризиків та підходи Банку щодо управління ними приведені у розділі 13. Інформація про наявність у Банку системи управління ризиками та її ключові характеристики.

Звіт про корпоративне управління

1. Мета впровадження діяльності Банку.

Метою діяльності Банку є створення сприятливих умов для розвитку економіки; обслуговування експортно-імпорتنих операцій; кредитно-фінансова підтримка галузей економіки та підприємств, що є експортоорієнтованими або провадять діяльність, пов'язану з виробництвом імпортозамінної продукції, а також отримання прибутку в інтересах Банку та його акціонера.

2. Інформація щодо дотримання/недотримання принципів чи кодексу корпоративного управління (з посиланням на джерело розміщення їх тексту), відхилення та причини такого відхилення протягом року.

На початку 2022 року Наглядова рада Банку взяла активну участь у розгляді проблеми можливого недотримання працівниками Департаменту комплаєнс-контролю процедури системи управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаєнс) Банку під час здійснення контролю за діяльністю окремих компаній. Так, Банком було проведено службове розслідування, результати якого були взяті до уваги Наглядовою радою при застосуванні заходів за результатами розгляду згаданої проблеми.

Початок повномасштабного воєнного вторгнення російської федерації в Україну також став значним випробуванням для системи корпоративного управління Банку, оскільки реалії воєнного часу потребують абсолютно іншого підходу до корпоративного управління, спрямованого на прийняття швидких та ефективних управлінських рішень у кризових ситуаціях. Попри це, система корпоративного управління Банку вистояла в надзвичайно складних умовах російського воєнного вторгнення.

У 2022 році Наглядова рада також здійснювала моніторинг поточного стану виконання плану дій Правління Банку та Департаменту з комплаєнс-контролю щодо виконання рекомендацій, зазначених у Звіті Другої палати Комісії з етики Банку. Крім того, у 2022 році Наглядова рада доклала зусиль для ефективного врегулювання випадку етично неприйнятної поведінки, за результатами перевірки якого було затверджено Звіт Третьої палати Комісії з етики Банку, у висновках якого встановлено порушення Кодексу етики (поведінки) та надано відповідні рекомендації, які включають, серед іншого, посилення дієвості процедур, що забезпечують практичне дотримання норм корпоративної культури у Банку на всіх рівнях організаційної структури та ефективне управління комплаєнс-ризиком.

Наглядова рада та Правління Банку, попри серйозний негативний ефект повномасштабного вторгнення російської федерації, продовжує роботу над оновленням Кодексу (принципів) корпоративного управління та Кодексу поведінки (етики) Банку з метою їх переформатування, яке дозволить донести до всіх співробітників та керівників Банку практичне (а не формальне) значення корпоративних цінностей Банку, забезпечить розуміння кожним співробітником Банку своїх прав та обов'язків та ролі кожного з них в формуванні іміджу та репутації Банку.

Наглядова рада забезпечила розробку та затвердила Кодекс (принципи) корпоративного управління у 2021 році та Кодекс поведінки (етики) Банку у 2022 році.

Діючі версії Кодексу (принципів) корпоративного управління та Кодексу поведінки (етики) Банку розміщені на офіційному сайті Банку та доступні за посиланнями:

Кодекс (принципи) корпоративного управління:

<https://www.eximb.com/assets/files/download/corporate-governance-code-2021.pdf>

Кодекс поведінки (етики) Банку:

<https://www.eximb.com/assets/files/download/code-of-conduct-ukr.pdf>

3. Інформація щодо власників істотної участі (в тому числі осіб, що здійснюють контроль за фінансовою установою), їх відповідність встановленим законодавством вимогам та зміну їх складу за рік

Станом на 31 грудня 2022 року 100% статутного капіталу Банку належить державі в особі Кабінету міністрів України. Адреса: 01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2.

4. Інформація про проведені загальні збори акціонерів Банку та загальний опис прийнятих на зборах рішень.

Згідно статті 7 Закону України «Про банки і банківську діяльність» (далі – Закон про банки), єдиним акціонером державного банку є держава. Функції з управління корпоративними правами держави у державному банку здійснює Кабінет Міністрів України. Орган, що здійснює управління корпоративними правами держави у державному банку, також виконує функції вищого органу управління державного банку (надалі – Вищий орган).

Рішення Вищого органу оформлюються актами Кабінету Міністрів України, проекти яких готуються і вносяться на розгляд Кабінету Міністрів України центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, і не підлягають погодженню з іншими заінтересованими органами.

5. Порядок призначення та звільнення посадових осіб Банку.

Наглядова рада Банку

Наглядова рада є колегіальним органом управління Банку, що в межах своєї компетенції здійснює управління Банком, контролює та регулює діяльність Правління Банку з метою виконання стратегії розвитку Банку, а також здійснює захист прав вкладників, кредиторів та держави як акціонера Банку.

Члени Наглядової ради призначаються Вищим органом управління Банку у порядку, визначеному законодавством, зокрема:

- один представник держави у Наглядовій раді призначається Вищим органом за поданням Президента України, один - за поданням Кабінету міністрів України та один - за поданням профільного Комітету Верховної Ради України, до предметів відання якого належать питання банківської діяльності;
- незалежні члени Наглядової ради призначаються Вищим органом управління Банку на підставі подання конкурсної комісії (протягом п'яти робочих днів з дня отримання відповідного подання), утвореної Кабінетом міністрів України.

Члени Наглядової ради Банку вступають на посаду після їх погодження Національним банком України.

З огляду на особливу роль Наглядової ради Банку у новій системі корпоративного управління, законодавством було встановлено особливу процедуру призначення та припинення повноважень членів Наглядової ради державного банку.

Задля забезпечення незалежності діяльності наглядових рад державних банків, законодавство обмежило право Вищого органу щодо припинення повноважень членів наглядових рад з власної волі двома випадками, а саме: через повторне несхвалення Вищим органом стратегії розвитку державного банку, затвердженої наглядовою радою державного банку, та невиконання стратегії та/або бізнес-плану розвитку державного банку, що підтверджується результатами щорічного оцінювання в порядку, визначеному Вищим органом.

Усі інші підстави припинення повноважень членів наглядових рад вищим органом базується на юридичних фактах, що виникли не з ініціативи вищого органу, в тому числі встановлення факту невідповідності члена наглядової ради державного банку вимогам до членів наглядової ради; на вимогу не менше ніж п'яти членів наглядової ради державного банку або Національного банку України в разі, якщо член наглядової ради державного банку неналежним чином виконує свої посадові обов'язки або не відповідає кваліфікаційним вимогам.

Правління Банку

Постійно діючим виконавчим органом Банку є Правління, що здійснює поточне управління його діяльністю, має діяти в інтересах Банку та уникати конфлікту інтересів і несе відповідальність за ефективність його роботи згідно зі Статутом та Положенням про правління.

До складу Правління входять голова, заступники голови та інші члени Правління. Кількісний склад Правління (загальна кількість посад у правлінні згідно з організаційною структурою Банку) визначається рішенням Наглядової ради про затвердження організаційної структури Банку та не може становити менше п'яти осіб.

Голова Правління та інші члени Правління призначаються на посаду та звільняються з посади Наглядовою радою за пропозицією комітету Наглядової ради з питань призначень та винагород посадовим особам.

Кандидати на посади голови та членів Правління визначаються за результатами конкурсного відбору, який проводиться в порядку, визначеному Наглядовою радою.

Національний банк у встановленому ним порядку погоджує на посади голови та інших членів Правління.

Голова Правління вступає на посаду після його погодження Національним банком.

Строк повноважень голови або члена Правління становить п'ять років, якщо інший строк, який не може перевищувати максимальний строк повноважень, визначений законодавством, не встановлений голові або члену Правління рішенням Наглядової ради. Наглядова рада вправі припинити повноваження голови або члена Правління до спливу строку повноважень, встановленого рішенням Наглядової ради або Статутом, за пропозицією комітету Наглядової ради з питань призначень та винагород посадовим особам з підстав, встановлених законом та/або трудовими договорами (контрактами), укладеними з ними. Голова або член Правління може бути призначений на новий строк лише за результатами конкурсного відбору.

6. Повноваження посадових осіб Банку.

Повноваження посадових осіб Банку викладено у Статуті, Положеннях про Наглядову раду та Правління, що розміщені на офіційному сайті Банку та доступні за посиланнями: <https://www.eximb.com/ua/bank/corp-management/dokumenty>.

Крім цього, у Банку діє наказ про персональний розподіл функцій і повноважень між керівництвом Банку.

7. Інформація щодо складу Наглядової ради Банку та його зміну за рік, у тому числі утворені нею комітети, а також інформація про проведені засідання з загальним описом прийнятих рішень.

Станом на початок 2022 року Наглядова рада Банку складалася з 9 (дев'яти) членів. Протягом звітного року в персональному складі Наглядової ради змін не відбувалось.

Так, станом на кінець 2022 року Наглядова рада складалася з 9 (дев'яти) членів, шестеро з яких були незалежними членами Наглядової ради, а троє – представниками держави. Склад на кінець 2022 року був таким:

- Гордієнко Оляна Павлівна, незалежний Член Наглядової ради;

- Шишло Дімітрі, незалежний Член Наглядової ради;
- Коновець Сергій Олександрович, незалежний Член Наглядової ради;
- Меню Домінік, незалежний Член Наглядової ради;
- Урбан Ласло, незалежний Член Наглядової ради;
- Винярський Владислав Володимирович, незалежний Член Наглядової ради;
- Страхова Вікторія Костянтинівна, член Наглядової ради, представник держави від Президента України;
- Буца Юрій Богданович, член Наглядової ради, представник держави від Кабінету Міністрів України;
- Терентьєв Юрій Олександрович, член Наглядової ради, представник держави від Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Головою Наглядової ради є Гордієнко Оляна Павлівна. Заступником Голови Наглядової ради є Шишло Дімітрі.

Інформацію про проведені засідання з загальним описом прийнятих рішень, та утворені комітети

Чергові засідання Наглядової ради проводяться в разі необхідності, але не рідше одного разу на квартал (протягом 2022 року кожного місяця проводилося щонайменше одне засідання Наглядової ради та декілька засідань комітетів Наглядової ради). При скликанні та проведенні засідань у перші два місяці 2022 року враховувався план засідань Наглядової ради, який був затверджений Наглядовою радою у кінці 2021 року, проте початок повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну 24 лютого 2022 року унеможливив виконання вищезгаданого плану засідань Наглядової ради на 2022 рік, оскільки виникла необхідність швидко реагувати на виклики, причинені ескалацією воєнних дій. Так, Наглядовою радою було прийнято рішення скликати засідання на щотижневій основі, що і здійснювалось протягом більшої частини 2022 року.

Зважаючи на виклики, які стоять перед Банком, зокрема в умовах повномасштабної війни з російською федерацією, та його амбітну візію стати провідним банком з експортно-імпортного фінансування та корпоративного кредитування в Україні, Наглядова рада у межах своєї компетенції доклала у 2022 році чимало зусиль та часу для продовження трансформації Банку, налагодження та підтримки у надзвичайних умовах його важливих внутрішніх процесів з метою підвищення їх ефективності і приведення у відповідність з вимогами чинного законодавства, у тому числі нормативно-правових актів Національного банку України, і кращих практик корпоративного управління.

За 2022 рік члени Наглядової ради провели 52 засідання, отримавши та проаналізувавши більше 1 914 документів з метою підготовки до цих засідань, і підтримували постійну комунікацію з Правлінням (в тому числі шляхом проведення регулярних щомісячних зустрічей та спільних засідань з Правлінням Банку з метою обговорення діяльності Банку та стану виконання стратегії розвитку Банку, що проводились до початку повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну, а також в рамках щотижневих засідань Наглядової ради, під час яких члени Правління регулярно інформували Наглядову раду про діяльність Банку) і відповідними структурними підрозділами Банку, щоб сформувати краще бачення проблем і викликів, які стоять на перешкоді до досягнення Банком поставлених цілей.

Протягом 2022 року Наглядова рада, окрім іншого, прийняла рішення з наступних стратегічних питань діяльності та розвитку Банку:

- затверджено основні стратегічні напрями діяльності Банку на період дії воєнного стану в Україні;
- проведено конкурсний відбір кандидата/призначення на посаду голови Правління ;
- за результатами службового розслідування щодо можливого недодержання працівниками Департаменту комплаєнс-контролю процедури системи управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаєнс) Наглядовою радою було припинено повноваження директора Департаменту комплаєнс-контролю та працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу в Банку, а також проведено конкурсні відбори нових директора Департаменту комплаєнс-контролю та працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу в Банку;
- затверджено план заходів щодо врахування рекомендацій, наданих зовнішнім експертом в ході перевірки обставин навколо кредитного проекту, пов'язаного з наданням Банком кредитів на придбання торгового центру в м. Києві під назвою «Sky Mall», а також проведено регулярний моніторинг виконання цього плану заходів та рекомендацій Департаменту внутрішнього аудиту Банку, наданих за результатами перевірки вищевказаного кредитного проекту;
- здійснено погодження продажу АТ «Укресімбанк» та Лізинговою компанією «Укресімлізинг» належних їм часток у статутному капіталі ТОВ «Ексімлізинг»;
- отримано інформацію щодо результатів аналізу Принципів (кодексу) корпоративного управління АТ «Укресімбанк» та Кодексу поведінки (етики) АТ «Укресімбанк» на відповідність чинному

законодавству України, а також здійснено затвердження змін до Кодексу поведінки (етики) Банку з метою його вдосконалення;

- здійснено на регулярній основі контроль за виконанням стратегії розвитку Банку, стратегії управління проблемними активами Банку та оперативного плану реалізації стратегії управління проблемними активами Банку;
- затверджено ряд змін до організаційної структури Банку (зокрема, в частині відображення вакантної посади члена Правління та в частині ліквідації Департаменту банківської безпеки, створення посади директора з безпеки та нових самостійних структурних підрозділів у сфері банківської безпеки, в частині створення в Банку Департаменту фінансового моніторингу та валютного нагляду, в частині оптимізації мережі відділень Банку тощо) з метою здійснення ефективного контролю за реалізацією стратегії управління проблемними активами Банку та оперативного плану;
- здійснено моніторинг ефективності запровадження Банком організаційних та технічних рішень з метою покращити ефективність та зменшити операційний ризик внутрішніх бізнес процесів Банку, зокрема в умовах воєнного стану, що передбачають постійну загрозу для інформаційних систем Банку та необхідність забезпечити ефективні умови для дистанційної роботи працівників Банку;
- оновлено внутрішні документи стосовно управління ризиками, роботи функцій внутрішнього аудиту та комплаєнс-контролю в Банку, а також внутрішні положення, що регулюють діяльність інших підрозділів Банку;
- надано згоду на проведення фінансової реструктуризації деяких боржників Банку, що, зокрема, належать і до енергетичної та оборонної сфер, та затверджено умови такої реструктуризації;
- з метою виконання Стратегічних напрямів на період воєнного стану, переглянуто бізнес-план розвитку Банку на 2022-2024 роки, який включає бюджет Банку на 2022 рік, у тому числі бюджети Наглядової ради Банку, підрозділів внутрішнього аудиту, контролю за дотриманням норм (комплаєнс) та управління ризиками;
- внесено зміни до плану проведення внутрішніх аудитів Банку на 2022 рік з метою його актуалізації та розглянуто ряд звітів про роботу підрозділу внутрішнього аудиту Банку/результати аудиторських перевірок;
- забезпечено регулярне оновлення Наглядовою радою матриці профілю Наглядової ради та Правління Банку; визначено колективну придатність Наглядової ради та Правління;
- проведено оцінку відповідності членів Наглядової ради та менеджменту кваліфікаційним вимогам, в тому числі щодо ділової репутації та професійної придатності;
- ініційовано щорічну оцінку ефективності діяльності Наглядової ради, її колективної придатності та корпоративного управління; оцінку ефективності діяльності Правління та підрозділів контролю Банку, колективної придатності Правління Банку; визначено колективну придатність Наглядової ради, тощо.

Наглядовою радою створені усі комітети, обов'язкові до створення відповідно до частини 32 статті 7 Закону про банки, а саме: комітет з питань аудиту, комітет з питань ризиків та комітет з питань призначень та винагород.

На виконання вимог Закону про банки очільниками комітету з питань ризиків та комітету з питань призначень та винагород є незалежні члени Наглядової ради, так, головою комітету з питань ризиків є Домінік Меню, а головою комітету з питань призначень та винагород Гордієнко Оляна Павлівна. На виконання вимог Закону про банки, більшість членів кожного з комітетів Наглядової ради з питань призначень та винагород та з питань ризиків є незалежними (починаючи з 3 квітня 2020 року всі члени комітету з питань ризиків є незалежними). Всі члени комітету з питань аудиту є незалежними, головою комітету з питань аудиту є Сергій Коновець.

Окрім цього, з метою забезпечення ефективної діяльності Наглядової ради Банку додатково були створені та успішно виконують свої функції комітет з питань операційної діяльності та діджиталізації, комітет з питань управління та комплаєнсу та комітет з питань врегулювання проблемної заборгованості.

Комітети надають Наглядовій раді допомогу в здійсненні її повноважень через попереднє вивчення та підготовку до розгляду на засіданні питань, що належать до компетенції Наглядової ради. Функції комітетів Наглядової ради визначені згідно законодавства в положеннях про комітети Наглядової ради, які затверджуються Наглядовою радою.

Комітет з питань аудиту

Мета діяльності

Надання допомоги Наглядовій раді у реалізації її повноважень щодо забезпечення функціонування та здійснення контролю за ефективністю функціонування системи внутрішнього контролю та функцій внутрішнього аудиту в Банку, дотриманням політик внутрішнього аудиту та проведенням зовнішнього аудиту.

Склад комітету

Голова комітету - Сергій Коновець

Члени комітету - Сергій Коновець, Домінік Меню, Дімітрі Шишло, Владислав Виняський.

Кількість проведених засідань - за 2022 рік комітет провів 26 засідань згідно з даними обліку відвідувань засідань. Усі члени Комітету були присутні на усіх проведених засіданнях з моменту їх призначення членом Комітету. Загалом члени Комітету приділяли достатньо часу для ефективного виконання своїх обов'язків членів Комітету.

Ключова діяльність комітету у 2022 році:

- основний фокус Комітету з питань аудиту у 2022 році був спрямований на продовження підрозділу трансформаційного перетворення Банку, попри виклики, спричинені початком повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну;
- надання рекомендації Наглядовій раді щодо внесення змін до структури Департаменту внутрішнього аудиту Банку, Положення про Департамент внутрішнього аудиту та посадової інструкції керівника Департаменту внутрішнього аудиту Банку;
- надання рекомендацій Наглядовій раді щодо затвердження/оновлення Положення про Департамент внутрішнього аудиту Банку, Методики ризик-орієнтованого планування аудиту в банківській групі АТ «Укресімбанк», Положення про внутрішній аудит банківської групи Акціонерного товариства «Державний експортно-імпорتنний банк України», Методики формування і використання аудиторських вибірок, Програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту банківської групи АТ «Укресімбанк», Методики моніторингу виконання рекомендацій за результатами аудиторських перевірок, Положення про забезпечення об'єктивності та незалежності внутрішніх аудиторів банківської групи АТ «Укресімбанк» та інших документів з метою вдосконалення функції внутрішнього аудиту Банку;
- розгляд звітів підрозділу внутрішнього аудиту за результатами здійснених ним перевірок та періодичних звітів про його роботу, а також внесення змін до Плану аудиту на 2022 рік Департаменту внутрішнього аудиту, який був затверджений Наглядовою радою у листопаді 2021 року, з огляду на затримку у проведенні аудиторських перевірок через початок повномасштабного збройного вторгнення російської федерації в Україну;
- надання Наглядовій раді рекомендацій щодо затвердження проектів бюджетів підрозділу внутрішнього аудиту Банку на предмет наявності достатніх ресурсів для ефективної роботи внутрішнього аудиту; надання Наглядовій раді рекомендацій щодо затвердження бюджету Наглядової ради;
- розгляд результатів службового розслідування, проведеного з метою виявлення фактів ймовірної наявності ознак зловживань чи протиправних дій до моменту ухвалення рішення про кредитування (під час переговорів про кредитування між АТ «Укресімбанк» та ПрАТ «Завод напівпровідників») та під час супроводження генеральної кредитної угоди між ПрАТ «Завод напівпровідників» та АТ «Укресімбанк» (до дати визнання кредиту проблемним).
- продовження перевірки кредитної справи ТРЦ «Skymall», зокрема, розгляд звіту про результати форензичного аудиту кредитної справи ТРЦ «Skymall», підготовленого зовнішньою незалежною компанією, та обговорення питання підходу Правління до підготовки плану заходів за результатами розгляду вищезазначеного звіту;
- оцінка ефективності роботи підрозділу внутрішнього аудиту Банку;
- оцінка ефективності та незалежності зовнішнього аудитора Банку.

Комітет з питань ризиків

Мета діяльності

Надання допомоги Наглядовій раді у реалізації її повноважень щодо здійснення нагляду за адекватністю та ефективністю функціонування системи управління ризиками в Банку.

Склад комітету

Голова комітету - Домінік Меню

Члени комітету - Домінік Меню, Дімітрі Шишло, Оляна Гордієнко, Ласло Урбан та Владислав Виняський.

Кількість проведених засідань - за 2022 рік комітет провів 50 засідань згідно з даними обліку відвідувань засідань. Усі члени Комітету були присутні на усіх проведених засіданнях з моменту їх призначення членом Комітету. Загалом члени Комітету приділяли достатньо часу для ефективного виконання своїх обов'язків членів Комітету.

Ключова діяльність комітету у 2022 році:

- ключовим завданням Комітету з питань ризиків у 2022 році стало забезпечення адекватності та ефективності функціонування системи управління ризиками в Банку, попри складні умови, спричинені повномасштабною військовою агресією російської федерації проти України, складну ситуацію у банківському секторі України та загострення інших поточних економічних проблем;
- обговорення та розгляд внутрішньої звітності Банку з питань нормативів капіталу, оцінки ризику ліквідності, процентного ризику банківської книги, ринкових ризиків, операційних ризиків, а також результатів внутрішнього стрес-тестування;
- розробка та надання Наглядовій раді рекомендацій щодо затвердження внутрішніх документів стосовно управління ризиками та комплаєнс-контролю в Банку;
- надання Наглядовій раді рекомендацій щодо проведення інших активних операцій з клієнтами Банку, зокрема такими, що ведуть діяльність в оборонному секторі, енергетиці та інших ключових галузях української економіки, щодо їх кредитування. Так, Комітетом було погоджено здійснення фінансування Державної компанії з експорту та імпорту продукції і послуг військового та спеціального призначення «Укрспецекспорт», фінансування Державного госпрозрахункового зовнішньо-торгівельного підприємства «Спецтехноекспорт», укладення з АТ «Укргазвидобування» договору про відкриття відновлювальної кредитної лінії, здійснення активних операцій із кредитування ПСП «ЧЕРВОНІЙ МАЯК» та ТОВ «КУКОВИЦЬКЕ», групи компаній «UPG», ТОВ «Сіріус Екструджен», ДП «НАЕК «Енергоатом», ДП НВКГ «ЗОРЯ— МАШПРОЕКТ», ТОВ «АВН ЛІМІТЕД» і ТОВ «Іротейн Інвест», ТОВ «Вест Петрол Маркет» тощо;
- надання Наглядовій раді рекомендації щодо деяких активних операцій Банку, зокрема проведення фінансової реструктуризації деяких боржників Банку;
- здійснення перегляду загальної структури портфеля активних операцій Банку, структури якості кредитно-гарантійного портфеля, а також загальних показників динаміки проблемної заборгованості та списаних на позабаланс проблемних активів;
- розгляд потреби ухвалення Тимчасової кредитної політики АТ «Укресімбанк», що відповідає б викликам воєнного часу, на період до прийняття окремого рішення Наглядової ради АТ «Укресімбанк» щодо цього питання;
- розгляд необхідності звернутися до вищого органу із запитом надати Банку додатковий капітал для забезпечення дотримання ним нормативів Національного банку України, розвитку його кредитного портфелю та імплементації його стратегії розвитку, особливо з огляду на шкоду економіці України, спричинену повномасштабним вторгненням російської федерації в Україну;
- регулярний розгляд інформації щодо статусу виконання плану заходів, затвердженого за результатами форензік-аудиту кредитної справи ТРЦ «Skymall», зокрема статусу виконання плану заходів за блоком «Know Your Customer» та за блоком «Credit Process»;
- розгляд, разом з членами Комітету з питань призначень та винагород Наглядової ради, результатів службового розслідування щодо можливого недодержання працівниками Департаменту комплаєнс-контролю процедури системи управління ризиками та контролю за дотриманням норм (комплаєнс) Банку;
- спільно з членами Комітету з питань призначень та винагород Наглядової ради, розгляд ряду процедурних питань відбору кандидатів на посади головного комплаєнс-менеджера та працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу, а також участь у проведенні згаданих відборів;
- розгляд звітів, підготовлених підрозділами Банку, що включали, зокрема, звіт про комплаєнс-ризик за 2021 рік, звіт про результати внутрішньої перевірки з метою виявлення/підтвердження відсутності фактів спільної роботи близьких осіб в АТ «Укресімбанк», звіту про оцінку ефективності діяльності Департаменту з ризик-менеджменту АТ «Укресімбанк» за результатами 2021 року, у тому числі плану заходів щодо вдосконалення (підвищення ефективності) діяльності Департаменту з ризик-менеджменту на 2022 рік, звіти Департаменту з ризик-менеджменту на 01.04.2022, звіт про ефективність діяльності Департаменту з комплаєнс-контролю за 2021 рік, звіт про оцінку ефективності діяльності Департаменту з ризик менеджменту Банку за результатами 2021 року, звіт про діяльність Комітету з питань ризиків Наглядової ради за 2021 рік, звіти Департаменту з ризик-менеджменту щодо стану управління подіями операційного ризику та інші;
- розгляд заходів щодо врахування рекомендацій, наданих Національним банком України у Звіті про інспекційну перевірку від 10.11.2022 №28-0011/78491/БТ;
- розгляд та надання Наглядовій раді рекомендації щодо затвердження та оновлення, зокрема, наступних документів: Декларації схильності до ризиків Банку, Кредитної політики АТ «Укресімбанк», Положення про декларування зовнішньої діяльності працівників АТ «Укресімбанк», Стратегії управління ризиками АТ «Укресімбанк», Положення про Департамент з ризик-менеджменту АТ «Укресімбанк», Положення про Департамент з комплаєнс-контролю АТ «Укресімбанк» тощо.

Комітет з питань призначень та винагород

Мета діяльності

Надання допомоги Наглядовій раді у реалізації її повноважень щодо здійснення контролю за ефективністю управління призначеннями та винагородами в Банку.

Склад комітету:

Голова комітету - Оляна Гордієнко

Члени комітету - Оляна Гордієнко, Вікторія Страхова, Сергій Коновець, Дімітрі Шишло, Юрій Терентьєв, Ласло Урбан (членство у Комітеті було припинене на підставі рішення Наглядової ради від 8 липня 2022 року (Протокол засідання Наглядової ради № 34)), Домінік Меню, Владислав Виняський.

Кількість проведених засідань - за 2022 рік комітет провів 36 засідань згідно з даними обліку відвідувань засідань. Усі члени Комітету були присутні на усіх проведених засіданнях з моменту їх призначення членом Комітету або до припинення їх членства у Комітеті. Загалом члени Комітету приділяли достатньо часу для ефективного виконання своїх обов'язків членів Комітету.

Ключова діяльність комітету у 2022 році:

- здійснення оперативних та рішучих дій з метою реагування на обставини, спричинені повномасштабною військовою агресією російської федерації проти України, зокрема вирішення питання організації роботи працівників Банку, в тому числі з метою забезпечення безперервної діяльності Банку, а також надання рекомендацій Наглядовій раді про затвердження ряду документів в рамках первинного встановлення мотиваційних метрик в умовах воєнного стану;
- запровадження дистанційної роботи працівників Банку на період дії воєнного стану в Україні у зв'язку з тим, що збройна агресія проти України і її народу триває безперервно, у тому числі шляхом завдання ударів по населених пунктах і об'єктах практично в усіх регіонах України;
- забезпечення вирішення питання щодо службового розслідування стосовно можливого недодержання працівниками Департаменту комплаєнс-контролю процедури системи управління ризиками та контролю за дотриманням норм Банку;
- проведення конкурсних відборів кандидатів/призначення на посади голови Правління, директора Департаменту комплаєнс-контролю та працівника, відповідального за проведення фінансового моніторингу в Банку;
- перегляд методології розрахунку та ключових показників ефективності членів Правління Банку на 2022 рік;
- затвердження розподілу повноважень між членами Наглядової ради Банку;
- забезпечення регулярного оновлення Наглядовою радою матриці профілю Наглядової ради та Правління Банку, оцінки ділової репутації членів Наглядової ради та Правління. Зокрема, Комітет взяв участь у розгляді питання щодо ознаки небездоганної ділової репутації члена Правління, а саме: виявлення невідповідності члена Правління Банку Муравіцкого О.О. вимогам, установленим законодавством України для відповідної посади у зв'язку з перебуванням у громадянстві республіки білорусь;
- забезпечення внесення пропозицій вищому органу щодо проекту положення про винагороду членів Наглядової ради, а також надання Наглядовій раді рекомендацій щодо затвердження інших документів, зокрема, Порядку оцінки ефективності діяльності та колективної придатності наглядової ради АТ «Укресімбанк», ефективності організації корпоративного управління в АТ «Укресімбанк», Положення про винагороду членів правління та впливових осіб акціонерного товариства «Державний експортно-імпорتنний банк України», Звіту та плану заходів за результатами оцінки діяльності Наглядової ради АТ «Укресімбанк» за 2021 рік тощо.

Комітет з питань операційної діяльності та діджиталізації

Мета діяльності

Надання допомоги Наглядовій раді у здійсненні моніторингу ефективності бізнес-процесів, операцій, інформаційних технологій та інформаційної безпеки Банку з метою реалізації стратегії Банку.

Склад комітету

Голова комітету - Дімітрі Шишло

Члени комітету - Дімітрі Шишло, Сергій Коновець, Домінік Меню, Юрій Буца, Вікторія Страхова та Юрій Терентьєв.

Кількість проведених засідань - за 2022 рік комітет провів 13 засідань згідно з даними обліку відвідувань засідань. Усі члени Комітету були присутні на усіх проведених засіданнях з моменту їх призначення членом Комітету. Загалом члени Комітету приділяли достатньо часу для ефективного виконання своїх обов'язків членів Комітету.

Ключова діяльність комітету у 2022 році:

- активне надання допомоги Наглядовій раді у здійсненні моніторингу ефективності бізнес-процесів, операцій, інформаційних технологій та інформаційної безпеки Банку, попри складні обставини, спричинені початком повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну;
- вдосконалення системи кібербезпеки та безперервності бізнес-діяльності Банку на тлі початку повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну;
- моніторинг наявності в Банку ресурсів постійно аналізувати, пропонувати та запроваджувати організаційні та технічні рішення з метою покращення ефективності внутрішніх бізнес процесів та зменшення їх операційного ризику;
- моніторинг ефективності запровадження Банком організаційних та технічних рішень з метою покращити ефективність та зменшити операційний ризик внутрішніх бізнес процесів, зокрема, надання рекомендацій щодо автоматизації та посилення контролів в регламентних процесах ІТ, в яких є ручна діяльність;
- аналіз структури Банку та регіональної мережі (відокремлених підрозділів) Банку та внесення Наглядовій раді пропозицій, щодо її оптимізації;
- спільно з Комітетом з питань врегулювання проблемної заборгованості Наглядової ради, участь у оновленні організаційної структури Банку, що передбачало створення в структурі Департаменту реструктуризації та стягнення підрозділу, до складу якого будуть входити проектні менеджери, що відповідатимуть за врегулювання заборгованості боржників/контрагентів Банку, якій встановлено статус «проблемна заборгованість», а також зосередження функцій продажу та передачі в оренду непрофільних активів Банку в управлінні реалізації активів Департаменту реструктуризації та стягнення;
- робота над стратегією інформаційної безпеки та інформаційних технологій;
- розгляд питання про виникнення операційних та інших ризиків та надання рекомендацій Наглядовій раді щодо вжиття належних заходів для мінімізації цих ризиків тощо.

Комітет з питань управління та комплаєнсу

Мета діяльності

Надання допомоги Наглядовій раді у реалізації її повноважень по забезпеченню ефективної організації корпоративного управління в Банку.

Склад комітету

Голова комітету - Юрій Буца

Члени комітету - Юрій Буца, Оляна Гордієнко, Вікторія Страхова, Ласло Урбан, Домінік Меню та Юрій Терентьєв.

Кількість проведених засідань - За 2022 рік комітет провів 18 засідань згідно з даними обліку відвідувань засідань. Усі члени Комітету були присутні на усіх проведених засіданнях з моменту їх призначення членом Комітету. Загалом члени Комітету приділяли достатньо часу для ефективного виконання своїх обов'язків членів Комітету.

Ключова діяльність комітету у 2022 році:

- надання Наглядовій раді допомоги у реалізації її повноважень по забезпеченню ефективної організації корпоративного управління в Банку та його вдосконалення, попри складні обставини, спричинені початком повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну;
- винесення на розгляд Наглядової ради прийняття та оновлення принципів (кодексу) корпоративного управління Банку, Кодексу з поведінки (етики) Банку, а також Положень про Правління та Наглядову раду Банку, Статуту Банку та інших документів;
- розгляд, спільно з Комітетом з питань ризиків, Звіту Третьої палати Комісії з етики АТ «Укресімбанк» за результатами перевірки можливого випадку етично неприйнятної поведінки щодо фактів та обставин, висвітлених у повідомленні Голови Правління АТ «Укресімбанк» про неприйнятну поведінку та рекомендував Наглядовій раді взяти його до відома;
- забезпечення щорічного перегляду положень (політик) Банку щодо органів корпоративного управління;
- надання рекомендацій Наглядовій раді щодо організації правового забезпечення її діяльності;

- Надання Наглядовій раді рекомендації доручити Департаменту з комплаєнс-контролю Банку до 10 числа місяця наступного за звітним надавати Департаменту банківського нагляду НБУ актуальну інформацію про стан виконання рекомендацій разом за результатами оцінки SREP із відповідними підтверджуючими документами;
- моніторинг тенденцій, ініціатив або пропозицій щодо змін у правовій сфері, найкращої практики з корпоративного управління з метою визначення ступеню впливу цих ініціатив на Банк тощо.

Комітет з питань врегулювання проблемної заборгованості

Мета діяльності

Надання допомоги Наглядовій раді у реалізації її повноважень щодо створення та забезпечення функціонування в Банку ефективного процесу управління проблемними активами.

Склад комітету

Голова комітету - Ласло Урбан

Члени комітету - Ласло Урбан, Оляна Гордієнко, Вікторія Страхова, Домінік Меню, Юрій Терентьєв та Владислав Виняський.

Кількість проведених засідань - За 2022 рік комітет провів 10 засідань згідно з даними обліку відвідувань засідань. Усі члени Комітету були присутні на усіх проведених засіданнях з моменту їх призначення членом Комітету. Загалом члени Комітету приділяли достатньо часу для ефективного виконання своїх обов'язків членів Комітету.

Ключова діяльність комітету у 2022 році:

- забезпечення ефективного виконання Комітетом своїх функцій в умовах повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну, що спричинило ряд серйозних труднощів та викликів для української економіки та Банку, зокрема, у сфері роботи з проблемною заборгованістю;
- участь у розробці/оновленні стратегії управління проблемними активами Банку та оперативного плану, а також інших документів з питань управління проблемними активами;
- моніторинг результатів реалізації стратегії управління проблемними активами Банку та оперативного плану;
- участь у розгляді окремих питань комунікації Банку з правоохоронними органами щодо боржників, заборгованості яких встановлено статус «проблемна заборгованість»;
- затвердження продажу на голландських аукціонах прав вимоги за рядом угод, укладених з боржниками Банку, зокрема, ПрАТ «АГРО-СОЮЗ», ТОВ «АТЕМ» та ТОВ «ЧПК».
- забезпечення підготовки та подання Наглядовій раді Банку проектів рішень щодо визначення інструментів врегулювання заборгованості за непрацюючими активами та умов (параметрів) такого врегулювання;
- подання на розгляд Наглядової ради Банку пропозицій щодо врегулювання заборгованості боржників/ контрагентів Банку, яке згідно законодавства вимагає рішення Наглядової ради Банку;
- спільно з Комітетом з питань операційної діяльності та діджиталізації Наглядової ради, участь у оновленні організаційної структури Банку, що передбачало створення в структурі Департаменту реструктуризації та стягнення підрозділу, до складу якого будуть входити проектні менеджери, що відповідатимуть за врегулювання заборгованості боржників/контрагентів Банку, якій встановлено статус «проблемна заборгованість», а також зосередження функцій продажу та передачі в оренду непрофільних активів Банку в управлінні реалізації активів Департаменту реструктуризації та стягнення;
- моніторинг тенденцій, ініціатив або пропозицій щодо змін у правовій сфері щодо управління проблемними активами, з метою визначення ступеню впливу цих ініціатив на Банк та періодичного надання оновленої інформації Наглядовій раді Банку тощо.

8. Інформація щодо складу виконавчого органу Банку та його зміну за рік, у тому числі утворені ним комітети, а також інформація про проведені засідання з загальним описом прийнятих рішень.

Персональний склад Правління Банку станом на кінець 2022 року був наступним:

- Єрмаков Сергій Олександрович, Голова Правління;
- Каплюк Дмитро Євгенійович, член Правління, головний ризик-менеджер;
- Ігнатенко Олександр Степанович, член Правління;
- Щур Олександр Володимирович, член Правління;

- Медко Михайло Богданович, член Правління;
- Монастирська Світлана Миколаївна, член Правління - заступник Голови Правління.

Протягом 2022 року в персональному складі Правління Банку відбулися наступні зміни:

- призначено переможця Конкурсу Єрмакова Сергія Олександровича на посаду голови Правління Банку на строк до вступу на посаду нового голови Правління, обраного за результатами конкурсного відбору, який буде оголошено Наглядовою радою невідкладно після припинення або скасування воєнного стану на території України (рішення Наглядової ради від 14.03.2022 № 12);
- припинено повноваження члена Правління Муравіцького Олександра Олександровича на підставі ч. 3 ст. 99 Цивільного кодексу України, п. 5 ч. 1 ст. 41 Кодексу законів про працю України (рішення Наглядової ради від 16.12.2022 № 51).

У 2022 році Правління Банку провело 147 засідань, з них 17 – заочних засідань (прийняття рішення шляхом проведення заочного голосування (опитування)), на яких було розглянуто 787 питань. При прийнятті рішень Правління керувалося Статутом, положенням про Правління та іншими нормативними та розпорядчими документами Банку.

Прийняття рішень Правлінням здійснюється у такому порядку:

- шляхом проведення засідань;
- шляхом проведення заочного голосування (опитування).

Основною організаційною формою для прийняття Правлінням рішень є проведення засідань Правління. Відповідно до вимог положення про Правління засідання Правління проводяться у разі потреби, але не рідше одного разу на місяць.

Засідання Правління проводяться у формі спільної присутності членів Правління у визначеному місці, у тому числі з використанням засобів електронного зв'язку (відео- та голосових конференцій тощо), за умови, що кожен член Правління, який бере участь у такій конференції, може бачити і чути (або принаймні чути) та спілкуватися з усіма іншими учасниками засідання Правління та ідентифікувати результати голосування. Така форма проведення засідання допускається, якщо жоден із членів Правління не висловив заперечення проти її застосування до відповідного засідання Правління.

Член Правління, який перебуває у відрядженні, має право брати участь у засіданнях Правління (з правом голосу), які проводяться у формі спільної присутності членів Правління у визначеному місці, у тому числі з використанням засобів електронного зв'язку (відео- та голосових конференцій тощо), за умови дотримання вимог, зазначених у попередньому абзаці цього пункту.

Засідання Правління вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менш як половина членів Правління від кількості фактично призначених членів Правління.

Рішення Правління приймаються простою більшістю голосів його членів, які беруть участь у його засіданні. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос головуючого на засіданні Правління (Голови Правління, а в разі його відсутності – члена Правління, який виконує повноваження Голови Правління), за умови, що у будь-якому випадку рішення не може бути прийняте одноосібно.

Головний ризик-менеджер (CRO) та головний комплаєнс-менеджер (CCO) або інший(і) працівник(и), на якого(их) покладені виконання його(їх) обов'язків у разі відсутності головного ризик-менеджера (CRO) та/або головного комплаєнс-менеджера (CCO) з причин, передбачених чинним законодавством України (відпустка, тимчасова непрацездатність, відрядження тощо) були присутніми на засіданнях Правління та мали право накладати заборону (вето) на рішення Правління у випадках, вставлених чинним законодавством України та нормативними документами Банку.

Головного ризик-менеджера (CRO) та головного комплаєнс-менеджера (CCO) або іншого(их) працівника(ів), на якого(их) покладені виконання його(їх) обов'язків у разі відсутності головного ризик-менеджера (CRO) та/або головного комплаєнс-менеджера (CCO) з причин, передбачених чинним законодавством України (відпустка, тимчасова непрацездатність, відрядження тощо) до та під час проведення засідань Правління було забезпечено усіма необхідними матеріалами щодо винесених на розгляд Правління питань, а також умовами для можливості реалізації права накладати заборону (вето) на рішення Правління.

Випадків накладення заборони (вето) не було зафіксовано.

На засіданнях Правління обговорювались питання поточного управління діяльністю Банку, а саме:

- затвердження нормативних документів Банку, затвердження яких належить до компетенції Правління;
- попередній розгляд та схвалення нормативних документів Банку та інших питань, які відповідно до чинного законодавства України та Статуту Банку затверджуються Наглядовою радою;
- прийняття рішень про отримання у власність Банку майна в рахунок погашення заборгованості, в тому числі у зв'язку з реалізацією Банком прав заставодержателя;
- прийняття рішень про списання необоротних активів Банку;
- прийняття рішень про надання благодійної допомоги;
- перегляд (актуалізація) та затвердження положень про постійно діючі робочі органи Банку (комітети, комісії, групи), утворені Правлінням;
- розгляд річної фінансової звітності / консолідованої річної фінансової звітності Банку разом із висновками зовнішнього аудиту та винесення їх на розгляд Наглядової ради;
- розгляд щомісячних результатів діяльності Банку;
- розгляд щоквартальних звітів по результатам моніторингу ефективності системи внутрішнього контролю, щодо комплаєнс-ризиків для подання Наглядовій раді;
- розгляд щоквартальної інформації з питань у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- розгляд звітності з ризик-менеджменту, у тому числі: щомісячна управлінська звітність щодо кредитного ризику та звітність щодо нормативів капіталу, оцінки ризику ліквідності, процентного ризику банківської книги, ринкових ризиків, щоквартальні звіти про стан управління подіями операційного ризику звіту та щодо управління ключовими індикаторами операційного ризику;
- прийняття рішень про кредитування та внесення змін до діючих умов кредитування юридичних осіб в межах повноважень Правління, делегованих Наглядовою радою;
- затвердження стратегій роботи та планів заходів з погашення проблемної заборгованості позичальників, попередній розгляд щоквартальної управлінської звітності щодо управління проблемними активами та винесення їх на розгляд Наглядової ради.

Відповідно до Статуту Правлінням Банку створено та протягом 2022 року працювали 9 комітетів, 1 підкомітет та 2 комісії, зокрема:

- Кредитний комітет;
- Малий кредитний комітет ;
- Комітет з управління активами і пасивами;
- Підкомітет з управління активами та пасивами;
- Тарифний комітет;
- Комітет з питань впровадження та функціонування системи управління інформаційного безпекою;
- Комітет з управління проблемними активами;
- Комітет з інформаційних технологій;
- Комітет з управління операційним та комплаєнс - ризиками;
- Тендерний комітет;
- Комісія з питань акредитації/взаємодії з третіми особами, що надають додаткові та супутні небанківські послуги.
- Комісія з моніторингу активних операцій акціонерного товариства «Державний експортно-імпорتنний банк України».

Кредитний комітет

Постійно діючий колегіальний орган Банку, який визначає можливість та умови проведення активних банківських операцій із суб'єктами господарської діяльності, активних операцій на міжбанківському ринку, активних операцій з цінними паперами в межах повноважень, делегованих йому Правлінням, та встановлених ключових показників ризику, затверджує класифікацію активних операцій Банку та дебіторської заборгованості, пропозиції щодо формування резервів на покриття можливих збитків від їх знецінення, відповідає за реалізацію Кредитної політики Банку.

Склад Кредитного комітету станом на 31 грудня 2022 року

Посада	ПІБ
Голова Комітету	Ігнатенко О.С.
Заступник Голови Комітету	Савін О.Є.
член Комітету	Каплюк Д.Є.

Посада	ПІБ
член Комітету	Скорбулатов Я.О.
член Комітету	Гриненко І.В.
член Комітету	Бойко Д.Г.

У 2022 році було проведено 128 засідань Кредитного комітету, в тому числі 31 заочне засідання, на яких було розглянуто 610 питань та прийнято рішення зокрема щодо наступного:

- кредитування позичальників/внесення змін щодо кредитування позичальників/продовження строку дії рішень Кредитного комітету щодо кредитування позичальників;
- встановлення лімітів на проведення активних операцій з банками-контрагентами;
- затвердження суми резервів за МСФЗ9 та розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями на звітну дату;
- затвердження/схвалення планів та умов фінансової реструктуризації, тощо.

Малий кредитний комітет

Постійно діючий колегіальний орган Банку, який в межах делегованих йому повноважень визначає можливість та умови проведення активних операцій з клієнтами середнього бізнесу, органами місцевого самоврядування (муніципалітетами), суб'єктами господарювання комунального сектора економіки (далі – позичальники СБМКС) та роздрібного бізнесу відповідно до діючої в Банку сегментації клієнтів (далі – позичальники роздрібного бізнесу), здійснює оцінку якості кредитного портфеля за операціями з відповідними позичальниками, відповідає за реалізацію Кредитної політики Банку, та виконує інші завдання і функції, визначені Положенням про Малий кредитний комітет.

Склад Малий кредитний комітет станом на 31 грудня 2022 року

Посада	ПІБ
Голова Комітету	Медко М.Б.
Заступник Голови Комітету	Ткаченко С.В.
Член Комітету	Близнюк А.С.
Член Комітету	Манісевич А.О.
Член Комітету	Меркулов Д.О.
Член Комітету	Басалаєва В.А.
Член Комітету	Скринський С.В.

У 2022 році було проведено 158 засідань Малий кредитний комітет, в тому числі 49 заочних засідань, на яких було розглянуто 737 питань та прийнято рішення зокрема щодо наступного:

- кредитування /внесення змін щодо умов кредитування позичальників/продовження строку дії рішень МКК щодо кредитування позичальників;
- укладання договорів фінансового лізингу/внесення змін до договорів фінансового лізингу;
- відкриття кредитної лінії в рамках карткового кредитного продукту «Бонус»;
- затвердження/зміни умов кредитування/паспортів кредитних продуктів/процедур/договорів;
- затвердження змін до примірної форми кредитного договору та примірних форм додаткових угод до кредитного договору, що застосовуються за кредитними операціями в рамках кредитного продукту за Програмою «Доступні кредити 5-7-9%»;
- дострокового розірвання кредитних договорів із позичальниками, тощо.

Комітет та Підкомітет з управління активами і пасивами

Постійно діючий колегіальний орган Правління Банку, який у межах повноважень, делегованих йому Правлінням Банку, та у визначеному Положенням про Комітет та Підкомітет з управління активами та пасивами порядку, забезпечує управління структурою активів і пасивів, дотримання показників ризику ліквідності, процентного ризику банківської книги, ринкових ризиків, у т.ч. встановлених Національним банком України економічних нормативів щодо ризику ліквідності, капіталу, та лімітів відкритих валютних позицій, а також відповідних фінансових ковенантів за зовнішньоекономічними договорами. З метою оперативного вирішення окремих питань у складі Комітету з управління активами і пасивами створений Підкомітет з управління активами та пасивами на підставі рішення Правління Банку.

Склад Комітету з управління активами та пасивами станом на 31 грудня 2022 року

Посада	ПІБ
Голова комітету	Щур О.В.
Заступник Голови Комітету	Ігнатенко О.С.
член комітету	Єрмаков С.О.
член комітету	Каплюк Д.Є.
член комітету	Медко М.Б.
член комітету	Болдирев А.В.
член комітету	Сокирко С.С.

У 2022 році було проведено 96 засідань Комітету з управління активами та пасивами, в тому числі 3 заочних засідання, на яких було розглянуто 187 питань та прийнято рішення зокрема щодо наступного:

- перегляду процентних ставок закладами (депозитами) клієнтів;
- затвердження індивідуальних умов залучення коштів клієнтів;
- перегляду рекомендованих процентних ставок за кредитами;
- встановлення трансферних ставок;
- участі в аукціоні з розміщення облігацій внутрішньої державної позики;
- використання валютної позиції для погашення кредитної заборгованості;
- джерел фінансування позики;
- встановлення лімітів процентного ризику банківської книги та попереджувальних меж до них;
- інформаційних докладів щодо огляду фінансових ринків, щодо динаміки % ставок та позиції ліквідності, щодо нормативів капіталу, оцінки ризику ліквідності, процентного ризику банківської книги, ринкових ризиків; щодо результатів стрес-тестування кредитного ризику, ризику ліквідності;
- розгляду нормативних документів, що стосуються ціноутворення, тощо.

Склад Підкомітету з управління активами та пасивами станом на 31 грудня 2022 року

Посада	ПІБ
Голова комітету	Сокирко С.С.
Заступник Голови Комітету	Володіна К.О.
У голосуванні приймає участь один з членів підкомітету, визначених нижче, в залежності від підрозділу, що ініціює розгляд питання та вносить пропозиції на розгляд підкомітету:	
член комітету	Ігнатенко О.С.
член комітету	Щур О.В.
член комітету	Медко М.Б.

У 2022 році було проведено 187 засідань Підкомітету з управління активами та пасивами, які проходили у формі заочного голосування. Розглянуто 479 питань, зокрема щодо наступного:

- встановлення індивідуальних умов залучення коштів юридичних осіб (у т.ч. за договорами, що переукладаються або строк яких продовжується) на вклади (депозити) та поточні рахунки.
- прийняття рішень щодо проведення операцій у межах управління валютною позицією Банку;
- затвердження умов маркетингових акцій закладами фізичних осіб;
- прийняття рішень щодо дострокового повернення вкладів клієнтам за їх зверненням.

Тарифний комітет

Постійно діючий колегіальний орган Банку, який створено Правлінням для вирішення питань управління тарифами комісійної винагороди на банківські послуги та для аналізу співвідношення собівартості послуг та ринкової конкурентоспроможності тарифів Банку, а також вирішення інших питань, пов'язаних з банківськими продуктами та наданням банківських послуг, окрім кредитних.

Склад Тарифного комітету станом на 31 грудня 2022 року

Посада	ПІБ
Голова Комітету	Медко М.Б.
заступник Голови Комітету	Щур О.В.
член Комітету	Єрєва С.П.
член Комітету	Савін О.Є.

Посада	ПІБ
член Комітету	Тищенко О.Б.
член Комітету	Примаченко О.І.
член Комітету	Пускай С.С.

У 2022 році було проведено 59 засідань Тарифного комітету, в тому числі 7 заочних засідань, на яких було розглянуто 248 питань та прийнято рішення зокрема щодо наступного:

- встановлення індивідуальних тарифів для клієнтів;
- затвердження тарифів комісійної винагороди на банківські послуги / внесення змін до діючих базових тарифів;
- затвердження рішень щодо впровадження/модифікації параметрів банківських продуктів;
- затвердження умов, типових форм договорів і нормативних документів по банківським продуктам, по банківським та іншим фінансовим послугам, а також операціях пов'язаних із банківськими продуктами, банківськими та іншими фінансовими послугами
- надання повноважень відповідальним підрозділам на встановлення індивідуальних тарифів клієнтам, **ТОЩО**.

Комітет з питань впровадження та функціонування системи управління інформаційною безпекою

Постійно діючий колегіальний орган Банку, який в межах делегованих йому повноважень забезпечує процес розроблення, впровадження, функціонування, моніторингу, перегляду, підтримування та вдосконалення системи управління інформаційною безпекою в Банку шляхом прийняття відповідних рішень.

Склад Комітету з питань впровадження та функціонування системи управління інформаційною безпекою станом на 31 грудня 2022 року

Посада	ПІБ
Голова Комітету	Скорбулатов Я.О.
член Комітету	Єртієва С.П.
член Комітету	Ігнатенко О.С.
член Комітету	Коломієць П.А.
член Комітету	Темченко І.А.
член Комітету	Коваль Д.В.

У 2022 році було проведено 10 засідань Комітету з питань інформаційної безпеки, в тому числі 3 заочні засідання, на яких було розглянуто 13 питань та прийнято рішення зокрема щодо наступного:

- ознайомлення з інформацією щодо ходу реалізації покращення стану відповідності PCI DSS та Стратегії розвитку корпоративної системи управління інформаційної безпеки
- схвалення Політики інформаційної безпеки ;
- здійснення постконтролю по критичності бізнес-процесів (затвердження переліку КБП);
- затвердження Класифікаторів типів подій ризику Інформаційної безпеки, Категорій ефектів події ІБ та Статусів ефекту події ІБ, тощо.

Комітет з управління проблемними активами

Постійно діючий колегіальний орган Правління Банку, який в межах делегованих йому повноважень визначає: умови здійснення заходів, спрямованих на погашення заборгованості за кредитними операціями, яка визнана проблемною згідно з рішеннями уповноважених колегіальних органів Банку; можливість та умови здійснення заходів з управління стягнутим майном; заходи, спрямовані на врегулювання дебіторської заборгованості, якій присвоєно статус «проблемна заборгованість».

Склад Комітету з управління проблемними активами станом на 31 грудня 2022 року

Посада	ПІБ
Голова Комітету	Каплюк Д.Є.
Заступник Голови Комітету	Шоп А.Ф.
Член Комітету	Лола А.А.
Член Комітету	Темченко І.А.
Член Комітету	Коваленко Т.М.
Член Комітету	Ревурко С.В.

Посада	ПІБ
Член Комітету	Скорбулатов Я.О.
Член Комітету	Єрґієва С.П.

У 2022 році було проведено 58 засідань Комітету з управління проблемними активами, в тому числі 4 заочних засідання, на яких було розглянуто 315 питань та прийнято рішення зокрема щодо наступного:

- затвердження/вжиття плану заходів з погашення проблемної заборгованості;
- відступлення права вимоги за кредитними договорами;
- погодження умов продажу майна;
- доцільності оскарження постанов;
- доцільності набуття Банком права власності (прийняття на баланс) на майно, оформлене у забезпечення;
- внесення змін до рішень КУПА, планів заходів із погашення проблемної заборгованості; договорів забезпечення;
- списання за рахунок оціночних резервів під очікувані кредитні збитки заборгованості боржників;
- відмови залишити за Банком нереалізоване на торгах майно, тощо.

Комітет з інформаційних технологій

Постійно діючий колегіальний орган Банку, який визначає загальні засади розвитку інформаційних технологій у Банку, забезпечує визначення пріоритету та розподіл завдань, проєктів, ресурсів тощо з розробки, впровадження, функціонування інформаційних технологій/систем Банку шляхом прийняття відповідних рішень.

Склад Комітету з інформаційних технологій станом на 31 грудня 2022 року

Посада	ПІБ
Голова Комітету	Коваль К.І.
заступник Голови Комітету	Єрґієва С.П.
член Комітету	Біла І.В.
член Комітету	Щур О.В.
член Комітету	Темченко І.А.
член Комітету	Медко М.Б.
член Комітету	Мелеш А.І.
член Комітету	Малахов А.В.

У 2022 році було проведено 32 засідання Комітету з інформаційних технологій, в тому числі 13 заочних засідань, на яких було розглянуто 51 питання та прийнято рішення зокрема щодо наступного:

- ініціація проєктів: «Автоматизація кредитного процесу», «Автоматизація процесу валютного контролю», «Автоматизація депозитарної діяльності шляхом придбання та впровадження ПЗ «Зберігач-2016» (Декра)», «FOBS.eximb-151905_Імпорт валютних документів iFOBS», «API для банків-афіліатів, 1-й етап», «Міграція в SharePoint Online: Novell Vibe, Портал, колегіальні органи, операційні ризики», «Автоматизація процесу накладання/зняття арешту коштів за рахунками клієнтів», «Модернізація інтеграційної платформи», «Впровадження в АБС Б2 контролів щодо обмеження автоматичного (не погодженого) переведення клієнтів з «чорного списку» до «білого списку», «СЕР-4 (ISO-20022)», «Впровадження комплексної системи автоматизації ІТ процесів та проєктної діяльності» та інші;
- валідація проєктів: «Перехід на версію АБС Б2 з одним кодом банку (SITEID)», «Відправка клієнтського примірника електронної версії заяви/договору на електронну адресу клієнта (e-mail)», «Впровадження в АБС Б2 контролів щодо обмеження фінансових операцій за рахунком»;
- закриття проєктів: «ЕЕ2.0 - Заява на розміщення депозиту», «ЕЕ2.0 - Шаблони платежів. Регулярні платежі», «Протидія шахрайським операціям в системі «EnterEXIM 2.0» (робот-звонилка)», «Visa Alias Directory Service»; статус-звіти по затверджених проєктах Комітету з інформаційних технологій; поквартальне планування проєктних ІТ-робіт тощо.

Комітет з управління операційним і комплаєнс - ризиками

Постійно діючий колегіальний орган Банку, який забезпечує виконання функцій та повноважень щодо управління операційним та комплаєнс-ризиками.

Склад Комітету з управління операційним та комплаєнс - ризиками станом на 31 грудня 2022 року

Посада	ПІБ
Голова Комітету	Каплюк Д.Є.
заступник Голови Комітету	Темченко І.А.
член Комітету	Коваль К.І.
член Комітету	Скорбулатов Я.О.
член Комітету	Маркульчак Б.М.
член Комітету	Остапенко С.А.
член Комітету	Синяков І.О.

У 2022 році було проведено 10 засідань Комітету з управління операційним та компласнс - ризиками, в тому числі 1 заочне засідання, на яких було розглянуто 36 питань та прийнято рішення зокрема щодо наступного:

- стану управління подіями операційного ризику;
- звітів щодо управління ключовими індикаторами операційного ризику;
- результатів стрес-тестування операційного ризику;
- огляду статусів виконання рішень Комітету з управління операційними та компласнс ризиками/доручення, тощо.

Комісія з питань акредитації/взаємодії з третіми особами, що надають додаткові та супутні небанківські послуги.

Постійно діючий колегіальний орган, який визначає можливість та умови акредитації/взаємодії (співпраці) з третіми особами (далі - Небанківські установи), які надають додаткові та супутні небанківські послуги (далі - Небанківські послуги), питання взаємодії (співпраці) з якими має бути винесено на розгляд Комісії відповідно до нормативних, розпорядчих документів Банку, рішень колегіальних органів Банку, а також визначає (обирає) третіх осіб, які надають Небанківські послуги, у випадках, передбачених нормативними, розпорядчими документами Банку, рішеннями колегіальних органів Банку, а також в окремих випадках необхідності такого визначення (обрання) в межах компетенції Комісії.

Склад Комісії з питань акредитації/взаємодії з третіми особами, що надають додаткові та супутні небанківські послуги станом на 31 грудня 2022 року

Посада	ПІБ
Голова Комісії	Каплюк Д.Є.
Заступник Голови Комісії	Темченко І.А.
Член Комісії	Коваленко Т.М.
Член Комісії	Басаласва В.А.
Член Комісії	Лола А.А.
Член Комісії	Остапенко С.А.

У 2022 році було проведено 14 засідань Комісії з питань акредитації/взаємодії з третіми особами, що надають додаткові та супутні небанківські послуги, в тому числі 7 заочних засідань, на яких було розглянуто 23 питання та прийнято рішення зокрема щодо наступного:

- проведення аналізу ефективності взаємодії з акредитованими суб'єктами оціночної діяльності, сюрвеєрними та страховими компаніями;
- розгляд інформації по взаємодії з партнерами Банку, що надають додаткові та супутні небанківські послуги АТ «Укрексімбанк»;
- акредитації партнерів, які надають сюрвеєрні послуги, з перевірки наявності та стану майна;
- акредитації партнерів/ перегляду/ подовження акредитації партнерів АТ «Укрексімбанк»;
- відмови у акредитації/ проведення процедури акредитації, тощо.

Комісія з моніторингу активних операцій клієнтів АТ «Укрексімбанк»

Постійно діючий колегіальний орган Правління Банку, який в межах делегованих йому повноважень забезпечує моніторинг активних операцій клієнтів Банку на предмет виявлення факторів кредитного ризику і організацію роботи з недопущення невиконання (неналежного виконання) клієнтами зобов'язань перед Банком шляхом прийняття відповідних рішень.

Склад Комісії з моніторингу активних операцій клієнтів АТ «Укрексімбанк» станом на 31 грудня 2022 року:

Посада	ПІБ
Голова Комісії	Каплюк Д.Є.
Заступник Голови Комісії	Шоп А.Ф.
Член Комісії	Близнюк А.С.
Член Комісії	Тарасінський І.А.
Член Комісії	Коваль А.В.
Член Комісії	Ткаченко С.В.
Член Комісії	Ліснічук Г.Г.

У 2022 році було проведено 22 засідання Комісії з моніторингу активних операцій клієнтів АТ «Укресімбанк», в тому числі 3 заочних засідання, на яких було розглянуто 72 питання та прийнято рішення зокрема щодо наступного:

- виявлених факторів кредитного ризику по позичальниках АТ «Укресімбанк»;
- стану та перспектив врегулювання простроченої заборгованості юридичних осіб-позичальників АТ «Укресімбанк» та виконання ними встановлених графіків погашення заборгованості;
- щодо стану простроченої заборгованості за беззаставними операціями фізичних осіб-позичальників Банку;
- сегментації простроченої дебіторської заборгованості клієнтів АТ «Укресімбанк»;
- позабалансових зобов'язань АТ «Укресімбанк» за активними операціями клієнтів;
- стану виконання позичальниками зобов'язань по процентним та комісійним платежам за активними операціями АТ «Укресімбанк»;
- затвердження Плану заходів з врегулювання факторів кредитного ризику по позичальникам, тощо.

9. Інформація щодо фактів порушення членами Наглядової ради та виконавчого органу Банку внутрішніх правил, що призвело до заподіяння шкоди Банку або клієнтам Банку.

Факти порушення членами Наглядової ради та виконавчого органу Банку внутрішніх правил, що призвело до заподіяння Банку або клієнтам Банку шкоди, відсутні.

10. Інформація щодо заходів впливу, застосовані протягом року органами державної влади до Банку, в тому числі до членів її Наглядової ради та виконавчого органу.

За рішенням органів державної влади на Банк протягом року накладено штрафних санкцій у сумі 30 грн.

До членів Наглядової ради та Правління Банку у 2022 році не застосовувалися заходи впливу органами державної влади.

11. Інформація щодо розміру винагороди за рік членів Наглядової ради та виконавчого органу Банку.

Винагорода за 2022 рік членів наглядової ради⁴ та виконавчого органу Банку в цілому склала 148 433 тис грн.

12. Інформація про значні фактори ризику, що впливали на діяльність Банку протягом року.

На початку 2022 року Банк, як і держава в цілому, зіткнувся з безпрецедентними викликами, обумовленими повномасштабною воєнною агресією держави агресора проти України. За таких обставин питання управління ризиками, включаючи забезпечення безперервної діяльності, набуло ще більш важливого значення, що у свою чергу вплинуло на стратегію і оперативні процеси управління ризиками у Банку, які наразі реалізуються з урахуванням особливостей, викликаних поточною ситуацією в країні, та операційного середовища, як зазначено нижче.

Банк здійснює свою діяльність у жорстких макроекономічних умовах, зокрема, в умовах значної девальвації національної валюти, зростання процентних ставок у гривні та іноземних валютах, прискорення інфляції, зниження ділової активності, а також відсутності припливу інвестицій в Україну, негативних очікувань суб'єктів економіки. Зазначене призводить до поступової реалізації кредитного ризику, ринкових ризиків та процентного ризику, а також призводить до зростання ризику ліквідності в іноземній валюті та падіння капіталу до негативного значення. Ключовим фактором невизначеності залишаються строки завершення війни та географія військових дій.

⁴ винагорода членів наглядової ради АТ «Укресімбанк» за 2022 рік складається з розміру винагороди, суми компенсаційних виплат членам наглядової ради та здійсненої АТ «Укресімбанк» від свого імені та за власний рахунок закупівлі послуг, необхідної для виконання членами наглядової ради своїх обов'язків

Банк протягом періоду дії воєнного стану в Україні здійснює свою діяльність, у тому числі у відповідності до спеціальних нормативно-правових актів, зокрема, постанов НБУ (далі – законодавство), які встановлюють особливості діяльності / застосування законодавства на відповідний період, у т.ч. функціонування Банку під час дії воєнного стану враховує запроваджені НБУ ряд вейверів, що допомагають не відволікати ресурси банківської системи України від основного завдання – кредитної підтримки економіки, зокрема:

- щодо незастосування заходів впливу за порушення банками: економічних нормативів, лімітів відкритої валютної позиції та строків подання статистичної звітності; банківськими групами – вимог щодо достатності регулятивного капіталу, економічних нормативів ліквідності, кредитного ризику, якщо такі порушення виникли починаючи з 24 лютого 2022 року та спричинені негативним впливом військової агресії держави-агресора проти України. Тим самим забезпечено спроможність банків кредитувати навіть якщо вони зазнаватимуть збитків;
- щодо оновлення (актуалізації) нормативної бази – стосовно абсолютної більшості внутрішніх документів з питань управління ризиками на 2022 рік призупинено дію вимог щодо їх щорічного оновлення. Однак незважаючи на призупинення законодавчих норм щодо щорічної актуалізації внутрішніх документів, Банком протягом 2022 забезпечено актуалізацію абсолютної більшості нормативних документів з питань управління ризиками, а також розроблено ряд нових документів, серед яких Тимчасова Кредитна політика.

Пріоритетом для Банку є підтримка фінансової стабільності та мінімізації негативного впливу наслідків військової агресії держави-агресора проти України на функціонування Банку та (оскільки Банк визнано системно важливим) банківської системи України в цілому. З цією метою Банк:

- активував План відновлення діяльності, План забезпечення безперервної діяльності та Оперативний план реагування на випадок розширення зони воєнного конфлікту в регіонах України;
- проводить оперативний моніторинг та забезпечує прогнозування ключових показників ризиків та/або загроз для фінансової стабільності Банку;
- постійно аналізує якість кредитного портфеля Банку, у т.ч. (оцінює фінансовий стан, платоспроможність та перспективи діяльності клієнтів, накопичує та опрацьовує інформацію про втрату / пошкодження заставного майна тощо);
- впровадив низку додаткових (до стандартної управлінської звітності) періодичних та оперативних аналітичних звітів для Наглядової ради Банку та керівництва Банку, у яких подається суттєва інформація (як з офіційних, так і інших джерел) для прийняття необхідних управлінських рішень.

Банк проводить оцінку кредитних ризиків в умовах невизначеності, спричинених введенням воєнного стану та проведенням воєнних дій на території України, дотримуючись принципу консерватизму та адекватної оцінки ризиків для своєчасного визнання очікуваних кредитних збитків.

Незважаючи на обмеженість капіталу Банку, в тому числі через визнання кредитних ризиків, Банк продовжує проведення активних операцій, враховуючи необхідність підтримки стратегічно важливих галузей економіки в період дії воєнного стану.

13. Інформація про наявність у Банку системи управління ризиками та її ключові характеристики.

Система управління ризиками Банку (СУР) має ключове значення для забезпечення фінансової стійкості, стабільної діяльності та сприяння досягненню стратегічних бізнес-цілей розвитку Банку в умовах динамічного сьогодення, передбачає ідентифікацію, аналіз (оцінку), моніторинг, контроль, пом'якшення та звітування щодо ризиків Банку з метою прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень.

СУР охоплює всі суттєві види ризиків, на які наражається Банк під час своєї діяльності, а саме:

- кредитний ризик;
- ризик ліквідності;
- процентний ризик банківської книги;
- ринковий ризик;
- операційний ризик;
- комплаєнс - ризик.

та включає всі компоненти, передбачені вимогами законодавства, а саме:

- організаційну структуру;
- культуру управління ризиками та кодекс поведінки (етики) Банку;
- внутрішні нормативні документи Банку з питань управління ризиками;
- інструменти для ефективного управління ризиками в Банку;
- інформаційні системи, які забезпечують наявність механізмів управління ризиками та звітування.

СУР ґрунтується на розподілі обов'язків між усіма самостійними структурними та відокремленими підрозділами Банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту: перша лінія – на рівні бізнес - підрозділів Банку та підрозділів підтримки діяльності Банку; друга лінія – на рівні підрозділу з управління ризиками та підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс); третя лінія – на рівні підрозділу внутрішнього аудиту.

Суб'єктами СУР є: Наглядова рада; Комітет з питань ризиків Наглядової ради; Правління; комітети Правління, зокрема, Кредитний комітет, Малий кредитний комітет, Комітет з управління активами та пасивами (КУАП), Комітет з управління операційним та комплаєнс – ризиками та інші колегіальні органи Банку; Департамент внутрішнього аудиту; головний ризик - менеджер (CRO) та Департамент з ризик – менеджменту; головний комплаєнс - менеджер (CCO) та Департамент з комплаєнс – контролю; бізнес - підрозділи та підрозділи підтримки.

Підрозділи другої та третьої лінії захисту та головний ризик - менеджер (CRO) і головний комплаєнс - менеджер (CCO) підпорядковуються Наглядовій раді та звітують перед нею. Їх укомплектовано працівниками належної кваліфікації, які забезпечують ефективне виконання функціоналу та завдань відповідних підрозділів.

З метою ефективного функціонування системи управління ризиками Банк забезпечує формування, розвиток та підтримку високої культури управління ризиками за всіма напрямками діяльності Банку та на всіх організаційних рівнях, у т.ч. на постійній основі проводяться заходи для просування обізнаності щодо управління ризиками серед працівників Банку.

СУР включає широкий спектр нормативних документів з управління ризиками, що розробляються з урахуванням необхідності визначення та регламентації повного процесу управління ризиками (від ідентифікації ризиків до звітування) та охоплюють як визначення загальних вимог (включаючи організаційну структуру, стратегічні цілі управління ризиками, рівень ризик-апетиту тощо), так і деталізацію методологічних підходів та процедур щодо управління ризиками.

Нормативні документи Банку з питань управління ризиками умовно поділяються на загальні (застосовуються до всіх видів ризиків – Стратегія управління ризиками, Декларація схильності до ризиків, План відновлення діяльності, Процедури ескалації порушень лімітів ризиків тощо) та специфічні (за окремими видами ризиків, на які наражається Банк під час своєї діяльності – політики, методики, положення/порядки/процедури, форми звітності). Всі нормативні документи з питань управління ризиками підлягають щонайменше щорічному перегляду, у т.ч. за рядом документів - на рівні Наглядової ради, а у разі змін законодавства здійснюється їх оперативна актуалізація.

З метою реалізації основних цілей управління ризиками Банк застосовує ефективні інструменти та моделі для оцінки ризиків, включаючи лімітування, статистично-математичні моделі, аналіз фактичних значень показників та причин їх суттєвих змін, прогнозування тощо.

Інструменти та моделі, що використовуються для оцінки окремого виду ризику, визначаються, виходячи з природи відповідного виду ризику, вимог нормативно-правових актів НБУ та банківської практики щодо оцінки/управління відповідним видом ризику, а також з урахуванням поточної ситуації та (де релевантно) фактичних значень та прогнозів щодо макроекономічних показників.

Банк забезпечує постійний моніторинг ризиків, їх показників, а також фактичної реалізації заходів, спрямованих на мінімізацію ризиків, та їх ефективності. У разі порушення лімітів/показників ризику та значного підвищення ризику (при максимальному наблизенні фактичних показників ризику до встановлених лімітів) інформація про це доводиться до уповноважених колегіальних органів Банку, включаючи Правління та Наглядову раду.

Банк створює надійні інформаційні системи, що сприяють управлінню ризиками шляхом забезпечення належного агрегування даних щодо ризиків Банку, надання можливості оперативного та достовірного вимірювання ризиків і звітування. Інформаційні системи Банку забезпечують можливість реєстрації та збереження необхідного обсягу первинних даних для підтримки в актуальному стані та застосування моделей оцінки/аналізу ризиків, включаючи їх окремі компоненти, належного розрахунку фактичних значень показників ризиків, формування резервів під активні операції Банку, оперативної підготовки звітів тощо.

Звітність про ризики формується таким чином, щоб відображати точну, повну, достовірну, своєчасну інформацію щодо усіх суттєвих ризиків Банку, поточний стан та динаміку їх змін. Звітність про ризики з визначеною періодичністю надається Наглядовій раді Банку, Комітету з питань ризиків, Правлінню Банку та його відповідним комітетам та іншим користувачам.

Таким чином управління ризиками в Банку передбачає ефективну взаємодію на всіх організаційних рівнях Банку (від Наглядової ради до кожного працівника Банку), включаючи своєчасне виявлення, належну оцінку, підготовку інформації для виваженого прийняття рішень та постійний моніторинг і контроль ризиків.

14. Інформація про результати функціонування протягом року системи внутрішнього контролю та її ключові характеристики.

У Банку запроваджено ефективну та дієву систему внутрішнього контролю (СВК). СВК Банку ґрунтується на розподілі обов'язків між підрозділами банку. Зазначений розподіл базується на застосуванні моделі трьох ліній захисту: перша лінія – на рівні бізнес - підрозділів Банку та підрозділів підтримки діяльності Банку; друга лінія – на рівні підрозділу з управління ризиками та підрозділу контролю за дотриманням норм (комплаєнс); третя лінія – на рівні підрозділу внутрішнього аудиту.

СВК є інтегрованою з усіма банківськими процесами, системою управління ризиками та корпоративним управлінням на всіх рівнях. Забезпечено внутрішній контроль абсолютно на всіх напрямках, у тому числі у процесах ухвалення рішень та виконання стратегій, бізнес-планів та цілей Банку.

Протягом 2022 року:

- Політику про систему внутрішнього контролю визнано актуальною;
- забезпечено розгляд щоквартальних звітів про результати оперативного моніторингу ефективності системи внутрішнього контролю та наданих рекомендацій щодо покращення її функціонування;
- забезпечено перегляд та оновлення індикаторів моніторингу ефективності системи внутрішнього контролю;
- забезпечено оновлення структурованого переліку контролів в Банку у вигляді «Каталогу процесів та контролів Банку»;
- реалізовано контроль за дотриманням Банком обмеження встановлених регулятором на період дії воєнного стану
- здійснено планування та проведення позапланового тестування близько 33 контролів (до 3 контролів надано рекомендації щодо покращення їх функціонування).

За результатами проведеної Департаментом внутрішнього аудиту оцінки комплексності, адекватності та ефективності системи внутрішнього контролю Банку за 2022 рік, її ефективність було оцінено на прийнятному рівні. Основні недоліки щодо організації системи внутрішнього контролю Банку були адресовані в рамках оцінки і інших перевірок у вигляді рекомендацій, більшість з яких наразі виконані. В умовах настання подій, що мають/можуть мати істотний вплив на діяльність Банку та виконання процесів, необхідно запровадити процедуру додаткової оцінки ефективності системи внутрішнього контролю Банку.

15. Інформація про результати функціонування протягом року системи внутрішнього аудиту.

Виконання функцій внутрішнього аудиту в Банку покладено на Департамент внутрішнього аудиту (Департамент). Головною метою Департаменту є незалежна, об'єктивна діяльність з надання впевненості та консультаційних послуг щодо оцінки систем та процесів банку, що має приносити користь Банку та поліпшувати його діяльність. Департамент підпорядковується та є підзвітним Наглядовій раді Банку, а також звітує Комітету з питань аудиту щодо своєї діяльності. Комітет з питань аудиту та Наглядова рада Банку забезпечують ефективне функціонування Департаменту.

Робота Департаменту здійснювалась відповідно до затвердженого Плану на 2022 рік та за окремими дорученнями Наглядової ради Банку.

За рік було оновлено 14 нормативних документів, що стосуються практики внутрішнього аудиту. Крім того, після впровадження воєнного стану Департамент надавав підтримку іншим функціям Банку для своєчасного та ефективного реагування на виклики, пов'язані з процесами евакуації, мобілізації, оцінки втрат Банку від бойових дій тощо. В 2022 році було запущено процес щорічної оцінки ризиків за новою методикою, що дозволяє Банку ефективніше виділяти основні ризикові зони для подальшого контролю і відповідного реагування.

Про свою роботу Департамент внутрішнього аудиту щоквартально звітує Комітету з питань аудиту та Наглядовій Раді Банку, та раз на півріччя – Національному банку України.

16. Інформація про факти відчуження протягом року активів в обсязі, що перевищує встановлений у Статуті Банку розмір.

Банк протягом 2022 року не відчужував активи в обсязі, що перевищує встановлений розмір у Статуті.

17. Інформація про результати оцінки активів у разі їх купівлі-продажу протягом року в обсязі, що перевищує встановлений у Статуті Банку розмір.

Банк протягом 2022 року не здійснював купівлю-продаж активів в обсязі, що перевищує встановлений у Статуті Банку розмір.

18. Інформація щодо операцій з пов'язаними особами, в тому числі в межах однієї промислово-фінансової групи чи іншого об'єднання, проведені протягом року. Така інформація не є комерційною таємницею.

Банк приділяє достатню увагу виявленню пов'язаних з Банком осіб, формуванню та актуалізації їх переліку з метою контролю ризиків за операціями з пов'язаними за Банком особами.

Банк щомісячно подає НБУ інформацію про пов'язаних із Банком осіб у порядку, встановленому нормативно-правовими актами НБУ.

Інформація щодо операцій з пов'язаними особами, згідно з МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони», висвітлена у Примітці 33 «Операції з пов'язаними сторонами» річної окремої фінансової звітності АТ «Укресімбанк» за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року.

19. Інформація про діяльність зовнішнього аудитора протягом звітного року.

Зовнішнім аудитором фінансової звітності Банку за 2022 рік визначена аудиторська компанія ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги».

Загальна інформація щодо зовнішнього аудитора, призначеного протягом звітного року (в тому числі, загальний стаж аудиторської діяльності, кількість років, протягом яких надає аудиторські послуги Банку, перелік інших аудиторських послуг, що надавалися Банку протягом звітного року)

Загальний стаж аудиторської діяльності ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» становить більше 25 років. Протягом семи останніх років ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» надає аудиторські послуги Банку.

На підставі Договору про надання аудиторських послуг від 2 червня 2022 р., укладеного між ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» та АТ «Укресімбанк» в межах Рамкового договору від 2 червня 2022 р., ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги» надані послуги з аудиту фінансової звітності АТ «Укресімбанк» за окремими напрямками діяльності, а саме: проведення аудиторської перевірки використання коштів в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування станом на 31 грудня 2021 року та за рік, що закінчився зазначеною датою.

Випадки виникнення конфлікту інтересів та/або суміщення виконання функцій

Випадки виникнення конфлікту інтересів та/або суміщення виконання функцій не мали місце.

Інформація про ротацію аудиторів у Банку протягом останніх п'яти років

Протягом останніх п'яти років - аудиторська компанія ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги».

Інформацію щодо використаних рекомендацій органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, щодо аудиторського висновку

Протягом 2022 року Аудиторська палата України не застосовувала стягнення до зовнішнього аудитора Банку. Органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг не були виявлені факти подання недостовірної звітності Банку, що підтверджена аудиторським висновком.

Висновки комітету Наглядової ради з питань аудиту щодо незалежності проведеного зовнішнього аудиту та незалежності зовнішнього аудитора

Наглядова рада за результатами конкурсного відбору аудиторської фірми (суб'єкта аудиторської діяльності) для проведення обов'язкового аудиту фінансової звітності Банку за 2021 та 2022 роки обрала ТОВ "Ернст енд Янг Аудиторські послуги" (далі – зовнішній аудитор Банку). Відповідальність за оцінку ефективності та незалежності зовнішнього аудитора Банку була покладена на Комітет з питань аудиту Наглядової ради (далі – Комітет або Комітет з питань аудиту), яку він, попри всі ускладнення, спричинені початком повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну, здійснював на засіданнях Комітету (у тому числі за участю членів Правління Банку, на яких обговорювалися основні питання, які виникли у результаті зовнішнього аудиту Банку) та під час зустрічей з членами команди зовнішнього аудитора Банку та відповідними особами/структурних підрозділів Банку, що безпосередньо брали участь у проведенні зовнішнього аудиту фінансової звітності Банку за 2022 рік.

За результатами оцінки, проведеної Комітетом з питань аудиту, було встановлено, що незалежність зовнішнього аудитора Банку ТОВ "Ернст енд Янг Аудиторські послуги" та ключового партнера з аудиту Банку впродовж виконання завдання з обов'язкового аудиту річної окремої фінансової звітності та річної консолідованої звітності Банківської групи Акціонерного товариства "Державний експортно-імпорتنний банк України" за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, яке виконувалося у відповідності до договору про надання аудиторських послуг, не знаходилася під загрозою, вимоги законодавства щодо незалежності зовнішнього аудитора не порушувалися.

20. Інформація про захист Банком прав споживачів фінансових послуг, зокрема:

Розгляд скарг в банку здійснюється у відповідності із Закону України «Про звернення громадян», інших чинних нормативно-правових актів України та внутрішніх нормативних документів Банку, що регламентують роботу зі зверненнями.

У роботі зі зверненнями клієнтів Банк забезпечує кваліфікований, неупереджений, об'єктивний і своєчасний їх розгляд відповідними профільними підрозділами Банку з метою оперативного розв'язання порушених у них питань, задоволення законних вимог клієнтів. Банк приймає та розглядає звернення не стягуючи будь-якої плати. Банк приймає звернення в письмовій або усній формі, що надано особисто, засобами поштового зв'язку, засобами електронної пошти, усно, під час особистого прийому громадян, що проводиться керівництвом Відокремлених підрозділів Банку, захищеними каналами зв'язку у випадку отримання звернення клієнта Банку від Національного банку України, у випадку отримання звернення клієнта Банку від НКЦПФР у випадку, якщо звернення клієнта Банку надійшло до НКЦПФР.

Звернення розглядаються та вирішуються в строк не більше одного місяця від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, – невідкладно, але не пізніше п'ятнадцяти днів від дня їх отримання.

Скарги клієнтів Банку розглядаються Головою Правління банку відповідно до Закону України «Про звернення громадян» і Статуту Банку, а також уповноваженими Головою Правління банку посадовими особами з правом підпису відповідей на такі скарги, а у разі незгоди громадянина з прийнятим за скаргою рішенням, вирішуються у судовому порядку.

Банком протягом звітного періоду (2022 рік) належним чином розглянуто та задоволено 79 звернень (зарєєстровані СЕД «ІТ-Підприємство») та 65 звернень клієнтів відокремлених підрозділів Банку.

Голова Правління

С.О. Єрмаков

Звіт незалежного аудитора

Акціонеру та Наглядовій раді
Акціонерного товариства «Державний експортно-імпортний банк України»

Звіт щодо аудиту річної консолідованої фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит річної консолідованої фінансової звітності Акціонерного товариства «Державний експортно-імпортний банк України» та його дочірніх компаній (далі «Банк»), представленої на сторінках 43–134, що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2022 року, та консолідованого звіту про прибутки та збитки, консолідованого звіту про сукупний дохід, консолідованого звіту про зміни у власному капіталі та консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до річної консолідованої фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, річна консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах консолідований фінансовий стан Банку на 31 грудня 2022 року, та його консолідовані фінансові результати і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит річної консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з прийнятим Радою з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («РМСЕБ») Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включаючи Міжнародні стандарти незалежності) («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту річної консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 3 у річній консолідованій фінансовій звітності, в якій зазначається, що воєнне вторгнення Російської Федерації в Україну негативно вплинуло на діяльність Банку. В результаті цього Банк зазнав чистих збитків у сумі 7 714 779 тис. грн. протягом року, що закінчився 31 грудня 2022 року. Як зазначено в Примітці 3, ці події або умови разом із іншими питаннями, викладеними в Примітці 3, вказують, що існує суттєва невизначеність, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Нашу думку не було модифіковано щодо цього питання.

Ключові питання аудиту, що охоплюють найбільш значущі ризики суттєвих викривлень, включно з оціненими ризиками суттєвих викривлень внаслідок шахрайства

Ключові питання аудиту – це питання, які на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту річної консолідованої фінансової звітності за поточний період. Додатково до питання, що описано у розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності» нашого звіту, ми визначили, що питання, описані нижче, є ключовими питаннями аудиту, що включені до нашого звіту. Ці питання розглядалися в контексті нашого аудиту річної консолідованої фінансової звітності в цілому та враховувалися при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Щодо кожного питання, описаного нижче, наш опис того, як відповідне питання розглядалось під час нашого аудиту, наведено в цьому контексті.

Ми виконали обов'язки, що описані в розділі «Відповідальність аудитора за аудит річної консолідованої фінансової звітності» нашого звіту, в тому числі щодо цих питань. Відповідно, наш аудит включав виконання процедур, розроблених у відповідь на нашу оцінку ризиків суттєвого викривлення річної консолідованої фінансової звітності. Результати наших аудиторських процедур, в тому числі процедур, що були виконані під час розгляду зазначених нижче питань, служать основою для висловлення нашої аудиторської думки щодо річної консолідованої фінансової звітності, що додається.

Ключове питання аудиту	Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту
Резерв під очікувані кредитні збитки по кредитах клієнтам	
Питання доречності резерву під очікувані кредитні збитки (ОКЗ) по кредитах клієнтам було суттєвим для нашого аудиту, оскільки є ключовою сферою застосування судження керівництвом. Розрахунок резерву під ОКЗ Банку є результатом застосування складних моделей з використанням певних припущень стосовно розробки моделей розрахунку ОКЗ, враховуючи різні формули та вибір вхідних даних, вибір прогнозних макроекономічних сценаріїв та їх зважування з урахуванням вірогідностей, оцінки сум та часу грошових потоків від реалізації застави тощо.	Наші аудиторські процедури включали оцінку методології, яку використовував Банк для оцінки ОКЗ у відповідності до МСФЗ (IFRS) 9, станом на 31 грудня 2022 року та за рік, що закінчився зазначеною датою.
Використання різних припущень, у тому числі щодо очікуваного впливу військової агресії російської федерації проти України, може призвести до суттєво різних оцінок очікуваних кредитних збитків по кредитах клієнтам. Приймаючи до уваги суттєвість залишків кредитів клієнтам та високий рівень	Для резервів під очікувані кредитні збитки, які оцінюються на індивідуальній основі, наші аудиторські процедури включали оцінку обґрунтованості припущень управлінського персоналу шляхом аналізу фінансового стану позичальників, прогнозів майбутніх грошових потоків та оцінки застави, які використовувалися у сценаріях. Крім того, ми проаналізували врахування поточних умов, пов'язаних з військовою агресією російської федерації проти України при оцінці очікуваного кредитного збитку за такими кредитами.
	Для резервів під очікувані кредитні збитки,

Ключове питання аудиту	Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту
суб'єктивності суджень, ми визначили оцінку резерву під очікувані кредитні збитки по кредитах клієнтам ключовим питанням аудиту. Інформація щодо підходу керівництва Банку до оцінки та управління кредитним ризиком наведено у Примітці 10 та Примітці 29 до річної консолідованої фінансової звітності.	які оцінюються на колективній основі, наші аудиторські процедури включали тестування дизайну та ефективності роботи внутрішніх контролів Банку щодо розрахунку резерву під ОКЗ, включаючи правильність виявлення критеріїв суттєвого збільшення кредитного ризику та кредитного знецінення, визначення етапів, показників ймовірності дефолту та рівня втрат у разі дефолту. Ми залучили наших спеціалістів з управління ризиками для допомоги нам у оцінці процедури перевірки, що було здійснено спеціалістами Банку по відношенню до моделей з застосуванням прогнозної інформації щодо макроекономічних факторів з урахуванням оновлених статистичних даних за 2022 рік та зміни в економічних умовах, які зумовлені впливом військової агресії російської федерації проти України, з урахуванням фактів та обставин станом на звітну дату. Ми також протестували вхідні дані, що використовуються в цих моделях, та їх математичну точність. Ми проаналізували відповідні розкриття в Примітці 10 та Примітці 29 до річної консолідованої фінансової звітності щодо резерву під очікувані кредитні збитки по кредитах клієнтам.
Оцінка справедливої вартості державних облігацій з індексованою вартістю за справедливою вартістю через прибуток або збиток Оцінка справедливої вартості державних облігацій з індексованою вартістю та відповідних вбудованих валютних похідних фінансових інструментів за справедливою вартістю через прибуток або збиток було одним із суттєвих професійних суджень управлінського персоналу внаслідок складності оцінок щодо застосування вхідних даних, таких як безризикова процентна ставка в національній та іноземній валюті, поточна спот ставка та волатильність курсу,	Наші аудиторські процедури щодо оцінки державних облігацій з індексованою вартістю за справедливою вартістю через прибуток або збиток, включали оцінку моделі та припущень, що застосовувалися управлінським персоналом Банку, із залученням наших спеціалістів з оцінки, розгляд та тестування вхідних даних, включаючи математичну точність розрахунку значень та порівняння результатів у моделях до сум визнаних у річній консолідованій

Ключове питання аудиту	Як відповідне ключове питання було розглянуто під час нашого аудиту
та суб'єктивності оціночних підходів. Приймаючи до уваги суттєвість залишків державних облігацій з індексованою вартістю за справедливою вартістю через прибуток або збиток для річної консолідованої фінансової звітності, а також суттєву невизначеність відповідних оцінок, ми визначили оцінку справедливої вартості таких активів ключовим питанням аудиту. Примітки 11 та 30 до річної консолідованої фінансової звітності містять інформацію щодо державних облігацій з індексованою вартістю за справедливою вартістю через прибуток або збиток.	фінансовій звітності. Ми проаналізували розкриття інформації, підготовлені Банком, щодо державних облігацій за справедливою вартістю через прибуток або збиток.
Оцінка відстроченого податкового активу Станом на 31 грудня 2022 року Банк має значні залишки визнаного та невизнаного відстроченого податкового активу. Визнання відстроченого податкового активу залежить від наявності майбутніх оподатковуваних прибутків. Оцінці прогнозів щодо майбутніх оподатковуваних прибутків притаманна невизначеність. Аналіз визнання та відшкодування відстроченого податкового активу був одним з значних питань нашого аудиту, оскільки залишки є суттєвими, процес оцінки є суб'єктивним та базується на припущеннях, на які впливають очікувані майбутніх ринкові та економічні умови з урахування впливу військової агресії російської федерації проти України. Примітки 4 та 15 до річної консолідованої фінансової звітності містять інформацію щодо суджень та сум відстроченого податкового активу.	Наші аудиторські процедури включали аналіз обґрунтованості припущень управлінського персоналу щодо можливості використання відстроченого податкового активу шляхом аналізу наявності достатніх майбутніх оподатковуваних прибутків на основі бізнес плану та прогнозу, у тому числі щодо очікуваного впливу військової агресії російської федерації проти України. Ми обговорили відповідні судження з управлінським персоналом Банку, протестували суми визнані у податковому обліку та періоди реалізації майбутніх вирахувань. Крім того, ми врахували історичну точність оцінок управлінського персоналу шляхом порівняння бюджетних та фактичних показників. Ми також порівняли припущення використані у бізнес-плані та прогнозі із наявною інформацією з банківського ринку та прогнозами щодо української економіки в цілому. Ми також перевірили розкриття інформації, підготовлені Банком щодо відстроченого податкового активу та представлені у річній консолідованій фінансовій звітності.

Інша інформація, що включена до Консолідованого звіту керівництва (Консолідованого звіту про управління) Банку та Річної інформації емітента цінних паперів за 2022 рік

Інша інформація складається з інформації, яка міститься у Консолідованому звіті керівництва (Консолідованому звіті про управління) (що включає Звіт про корпоративне управління) Банку за 2022 рік, але не містить річну консолідовану фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо неї, який ми отримали до дати цього звіту аудитора, та у Річній інформації емітента цінних паперів за 2022 рік, яку ми очікуємо отримати після цієї дати. Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію.

Наша думка щодо річної консолідованої фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновку та не будемо робити висновку з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації. У зв'язку з нашим аудитом річної консолідованої фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та річною консолідованою фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення. Якщо, на основі проведеної нами роботи, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення іншої інформації отриманої до дати цього звіту аудитора, ми зобов'язані повідомити про цей факт. Ми не виявили таких фактів, які б необхідно було включити до звіту.

Коли ми ознайомимося з Річною інформацією емітента цінних паперів, якщо ми дійдемо висновку, що вона містить суттєве викривлення, ми повідомимо про це питання Наглядову раду.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової ради за річну консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання річної консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання річної консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні річної консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність аудитора за аудит річної консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї річної консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення річної консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю Банку;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, що може поставити під значний сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в нашому звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у річній консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Банк припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст річної консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує річна консолідована фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного подання;

- отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації дочірніх компаній Банку для висловлення думки щодо річної консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Банку. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо Наглядовій раді разом з іншими питаннями інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки системи внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій раді твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо дій, вжитих для усунення загроз, або запроваджених застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій раді ми визначили ті, що були найбільш значущими під час аудиту річної консолідованої фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Додатково до вимог Міжнародних стандартів аудиту, у звіті незалежного аудитора ми надаємо також інформацію відповідно до ч. 4 ст. 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII («Закон № 2258-VIII») та відповідно до «Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринку капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР)», затвердженого рішенням НКЦПФР від 25 липня 2021 року №555 (надалі – «Вимоги НКЦПФР»):

Призначення аудитора та загальна тривалість продовження повноважень

13 квітня 2017 року нас було вперше призначено Наглядовою радою в якості незалежних аудиторів для проведення обов'язкового аудиту річної консолідованої фінансової звітності Банку. Наше призначення щорічно поновлювалося Наглядовою радою. 22 липня 2021 року Наглядовою Радою наше призначення щодо безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Банку було подовжено на два роки. Загальна тривалість безперервного виконання наших повноважень із проведення обов'язкового аудиту Банку становить сім років.

Щодо узгодження звіту незалежного аудитора з додатковим звітом для аудиторського комітету

Ми підтверджуємо, що наш звіт незалежного аудитора узгоджується з додатковим звітом для аудиторського комітету Банку, який ми випустили 29 червня 2023 року відповідно до вимог ст. 35 Закону № 2258-VIII.

Надання неаудиторських послуг

Ми заявляємо, що неаудиторські послуги, на які встановлено обмеження у ч. 4 ст. 6 Закону № 2258-VIII, нами не надавались. Також, ми не надавали Банку жодних неаудиторських послуг, окрім тих, що розкриті в річній консолідованій фінансовій звітності або консолідованому звіті про управління.

Звітування щодо Вимог НКЦПФР

- Повне найменування Банку, інформацію про кінцевого бенефіціара та структуру власності наведено у Примітці 1 до річної консолідованої фінансової звітності Банку.
- Станом на 31 грудня 2022 року Банк має дочірні компанії: Дочірнє підприємство «Лізингова компанія «Укресімлізинг», що знаходиться у м. Києві, за адресою вул. Воровського, 11а, та Товариство з обмеженою відповідальністю «Ексімлізинг», що знаходиться у м. Києві, за адресою вул. Німецька, 5.
- Станом на 31 грудня 2022 року Банк не був контролером або учасником небанківської групи.
- Банк є підприємством, що становить суспільний інтерес, у відповідності до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV.
- Пруденційні показники, встановлені НКЦПФР для відповідного виду діяльності для професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, не поширюється на банки, які провадять професійну діяльність на фондовому ринку у відповідності до «Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками» затвердженого рішенням НКЦПФР №1597 від 1 жовтня 2015 року.
- Аудиторський комітет Банку не проводив перевірок фінансово-господарської діяльності Банку за результатами фінансового року.

- Товариство з обмеженою відповідальністю «Ернст енд Янг Аудиторські Послуги» (код ЄРДПОУ: 33306921, веб-сторінка: www.ey.com/ua) проводило аудит фінансової звітності Банку на підставі договору №GFS-2021-00217/021-00/2/230921 від 23 вересня 2021 року. Аудит був проведений у період з 1 вересня 2022 року по 30 червня 2023 року.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Свістич О.М.

Від імені ТОВ «Ернст енд Янг Аудиторські послуги»

Свістич О.М.
Генеральний директор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101250

Прищепко Ю.Ю.
Аудитор

Номер запису в Реєстрі аудиторів та
суб'єктів аудиторської діяльності 101251

м. Київ, Україна

30 червня 2023 року

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
станом на 31 грудня 2022 року
(в тисячах гривень)

	При- мітки	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Активи			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	81 386 122	42 882 371
Кредити та аванси банкам	9	593 472	8 270 170
Кредити та аванси клієнтам	10	82 429 861	69 334 862
Інвестиції в цінні папери	11	62 486 708	66 195 840
Поточні податкові активи	15	2 866	250 048
Похідні фінансові активи	18	2 324 622	582 742
Інші фінансові активи	16	451 967	177 596
Інші нефінансові активи	17	137 714	292 283
Інвестиційна нерухомість	12	667 496	984 056
Основні засоби	13	1 986 866	1 850 466
Нематеріальні активи	14	63 460	74 463
Відстрочені податкові активи	15	1 414 884	1 190 303
Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу	19	218 877	8 332
Загальна сума активів		234 164 915	192 093 532
Зобов'язання			
Кошти банків	20	22 158 638	25 577 371
Кошти клієнтів	22	177 147 425	121 837 236
Похідні фінансові зобов'язання	18	9 810	7
Інші залучені кошти	21	27 301 358	27 237 654
Поточні податкові зобов'язання	15	143	—
Інші фінансові зобов'язання	16	600 816	596 018
Інші нефінансові зобов'язання	17	333 973	495 356
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	25	520 007	290 987
Інше забезпечення	25	2 307	561
Субординований борг	23	4 055 444	3 605 597
Загальна сума зобов'язань		232 129 921	179 640 787
Власний капітал	24		
Статутний капітал		45 570 041	45 570 041
Інші резерви		(1 461 266)	(98 629)
Результат від операцій з акціонером		635 104	635 104
Нерозподілений прибуток		(42 708 885)	(33 653 771)
Загальна сума власного капіталу		2 034 994	12 452 745
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		234 164 915	192 093 532

Затверджено до випуску та підписано

Голова Правління

Сергій ЄРМАКОВ

Головний бухгалтер банку

Наталія ПОТЬОМСЬКА

30 червня 2023 року

Мсдк В.М.
247-89-16

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ ТА ЗБИТКИ
за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року
(в тисячах гривень)

	При- мітки	2022 рік	2021 рік
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	26	13 506 263	10 418 141
Інші процентні доходи	26	1 362 249	1 505 172
Процентні витрати	26	(10 865 346)	(7 409 358)
Комісійні доходи	27	1 207 069	1 182 595
Комісійні витрати	27	(296 515)	(346 597)
Інші доходи		211 964	136 690
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	11,18	6 086 552	(1 867 000)
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими активами, передбаченими для торгівлі		25 410	—
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		68 998	29 150
Чистий прибуток/(збиток) від операцій з іноземною валютою		1 826 139	757 247
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти		(6 676 529)	956 181
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	12	(58 644)	36 989
Доходи/(витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		4 646	462
Збиток від зменшення корисності, визначений згідно з МСФЗ 9	8	(10 901 760)	(1 191 215)
Витрати на виплати працівникам	28	(1 839 486)	(1 815 684)
Амортизаційні витрати	13,14	(107 557)	(113 552)
Інші адміністративні та операційні витрати	28	(766 908)	(807 497)
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності) для нефінансових активів	17	(42 013)	23 940
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	10	(223 934)	1 213 652
Збиток від зменшення корисності, визнаний у прибутку чи збитку	15	(492 911)	—
Прибуток (збиток) до оподаткування		(7 972 313)	2 709 316
Доходи від повернення податку (Витрати на сплату податку)		257 534	(148)
Прибуток (збиток)		(7 714 779)	2 709 168

Затверджено до випуску та підписано

Голова Правління

Сергій ЄРМАКОВ

Головний бухгалтер банку

Наталія ПОТЬОМСЬКА

30 червня 2023 року

Медко В.М.
247-89-16

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД
за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року
(в тисячах гривень)

	При- мітки	2022 рік	2021 рік
Прибуток (збиток)	-	(7 714 779)	2 709 168
Інший сукупний прибуток			
<i>Компоненти іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, до оподаткування</i>			
Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки	13	182 806	(82 949)
<i>Компоненти іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток, до оподаткування</i>			
Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування	24	(1 488 664)	(537 301)
Податок на прибуток, що відноситься до компонентів іншого сукупного доходу, які не будуть перекласифіковані у прибуток або збиток			
Податок на прибуток, що відноситься до змін у дооцінці у складі іншого сукупного доходу	15	(32 905)	14 931
Податок на прибуток, що відноситься до компонентів іншого сукупного доходу, які будуть перекласифіковані у прибуток або збиток			
Податок на прибуток, що відноситься до змін у переоцінці фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, у складі іншого сукупного доходу		-	-
Загальна сума іншого сукупного доходу		(1 338 763)	(605 319)
Загальна сума сукупного доходу		(9 053 542)	2 103 849

Затверджено до випуску та підписано

Голова Правління

Сергій ЄРМАКОВ

Головний бухгалтер банку

Наталія ПОТЬОМСЬКА

30 червня 2023 року

Мсдако В.М.
247-89-16

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ

за рік, що закінчилися 31 грудня 2022 року

(в тисячах гривень)

					Інші резерви			
					Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оціненими за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		Резерв під прибутки та збитки від інвестицій в інструменти капіталу	
	Статутний капітал	Результат від операцій з акціонером	Резервні та інші фонди банку	Доопінка			Нерозподілений прибуток	Власний капітал
На 1 січня 2022 року	45 570 041	635 104	—	926 276	(962 130)	(62 775)	(33 653 771)	12 452 745
Збиток за рік	—	—	—	—	—	—	(7 714 779)	(7 714 779)
Інший сукупний збиток за рік	—	—	—	149 901	(1 487 595)	(1 069)	—	(1 338 763)
Усього сукупний дохід за рік	—	—	—	149 901	(1 487 595)	(1 069)	(7 714 779)	(9 053 542)
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал	—	—	—	(23 874)	—	—	23 874	—
Частина прибутку, спрямована на виплату дивідендів (Примітка 24)	—	—	—	—	—	—	(1 364 209)	(1 364 209)
Частина прибутку, спрямована до резервного фонду Банку (Примітка 24)	—	—	1 364 209	—	—	—	(1 364 209)	—
Покриття збитку за рахунок резервних фондів (Примітка 24)	—	—	(1 364 209)	—	—	—	1 364 209	—
На 31 грудня 2022 року	45 570 041	635 104	—	1 052 303	(2 449 725)	(63 844)	(42 708 885)	2 034 994
На 1 січня 2021 року	45 570 041	635 104	207 458	1 013 287	(424 183)	(63 421)	(36 589 390)	10 348 896
Прибуток за рік	—	—	—	—	—	—	2 709 168	2 709 168
Інший сукупний збиток за рік	—	—	—	(68 018)	(537 947)	646	—	(605 319)
Усього сукупний дохід за рік	—	—	—	(68 018)	(537 947)	646	2 709 168	2 103 849
Збільшення (зменшення) через інші зміни, власний капітал	—	—	—	(18 993)	—	—	18 993	—
Розподіл прибутку до резервних фондів (Примітка 24)	—	—	525 244	—	—	—	(525 244)	—
Покриття збитку за рахунок резервних фондів (Примітка 24)	—	—	(732 702)	—	—	—	732 702	—
На 31 грудня 2021 року	45 570 041	635 104	—	926 276	(962 130)	(62 775)	(33 653 771)	12 452 745

Затверджено до випуску та підписано

Голова Правління

Сергій ЄРМАКОВ

Головний бухгалтер банку

Наталія ПОТЬОМСЬКА

30 червня 2023 року

Медко В.М.
247-89-16

Примітки на сторінках 48-134 є невід'ємною частиною цієї річної консолідованої фінансової звітності.

КОНСОЛІДОВАНИЙ ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ (прямий метод)

за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

(в тисячах гривень)

	При- мітки	2022 рік	2021 рік
Грошові потоки від (для) операційної діяльності			
Проценти отримані		13 127 531	11 444 251
Комісійні доходи, що отримані		1 033 714	1 144 274
Чисте (збільшення)/зменшення від операцій з фінансовими інструментами, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток		721 041	(25 851)
Чисте (збільшення)/зменшення від операцій з іноземною валютою		1 826 139	757 247
Інші надходження грошових коштів від операційної діяльності		64 193	90 614
Проценти сплачені		(10 202 355)	(7 818 559)
Комісійні витрати, що сплачені		(296 515)	(346 597)
Виплати працівникам та виплати від їх імені		(1 971 996)	(1 604 992)
Адміністративні витрати та інші операційні виплати, що сплачені		(688 264)	(777 694)
Чисте (збільшення)/зменшення цінних паперів утримуваних для торгівлі		(853 829)	—
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості банків		8 338 215	(8 585 392)
Чисте (збільшення)/зменшення кредитів та заборгованості клієнтів		(15 769 889)	(19 083 123)
Чисте (збільшення)/зменшення інших фінансових активів		(109 620)	21 782
Чисте (збільшення)/зменшення інших активів		(82 391)	39 700
Чисте збільшення/(зменшення) коштів банків		(2 346 804)	6 492 886
Чисте збільшення/(зменшення) коштів клієнтів		28 766 983	9 011 973
Чисте збільшення/(зменшення) інших фінансових зобов'язань		(24 093)	(867 886)
Чисте збільшення/(зменшення) інших зобов'язань		(64 418)	(27 280)
Податки на прибуток (сплачені) повернені		(245 680)	—
Чисті грошові потоки від операційної діяльності (використані в операційній діяльності)		21 221 962	(10 134 647)
Грошові потоки від (для) інвестиційної діяльності			
Придбання цінних паперів		(27 953 419)	(50 996 294)
Надходження від реалізації інвестицій у цінні папери		35 837 939	70 318 952
Надходження від продажу основних засобів		18 054	262
Придбання основних засобів		(150 513)	(76 765)
Придбання нематеріальних активів		(15 593)	(44 981)
Надходження від продажу інвестиційної нерухомості		301 517	379 401
Дивіденди отримані		795	933
Інші надходження (випуття) грошових коштів		—	9 608
Чисті грошові потоки від інвестиційної діяльності (використані в інвестиційній діяльності)		8 038 780	19 591 116
Грошові потоки від (для) фінансової діяльності			
Отримання інших залучених коштів	7	1 086 236	1 940 133
Повернення субординованого боргу	7	(674 119)	(570 811)
Повернення інших залучених коштів	7	(10 801 095)	(15 749 698)
Виплати за орендними зобов'язаннями	7	(2 597)	(3 966)
Дивіденди сплачені	24	(1 364 209)	—
Чисті грошові потоки від фінансової діяльності (використані у фінансовій діяльності)		(11 755 784)	(14 384 342)
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів до впливу змін валютного курсу		17 504 958	(4 927 873)
Вплив змін валютного курсу на грошові кошти та їх еквіваленти		21 031 281	(2 110 878)
Вплив очікуваних кредитних збитків на грошові кошти та їх еквіваленти		(32 488)	8 179
Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів		38 503 751	(7 030 572)
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок періоду	6	42 882 371	49 912 943
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець періоду	6	81 386 122	42 882 371

Затверджено до випуску та підписано

Голова Правління

Сергій ЄРМАКОВ

Головний бухгалтер банку

Наталія ПОТЬОМСЬКА

30 червня 2023 року

Мсако В.М.
247-89-16

1. Основна діяльність

Акціонерне товариство «Державний експортно-імпорتنний банк України» (далі - «Укрексімбанк», «Банк») засновано у 1992 році та внесено до Державного реєстру банків 23 січня 1992 року за номером 5, Укрексімбанк здійснює свою діяльність на підставі Банківської ліцензії №2.

Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років 100% статутного капіталу Укрексімбанку належать державі. Функції з управління корпоративними правами держави у Банку здійснює Кабінет Міністрів України.

Головний офіс Укрексімбанку знаходиться у м. Києві по вул. Антоновича, 127. Банк має 22 філії та 29 відділень (31 грудня 2021 року: 22 філії та 29 відділень) і два представництва в Лондоні та Нью-Йорку. Банк та його філії є єдиною юридичною особою.

Історично основним видом діяльності Укрексімбанку є обслуговування експортно-імпорتنних операцій. Наразі Укрексімбанк має диверсифіковану клієнтську базу, що включає значну кількість великих промислових і державних підприємств. Укрексімбанк приймає вклади від фізичних та юридичних осіб, надає кредити, здійснює платіжне обслуговування в Україні та переказ коштів за кордон, операції з обміну іноземних валют, інвестує кошти, здійснює розрахунково-касове обслуговування клієнтів та надає інші банківські послуги.

Однією із головних функцій Укрексімбанку є сприяння, від імені Уряду України, обслуговуванню кредитних договорів, що підписані Урядом України та урядами інших держав. Укрексімбанк виступає агентом Уряду України та обслуговує кредити від іноземних фінансових установ у відповідності до зазначених договорів.

Метою діяльності Укрексімбанку (відповідно до Статуту) є створення сприятливих умов для розвитку економіки та підтримки вітчизняного товаровиробника, обслуговування експортно-імпорتنних операцій, кредитно-фінансова підтримка процесів структурної перебудови, зміцнення та реалізація виробничого і торгового потенціалу галузей економіки та підприємств, що є експорто-орієнтованими або провадять діяльність, пов'язану з виробництвом імпортозамінної продукції, а також отримання прибутку в інтересах Укрексімбанку та його акціонера.

Укрексімбанк складає річну окрему фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність, яка включає консолідовані показники діяльності Укрексімбанку та його дочірніх підприємств «Лізингова компанія «Укрексімлізинг» та ТОВ «Ексімлізинг», які доступні на веб-сайті Банку (<https://www.eximb.com/ua/bank/financial-information/financial-report>).

Дочірнє підприємство «Лізингова компанія «Укрексімлізинг», що повністю належить Укрексімбанку, було засноване у 1997 році та зареєстроване в Україні і здійснює торгові та лізингові операції.

Дочірнє підприємство ТОВ «Ексімлізинг», що повністю належить Укрексімбанку, було засноване у 2006 році та зареєстроване в Україні і здійснює торгові та лізингові операції.

2. Основа складання фінансової звітності

Ця річна консолідована фінансова звітність складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16 липня 1999 року щодо складання фінансової звітності (зі змінами).

Ця річна консолідована фінансова звітність складена на основі принципу історичної собівартості, крім зазначеного в розділі «Основні положення облікової політики», наприклад, інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки, похідні фінансові інструменти та інвестиційна нерухомість оцінюються за справедливою вартістю, будівлі оцінюються за переоціненою вартістю, активи, утримувані для продажу оцінюються за найменшою з двох величин – балансовою або справедливою вартістю з вирахуванням витрат на операції, пов'язаних з продажем.

Ця річна консолідована фінансова звітність представлена в тисячах гривень («тис. грн»), якщо не зазначено інше.

Банк подає свій звіт про фінансовий стан у порядку ліквідності на основі наміру та передбачуваної здатності Банку відшкодувати/погасити більшість активів/зобов'язань у відповідній статті фінансової звітності. Аналіз щодо відшкодування або розрахунків протягом 12 місяців після звітної дати (поточні) і понад 12 місяців після звітної дати (непоточні) представлено у Примітці 31.

Річна фінансова звітність за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року, була затверджена до випуску відповідно до рішення Правління від 30 червня 2023 року.

Безперервність діяльності

Ця річна консолідована фінансова звітність підготовлена на основі принципу безперервної діяльності. Погіршення макроекономічних умов та збільшення невизначеності та ризиків, спричинених збройним вторгненням Російської Федерації в Україну, як вказано у розділі «Операційне середовище» у Примітці 25, призвели до суттєвого зниження якості кредитного портфелю Банку, недоотримання очікуваних планових доходів та зумовили необхідність доформування в 2022 році значного обсягу резервів для покриття кредитного ризику. У результаті цього Банк зазнав чистих збитків у сумі 7 714 779 тис. грн. протягом року, що закінчився 31 грудня 2022 року. Вплив негативних наслідків бойових дій на території України на активи Банку зазначено у Примітці 6, Примітці 10 та Примітці 13.

Попри вплив цих чинників, Банк продовжує функціонувати як універсальний банк, що належить до найбільших системних банків України та надає весь спектр банківських послуг як великим корпоративним клієнтам, клієнтам малого та середнього бізнесу, так і фізичним особам. З початку війни Банк зосередив основні зусилля на фінансуванні стратегічних галузей України та підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури.

У 2023 році Банк планує діяти згідно основних (стратегічних) напрямів діяльності банків державного сектору на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки, забезпечувати збереження стійкого ліквідного стану та виконання всіх своїх зобов'язань перед вкладниками, контрагентами та кредиторами у повному обсязі та вчасно.

Стратегічними цілями на період дії воєнного стану та післявоєнного відновлення економіки для Банку є:

- забезпечення фінансової підтримки пріоритетних галузей економіки та підприємств (об'єктів) критичної інфраструктури;
- доступність надання банківських послуг для забезпечення захисту прав споживачів, зокрема, в рамках соціального захисту населення за умови відсутності фізичної загрози працівникам Банку;
- створення умов для швидкого відновлення надання банківських послуг у повному обсязі та забезпечення функціональності й безперервності роботи банків державного сектору;
- створення, налагодження та підтримання функціонування ефективної системи фізичної безпеки (центрального апарату та відокремлених підрозділів Банку, в тому числі, безпеки працівників Банку), безпеки операційних систем, зокрема з використанням хмарних рішень, та кібербезпеки;
- впровадження заходів, спрямованих на зниження ризиків, у тому числі реалізації можливих загроз, здійснення заходів з безпеки Банку, зокрема контроль за ризиками безпеки (у тому числі фізичної, фінансової, кібербезпеки та безпеки операційних систем), ліквідації та/або мінімізації наслідків реалізованих загроз та кризових ситуацій;
- безперебійна ефективна робота керівників Банку для забезпечення прийняття необхідних управлінських рішень;
- збереження фінансової стійкості Банку, виявлення можливих загроз такої стійкості, а також оперативне реагування на загрози фінансової стійкості та/або їх уникнення.

При підготовці річної консолідованої фінансової звітності за 2022 рік керівництвом Банку було оцінено здатність Банку продовжувати свою діяльність в майбутньому з врахуванням військових дій на території України, що тривають та вже спричинили й продовжують спричиняти значні негативні наслідки як для економіки країни в цілому, так і для клієнтів Банку зокрема.

Основним негативним наслідком подій 2022 року для Банку стало значне зниження розміру його капіталу, насамперед через необхідність визнання значного обсягу резервів для покриття кредитного ризику, що, в свою чергу, призвело до порушення Банком регулятивних нормативів достатності капіталу (H2 і H3), а також максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (H7).

Хоча згідно з постановою Правління НБУ «Про деякі питання діяльності банків України та банківських груп» від 25 лютого 2022 року №23 до банків не застосовуються заходи впливу за порушення нормативів капіталу та кредитного ризику, які спричинені негативним впливом військової агресії Російської Федерації проти України, дотримання вищезазначених нормативів є також однією з умов, які Банк зобов'язаний виконувати у якості фінансових ковенант за позиками, отриманими від міжнародних фінансових організацій та емітованих Банком єврооблігацій (Примітка 21) – далі «міжнародні кредитори».

Про порушення мінімального значення нормативів достатності капіталу та кредитного ризику було повідомлено НБУ та акціонера Банку. Діючі нормативні акти щодо докапіталізації, Порядок придбання акцій банків в обмін на облігації внутрішньої державної позики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2014 року №632 передбачають, що Національний банк України подає Кабінетові Міністрів України пропозицію щодо визначення мінімального розміру додаткової капіталізації такого банку на підставі даних, отриманих Національним банком України під час здійснення банківського нагляду за банком, а саме проведення діагностичного обстеження,

що передбачає оцінку якості активів (asset quality review - AQR). Відповідно до відкритих джерел, у 2023 році НБУ планує здійснення діагностики найбільших банків України. Таким чином, після проведення діагностики, Банк очікує на узгодження плану відновлення капіталу регулятором до кінця 2023 року, що включатиме відновлення капіталу за рахунок прибутку від основної діяльності, а також докапіталізацію Банку.

Крім того, протягом 2022 року Банк поінформував міжнародних кредиторів про неможливість виконання ним зобов'язань з дотримання нормативів капіталу та отримав від них згоду на незастосування заходів щодо Банку за порушення цих зобов'язань до 31 грудня 2022 року, включно. Керівництво продовжує комунікацію з міжнародними кредиторами з цього питання та отримувати відповідні згоди до того часу, коли Банк досягне відновлення капіталу та дотримання регулятивних нормативів.

Планування подальшої діяльності Банку спирається на затверджений Керівництвом Бізнес-план на 2023 рік та розрахований на 2024-2025 роки прогноз, які розроблені на основі помірно-негативного сценарію з використанням прогнозів макропоказників, що закладені у держаному бюджеті України – річний індекс інфляції на рівні 28%, девальвація національної валюти до рівня 45,8 грн./ дол. США на кінець 2023 року.

Прогноз діяльності включає наступні основні припущення:

- стан ліквідності Банку стійкий, додаткове залучення кредитів рефінансування НБУ не здійснюється;
- основним джерелом фінансування виступають кошти клієнтів та програми міжнародних фінансових організацій;
- продовжується кредитування корпоративних клієнтів;
- джерелом погашення зобов'язань та нарощення кредитування буде накопичена ліквідність, а також збільшення обсягу залучених коштів клієнтів і реалізація програм з міжнародними фінансовими організаціями;
- залишки на кореспондентських рахунках та у депозитних сертифікатах Національного банку України забезпечуватимуть потреби у Банку ліквідності.

Керівництво Банку, спираючись на прогнозні показники, вважає, що існують достатні підстави для підготовки цієї фінансової звітності на основі принципу безперервної діяльності. Попри військову агресію, що продовжується, Банк планує подальше обслуговування всіх своїх клієнтів, збереження своєї операційної ефективності (прогнозне відношення операційних витрат до операційних доходів (CIR) в 2023 році становитиме <65%, CIR 2024-2025 < 50%), та вихід на прибуткову діяльність уже в 2023 році із прогнозним збільшенням чистого прибутку у 2024-2025 роках.

В результаті діяльності у першому кварталі 2023 року Банку за даними проміжних неаудитованих облікових даних чистий прибуток до оподаткування становить 973 515 тис грн, що дає змогу стверджувати, що при збереженні поточної позитивної динаміки змін як в економічному середовищі, так і в країні в цілому, Банк може очікувати перевиконання своїх планових економічних та фінансових показників діяльності за результатами 2023 року.

Разом з тим, існує суттєва невизначеність, пов'язана насамперед з непередбачуваним наразі впливом майбутнього перебігу військових дій на території України, а також необхідністю вирішення питань з докапіталізацією Банку та відповідного сприяння цьому процесу з боку НБУ та Акціонера Банку, та яка має вплив на припущення, що лежать в основі оцінок та прогнозів керівництва, і, відповідно, може поставити під сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, і, отже, він не зможе реалізувати свої активи та погасити зобов'язання за звичайного перебігу господарської діяльності.

3. Основні положення облікової політики

Зміни в обліковій політиці

Принципи обліку, прийняті при підготовці цієї річної консолідованої фінансової звітності, відповідають принципам, що застосовувались при підготовці річної консолідованої фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, за виключенням застосування нових стандартів та поправок до них, які були вперше застосовані з 1 січня 2022 року. Характер та вплив цих змін розкритий нижче.

Банк вперше застосував деякі поправки до стандартів, які вступили в силу з 1 січня 2022 року або після цієї дати. Банк достроково не застосовував будь-які стандарти, роз'яснення чи поправки, які були випущені, але не вступили в силу.

Застосування перелічених нижче поправок та зміни до стандартів та тлумачень не мало впливу на річну консолідовану фінансову звітність Банку:

- поправки до МСФЗ (IFRS) 3 – «Посилання на Концептуальні засади»;
- поправки до МСФЗ (IAS) 16 – «Основні засоби: надходження до використання за призначенням»;
- поправки до МСФЗ (IAS) 37 – «Обтяжливі договори – витрати на виконання договору»;

- поправки до МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» – «Комісійна винагорода під час проведення «тесту 10%» для припинення визнання фінансових зобов'язань»;
- поправки до МСФЗ (IFRS) 1 – дочірня організація, вперше застосовує Міжнародні стандарти фінансової звітності»;
- поправки до МСБО (IAS) 41 – оподаткування при оцінці справедливої вартості.

Фінансові активи і зобов'язання

Первісне визнання

Дата визнання

Фінансові активи та фінансові зобов'язання, окрім кредитів клієнтам та коштів клієнтів, первісно визнаються на дату укладення угоди, тобто на дату, з якої Банк стає стороною по договору, який визначає умови відповідного інструмента. Це є угоди на стандартних умовах, до яких відносяться операції з купівлі-продажу фінансових активів, умови яких потребують поставки активів протягом проміжку часу, який встановлений законодавством або прийнятий на ринку. Кредити клієнтам визнаються в момент перерахування коштів на рахунки клієнтів. Кошти клієнтів визнаються в момент перерахування коштів на рахунки в Банку.

Первісна оцінка фінансових інструментів

Фінансові інструменти первісно визнаються за справедливою вартістю, включаючи витрати, безпосередньо пов'язані з угодою, окрім випадків, коли фінансові активи та фінансові зобов'язання оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток (СВПЗ). Дебіторська заборгованість оцінюється за ціною угоди. Якщо справедлива вартість фінансових інструментів при первісному визнанні відрізняється від ціни угоди, Банк визнає прибуток або збиток «першого дня».

Класифікація та визначення категорії оцінки усіх фінансових активів, за виключенням дольових та похідних інструментів, при первісному визнанні здійснюється, виходячи з бізнес-моделі, яку використовує Банк для управління певною групою активів, до якої відноситься фінансовий актив, а також із характеристик грошових потоків за цим фінансовим активом, передбачених договором.

Бізнес-модель визначається на рівні груп фінансових активів, управління якими здійснюється у сукупності для досягнення певної бізнес-цілі.

Усі боргові фінансові активи відносяться до однієї із трьох бізнес-моделей:

- бізнес-модель «Утримання активу для цілей отримання контрактних (передбачених договором) грошових потоків» (БМ 1);
- бізнес-модель «Утримання активу як для отримання контрактних грошових потоків, так і для цілей продажу» (БМ 2);
- бізнес-модель «Використання активу для отримання максимальних грошових потоків від продажу» або «Бізнес-модель інша, ніж БМ 1 та БМ 2» (БМ 3).

На дату первісного визнання кожного боргового фінансового активу, окрім тих, які Банк класифікував як такі, що оцінюються за СВПЗ, для цілей усунення або значного зменшення непоследовності оцінки або визнання, а також тих, управління якими здійснюється відповідно до БМ 3, Банк проводить аналіз контрактних грошових потоків за таким фінансовим активом.

Основною ціллю проведення аналізу контрактних грошових потоків (SPPI тест) є визначення того, чи відповідають умови договору за фінансовим активом базовому кредитному договору та виявлення тих умов договору, в результаті наявності яких виникають додаткові ризики чи/та додаткова волатильність договірних грошових потоків, які не притаманні базовому кредитному договору.

Банк проводить SPPI тест на рівні окремого боргового фінансового активу / групи боргових фінансових активів відповідної категорії активів, управління якими здійснюється за БМ 1 чи БМ 2.

Категорії оцінки фінансових активів та фінансових зобов'язань

В залежності від бізнес-моделі та результатів проходження SPPI-тесту боргові фінансові активи можуть бути класифіковані наступним чином:

- активи, які оцінюються за амортизованою собівартістю (БМ 1, SPPI тест пройдено);
- активи, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (БМ 2; SPPI-тест пройдено);

- активи, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток (БМ 1 чи БМ 2 та при цьому SPPI-тест не пройдено, БМ 3).

Банк класифікує і оцінює похідні інструменти і інструменти, передбачені для торгівлі, за СВПЗ.

Фінансові зобов'язання, окрім зобов'язань з кредитування та фінансових гарантій, оцінюються за амортизованою собівартістю або за СВПЗ, якщо вони є такими, що передбачені для торгівлі, та похідними інструментами, або за власним розсудом класифіковані за СВПЗ.

Кредити та аванси банкам, кредити та аванси клієнтам, інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю

Банк оцінює фінансові активи за амортизованою собівартістю, тільки якщо виконуються обидві наступні умови:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для отримання передбачених договором грошових потоків (БМ 1);
- договірні умови фінансового активу обумовлюють отримання у визначені дати грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми боргу та процентів на непогашену частину основної суми боргу.

Такі активи відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Прибутки та збитки відображаються в консолідованому звіті про прибутки та збитки при припиненні визнання або знеціненні, а також у процесі амортизації.

Боргові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Банк оцінює боргові інструменти за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (СВІСД), якщо виконуються одночасно обидві наступні умови:

- інструмент утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається шляхом отримання передбачених договором грошових потоків, так і шляхом продажу фінансового активу (БМ 2);
- договірні умови фінансового активу обумовлюють отримання грошових потоків, які є виключно платежами в рахунок основної суми боргу та процентів на непогашену частину основної суми боргу (тобто дотримуються критерії тесту SPPI).

Боргові інструменти, які оцінюються за СВІСД, в подальшому оцінюються за справедливою вартістю, а прибуток або збиток, які виникають в результаті змін справедливої вартості, визнаються в іншому сукупному доході. Процентний дохід та прибуток або збиток від зміни валютного курсу визнаються в складі прибутку або збитку таким самим чином, як і у випадку фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю. У випадку вибуття боргового інструменту, який оцінюється за СВІСД, накопичений прибуток або збиток, раніше визнаний у складі іншого сукупного доходу, рекласифікується зі складу іншого сукупного доходу у склад прибутку або збитку. За всіма борговими фінансовими активами, які обліковуються за СВІСД, банк визнає резерв за очікуваними кредитними збитками (ОКЗ). Порядок визнання ОКЗ за такими активами визначений у Примітці 29.

Дольові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

При первісному визнанні дольових фінансових активів за власним розсудом може прийняти рішення, без права відміни в подальшому, класифікувати такі активи як такі, що оцінюються по СВІСД, якщо вони відповідають визначенню дольового інструменту згідно з МСФО (IAS) 32 і не призначені для торгівлі. Рішення про таку класифікацію приймається по кожному інструменту окремо.

Для дольових фінансових інструментів, що класифікуються як такі, що оцінюються за СВІСД, всі реалізовані та нереалізовані доходи та витрати, крім дивідендних доходів, визнаються у складі іншого сукупного доходу, без права подальшої рекласифікації до прибутку або збитку. Дивіденди визнаються в складі прибутку або збитку, коли встановлено право на отримання дивідендів. Дольові інструменти, що оцінюються за СВІСД, не оцінюються на предмет зменшення корисності. У випадку вибуття таких інструментів, накопичений резерв переоцінки рекласифікується до складу нерозподіленого прибутку.

Фінансові активи та фінансові зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю через прибутки або збитки

До даної категорії відносяться фінансові активи та фінансові зобов'язання, які при первісному визнанні були класифіковані таким чином на власний розсуд Банку, або в обов'язковому порядку повинні оцінюватись за справедливою вартістю через прибутки або збитки згідно з МСФЗ (IFRS) 9. Так, Банк може при первісному визнанні визнати фінансовий інструмент як такий, що оцінюється за справедливою вартістю через прибутки або збитки, у разі

виконання одного з наступних критеріїв. Рішення про таку класифікацію приймається по кожному інструменту окремо:

якщо таке рішення усуває або значно зменшує неузгодженість обліку, що в іншому випадку виникла б при оцінці активів або зобов'язань, або при визнанні прибутків або збитків за ними на різних основах; або

група фінансових зобов'язань або фінансових активів і фінансових зобов'язань перебуває в управлінні, а її показники ефективності оцінюються на основі справедливої вартості згідно з документально оформленою стратегією управління ризиком або стратегією інвестування; або

фінансове зобов'язання містить один або кілька вбудованих похідних інструментів і основний контракт не є активом, що належить до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 9, за винятком випадків, коли вбудований похідний інструмент (вбудовані похідні інструменти) не змінює (змінюють) значно ті грошові потоки, які в іншому разі були б обов'язковими за договором, або без проведення аналізу або майже без проведення аналізу при першому розгляді подібного гібридного інструменту стає зрозумілим, що відокремлення вбудованого похідного інструмента (вбудованих похідних інструментів) забороняється.

Всі боргові фінансові активи, які не відповідають критерію «тільки платежі в рахунок основного боргу та процентів на непогашену суму основної заборгованості» (SPPI), класифікуються при первісному визнанні як фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки або збитки. Відповідно з даним критерієм такі інструменти як облігації внутрішньої державної позики, що передбачають індексацію номінальної вартості за строками погашення відповідно до змін середньозваженого обмінного курсу гривні до долара США на міжбанківському ринку за місяць, що передує випуску, та місяць до дати погашення (Примітка 11), оцінюються за СВПЗ.

Фінансові активи та зобов'язання, які оцінюються за СВПЗ, визнаються у звіт про фінансовий стан за справедливою вартістю. Зміни справедливої вартості визнаються у складі прибутку або збитку, окрім зміни справедливої вартості фінансових зобов'язань, які класифіковані на власний розсуд Банку в категорію за справедливою вартістю через прибутки/збитки, що викликана зміною власного кредитного ризику, що визнаються у складі іншого сукупного доходу.

Проценти, отримані за активами, які в обов'язковому порядку оцінюються за СВПЗ, обліковуються із використанням передбаченої договором процентної ставки.

Фінансові активи, передбачені для торгівлі

Банк класифікує фінансові активи як утримувані для торгівлі тоді, коли вони були придбані або випускаються в основному для короткострокового отримання прибутку через торгову діяльність. Активи, передбачені для торгівлі, обліковуються та оцінюються у звіт про фінансовий стан за СВПЗ. Зміни справедливої вартості та процентні доходи за фінансовими активами, передбаченими для торгівлі, визнаються в консолідованому звіт про прибутки та збитки у складі чистих прибутків/(збитків) від операцій з фінансовими активами, передбаченими для торгівлі.

До цієї класифікації входять боргові цінні папери, які були придбані банком з метою продажу в найближчому майбутньому.

Фінансові гарантії, акредитиви та зобов'язання з надання кредитів

У ході звичайної господарської діяльності Банк надає фінансові гарантії у формі акредитивів, гарантій та авалів. Договори фінансової гарантії первісно визнаються у фінансовій звітності за справедливою вартістю в статті «Інші фінансові зобов'язання», в розмірі отриманої комісії. Після первісного визнання зобов'язання Банку за кожним договором гарантії оцінюється за більшим з двох значень: сумою амортизованої комісії та оціночного резерву під ОКЗ.

Збільшення зобов'язання, пов'язане з договорами фінансової гарантії, відображається в консолідованому звіт про прибутки та збитки. Отримана комісія визнається в консолідованому звіт про прибутки та збитки на рівномірній основі протягом строку дії договору гарантії.

Договірна номінальна вартість фінансових гарантій не відображається у консолідованому звіт про фінансовий стан.

Рекласифікація фінансових активів та фінансових зобов'язань

Банк здійснює перекласифікацію фінансових активів тоді й лише тоді, коли він змінює свою бізнес-модель управління ними. Перекласифікація фінансових зобов'язань неможлива.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівку, кошти в НБУ, депозити та кредити овернайт у банках, депозитні сертифікати НБУ строком до 90 днів, короткострокові депозити, класифіковані як грошові еквіваленти та договори зворотного «репо» зі строком погашення до дев'яноста днів від дати виникнення, які не обтяжені будь-якими договірними зобов'язаннями, та які не є знеціненими на індивідуальній основі.

Банківські метали

Золото та інші банківські метали відображаються за справедливою вартістю, яка приблизно відповідає цінам покупки НБУ з дисконтом стосовно котирувань Лондонської біржі металів. Зміни в цінах покупки НБУ відображаються як чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти в консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Договори «репо» і зворотного «репо» та кредитування під заставу цінних паперів

Договори продажу та зворотної покупки цінних паперів (договори «репо») розглядаються у звітності як забезпечені фінансові операції. Цінні папери, реалізовані за договорами «репо», продовжують відображатися в консолідованому звіті про фінансовий стан та переводяться до категорії цінних паперів, наданих як застava за договорами «репо», у випадку наявності у контрагента права на продаж або повторну заставу таких цінних паперів, що впливає з умов контракту або загальноприйнятої практики. Відповідні зобов'язання включаються до складу коштів банків або коштів клієнтів. Придбані цінні папери за договорами зворотного продажу (зворотного «репо») відображаються у складі грошових коштів та їх еквівалентів, кредитів та авансів банкам або кредитів та авансів клієнтам, залежно від ситуації. Різниця між ціною продажу і ціною зворотної покупки розглядається як проценти і нараховується протягом строку дії договорів «репо» за методом ефективної процентної ставки.

Цінні папери, передані на умовах позики контрагентам, продовжують відображатися у річній консолідованій фінансовій звітності. Цінні папери, залучені на умовах позики, визнаються в річній консолідованій фінансовій звітності тільки при реалізації третім особам і відображаються в консолідованому звіті про прибутки та збитки як чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Зобов'язання щодо їх повернення відображаються за справедливою вартістю в складі зобов'язань за торговими операціями.

Похідні фінансові інструменти

Похідний фінансовий інструмент – це фінансовий інструмент, який має всі три такі характеристики:

його вартість змінюється у відповідь на зміни встановленої ставки відсотка, ціни фінансового інструменту, ціни товару, валютного курсу, індексу цін чи ставок, показника кредитного рейтингу чи індексу кредитоспроможності, або подібної базової змінної;

не вимагає початкових чистих інвестицій або вимагає початкові чисті інвестиції, які є меншими, ніж ті, що були б потрібні для інших типів контрактів, які, за очікуванням, мають подібну реакцію на зміни ринкових факторів;

розрахунки за ним здійснюються на майбутню дату.

У ході своєї звичайної діяльності Банк використовує різні похідні фінансові інструменти, включаючи форвардні операції та свопи на валютному ринку, а також свопи процентних ставок. Ці фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збиток. Справедлива вартість визначається на основі ринкових котирувань або моделей оцінки, що ґрунтується на поточній ринковій і договірній вартості відповідних базових інструментів та інших факторах. Похідні фінансові інструменти з позитивною справедливою вартістю відображаються у складі активів, а з від'ємною справедливою вартістю – у складі зобов'язань. Доходи і витрати від операцій із валютними форвардами та свопами відображаються в консолідованому звіті про прибутки та збитки у складі чистого прибутку/(збитку) від переоцінки іноземної валюти валютою, доходи і витрати від операцій із процентними свопами відображаються в консолідованому звіті про прибутки та збитки у складі чистих прибутків/(збитків) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток.

Вбудовані похідні інструменти

Вбудований похідний інструмент – це компонент гібридного (комбінованого) інструменту, який також включає основний договір про непохідний інструмент, результатом чого є варіювання деяких грошових потоків від комбінованого інструменту. Вбудований похідний фінансовий інструмент визнає зміни деяких або всіх грошових потоків, які в іншому випадку визначались би договором, згідно обумовленої процентної ставки, ціни фінансового інструмента, ціни товару, валютного курсу, індексу цін або ставок, кредитного рейтингу або кредитного індексу або будь-якої іншої змінної, за умови, що у випадку з не фінансовою змінною, вона не є специфічною для будь-якої

сторони по договору. Похідний інструмент, який прив'язаний до фінансового інструменту, однак по договору може бути переданий незалежно від такого інструменту або укладений з іншим контрагентом, відмінним від контрагента за даним фінансовим інструментом, не є вбудованим похідним інструментом, а є окремим фінансовим інструментом.

Вбудований похідний фінансовий інструмент, який є компонентом гібридного (комбінованого) інструменту з основним інструментом, що є фінансовим активом, не відокремлюється, а обліковується у складі такого комбінованого фінансового інструменту, класифікованого в цілому як фінансовий інструмент, який оцінюється за справедливою вартістю через прибутки або збитки.

Векселя

Придбані Банком векселі відносяться до складу торгових цінних паперів або до складу кредитних коштів в залежності від мети та умов їх придбання, та відображаються у звітності на основі принципів облікової політики, які застосовуються до відповідної категорії активів.

Позикові кошти

Емітовані фінансові інструменти або їх компоненти класифікуються як зобов'язання, причому сутність договірних домовленостей передбачає, що Банк має зобов'язання надати кошти чи інший фінансовий актив власнику чи виконати зобов'язання у спосіб, відмінний від обміну фіксованої суми коштів чи іншого фінансового активу на фіксовану кількість власних дольових інструментів. Такі інструменти включають заборгованість перед банками в т.ч. НБУ, заборгованість перед клієнтами, емітовані боргові цінні папери, кредити, отримані від міжнародних та інших фінансових організацій та субординований борг. Після первісного визнання позикові кошти надалі відображаються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Прибутки та збитки відображаються в консолідованому звіті про прибутки та збитки, коли визнання зобов'язань припиняється, а також у процесі амортизації.

В разі придбання Банком власної заборгованості вона виключається з консолідованого звіту про фінансовий стан, а різниця між балансовою вартістю зобов'язання та сумою сплачених коштів відображається в консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Оренда

Фінансова оренда – Банк як орендодавець

Банк визнає дебіторську заборгованість з орендних платежів у сумі, що дорівнює сумі чистих інвестицій в оренду, починаючи з дати початку строку оренди. Фінансовий дохід розраховується за схемою, що відображає постійну періодичну норму доходності на балансову суму чистих інвестицій. Первісні прямі витрати включаються до первісної суми дебіторської заборгованості з орендних платежів.

Операційна оренда – Банк як орендодавець

Банк відображає в консолідованому звіті про фінансовий стан активи, що є предметом операційної оренди, відповідно до виду активу. Орендний дохід за договорами операційної оренди рівномірно відображається в консолідованому звіті про прибутки та збитки протягом строку оренди у складі інших доходів. Сукупна вартість знижок, що надаються орендарям, рівномірно відображається як зменшення орендного доходу протягом строку оренди. Первісні прямі витрати, понесені у зв'язку із договором операційної оренди, додаються до балансової вартості активу, що здається в оренду.

Оренда – Банк як орендар

Активи у формі права користування

Банк визнає активи у формі права користування на дату початку оренди (тобто дату, на яку базовий актив стає доступним для використання). Активи у формі права користування оцінюються за первісною вартістю, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення, з коригуванням на переоцінку зобов'язань з оренди. Первісна вартість активу у формі права користування включає величину визнаних зобов'язань з оренди, понесені початкові прямі витрати та орендні платежі, сплачені на дату початку оренди або до такої дати за вирахуванням отриманих стимулюючих платежів за оренду. Якщо у Банку відсутня достатня впевненість в тому, що він отримає право власності на орендований актив наприкінці строку оренди, визнаний актив у формі права користування амортизується прямолінійним методом протягом коротшого з наступних періодів: передбачуваний строк корисного використання активу або термін оренди. Активи у формі права користування перевіряються на предмет знецінення.

Зобов'язання з оренди

На дату початку оренди Банк визнає зобов'язання з оренди, які оцінюються за теперішньою вартістю орендних платежів, які будуть здійснені протягом терміну оренди. Орендні платежі включають фіксовані платежі за вирахуванням будь-яких стимулюючих платежів по оренді до отримання, змінні орендні платежі, які залежать від індексу або ставки, і суми, які, як очікується, будуть сплачені за гарантіями ліквідаційної вартості. Орендні платежі також включають ціну виконання опціону на купівлю, якщо є достатня впевненість в тому, що Банк виконає цей опціон, і виплати штрафів за припинення оренди, якщо термін оренди відображає потенційне виконання Банком опціону на припинення оренди. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати в тому періоді, в якому настає подія або умова, що призводить до здійснення таких платежів.

Для розрахунку теперішньої вартості орендних платежів Банк використовує ставку залучення додаткових позикових коштів на дату початку оренди, якщо процентна ставка, закладена в договорі оренди, не може бути легко визначена. Після дати початку оренди величина зобов'язань з оренди збільшується для відображення нарахування відсотків і зменшується для відображення здійснених орендних платежів. Крім того, в разі модифікації, зміни терміну оренди, зміни по суті фіксованих орендних платежів або зміни оцінки опціону на придбання базового активу проводиться переоцінка балансової вартості зобов'язання за орендою.

Короткострокова оренда і оренда активів з низькою вартістю

Банк не визнає договір орендою у разі короткострокової оренди або оренди, за якою базовий актив має низьку вартість, і не відображає в обліку актив з права користування та орендне зобов'язання. За такими договорами орендні платежі визнаються витратами на прямолінійній основі протягом строку оренди, визначеного умовами договору.

Короткостроковою орендою є оренда, яка на дату початку оренди відповідно до умов договору оренди має строк оренди 12 місяців або менше, і цей договір не містить умов автоматичної пролонгації строку оренди та банк не має наміру продовжувати строк оренди, визначений договором, або придбавати базовий актив. Низькою вартістю базового активу є вартість, яка є меншою за гривневий еквівалент 5 000,00 доларів США за офіційним курсом гривні до іноземних валют, встановленим Національним банком України станом на дату укладання відповідного договору оренди.

Суттєві судження при визначенні строку оренди в договорах з опціоном на продовження

Банк визначає строк оренди, виходячи зі строку оренди, визначеного умовами укладеного договору станом на дату укладання такого договору.

У разі, якщо відповідно до умов договору оренди строк оренди на дату початку оренди складає 12 місяців або менше, при цьому договір оренди передбачає автоматичну пролонгацію та банк має намір продовжувати оренду, строк оренди за таким договором визначається як строк, визначений договором, збільшений на строк пролонгації.

Згорання

Згорання фінансових активів та зобов'язань з відображенням лише чистого сальдо в консолідованому звіті про фінансовий стан здійснюється тільки за наявності юридично закріпленого права здійснювати згорання або наміру реалізувати актив одночасно з погашенням зобов'язання. Таке право на згорання (а) не повинне ставитися у залежність від майбутніх подій, і (б) повинне мати юридичну силу у всіх наступних обставинах: (I) в ході звичайної діяльності,

(II) у разі невиконання зобов'язань (дефолту) та (III) у разі неплатоспроможності або банкрутства.

Припинення визнання фінансових активів та фінансових зобов'язань

Припинення визнання у зв'язку із суттєвою модифікацією умов інструмента

Фінансові активи

Банк припиняє визнавати фінансовий актив, коли умови договору з клієнтом переглядаються таким чином, що по суті він стає новим кредитом. При оцінці того, чи повинен припинити своє визнання фінансовий актив, Банк серед іншого враховує такі фактори, як зміна валюти фінансового інструменту, зміна сторони за договором, перегляд відсоткової ставки до ринкової, а також те, чи призводить модифікація до того, що інструмент більше не відповідає критеріям SPPI-тесту. При первісному визнанні кредити відносяться до Етапу 1 для цілей оцінки ОКЗ за винятком випадків, коли створений кредит визнається придбаним або створеним кредитно-знеціненим фінансовим активом.

Якщо модифікація не призводить до припинення визнання фінансового активу, Банк на основі зміни грошових потоків за інструментом, дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою, визнає прибуток або збиток від модифікації фінансових активів у статті «Інші адміністративні та операційні витрати» в консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Фінансові зобов'язання

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим самим кредитором на суттєво відрізняючих умовах або в разі внесення суттєвих змін до умов існуючого зобов'язання, в обліку припиняється визнання первісного зобов'язання, а нове зобов'язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань в консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Умови вважаються суттєво різними, якщо дисконтована теперішня вартість грошових потоків на нових умовах, включаючи будь-які сплачені комісії за вирахуванням будь-яких комісій, що були одержані та дисконтовані за первісною ефективною ставкою відсотка, відрізняється принаймні на 10 відсотків від дисконтованої теперішньої вартості залишкових грошових потоків за первісним фінансовим зобов'язанням. Якщо обмін борговими інструментами або зміна умов обліковується як погашення, то будь-які сплачені витрати або комісії визнаються як частина прибутку або збитку від погашення. Якщо обмін або зміна умов не обліковується як погашення, то будь-які сплачені витрати або комісії коригують балансову вартість зобов'язання та амортизуються протягом залишку строку зміненого зобов'язання.

Припинення визнання, не пов'язане із суттєвою модифікацією

Фінансові активи

Припинення визнання фінансового активу (або частини фінансового активу чи частини групи подібних фінансових активів) відбувається у разі:

якщо закінчився строк дії прав на отримання грошових потоків від фінансового активу;

якщо Банк передав права на отримання грошових надходжень від такого активу, або якщо Банк зберіг права на отримання грошових потоків від активу, але взяв на себе контрактне зобов'язання перерахувати їх у повному обсязі третій стороні на умовах «транзитної угоди»;

якщо Банк або (а) передав практично всі ризики та вигоди, пов'язані з активом, або (б) не передав і не зберіг практично всіх ризиків та вигод, пов'язаних з активом, але передав контроль над цим активом.

Фінансові зобов'язання

Припинення визнання фінансового зобов'язання відбувається у разі виконання, анулювання чи закінчення строку дії відповідного зобов'язання.

Управління активами

Банк надає послуги з довірчого управління коштами фондів фінансування будівництва («ФФБ»). Банк виступає агентом в рамках таких угод, і його відповідальність обмежується фідучіарними обов'язками, які широко застосовуються в діяльності з довірчого управління активами. Відповідно, Банк немає зобов'язань стосовно фондів в довірчому управлінні. Фонди в довірчому управлінні не є юридичними особами за законодавством України. Повноваження з управління діяльністю таких фондів фактично передані Банку. Фонди мають свої поточні рахунки в Банку, на яких утримуються грошові кошти, які ще не були інвестовані в активи, що відповідають вимогам інвестиційної програми певного фонду.

Оподаткування

Розрахунок поточних податкових витрат здійснюється у відповідності до податкового законодавства України. Відстрочені податкові активи та зобов'язання розраховуються стосовно всіх тимчасових різниць за методом балансових зобов'язань. Відстрочені податки на прибуток відображаються стосовно всіх тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності, за винятком випадків, коли відстрочений податок на прибуток виникає в результаті первісного відображення гудвілу, активу або зобов'язання за операцією, що не являє собою об'єднання бізнесу, і яка на момент здійснення не впливає ані на бухгалтерський прибуток, ані на оподатковуваний прибуток чи збиток.

Відстрочені податкові активи відображаються лише тоді, коли існує ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можна здійснити залік цих тимчасових різниць, що зменшують

податкову базу. Відстрочені податкові активи та зобов'язання визначаються за ставками податку, що будуть застосовуватись протягом періоду реалізації активу чи врегулювання зобов'язання на підставі законодавства, яке набуло або фактично набуло чинності на звітну дату.

Відстрочений податок на прибуток відображається стосовно всіх тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями у дочірні та асоційовані підприємства, а також спільні підприємства, за винятком випадків, коли час сторнування тимчасової різниці піддається контролю, та існує ймовірність того, що тимчасова різниця не буде сторнована в досяжному майбутньому.

Крім цього, в Україні існують різні операційні податки, що застосовуються до діяльності Банку. Ці податки відображаються у складі інших адміністративних та операційних витрат консолідованого звіту про прибутки і збитки.

Основні засоби

Обладнання відображається за фактичною вартістю без урахування вартості повсякденного обслуговування, за вирахуванням накопиченої амортизації та накопиченого зменшення корисності.

Після первісного визнання за фактичною вартістю будівлі та земля відображаються за переоціненою вартістю, що є справедливою вартістю на дату переоцінки за вирахуванням подальшої накопиченої амортизації і будь-яких подальших накопичених збитків від зменшення корисності. Переоцінка проводиться з достатньою періодичністю, щоб уникнути суттєвих розбіжностей між справедливою вартістю переоціненого активу і його балансовою вартістю. Приріст вартості від переоцінки відображається як резерв дооцінки основних засобів у складі іншого сукупного доходу, за вирахуванням сум відновлення попереднього зменшення вартості цього активу, раніше відображеного в консолідованому звіті про прибутки та збитки. В цьому випадку сума збільшення вартості активу відображається в консолідованому звіті про прибутки та збитки. Зменшення вартості від переоцінки відображається в консолідованому звіті про прибутки та збитки за вирахуванням безпосереднього згорання такого зменшення проти попереднього приросту вартості того ж активу, відображеного в резерві дооцінки основних засобів.

Перенесення сум із резерву дооцінки основних засобів до складу нерозподіленого прибутку здійснюється в розмірі різниці між сумою амортизації, що розраховується виходячи з переоціненої балансової вартості активів, і сумою амортизації, що розраховується виходячи з первісної вартості активів. Крім цього, під час проведення переоцінки основних засобів накопичена на дату переоцінки амортизація вираховується з первісної (переоціненої) вартості об'єкта основних засобів, а отримана на нетто-основі балансова вартість переоцінюється до його справедливої вартості. При цьому переоцінена вартість об'єкта на дату переоцінки дорівнює його справедливій вартості, а накопичена амортизація дорівнює нулю. При вибутті активу відповідна сума, включена до резерву дооцінки, переноситься до складу нерозподіленого прибутку.

Балансова вартість основних засобів оцінюється на предмет зменшення корисності, коли події або зміни в обставинах свідчать про те, що балансова вартість не може бути відшкодована.

Нарахування амортизації активу починається з дати його введення в експлуатацію (що є датою коли актив придатний для використання). Амортизація нараховується прямолінійним методом протягом таких очікуваних строків корисної служби активів:

	Років
Будівлі	15-75 років
Меблі, інвентар та інші активи	2-25 років
Обладнання та комп'ютери	2-15 років
Транспортні засоби	5 років

Амортизація поліпшення орендованого майна (витрати на перебудову приміщень у договорі оренди) нараховується протягом строку, що не перевищує строк оренди.

Залишкова вартість, строки корисної служби та методи нарахування амортизації активів переглядаються та коригуються, за необхідності, наприкінці кожного звітного року.

Витрати на ремонтно-відновлювальні роботи відображаються у складі інших операційних витрат у періоді, в якому такі витрати були понесені, крім випадків, коли такі витрати підлягають капіталізації.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи включають придбані комп'ютерне програмне забезпечення та ліцензії. Нематеріальні активи первісно визнаються за собівартістю. Після первісного визнання нематеріальні активи відображаються за фактичною

вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності. Нематеріальні активи мають обмежені або невизначені строки корисної служби. Нематеріальні активи з обмеженим строком корисної служби амортизуються протягом строку корисної служби, що становить 5-10 років, та оцінюються на предмет зменшення корисності у разі наявності ознак можливого зменшення корисності нематеріального активу. Строки та порядок амортизації нематеріальних активів з обмеженим строком корисної служби аналізуються принаймні щорічно наприкінці кожного фінансового року.

Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість — це нерухоме майно, яке утримує Банк для отримання прибутку від надання його в оренду або від збільшення його вартості і яке не використовується Банком.

Інвестиційна нерухомість первісно визнається за собівартістю, включаючи витрати на проведення операцій, і потім переоцінюється за справедливою вартістю, виходячи з її ринкової вартості.

Прибутки та збитки в результаті зміни справедливої вартості інвестиційної нерухомості відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки як прибутки/(збитки) за вирахуванням (збитків)/прибутків від переоцінки інвестиційної нерухомості в тому році, в якому вони виникли.

Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу

Банк класифікує непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу, якщо їх балансова вартість буде відшкодовуватись в основному шляхом продажу, а не в ході їх використання. Для цього непоточні активи мають бути наявні для негайного продажу в їх теперішньому стані тільки на тих умовах, які є звичайними при продажу таких активів, при цьому їх продаж має характеризуватись високим ступенем імовірності.

Висока ймовірність продажу означає твердий намір керівництва Банку дотримуватися плану продажу непоточного активу. При цьому необхідно, щоб була розпочата програма активних дій з пошуку покупця й виконання такого плану. У подальшому непоточний актив має активно пропонуватись для продажу за ціною, що є обґрунтованою, з урахуванням його поточної справедливої вартості. Крім цього, відображення продажу як завершені операції має очікуватись протягом одного року з дати класифікації непоточних активів, класифікованих як утримуваних для продажу.

Банк оцінює непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу, за найменшим із значень: балансової вартості та справедливої вартості за вирахування витрат на продаж. У разі настання подій або зміни обставин, що вказують на можливе знецінення балансової вартості активів, класифікованих як утримуваних для продажу, Банк відображає збиток від зменшення корисності.

Резерви під покриття інших збитків

Резерви визнаються, коли внаслідок певних подій у минулому Банк має поточне юридичне або конструктивне зобов'язання, для врегулювання якого, з великим ступенем вірогідності, буде необхідним відтік ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і суму зобов'язання можна достовірно оцінити.

Зобов'язання з пенсійного забезпечення та інших виплат

Банк має додаткову пенсійну програму з визначеними внесками, крім участі в державній пенсійній системі України, що передбачає розрахунок і сплату поточних внесків роботодавця як відсотка від поточних загальних виплат працівникам. Відповідні витрати нараховуються в тих періодах, до яких відноситься зароблена заробітна плата. Сума внеску до сплати за програмою з визначеними внесками визначається з урахуванням вартості наданих працівниками послуг Банку і відображається у складі витрат на виплати працівникам. Несплачені внески відображаються у складі зобов'язань. Крім цього, Банк не має програм додаткових виплат працівникам після припинення трудової діяльності або інших суттєвих компенсаційних програм, які вимагали б додаткових нарахувань.

Статутний капітал

Прості акції показуються у складі капіталу. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як додатковий капітал.

Прибуток або збиток, що виникають в результаті операцій з акціонером, визнаються в складі капіталу як результат від операцій з акціонером.

Звітність за сегментами

Сегментна звітність Банку ґрунтується на таких операційних сегментах: корпоративний бізнес, середній бізнес, муніципалітети та комунальний сектор, роздрібний бізнес та міжбанківський та інвестиційний бізнес.

Умовні зобов'язання

Умовні зобов'язання не відображаються у консолідованому звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких зобов'язань надається, за винятком випадків, коли відтік ресурсів для виконання таких зобов'язань є малоімовірним. Умовні активи не визнаються у консолідованому звіті про фінансовий стан. Розкриття інформації щодо таких активів надається, коли надходження пов'язаних із ними економічних вигод є імовірним.

Гарантії виконання

Гарантії виконання є договорами, які передбачають виплату компенсації на користь однієї з сторін, у випадку не виконання зобов'язань іншою стороною. Гарантії виконання первісно визнаються за справедливою вартістю, що підтверджується сумою отриманої комісії за її надання, яка в подальшому амортизується на комісійні доходи Банку від позабалансових операцій прямолінійним методом протягом строку дії гарантії виконання. Гарантії виконання обліковуються на позабалансових рахунках в сумі наданих гарантійних зобов'язань. В подальшому гарантії виконання оцінюються за більшим з двох значень: сумою амортизованої комісії та резерву під відшкодування можливих втрат за наданою гарантією виконання.

Визнання доходів та витрат

Доходи визнаються, якщо існує висока вірогідність того, що Банк отримає економічні вигоди, а доходи можуть бути достовірно визначені. Для визнання доходів у фінансовій звітності необхідне дотримання таких критеріїв:

Процентні та аналогічні доходи та витрати

Процентний дохід по всім фінансовим інструментам, які оцінюються за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та фінансовим інструментам, які класифіковані на власний розсуд як СВІЗ, розраховується із використанням методу ефективної процентної ставки. Ефективна процентна ставка (ЕПС) – ставка, яка точно дисконтує розрахункові майбутні грошові потоки протягом очікуваного строку дії фінансового інструменту або, більш короткого періоду, де це доречно, до чистої балансової вартості фінансового активу.

При обчисленні ЕПС враховуються усі договірні умови за фінансовим інструментом (наприклад, право на дострокове погашення) та всі винагороди чи додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані з фінансовим інструментом та є невід'ємною частиною ЕПС, але не враховуються майбутні збитки за кредитом.

Якщо очікування стосовно грошових потоків за фінансовим активом переглядаються з причин, не пов'язаних з кредитним ризиком, коригування розкривається у звіті про фінансовий стан як позитивні або від'ємні зміни балансової вартості активу та як збільшення або зменшення процентного доходу. Сума даного коригування в подальшому амортизується та визнається у складі прибутку або збитку у статті «Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка».

Банк розраховує процентний дохід, застосовуючи ЕПС до валової балансової вартості фінансових активів, окрім кредитно-знецінених фінансових активів.

Для фінансового активу, який стає кредитно-знеціненим, а, відповідно, відноситься до Етапу 3, Банк розраховує процентний дохід, застосовуючи ефективну процентну ставку до чистої амортизованої вартості даного фінансового активу. Якщо дефолт по фінансовому активу ліквідується, і він перестає бути кредитно-знеціненим, Банк повертається до розрахунку процентного доходу на основі валової балансової вартості такого активу.

Для придбаного або створеного кредитно-знеціненого фінансового активу Банк розраховує процентний дохід із застосуванням ефективної процентної ставки, скоригованої з урахуванням кредитного ризику, до амортизованої вартості фінансового активу. Ефективна процентна ставка, скоригована з урахуванням кредитного ризику, – це ставка, яка при первісному визнанні дисконтує розрахункові майбутні грошові потоки (включаючи кредитні збитки) до амортизованої вартості активу, який є створеним кредитно-знеціненим фінансовим активом.

При відновленні корисності за кредитно-знеціненими фінансовими активами у результаті погашення клієнтом заборгованості за нарахованими доходами, незалежно від того чи призводить таке відновлення корисності до переведення фінансового активу з Етапу 3, різниця між сумою процентів, розрахованих за ефективною процентною ставкою на валову балансову вартість, та процентними доходами, розрахованими за ефективною процентною

ставкою на амортизовану собівартість фінансового активу, відображається як коригування (зменшення) суми витрат за очікуваними кредитними збитками у межах суми, яка була визнана як коригування процентних доходів у минулих періодах.

Процентний дохід по всім фінансовим інструментам, які в обов'язковому порядку оцінюються за СВПЗ, обліковуються із використанням передбаченої договором процентної ставки у складі рядка «Інші процентні доходи» в консолідованому звіті про прибутки та збитки.

Комісійні доходи

Банк отримує комісійні доходи від різних видів послуг, що надаються клієнтам. Комісійні доходи можна розділити на такі дві категорії:

Комісійні доходи, отримані за надання послуг протягом певного періоду

Комісійні доходи, отримані від надання послуг протягом певного періоду, нараховуються протягом цього періоду. Такі статті включають комісійні доходи та винагороди за управління активами, відповідальне зберігання та інші управлінські та консультаційні послуги. Комісійні доходи, пов'язані з наданням кредитів, переносяться на наступні періоди (разом із будь-якими додатковими витратами) та визнаються як коригування ефективної процентної ставки за кредитом.

Комісійні доходи від надання послуг із проведення операцій

Комісійні доходи, отримані за проведення або участь у переговорах щодо здійснення операцій від імені третьої сторони, наприклад, укладання угоди про придбання акцій чи інших цінних паперів або придбання чи продаж компанії, визнаються по завершенні відповідної операції. Комісійні доходи або частина комісійних доходів, пов'язана з певними показниками доходності, визнаються після дотримання відповідних критеріїв.

Дивідендний дохід

Дохід визнається у момент виникнення права Банку на отримання платежу.

Операції в іноземній валюті

Річна консолідована фінансова звітність представлена в гривнях («грн.»), що є функціональною валютою та валютою подання фінансової звітності Банку. Операції в іноземних валютах первісно відображаються у функціональній валюті за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземній валюті, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Прибутки та збитки в результаті перерахунку операцій в іноземній валюті відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки як чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діяв на дати первісних операцій. Немонетарні статті, які обліковуються за справедливою вартістю, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату визначення справедливої вартості. Різниця між договірним обмінним курсом за певною операцією в іноземній валюті та офіційним курсом НБУ на дату такої операції також включається до результату торгових операцій в іноземній валюті. Офіційні обмінні курси НБУ станом на 31 грудня 2022 та 2021 років становили 36,5686 та 27,2782 гривень за 1 долар США і 38,951 та 30,9226 гривень за 1 євро відповідно.

Інвестиції в дочірні компанії

Інвестиції в дочірні компанії включають інвестиції в дочірні підприємства «Лізингова компанія «Укресімлізинг» та ТОВ «Ексімлізинг». Ці інвестиції обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопичених збитків від знецінення. Станом на 31 грудня 2022 та 2021 років первісна вартість за вирахуванням накопичених збитків від знецінення інвестицій в дочірні компанії становить нуль.

Майбутні зміни в обліковій політиці

Нижче наведено нові стандарти, поправки та роз'яснення, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату публікації фінансової звітності Банку. Банк планує застосувати ці нові стандарти, виправлення та роз'яснення, якщо застосовно, після їх набуття чинності.

МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти»

У травні 2017 року Рада МСФЗ випустила МСФЗ (IFRS) 17 «Договори страхування», новий стандарт фінансової звітності для договорів страхування, який розглядає питання визнання і оцінки, подання та розкриття інформації. Коли МСФЗ

(IFRS) 17 набере чинності, він замінить МСФЗ (IFRS) 4 «Страхові контракти», який був випущений в 2005 році. МСФЗ (IFRS) 17 застосовується до всіх видів договорів страхування (тобто страхування життя і страхування, відмінне від страхування життя, пряме страхування і перестрахування) незалежно від виду організації, яка їх випускає, а також до певних запобіжних заходів і фінансовим інструментам з умовами дискреційної участі. Є кілька винятків зі сфери застосування стандарту. МСФЗ (IFRS) 17 вводить нові облікові вимоги для банківських продуктів з характеристиками договорів страхування, що може вплинути на визначення того, які інструменти або їх компоненти будуть належати до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 9 або МСФЗ (IFRS) 17.

Кредитні карти і аналогічні продукти, які надають страхове покриття: більшість емітентів таких продуктів зможуть продовжувати застосовувати існуючий порядок обліку і враховувати їх в якості фінансових інструментів згідно з МСФЗ (IFRS) 9. МСФЗ (IFRS) 17 виключає зі своєї сфери застосування договори кредитних карт (або аналогічні договори, які закріплюють кредитні угоди або угоди про обслуговування платежів), які відповідають визначенню договору страхування, в тому і тільки в тому випадку, якщо організація не відображає оцінку страхового ризику, пов'язаного з окремим клієнтом, при визначенні ціни договору з цим клієнтом.

Коли страхове покриття надається в рамках договірних умов кредитної картки, емітент повинен:

- відокремити компонент страхового покриття і застосовувати до нього МСФЗ (IFRS) 17;
- застосовувати інші стандарти (наприклад, МСФЗ (IFRS) 9, МСФЗ (IFRS) 15 або МСФЗ (IAS) 37) до інших компонентів.

Договори позики, які відповідають визначенню договору страхування, але обмежують суму компенсації за страховими випадками сумою, яка в іншому випадку була б потрібна для врегулювання обов'язки власника поліса, створеної цим договором: емітенти таких позик (наприклад, позик, що передбачають звільнення від їх погашення в разі смерті позичальника) мають право вибору застосовувати МСФЗ (IFRS) 9 або МСФЗ (IFRS) 17. Таке рішення приймається на рівні портфеля і не підлягає перегляду.

МСФЗ (IFRS) 17 набуває чинності стосовно звітності за період, починаючи з 1 січня 2023 року або після цієї дати, при цьому вимагається розкриття порівняльної інформації. Допускається застосування до цієї дати за умови, що організація також застосовує МСФЗ (IFRS) 9 і МСФЗ (IFRS) 15 на дату першого застосування.

Очікується, що застосування МСФЗ (IFRS) 17 не буде мати суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність Банку.

Поправки до МСФЗ (IAS) 8 – "Визначення бухгалтерських оцінок"

У лютому 2021 року Рада МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IAS) 8, в яких вводиться визначення «бухгалтерських оцінок». У поправках пояснюється відмінність між змінами у бухгалтерських оцінках та змінами в обліковій політиці та виправленням помилок. Крім того, у документі пояснюється, як організації використовують методи вимірювання та вихідні дані для розробки бухгалтерських оцінок.

Поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, та застосовуються до змін в обліковій політиці та змін у бухгалтерських оцінках, що відбуваються на дату початку зазначеного періоду або після неї. Дозволяється дострокове застосування за умови розкриття цього факту.

Очікується, що ці поправки не будуть мати суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність Банку.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 та Практичних рекомендацій № 2 щодо застосування МСФЗ – «Розкриття інформації про облікову політику».

У лютому 2021 року Рада МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IAS) 1 та Практичних рекомендацій № 2 щодо застосування МСФЗ «Формування суджень про суттєвість», які містять керівництво та приклади, які допомагають організаціям застосовувати судження щодо суттєвості при розкритті інформації про облікову політику. Поправки повинні допомогти організаціям розкривати більш корисну інформацію про облікову політику за рахунок заміни вимоги про розкриття організаціями «значних положень» облікової політики на вимогу про розкриття «суттєвої інформації» про облікову політику, а також за рахунок додавання керівництва щодо того, як організації повинні застосовувати поняття суттєвості при ухваленні рішень про розкриття інформації про облікову політику.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, з можливістю дострокового застосування. Оскільки поправки до Практичних рекомендацій № 2 щодо застосування МСФЗ містять необов'язкове керівництво щодо застосування визначення суттєвості до інформації про облікову політику, обов'язкова дата набуття чинності цими поправками відсутня.

Банк продовжує оцінювати вплив цих поправок на розкриття інформації про облікову політику.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 – «Класифікація зобов'язань як короткострокових та довгострокових»

У січні 2020 року Рада МСФЗ випустила поправки до пунктів 69-76 МСФЗ (IAS) 1, в яких пояснюються вимоги щодо класифікації зобов'язань як короткострокових або довгострокових. У поправках пояснюється наступне:

- що розуміється під правом відстрочити врегулювання зобов'язань;
- право відстрочити врегулювання зобов'язань має існувати на кінець звітного періоду;
- на класифікацію зобов'язань не впливає можливість, що організація використає своє право відстрочити врегулювання зобов'язання;
- умови зобов'язання не впливатимуть на його класифікацію, лише якщо похідний інструмент, вбудований у конвертоване зобов'язання, сам по собі є пайовим інструментом.

У жовтні 2022 року Рада МСФЗ випустила уточнення до поправки до МСФЗ (IAS) 1, які передбачають, що, якщо право організації відстрочити врегулювання зобов'язання є предметом додаткових умов (ковенант) протягом 12 місяців після звітної дати, організація має розкрити в примітках додаткову інформацію, що дасть можливість користувачам фінансової звітності зрозуміти ризик того, що за зобов'язаннями потрібно буде сплачувати протягом 12 місяців зі звітної дати. Зокрема, необхідно буде розкрити:

- інформацію щодо сутності ковенант, коли організація має виконати ці додаткові умови, балансову вартість відповідних зобов'язань;
- факти та обставини, які вказують на те, що організація може мати складнощі у виконанні додаткових умов, в тому числі ті, які можуть бути оцінені на кінець звітного періоду.

Ці поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати, та застосовуються ретроспективно, з можливістю дострокового застосування. При більш ранньому застосуванні усі вищезазначені зміни застосовуються одночасно. Факт більш раннього застосування має бути розкритий.

Очікується, що ці поправки не будуть мати суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність Банку.

Наступні змінені стандарти, подані далі, як очікується, не будуть мати суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність Банку:

- поправки до МСФЗ (IAS) 12 «Податки на прибуток» – «Відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають внаслідок однієї операції». Ці поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати.
- поправки до МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби» – «Зобов'язання щодо оренди при продажу та зворотній оренді». Ці поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати.

4. Суттєві облікові судження та оцінки

У процесі застосування облікової політики керівництво Банку використовувало свої судження та здійснювало оцінки при визначенні сум, відображених в річній консолідованій фінансовій звітності. Найбільш суттєве використання суджень та оцінок включає таке:

Очікувані кредитні збитки

Оцінка збитків за всіма категоріями фінансових активів потребує застосування суджень, зокрема, при визначенні очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами необхідно оцінювати розмір та строки виникнення майбутніх грошових потоків і вартість забезпечення. Такі розрахункові оцінки залежать від ряду факторів, зміни в яких можуть вплинути на суми оціночних резервів під зменшення корисності. Результати розрахунку ОКЗ Банку є результатом застосування складних моделей, що включають ряд базових припущень (перш за все, які ґрунтуються на історичних даних) щодо опрацювання різних первинних даних та визначення їх взаємозалежностей. До основних елементів моделей розрахунку ОКЗ, що містять елемент судження і розрахункової оцінки, відносяться наступні:

- критерії, що використовуються Банком для оцінки того, чи відбулося значне зростання кредитного ризику, в

результаті чого оціночний резерв під зменшення корисності фінансових активів повинен оцінюватися в сумі, що дорівнює ОКЗ за весь строк дії фінансового інструменту;

- система внутрішніх кредитних рейтингів, що використовується Банком для визначення ймовірності дефолту (PD);
- виокремлення за спільними характеристиками окремих масивів активів (груп), для яких при розрахунку ОКЗ застосовуватимуться подібні моделі розрахунку;
- визначення взаємозв'язків між макроекономічними сценаріями і економічними даними, наприклад, індексом споживчих цін, приростом ВВП, приростом експорту/імпорту, а також вплив на показники ймовірності дефолту (PD), величини, яка перебуває під ризиком дефолту (EAD), та рівня втрат у разі дефолту (LGD);
- побудова за суттєвими активами (крім віднесених до етапу 1) індивідуальних сценаріїв, у т.ч. визначення ймовірності отримання грошових потоків за різними джерелами походження для різних варіантів розвитку подій (оптимістичний, базовий, песимістичний).

Протягом звітного періоду проводились зміни процесу оцінки очікуваних кредитних збитків у зв'язку з впливом військових дій на території України, що тривають, та здійснено додаткову оцінку кредитних збитків, як описано у Примітці 10.

Загальна сума очікуваних кредитних збитків за фінансовими активами, кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії станом на 31 грудня 2022 року становить 22 661 721 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 18 140 725 тис. грн.). Детальна інформація представлена у Примітках 6, 9, 10, 11, 16 та 25.

Відстрочені податкові активи

Визнаний відстрочений податковий актив у сумі 1 414 884 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 1 190 303 тис. грн.) є сумою податку на прибуток, яка буде відшкодована за рахунок використання оподаткованого прибутку у майбутньому. Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність використання відповідного податкового активу. Оцінка майбутніх оподатковуваних прибутків та суми податкового активу, використання якого є можливим у майбутньому, базується на бізнес-плані, за яким очікується отримання прибутку протягом наступних трьох років. Основні припущення щодо безперервності діяльності та забезпечення прибуткової діяльності у 2023-2025 роках з врахуванням впливу військових дій на території України наведено у Примітці 2.

З огляду на прогнозовані майбутні прибутки в 2023-2025 роках та той факт, що поточне законодавство України не встановлює обмежень щодо терміну використання перенесених податкових збитків, керівництво вважає, що визнання відстроченого податкового активу є доречним.

5. Інформація за сегментами

Для цілей управління Банк визнає такі операційні сегменти (бізнес-напрями):

Корпоративний бізнес-напрямок	Сегмент діяльності, спрямований на обслуговування корпоративних клієнтів та продаж продуктів, які потребують індивідуального підходу і надаються переважно корпоративним клієнтам.
Середній бізнес, муніципалітети та комунальний сектор	Сегмент діяльності, спрямований на обслуговування клієнтів муніципального та комунального сектору, малого та середнього бізнесу (у тому числі фізичних осіб – підприємців) та на продаж продуктів, які надаються переважно у стандартизованій формі (згідно із затвердженими тарифами та у стандартних процедурах).
Роздрібний бізнес-напрямок	Сегмент діяльності, спрямований на обслуговування клієнтів фізичних осіб (окрім фізичних осіб – підприємців) за повним переліком продуктів, та на продаж продуктів, які надаються фізичним особам (населенню) переважно у стандартизованій формі (згідно із затвердженими тарифами та у стандартних процедурах) та не вимагають, як правило, індивідуального підходу.
Міжбанківський та інвестиційний бізнес-напрямок	Сегмент діяльності, спрямований на надання послуг учасникам фінансових ринків (грошового, валютного, фондового тощо) та на продаж продуктів, пов'язаних з операціями на фінансових ринках.

Керівництво здійснює моніторинг операційних результатів діяльності кожного з підрозділів окремо для цілей прийняття рішень про розподіл ресурсів та оцінки результатів їх діяльності. Результати діяльності сегментів

визначаються з урахуванням доходів і витрат від інших сегментів, отриманими в результаті застосування трансферних ставок, як видно з таблиці нижче.

Для цілей сегментної звітності доходи і витрати розподіляються за відповідними сегментами, в тому числі доходи та витрати від інших сегментів визначаються з застосуванням єдиних трансфертних ставок, що встановлюються Комітетом з управління активами та пасивами на основі вартості позик для Банку, які згортаються обсягами контрпозицій на нерозподілені суми. Різниця між міжсегментними витратами та доходами усіх бізнес-напрямів, отриманими із застосуванням трансферних ставок, виникає в результаті GAP розрив між обсягами активів та пасивів за строками та ставками, переоцінки ресурсу, маржинальності ставок bid/offer, що складається з премії за процентний ризик, відсоток за ризик ліквідності, норму обов'язкового резерву тощо.

До нерозподілених сум відносяться:

- дебіторська та кредиторська заборгованість з податку на прибуток, частка розподілених активів та витрат, пов'язаних з роботою ТОП-менеджменту Банку, тобто персоналу, який здійснює функції загального керівництва на рівні всієї системи банку та персоналу, що забезпечує роботу безпосередньо ТОП-менеджменту;
- результат від переоцінки відкритої валютної позиції банку (за винятком частини відкритої валютної позиції, яка виокремлена банком для проведення операцій з купівлі/продажу/конверсії готівкової іноземної валюти та банківських металів та конверсії безготівкової іноземної валюти);
- контрпозиція до міжсегментних витрат та доходів усіх бізнес-напрямів, отриманих із застосуванням трансферних ставок, для цілей усунення впливу на доходи та витрати.

Протягом 2022 року, Банк мав доходи від операцій з підприємством, який контролюється державою (прямо чи опосередковано), або таким, який зазнає суттєвого впливу з боку держави, які становили більше 10% відсотків від загальних доходів Банку, а саме: 3 615 502 тис. грн. (2021 року: 3 677 177 тис. грн.). Доходи від операцій з цим зовнішнім клієнтом відображено у сегменті «Міжбанківський та інвестиційний бізнес-напрямок». Аналіз доходів Банку за банківськими продуктами та послугами подано у Примітці 26.

В таблиці нижче представлена інформація про доходи і витрати та прибутки і збитки, а також певні активи та зобов'язання операційних сегментів Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року:

	Корпора- тивний бізнес-напрямок	Середній бізнес, муніципаліте- ти та комунальний сектор	Роздрібний бізнес-напрямок	Міжбан- ківський та інвестиційний бізнес-напрямок	Нерозподілені суми	Усього
Зовнішні клієнти						
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	7 663 119	774 306	26 420	5 042 069	349	13 506 263
Інші процентні доходи	199 852	28 849	—	1 133 548	—	1 362 249
Комісійні доходи	603 232	212 453	286 114	63 922	41 348	1 207 069
Інші доходи	104 124	8 645	17 746	24 684	56 765	211 964
Чистий прибуток від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	256	—	—	6 086 296	—	6 086 552
Чистий прибуток від операцій з фінансовими активами, передбаченими для торгівлі	—	—	—	25 410	—	25 410
Чистий прибуток від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 101	108	1 232	66 557	—	68 998
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою	225 978	77 615	107 228	1 480 362	—	1 891 183
Чистий прибуток від переоцінки іноземної валюти	374 455	3 931	—	5 526 513	—	5 904 899
Доходи, які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	—	—	—	4 646	—	4 646
Прибуток від зменшення корисності, визначений згідно з МСФЗ 9	—	—	5 533	—	—	5 533
Прибуток від зменшення корисності для нефінансових активів	—	—	1 154	3	—	1 157
Доходи від інших сегментів	8 645 861	2 149 218	1 801 480	6 324 716	(18 921 275)	—
Усього доходи	17 817 978	3 255 125	2 246 907	25 778 726	(18 822 813)	30 275 923
Процентні витрати	(3 359 763)	(1 018 886)	(693 438)	(5 792 510)	(749)	(10 865 346)

	<i>Корпора- тивний бізнес-напря</i>	<i>Середній бізнес, муніципаліте- ти та комунальний сектор</i>	<i>Роздрібний бізнес-напря</i>	<i>Міжбан- ківський та інвестиційний бізнес-напря</i>	<i>Нерозподілені суми</i>	<i>Усього</i>
Комісійні витрати	(47 102)	(22 801)	(161 359)	(25 757)	(39 496)	(296 515)
Чистий збиток від операцій з іноземною валютою	—	—	—	—	(65 044)	(65 044)
Чистий збиток від переоцінки іноземної валюти	—	—	—	—	(12 581 428)	(12 581 428)
Чистий збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	—	—	—	—	(58 644)	(58 644)
Збиток від зменшення корисності, визначений згідно з МСФЗ 9	(9 800 405)	(448 083)	—	(641 235)	(17 570)	(10 907 293)
Витрати на виплати працівникам	(435 326)	(328 305)	(226 144)	(115 181)	(734 530)	(1 839 486)
Амортизаційні витрати	(25 355)	(29 599)	(27 084)	(4 236)	(21 283)	(107 557)
Інші адміністративні та операційні витрати	(65 048)	(57 640)	(307 716)	(32 133)	(304 371)	(766 908)
Збиток від зменшення корисності для нефінансових активів	(1 888)	(395)	—	—	(40 887)	(43 170)
Збиток, що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	(214 013)	(9 921)	—	—	—	(223 934)
Збиток від зменшення корисності, визнаний у прибутку чи збитку	—	—	—	—	(492 911)	(492 911)
Витрати від інших сегментів	(9 438 115)	(696 637)	(103 242)	(5 349 934)	15 587 928	—
Результати сегментів	(5 569 037)	642 858	727 924	13 817 740	(17 591 798)	(7 972 313)
Доходи від повернення податку						257 534
Збиток за період						(7 714 779)
Активи та зобов'язання станом на 31 грудня 2022 року						
Активи сегменту	79 561 046	5 546 653	2 528 807	144 574 120		232 210 626
Нерозподілені активи					1 954 289	1 954 289
Усього активи						234 164 915
Зобов'язання сегменту	119 214 898	25 148 378	33 314 082	53 943 468		231 620 826
Нерозподілені зобов'язання					509 095	509 095
Усього зобов'язання						232 129 921

В таблиці нижче представлена інформація про доходи і витрати та прибутки і збитки, а також певні активи та зобов'язання операційних сегментів Банку за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року:

	<i>Корпора- тивний бізнес-напря</i>	<i>Середній бізнес, муніципалітети та комунальний сектор</i>	<i>Роздрібний бізнес-напря</i>	<i>Міжбан- ківський та інвестиційний бізнес-напря</i>	<i>Нерозподілені суми</i>	<i>Усього</i>
Зовнішні клієнти						
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	4 770 784	427 380	43 541	5 176 436	—	10 418 141
Інші процентні доходи	291 361	14 986	—	1 198 825	—	1 505 172
Комісійні доходи	571 002	229 464	316 530	65 599	—	1 182 595
Інші доходи	37 443	11 636	14 725	12 722	60 164	136 690
Чистий прибуток від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	—	—	—	449 452	—	449 452
Чистий прибуток від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	—	—	—	28 674	476	29 150
Чистий прибуток від операцій з іноземною валютою	296 407	71 676	27 202	381 498	—	776 783
Чистий прибуток від переоцінки іноземної валюти	1 588	—	39	55 077	899 484	956 188
Чистий прибуток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	33 283	3 904	—	—	—	37 187
Доходи, які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова	—	—	—	462	—	462
Прибуток від зменшення корисності, визначений згідно з МСФЗ 9	—	—	52 807	25 391	5 690	83 888
Прибуток від зменшення корисності для нефінансових активів	—	—	—	—	31 112	31 112

	Корпора- тивний бізнес-напря́м	Середній бізнес, муніципалітети та комунальний сектор	Роздрібний бізнес-напря́м	Міжбан- ківський та інвестиційний бізнес-напря́м	Нерозподілені суми	Усього
Прибуток, що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	1 213 967	—	—	—	—	1 213 967
Доходи від інших сегментів	(3 620 296)	(298 118)	(31 744)	(6 116 307)	10 066 465	-
Усього доходи	3 595 539	460 928	423 100	1 277 829	11 063 391	16 820 787
Процентні витрати	(2 329 208)	(784 739)	(785 937)	(3 508 535)	(939)	(7 409 358)
Комісійні витрати	(89 607)	(46 258)	(167 025)	(43 346)	(361)	(346 597)
Чистий збиток від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	—	—	—	—	(2 316 452)	(2 316 452)
Збиток від зменшення корисності, визначений згідно з МСФЗ 9	(1 177 145)	(97 958)	—	—	—	(1 275 103)
Чистий збиток від операцій з іноземною валютою	—	—	—	—	(19 536)	(19 536)
Чистий збиток від переоцінки іноземної валюти	—	(7)	—	—	—	(7)
Чистий збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості	—	—	(198)	—	—	(198)
Витрати на виплати працівникам	(466 073)	(414 095)	(336 789)	(167 570)	(431 157)	(1 815 684)
Амортизаційні витрати	(25 431)	(29 608)	(29 077)	(8 490)	(20 946)	(113 552)
Інші адміністративні та операційні витрати	(160 514)	(122 547)	(334 066)	(52 048)	(138 322)	(807 497)
Збиток від зменшення корисності для нефінансових активів	—	—	(7 172)	—	—	(7 172)
Збиток, що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю	—	—	(315)	—	—	(315)
Витрати від інших сегментів	3 401 565	1 386 088	1 460 308	3 857 724	(10 105 685)	—
Результати сегментів	2 749 126	351 804	222 829	1 355 564	(1 970 007)	2 709 316
Витрати з податку на прибуток						(148)
Прибуток за період						2 709 168
Активи та зобов'язання станом на 31 грудня 2021 року						
Активи сегменту	65 221 785	6 256 048	1 386 107	117 172 073		190 036 013
Нерозподілені активи					2 057 519	2 057 519
Усього активи						192 093 532
Зобов'язання сегменту	75 976 009	18 103 674	27 004 342	56 847 395		177 931 420
Нерозподілені зобов'язання					1 709 367	1 709 367
Усього зобов'язання						179 640 787

Географічна інформація

Більшість доходів відносяться до України. Банк не отримує жодних суттєвих доходів з джерел за межами України. У Банку відсутні непоточні активи, що утримуються за межами України. Аналіз активів та зобов'язань за географічним принципом подано у Примітці 29.

6. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Грошові кошти		
Готівка	1 822 228	1 344 580
Поточний рахунок в Національному банку України	7 492 711	2 479 707
Кореспондентські рахунки у банках	50 500 425	15 778 690
Депозити та кредити овернайт у банках	4 075 114	2 924 272
	63 890 478	22 527 249
Грошові еквіваленти		
Депозитні сертифікати Національного банку України	12 015 123	16 004 872
Короткострокові депозити, класифіковані як грошові еквіваленти	5 537 234	4 367 064
	17 552 357	20 371 936

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Мінус – резерв за очікуваними кредитними збитками	(56 713)	(16 814)
Грошові кошти та їх еквіваленти	81 386 122	42 882 371

Станом на 31 грудня 2022 року кореспонденські рахунки у банках включають кошти в сумі 37 577 830 тис. грн., розміщені на поточних рахунках у п'яти банках країн-членів ОЕСР (31 грудня 2021 року: 11 627 933 тис. грн.). Ці банки є основними контрагентами Банку при здійсненні міжнародних розрахунків. Кошти розміщені на звичайних банківських умовах.

Станом на 31 грудня 2022 року депозити та кредити овернайт у банках в сумі 4 075 114 тис. грн. були розміщені в банках країн-членів ОЕСР під ринкові процентні ставки (31 грудня 2021 року: 2 924 272 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2022 року Банк за готівкою у банкоматах, які знаходяться на окупованій території та території проведення активних бойових дій, за якою відсутні достовірні свідчення щодо її втрати, сформував резерв в сумі 300 тис. грн.

7. Зміни в зобов'язаннях у фінансовій діяльності

Нижче наведені зміни у грошових потоках від фінансової діяльності звіту про рух грошових коштів за 2021 та 2022 роки:

	Інші залучені кошти	Субординований борг	Зобов'язання з лізингу (оренди)	Усього
Балансова вартість на 1 січня 2021 року	43 108 994	4 341 176	7 291	47 457 461
Надходження	1 940 133	—	—	1 940 133
Погашення	(15 749 698)	(570 811)	(3 966)	(16 324 475)
Курсові різниці	(1 838 115)	(154 340)	—	(1 992 455)
Інше	1 358 690	(10 428)	2 774	1 351 036
Балансова вартість на 31 грудня 2021 року	28 820 004	3 605 597	6 099	32 431 700
Надходження	1 086 236	—	—	1 086 236
Погашення	(10 801 095)	(674 119)	(2 597)	(11 477 811)
Курсова переоцінка	7 280 547	1 135 240	—	8 415 787
Інше	884 892	(11 274)	3 677	877 295
Балансова вартість на 31 грудня 2022 року	27 270 584	4 055 444	7 179	31 333 207

Стаття «Інше» включає ефект нарахованих, але несплачених відсотків за позиками від кредитних установ, емітованими єврооблігаціями та субординованим боргом. Банк класифікує сплачені проценти як грошові потоки від операційної діяльності.

Станом на 31 грудня 2022 року були відсутні «Кошти банків» консолідованого звіту про фінансовий стан, які б відповідали класифікації як «Інші залучені кошти» для фінансової діяльності консолідованого звіту про рух грошових коштів (31 грудня 2021 року: 1 643 168 тис.грн.).

Станом на 31 грудня 2022 року стаття «Інші залучені кошти» не включає кошти у розмірі 30 774 тис.грн., залучені від українських фінансових організацій, які були включені до категорії коштів для операційної діяльності консолідованого звіту про рух грошових коштів (31 грудня 2021 року: 60 818 тис.грн.).

8. Збиток від зменшення корисності, визначений згідно з МСФЗ 9

У таблиці нижче представлені суми збитків від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності, що визнані у складі прибутків та збитків.

За 2022 рік	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	ПЗФА	Усього
Грошові кошти та їх еквіваленти	32 488	—	—	—	—	—	32 488

<i>За 2022 рік</i>	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на індиві- дуальній основі</i>	<i>Етап 3 на груповій основі</i>	<i>Етап 3 на індиві- дуальній основі</i>	<i>ПЗФА</i>	<i>Усього</i>
Кредити та аванси банкам	(9 194)	—	160	(6)	4 026	—	(5 014)
Повернення раніше списаних кредитів та авансів банкам	—	—	—	—	(4 707)	—	(4 707)
Кредити та аванси клієнтам	986 945	760 163	1 791 108	1 027 731	3 227 444	2 588 909	10 382 300
Повернення раніше списаних кредитів та авансів клієнтам	—	—	—	(44 559)	(258 698)	—	(303 257)
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	308 674	—	—	—	—	—	308 674
Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю	308 030	—	—	—	—	—	308 030
Інші фінансові активи	63 074	—	—	—	—	—	63 074
Фінансові гарантії	(1 689)	1 208	497	(1 720)	—	—	(1 704)
Зобов'язання з надання кредитів	201 404	(4 657)	(85 598)	27 138	—	—	138 287
Акредитиви	(16 396)	—	—	—	—	—	(16 396)
Авалювання векселів	(14)	(1)	—	—	—	—	(15)
Збиток від зменшення корисності, визначений згідно з МСФЗ 9	1 873 322	756 713	1 706 167	1 008 584	2 968 065	2 588 909	10 901 760

<i>За 2021 рік</i>	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на індиві- дуальній основі</i>	<i>Етап 3 на груповій основі</i>	<i>Етап 3 на індиві- дуальній основі</i>	<i>ПЗФА</i>	<i>Усього</i>
Грошові кошти та їх еквіваленти	(8 182)	—	—	—	—	—	(8 182)
Кредити та аванси банкам	5 565	—	—	—	470	—	6 035
Кредити та аванси клієнтам	383 717	101 310	(133 341)	139 611	667 419	263 732	1 422 448
Повернення раніше списаних кредитів та авансів клієнтам	—	—	—	(36 621)	(334 732)	—	(371 353)
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	(5 984)	—	(3 205)	—	—	—	(9 189)
Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю	(7 831)	—	—	—	—	—	(7 831)
Інші фінансові активи	(6 287)	—	—	—	—	—	(6 287)
Фінансові гарантії	2 693	—	—	—	—	—	2 693
Зобов'язання з надання кредитів	178 258	(3 945)	—	(47 017)	—	—	127 296
Акредитиви	35 593	—	—	—	—	—	35 593
Авалювання векселів	17	—	—	(25)	—	—	(8)
(Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності) збиток від зменшення корисності, визначені згідно з МСФЗ 9	577 559	97 365	(136 546)	55 948	333 157	263 732	1 191 215

Збиток від зменшення корисності, визначений згідно з МСФЗ 9, за первісно-знеціненими фінансовими активами (далі – «ПЗФА»), що визнаний у складі прибутків та збитків, в таблицях вище відображений за вирахуванням коригування (сторнування збитку від зменшення корисності) валової балансової вартості ПЗФА в розмірі 42 751 тис. грн. (за 2021 рік: 206 078 тис. грн.).

9. Кредити та аванси банкам

Кредити та аванси банкам включають:

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
Кредити та аванси банкам	593 472	8 138 142
Депозити в інших банках		
короткострокові	209 209	7 807 763
довгострокові	384 263	330 379

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
Кредити, надані іншим банкам	–	132 028
довгострокові	–	132 028
Загальна сума кредитів та авансів банкам	593 472	8 270 170

Станом на 31 грудня 2022 року кредити та аванси банкам включають кошти, що розміщені у банках України у розмірі 103 861 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 8 209 543 тис. грн.), банках країн-членів ОЕСР – 347 324 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 216 803 тис.грн.), банках інших країн – 220 518 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 182 394 тис. грн.)

Станом на 31 грудня 2021 року кредити та аванси банкам включали гарантійні депозити на суму 8 077 577 тис. грн., розміщені в якості забезпечення кредитів рефінансування Національного банку України, акредитивів і гарантій клієнтів.

Станом на 31 грудня 2022 року кредити та аванси банкам обліковуються за амортизованою собівартістю, за виключенням поточних рахунків у банківських металах в сумі 94 668 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 52 274 тис. грн.), які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки.

В таблицях нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних резервів за кредитами та авансами банкам:

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на індивідуальній основі</i>	<i>Етап 3 на груповій основі</i>	<i>Етап 3 на індивідуальній основі</i>	<i>Усього</i>
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	8 278 490	–	74 435	255 815	8 608 740
Нові створені або придбані активи	729 454	–	–	–	729 454
Завершені (погашені) активи	(6 428 100)	–	(6)	–	(6 428 106)
Переведення в Етап 2	(3 595)	3 595	–	–	–
Переведення в Етап 3	(6)	(3 583)	6	3 583	–
Зміни балансової вартості	(2 635 415)	(12)	–	(4)	(2 635 431)
Списані активи	–	–	(2 541)	(255 815)	(258 356)
Курсові різниці	654 433	–	73	896	655 402
Валова балансова вартість на 31 грудня 2022 року	595 261	–	71 967	4 475	671 703

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 3 на груповій основі</i>	<i>Етап 3 на індивіду- альній основі</i>	<i>Усього</i>
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	344 344	74 466	737 609	1 156 419
Нові створені або придбані активи	11 098 289	–	–	11 098 289
Завершені (погашені) активи	(2 372 432)	–	–	(2 372 432)
Переведення до категорії Грошові кошти та їх еквіваленти	(2 476)	–	–	(2 476)
Зміни балансової вартості	(133 537)	–	(28 540)	(162 077)
Списані активи	–	–	(450 925)	(450 925)
Курсові різниці	(655 698)	(31)	(2 329)	(658 058)
Валова балансова вартість на 31 грудня 2021 року	8 278 490	74 435	255 815	8 608 740

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на індивіду- альній основі</i>	<i>Етап 3 на груповій основі</i>	<i>Етап 3 на індивіду- альній основі</i>	<i>Усього</i>
Резерв на 1 січня 2022 року	8 320	–	74 435	255 815	338 570
Нові створені або придбані активи	12 896	–	–	–	12 896
Завершені (погашені) активи	(21 926)	–	(6)	–	(21 932)
Переведення в Етап 2	(198)	198	–	–	–
Переведення в Етап 3	(6)	(358)	6	358	–
Зміни резервів	(164)	160	–	4 026	4 022
Списані резерви	–	–	(2 541)	(255 815)	(258 356)
Курсові різниці	2 868	–	73	90	3 031
Резерв на 31 грудня 2022 року	1 790	–	71 967	4 474	78 231

	Етап 1 на груповій основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індивіду- альній основі	Усього
Резерв на 1 січня 2021 року	3 194	74 466	708 599	786 259
Нові створені або придбані активи	62 882	—	—	62 882
Завершені (погашені) активи	(52 140)	—	—	(52 140)
Переведення до категорії Грошові кошти та їх еквіваленти	(1)	—	—	(1)
Зміни резервів	(5 177)	—	470	(4 707)
Списані резерви	—	—	(450 925)	(450 925)
Курсові різниці	(438)	(31)	(2 329)	(2 798)
Резерв на 31 грудня 2021 року	8 320	74 435	255 815	338 570

10. Кредити та аванси клієнтам

Кредити та аванси клієнтам були видані таким категоріям клієнтів:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Юридичні особи	63 622 410	57 322 750
Державні підприємства	38 349 545	27 878 541
Фізичні особи	1 630 369	1 455 413
	103 602 324	86 656 704
Мінус: резерв за очікуваними кредитними збитками	(21 172 463)	(17 321 842)
Кредити та аванси клієнтам	82 429 861	69 334 862

Станом на 31 грудня 2022 року кредити державним підприємствам в тому числі включають кредити, надані органам державного управління, в сумі 7 074 760 тис. грн. (станом на 31 грудня 2021 року - 5 520 379 тис. грн).

Юридичні особи

В таблицях нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних резервів:

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	ПЗФА	Усього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	30 092 952	483 437	1 511 522	1 135 084	10 857 818	13 241 937	57 322 750
Нові створенні або придбані активи	13 764 258	—	—	—	—	—	13 764 258
Завершені (погашені) активи	(4 885 471)	(448 694)	(144 624)	(13 474)	(370)	(1 577)	(5 494 210)
Переведення в Етап 1	1 262 106	(241 312)	—	(14 001)	(1 006 793)	—	—
Переведення в Етап 2	(18 945 288)	6 601 439	12 379 560	(35 711)	—	—	—
Переведення в Етап 3	(2 351 900)	(1 345 020)	(10 949 117)	2 127 391	12 518 646	—	—
Переведення в ПЗФА	—	—	—	(2 416)	(2 564 114)	2 566 530	—
Коригування вартості ПЗФА	—	—	—	—	—	41 900	41 900
Зміни балансової вартості	26 404	(616 078)	(469 244)	(143 887)	179 088	(1 508 236)	(2 531 953)
Списані кредити	—	—	—	(143 927)	(8 051 901)	(1 075 056)	(9 270 884)
Курсові різниці	3 201 888	629 617	1 628 411	108 603	3 425 063	796 967	9 790 549
Валова балансова вартість на 31 грудня 2022 року	22 164 949	5 063 389	3 956 508	3 017 662	15 357 437	14 062 465	63 622 410

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	ПЗФА	Усього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	11 154 969	2 439 157	7 204 818	1 001 714	46 482 601	8 790 768	77 074 027
Нові створенні або придбані активи	20 887 662	—	—	—	—	—	20 887 662
Завершені (погашені) активи	(3 190 180)	(520 452)	(241 249)	(23 443)	(656 915)	(23 752)	(4 655 991)
Переведення в Етап 1	5 783 885	(2 748 001)	(3 035 884)	—	—	—	—
Переведення в Етап 2	(1 095 626)	2 523 219	(1 361 857)	(65 736)	—	—	—
Переведення в Етап 3	(44 532)	(496 846)	—	517 219	24 159	—	—
Переведення в ПЗФА	—	—	—	—	(7 566 385)	7 566 385	—
Коригування вартості ПЗФА	—	—	—	—	—	204 892	204 892
Зміни балансової вартості	(2 553 813)	(553 317)	(641 590)	(66 838)	403 884	(3 181 913)	(6 593 587)

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	ПЗФА	Усього
Списані кредити	–	–	–	(223 680)	(25 800 611)	–	(26 024 291)
Курсові різниці	(849 413)	(160 323)	(412 716)	(4 152)	(2 028 915)	(114 443)	(3 569 962)
Валова балансова вартість на 31 грудня 2021 року	30 092 952	483 437	1 511 522	1 135 084	10 857 818	13 241 937	57 322 750

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	ПЗФА	Усього
Резерв на 1 січня 2022 року	1 020 730	72 590	138 134	907 715	8 918 077	4 121 967	15 179 213
Нові створенні або придбані активи	426 729	–	–	–	–	–	426 729
Завершені (погашені) активи	(123 553)	(15 604)	(28 601)	(1 545)	(203)	–	(169 506)
Переведення в Етап 1	30 409	(28 765)	–	(1 644)	–	–	–
Переведення в Етап 2	(1 070 199)	419 996	675 006	(24 803)	–	–	–
Переведення в Етап 3	(213 933)	(235 392)	(2 311 630)	207 359	2 553 596	–	–
Переведення в ПЗФА	–	–	–	(148)	(1 631 912)	–	(1 632 060)
Результат від припинення визнання	–	–	–	–	(2 644)	–	(2 644)
Коригування процентного доходу	–	–	–	29 864	184 008	116 401	330 273
Списані активи	–	–	–	(143 927)	(8 051 901)	(1 075 056)	(9 270 884)
Зміни резервів	(26 971)	14 975	1 643 187	1 071 965	3 161 409	2 632 238	8 496 803
Зміни вхідних даних макромоделей	440 515	692 383	–	–	–	–	1 132 898
Курсові різниці	193 730	146 669	206 129	87 168	2 882 858	26 216	3 542 770
Резерв на 31 грудня 2022 року	677 457	1 066 852	322 225	2 132 004	8 013 288	5 821 766	18 033 592

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	ПЗФА	Усього
Резерв на 1 січня 2021 року	386 156	259 790	470 962	760 031	39 015 410	3 555 997	44 448 346
Нові створенні або придбані активи	1 210 709	–	–	–	–	–	1 210 709
Завершені (погашені) активи	(91 794)	(63 519)	(7 316)	(12 143)	(1 748)	–	(176 520)
Переведення в Етап 1	483 977	(342 652)	(141 325)	–	–	–	–
Переведення в Етап 2	(87 796)	151 019	(37 813)	(25 410)	–	–	–
Переведення в Етап 3	(9 801)	(77 221)	–	85 280	1 742	–	–
Переведення в ПЗФА	–	–	–	–	(3 200 850)	(164 256)	(3 365 106)
Результат від припинення визнання	–	–	–	–	(655 679)	(7 461)	(663 140)
Коригування процентного доходу	–	–	–	42 002	606 578	273 265	921 845
Списані активи	–	–	–	(223 680)	(25 800 611)	–	(26 024 291)
Зміни резервів	(570 158)	174 329	(118 657)	289 094	669 104	469 810	913 522
Зміни вхідних даних макромоделей	(239 935)	(10 728)	–	–	–	–	(250 663)
Курсові різниці	(60 628)	(18 428)	(27 717)	(7 459)	(1 715 869)	(5 388)	(1 835 489)
Резерв на 31 грудня 2021 року	1 020 730	72 590	138 134	907 715	8 918 077	4 121 967	15 179 213

Державні підприємства

В таблицях нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних резервів:

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	ПЗФА	Усього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	25 770 447	16 716	1 900 807	190 571	–	–	27 878 541
Нові створенні або придбані активи	10 498 170	–	–	–	–	–	10 498 170
Завершені (погашені) активи	(3 022 083)	(110 437)	–	(72 742)	–	–	(3 205 262)
Переведення в Етап 2	(892 387)	335 252	557 135	–	–	–	–
Переведення в Етап 3	(73 296)	(100 212)	(3 215 892)	173 508	3 215 892	–	–
Переведення в ПЗФА	–	–	–	(17 477)	–	17 477	–
Зміни балансової вартості	(2 698 204)	(12 656)	102 457	9 427	9 355	(6 329)	(2 595 950)
Курсові різниці	5 114 865	–	655 493	1 170	–	2 518	5 774 046
Валова балансова вартість на 31 грудня 2022 року	34 697 512	128 663	–	284 457	3 225 247	13 666	38 349 545

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	Усього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	8 857 736	93 999	7 533 488	270 234	56	16 755 513
Нові створенні або придбані активи	15 316 041	—	—	—	—	15 316 041
Завершені (погашені) активи	(247 589)	—	—	(110 508)	(311)	(358 408)
Переведення в Етап 1	6 733 923	—	(6 733 923)	—	—	—
Переведення в Етап 2	(1 864 036)	10 085	1 853 951	—	—	—
Переведення в Етап 3	(96 856)	(93 418)	—	189 346	928	—
Зміни балансової вартості	(2 871 006)	6 050	(358 289)	(157 741)	(673)	(3 381 659)
Курсові різниці	(57 766)	—	(394 420)	(760)	—	(452 946)
Валова балансова вартість на 31 грудня 2021 року	25 770 447	16 716	1 900 807	190 571	—	27 878 541

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	ПЗФА	Усього
Резерв на 1 січня 2022 року	425 092	163	342 045	86 406	—	—	853 706
Нові створенні або придбані активи	556 934	—	—	—	—	—	556 934
Завершені (погашені) активи	(220 877)	(5 149)	—	(32 981)	—	—	(259 007)
Переведення в Етап 2	(58 605)	11 186	47 419	—	—	—	—
Переведення в Етап 3	(33 233)	(14 214)	(717 428)	47 447	717 428	—	—
Переведення в ПЗФА	—	—	—	(7 877)	—	—	(7 877)
Коригування процентного доходу	—	—	—	10 062	727	564	11 353
Зміни резервів	(513 140)	26 415	176 522	15 178	66 238	(564)	(229 351)
Зміни вхідних даних макромоделей	439 337	34 715	—	—	—	—	474 052
Курсові різниці	68 314	—	151 442	527	—	—	220 283
Резерв на 31 грудня 2022 року	663 822	53 116	—	118 762	784 393	—	1 620 093

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індивідуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індивідуальній основі	Усього
Резерв на 1 січня 2021 року	100 604	697	691 802	121 416	56	914 575
Нові створенні або придбані активи	530 325	—	—	—	—	530 325
Завершені (погашені) активи	(9 508)	—	—	(17 405)	(64)	(26 977)
Переведення в Етап 1	382 714	—	(382 714)	—	—	—
Переведення в Етап 2	(64 055)	128	64 046	—	(119)	—
Переведення в Етап 3	(46 629)	(697)	—	47 326	—	—
Коригування процентного доходу	—	—	—	103	—	103
Зміни резервів	(461 655)	36	(7 368)	(64 667)	127	(533 527)
Зміни вхідних даних макромоделей	(745)	—	—	—	—	(745)
Курсові різниці	(5 959)	(1)	(23 721)	(367)	—	(30 048)
Резерв на 31 грудня 2021 року	425 092	163	342 045	86 406	—	853 706

Фізичні особи

В таблицях нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних резервів:

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 3 на груповій основі	ПЗФА	Усього
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	162 029	5 529	1 285 410	2 445	1 455 413
Нові створенні або придбані активи	58 848	—	—	—	58 848
Завершені (погашені) активи	(48 998)	(6 049)	(17 844)	(106)	(72 997)
Переведення в Етап 1	6 081	(6 081)	—	—	—
Переведення в Етап 2	(52 114)	52 295	(181)	—	—
Переведення в Етап 3	(5 885)	(20 557)	26 442	—	—
Коригування вартості ПЗФА	—	—	—	851	851
Зміни балансової вартості	(23 835)	(5 346)	(14 857)	(950)	(44 988)
Списані кредити	—	—	(107 920)	—	(107 920)
Курсові різниці	885	751	339 525	1	341 162
Валова балансова вартість на 31 грудня 2022 року	97 011	20 542	1 510 575	2 241	1 630 369

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 3 на груповій основі	ПЗФА	Усього
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	133 338	9 359	2 019 488	1 935	2 164 120
Нові створенні або придбані активи	161 851	—	—	—	161 851
Завершені (погашені) активи	(92 433)	(6 684)	(31 303)	(20)	(130 440)
Переведення в Етап 1	4 976	(4 976)	—	—	—
Переведення в Етап 2	(15 289)	17 495	(2 206)	—	—

	<i>Етап 1</i> <i>на груповій основі</i>	<i>Етап 2</i> <i>на груповій основі</i>	<i>Етап 3</i> <i>на груповій основі</i>	<i>ПЗФА</i>	<i>Усього</i>
Переведення в Етап 3	(16 155)	(7 915)	24 070	–	–
Переведення в ПЗФА	–	–	(36 624)	36 624	–
Коригування вартості ПЗФА	–	–	–	1 186	1 186
Зміни балансової вартості	(13 810)	(1 584)	(21 314)	(37 280)	(73 988)
Списані кредити	–	–	(609 220)	–	(609 220)
Курсові різниці	(449)	(166)	(57 481)	–	(58 096)
Валова балансова вартість на 31 грудня 2021 року	162 029	5 529	1 285 410	2 445	1 455 413

	<i>Етап 1</i> <i>на груповій основі</i>	<i>Етап 2</i> <i>на груповій основі</i>	<i>Етап 3</i> <i>на груповій основі</i>	<i>ПЗФА</i>	<i>Усього</i>
Резерв на 1 січня 2022 року	2 305	1 209	1 285 409	–	1 288 923
Нові створенні або придбані активи	2 137	–	–	–	2 137
Завершені (погашені) активи	(1 005)	(1 242)	(18 090)	–	(20 337)
Переведення в Етап 1	1 137	(1 137)	–	–	–
Переведення в Етап 2	(6 106)	6 287	(181)	–	–
Переведення в Етап 3	(1 526)	(14 426)	15 952	–	–
Коригування процентного доходу	–	–	3 321	14	3 335
Списані активи	–	–	(107 920)	–	(107 920)
Зміни резервів	4 389	10 440	(6 796)	(14)	8 019
Зміни вхідних даних макромоделей	2 450	3 230	–	–	5 680
Курсові різниці	15	46	338 880	–	338 941
Резерв на 31 грудня 2022 року	3 796	4 407	1 510 575	–	1 518 778

	<i>Етап 1</i> <i>на груповій основі</i>	<i>Етап 2</i> <i>на груповій основі</i>	<i>Етап 3</i> <i>на груповій основі</i>	<i>Усього</i>
Резерв на 1 січня 2021 року	1 974	957	2 019 488	2 022 419
Нові створенні або придбані активи	17 490	–	–	17 490
Завершені (погашені) активи	(1 423)	(859)	(37 271)	(39 553)
Переведення в Етап 1	2 890	(2 890)	–	–
Переведення в Етап 2	(2 950)	5 154	(2 204)	–
Переведення в Етап 3	(16 084)	(3 183)	19 267	–
Переведення в ПЗФА	–	–	(24 642)	(24 642)
Результат від припинення визнання	–	–	(584)	(584)
Коригування процентного доходу	–	–	1 777	1 777
Списані активи	–	–	(609 220)	(609 220)
Зміни резервів	(6)	1 888	(17 997)	(16 115)
Зміни вхідних даних макромоделей	417	163	–	580
Курсові різниці	(3)	(21)	(63 205)	(63 229)
Резерв на 31 грудня 2021 року	2 305	1 209	1 285 409	1 288 923

Недисконтовані очікувані кредитні збитки при первісному визнанні ПЗФА у 2022 році складали 1 646 749 тис. грн. (2021 рік: 4 170 242 тис. грн.).

Усі кредити, які були списані Банком протягом 2022 року, залишаються предметом претензійно-позовної роботи (2021 рік: залишаються предметом претензійно-позовної роботи).

Модифіковані кредити

Банк припиняє визнання фінансового активу, якщо умови договору переглядаються таким чином, що по суті він стає новим фінансовим інструментом, а різниця визнається в якості прибутку або збитку від припинення визнання до того, як визнаний збиток від зменшення корисності. При первісному визнанні кредити відносяться до Етапу 1 для цілей оцінки очікуваних кредитних збитків, крім випадків, коли створений кредит вважається ПЗФА активом.

Якщо модифікація не призводить до припинення визнання, то на основі зміни грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою, Банк визнає прибуток або збиток від модифікації до того, як визнаний збиток від зменшення корисності.

У таблиці нижче показані активи Етапу 2 та Етапу 3, умови за якими були переглянуті протягом періоду, з відображенням прибутків (збитків) від модифікації:

	<i>2022 рік</i>	<i>2021 рік</i>
Кредити клієнтам, модифіковані протягом періоду		
Амортизована собівартість до модифікації	15 549 230	6 553 686
Чистий прибуток/(збиток) від модифікації	1 283	(32 097)

Станом на 31 грудня 2022 року були відсутні активи, умови за якими були переглянуті з дати первісного визнання і на момент перегляду умов дані активи відносилися до Етапу 2 та Етапу 3, та які протягом звітного періоду були переведені в Етап 1 (31 грудня 2021 року: валова балансова вартість активів становить 3 539 755 тис. грн.).

Протягом 2022 року в результаті суттєвої модифікації фінансових активів Банк визнав збиток, що виник від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю, в загальній сумі 223 934 тис. грн. (2021 рік: прибуток 1 213 652 тис. грн.).

Вплив військової агресії та введення воєнного стану в Україні

Статус державного Банку зі спеціалізацією на фінансуванні експортно-імпорتنних операцій накладає на Банк в період воєнного стану особливу роль в забезпеченні потреб держави у фінансуванні поставки товарів критичного імпорту та кредитуванні стратегічних галузей економіки для цілей обороноздатності країни, продовольчого забезпечення та гуманітарних цілей, в тому числі з метою збереження суверенітету України.

Наразі Банком актуалізовано кредитну політику, з урахуванням початку збройної агресії Російської Федерації проти України. Банк визначив перелік галузей економіки, яким забезпечуватиме першочергову кредитну підтримку, а саме – військово-промисловий комплекс, критичний імпорт, аграрний сектор, паливно-енергетичний сектор, інфраструктурні проекти, експортно-орієнтовані галузі, гуманітарні та соціальні проекти.

На сьогодні Банк обмежив кредитування в іноземній валюті і подальшу кредитну підтримку здійснюватиме у національній валюті. В іноземній валюті – в рамках програм міжнародних фінансових організацій (МБРР, ЄБРР, ЄІБ) - як чинних, так і нових програм.

З метою підтримки своїх клієнтів, які зіткнулися з форс-мажорними обставинами, пов'язаним з військовою агресією Російської Федерації проти України, Банком прийнято публічне рішення щодо надання кредитних канікул для всіх позичальників юридичних та фізичних осіб – було перенесено до 30 червня 2022 року строки сплати платежів за основним боргом, процентами, комісіями, нарахованими станом на 23 лютого 2022 року та в період з 24 лютого 2022 року по 31 травня 2022 року.

Військове вторгнення Російської Федерації до України зумовило необхідність позачергового перегляду підходів та уточнення методів оцінки очікуваних кредитних збитків, у тому числі більш детальної сегментації портфеля, застосування експертних суджень у результаті оперативного опрацювання інформації щодо поточного та прогнозного стану воєнних дій та їх впливу на активи, операційну діяльність, фінансовий стан боржників та їх спроможність виконувати грошові зобов'язання перед Банком. Банком було здійснено аналіз кредитного портфеля за етапами, зокрема, позичальники, основні активи яких розташовані на тимчасово окупованих територіях та територіях, на яких ведуться активні бойові дії (залежно від того, чи наявні в них інші активи, їх можливості вести чи відновити ведення операційної діяльності, у т.ч. з урахуванням прогнозів щодо звільнення відповідних територій / припинення ведення на них активних бойових дій та їх повернення під контроль України), а також позичальники, які розташовані на інших територіях, виходячи з ризиків пошкодження майна підприємства та оцінки їх можливості провадити операційну діяльність у поточних умовах, прогнозів щодо змін ситуації, були перекласифіковані за етапами. При цьому, за боржниками, які оцінені на індивідуальній основі (безвідносно до того, чи було погіршено етап активу, чи він і до початку війни був класифікований до Етапу 2 чи Етапу 3), були переглянуті сценарії отримання грошових потоків на погашення заборгованості, що передбачало зміну графіків отримання погашень та експертну оцінку їх отримання за різних сценаріїв подальшого перебігу подій. Окрім цього, при розрахунку резерву було зменшено до нуля очікувані грошові потоки від реалізації об'єктів забезпечення, які були зруйновані в ході воєнних дій.

За оцінками Банку приріст резерву за 2022 рік за кредитами, зумовлений впливом війни, складає 11 576 994 тис. грн. Банк надалі продовжуватиме накопичувати та опрацьовувати інформацію для забезпечення адекватної оцінки кредитних ризиків попри невизначеності, обумовлені війною.

Застава та інші інструменти зменшення кредитного ризику

Розмір та види застави, що вимагається Банком, залежать від оцінки кредитного ризику контрагента. Банк запровадив основні принципи прийнятності різних видів застави та параметрів оцінки.

Основні види отриманої застави включають:

- при наданні цінних паперів на умовах позики та операціях зворотного «репо» – грошові кошти або цінні папери;
- при комерційному кредитуванні – об'єкти нерухомого майна, запаси та торгова дебіторська заборгованість;
- при кредитуванні фізичних осіб – застava житла і транспортних засобів.

Банк здійснює моніторинг ринкової вартості застави, вимагає додаткової застави згідно з базовими угодами, а також здійснює моніторинг ринкової вартості застави, що отримана, при перевірці достатності резерву під зменшення корисності кредитів.

Станом на 31 грудня 2022 року сума депозитів клієнтів, які отримані в якості забезпечення за кредитами складає 1 306 263 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 794 067 тис. грн.) (Примітка 22).

Аналіз ринкової вартості забезпечення для кредитно-знецінених активів (Етап 3), що приймається Банком до врахування при оцінці зменшення корисності активів, наведено у Примітці 29.

Протягом 2022 року Банком здійснювалось погашення проблемної заборгованості позичальників за рахунок заставного майна вартістю 492 266 тис. грн., в тому числі за рахунок прийняття у власність заставного майна вартістю 226 712 тис. грн., яке включене до статей «Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу» та «Інвестиційна нерухомість», та за рахунок реалізації заставного майна вартістю 265 554 тис. грн. (31 грудня 2021 року: за рахунок заставного майна вартістю 782 069 тис. грн., в тому числі за рахунок прийняття у власність заставного майна вартістю 141 516 тис. грн., яке включене до статей «Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу» та «Інвестиційна нерухомість», та за рахунок реалізації заставного майна вартістю 640 553 тис. грн.).

Концентрація кредитів клієнтам

Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав концентрацію кредитів у розмірі 42 245 036 тис. грн., наданих десятьом найбільшим позичальникам (40,78% загального кредитного портфелю) (31 грудня 2021 року: 34 049 030 тис. грн., або 39,26%). За цими кредитами було сформовано резерв у розмірі 3 645 173 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 5 044 832 тис. грн.).

Кредити надаються підприємствам, що здійснюють свою діяльність на території України в таких галузях:

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>%</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>	<i>%</i>
Енергетика	20 019 660	19,3	15 616 645	18,0
Торгівля	15 079 756	14,6	9 192 699	10,6
Сільське господарство та харчова промисловість	13 812 769	13,3	16 450 656	19,0
Видобувна галузь	13 585 662	13,1	7 453 336	8,6
Будівництво доріг	7 168 676	6,9	6 318 863	7,3
Будівництво	6 567 897	6,3	3 380 837	3,9
Нерухомість	6 036 842	5,8	6 745 794	7,8
Машинобудування	5 067 989	4,9	4 483 697	5,2
Транспорт і зв'язок	3 906 177	3,8	4 030 339	4,7
Металургія	1 659 777	1,6	1 263 515	1,5
Фізичні особи	1 630 369	1,6	1 455 413	1,7
Професійна, наукова та технічна діяльність	1 616 354	1,6	1 358 255	1,6
Виробництво будівельних матеріалів	1 598 105	1,5	769 325	0,9
Фінансова діяльність	1 281 010	1,2	929 660	1,1
Хімічна промисловість	1 261 892	1,2	1 738 387	2,0
Виробництво гумової та пластмасової продукції	1 226 767	1,2	982 705	1,1
Легка промисловість	605 431	0,6	455 334	0,5
Інша переробна діяльність	340 956	0,3	285 542	0,3
Целюлозо-паперова промисловість	272 358	0,3	268 673	0,3
Деревообробна промисловість	171 070	0,2	170 334	0,2
Готелі та ресторани	6 762	0,1	2 659 440	3,1
Інше	686 045	0,6	647 255	0,6
Усього	103 602 324	100	86 656 704	100

Кредити юридичним особам включають дебіторську заборгованість за фінансовою орендою, яку можна проаналізувати таким чином:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Валові інвестиції у фінансову оренду, дебіторська заборгованість:		
До 1 року	704 492	671 268
Від 1 до 2 років	551 238	568 646
Від 2 до 3 років	467 394	489 934
Від 3 до 4 років	76 987	426 579
Від 4 до 5 років	5 177	59 366
	1 805 288	2 215 793
Незароблені фінансові доходи майбутніх періодів за фінансовою орендою	(384 098)	(470 804)
Чисті інвестиції в фінансову оренду	1 421 190	1 744 989
	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Чисті інвестиції у фінансову оренду, дебіторська заборгованість:		
До 1 року	505 030	470 787
Від 1 до 2 років	426 687	425 325
Від 2 до 3 років	415 524	402 110
Від 3 до 4 років	69 197	391 456
Від 4 до 5 років	4 752	55 311
	1 421 190	1 744 989
Чисті інвестиції в фінансову оренду		

11. Інвестиції в цінні папери

Інвестиції в цінні папери включають:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки	26 961 581	23 319 112
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	12 543 679	12 737 353
Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю	22 092 656	30 139 375
Цінні папери утримувані для торгівлі	888 792	-
Інвестиції в цінні папери	62 486 708	66 195 840

Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки

Станом на 31 грудня 2022 року інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки представлені ОВДП з індексованою вартістю балансовою вартістю 26 961 581 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 23 319 112 тис. грн.), умови випуску яких передбачають індексацію номінальної вартості за строками погашення відповідно до змін середньозваженого обмінного курсу гривні до долара США на міжбанківському ринку за місяць, що передуює випуску та місяць до дати погашення. Купонний дохід не підлягає індексації.

Станом на 31 грудня 2022 року цінні папери утримувані для торгівлі представлені ОВДП балансовою вартістю 888 792 тис. грн. (31 грудня 2021 року: відсутні).

Станом на 31 грудня 2022 року ОВДП балансовою вартістю 10 546 640 тис. грн. передані у заставу в якості забезпечення за кредитами, отриманими від НБУ (31 грудня 2021 року: 11 290 760 тис. грн.) (Примітка 20).

Банк протягом 2022 року визнав дохід від переоцінки інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки в сумі 3 640 085 тис. грн., який включений до статті «Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток» (2021 рік: збиток (2 316 452) тис. грн.).

Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

	31 грудня 2021 року	31 грудня 2021 року
ОВДП	12 521 500	12 430 319
Облігації підприємств	—	283 786
Акції підприємств	22 179	23 248
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	12 543 679	12 737 353

Станом на 31 грудня 2022 року ОВДП балансовою вартістю 6 629 543 тис. грн. передані у заставу в якості забезпечення за кредитами, отриманими від НБУ (31 грудня 2021 року: 7 529 195 тис. грн.) (Примітка 20).

Станом на 31 грудня 2022 року ОВДП балансовою вартістю 63 729 тис. грн. передані у заставу в якості забезпечення за кредитами, отриманими від кредитних установ (31 грудня 2021 року: 86 548 тис. грн.) (Примітка 20).

Станом на 31 грудня 2022 року ОВДП балансовою вартістю 967 193 тис. грн. використані для формування гарантійного фонду за операціями своєї процентної ставки (31 грудня 2021 року: 1 095 864 тис. грн.) (Примітка 18). Банк на власний розсуд класифікував деякі інвестиції в інструменти капіталу, в якості інвестицій в інструменти капіталу, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, на тій підставі, що вони не є призначеними для торгівлі. До таких інвестицій головним чином відносяться обов'язкові вкладення в капітали бірж і клірингових організацій, інвестиції, що виникли в результаті отримання Банком пайових цінних паперів в обмін на погашення боргу.

В таблицях нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних резервів за інвестиційними цінними паперами за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Усього
Справедлива вартість на 1 січня 2022 року	12 737 353	—	12 737 353
Нові створені або придбані активи	18 950 462	—	18 950 462
Погашені активи	(2 476 846)	—	(2 476 846)
Переведення в Етап 2	(8 970 803)	8 970 803	—
Зміни балансової вартості	(1 327 163)	—	(1 327 163)
Реалізовані активи	(15 449 962)	—	(15 449 962)
Курсові різниці	109 835	—	109 835
Справедлива вартість на 31 грудня 2022 року	3 572 876	8 970 803	12 543 679

Переведення до Етапу 2 пов'язано із початком військової агресії Російської Федерації 24 лютого 2022 року, що призвело до погіршення кредитного рейтингу України, внаслідок чого за всіма ОВДП, придбаними до цієї дати, було визнано подію значного зростання кредитного ризику.

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Усього
Справедлива вартість на 1 січня 2021 року	14 202 193	341 330	14 543 523
Нові створені або придбані активи	18 124 534	—	18 124 534
Погашені активи	(5 038 067)	—	(5 038 067)
Переведення в Етап 1	345 021	(345 021)	—
Зміни балансової вартості	(81 069)	3 691	(77 378)
Реалізовані активи	(14 587 448)	—	(14 587 448)
Курсові різниці	(227 811)	—	(227 811)
Справедлива вартість на 31 грудня 2021 року	12 737 353	—	12 737 353

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на груповій основі</i>	<i>Усього</i>
Резерв на 1 січня 2022 року	39 108	–	39 108
Нові створені або придбані активи	43 531	–	43 531
Погашені активи	(42 552)	–	(42 552)
Переведення в Етап 2*	(259 422)	259 422	–
Зміни резервів	307 695	–	307 695
Реалізовані активи	(65 461)	–	(65 461)
Курсові різниці	5 807	–	5 807
Резерв на 31 грудня 2022 року	28 706	259 422	288 128

Збільшення суми резервів протягом 2022 року пов'язане з переглядом (погіршенням) рейтингів ряду контрагентів, у тому числі внаслідок перегляду кредитного рейтингу України, що відповідно вплинуло на рівень резервів.

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на груповій основі</i>	<i>Етап 3 на індивідуальній основі</i>	<i>Усього</i>
Резерв на 1 січня 2021 року	37 972	22 175	4 218 021	4 278 168
Нові створені або придбані активи	20 917	–	–	20 917
Погашені активи	(16 569)	–	–	(16 569)
Переведення в Етап 1*	18 970	(18 970)	–	–
Зміни резервів	(10 332)	(3 205)	–	(13 537)
Списані активи	–	–	(4 218 021)	(4 218 021)
Реалізовані активи	(11 462)	–	–	(11 462)
Курсові різниці	(388)	–	–	(388)
Резерв на 31 грудня 2021 року	39 108	–	–	39 108

*Суми переведень між Етапами включають, як очікувані кредитні збитки за активами на момент переведення між Етапами, так і зміни в оцінках після переведення між Етапами.

Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
ОВДП	13 704 594	16 417 048
Облігації підприємств	8 559 137	13 546 887
Муніципальні облігації	225 400	222 378
	22 489 131	30 186 313
Мінус: резерв за очікуваними кредитними збитками	(396 475)	(46 938)
Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю	22 092 656	30 139 375

Станом на 31 грудня 2022 року ОВДП балансовою вартістю 6 722 983 тис. грн. передані у заставу в якості забезпечення за кредитами, отриманими від НБУ (31 грудня 2021 року: 6 983 949 тис. грн.) (Примітка 20).

Станом на 31 грудня 2022 року облігації підприємств балансовою вартістю 8 461 960 тис. грн. передані у заставу в якості забезпечення за кредитами, отриманими від НБУ (31 грудня 2021 року: 8 372 405 тис. грн.) (Примітка 20).

В таблицях нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних резервів за інвестиційними цінними паперами за амортизованою собівартістю:

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на груповій основі</i>	<i>Усього</i>
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	30 186 313	–	30 186 313
Нові створені або придбані активи	9 196 545	–	9 196 545
Погашені активи	(18 266 505)	–	(18 266 505)

	<i>Етап 1</i> <i>на груповій</i> <i>основі</i>	<i>Етап 2</i> <i>на груповій</i> <i>основі</i>	<i>Усього</i>
Переведення в Етап 2	(7 005 186)	7 005 186	–
Зміни балансової вартості	259 887	–	259 887
Курсові різниці	1 112 891	–	1 112 891
Валова балансова вартість на 31 грудня 2022 року	15 483 945	7 005 186	22 489 131

Переведення до Етапу 2 пов'язано із початком військової агресії Російської Федерації 24 лютого 2022 року, що призвело до погіршення кредитного рейтингу України, внаслідок чого за всіма ОВДП, придбаними до цієї дати, було визнано подію значного зростання кредитного ризику.

	<i>Етап 1</i> <i>на груповій</i> <i>основі</i>
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	45 230 081
Нові створені або придбані активи	31 175 563
Погашені активи	(46 330 821)
Зміни балансової вартості	465 853
Курсові різниці	(354 363)
Валова балансова вартість на 31 грудня 2021 року	30 186 313

	<i>Етап 1</i> <i>на груповій</i> <i>основі</i>	<i>Етап 2</i> <i>на груповій</i> <i>основі</i>	<i>Усього</i>
Резерв на 1 січня 2022 року	46 938	–	46 938
Нові створені або придбані активи	247 657	–	247 657
Погашені активи	(173 548)	–	(173 548)
Переведення в Етап 2*	(282 203)	282 203	–
Зміни резервів	233 921	–	233 921
Курсові різниці	41 507	–	41 507
Резерв на 31 грудня 2022 року	114 272	282 203	396 475

	<i>Етап 1</i> <i>на груповій</i> <i>основі</i>
Резерв на 1 січня 2021 року	55 471
Нові створені або придбані активи	67 529
Погашені активи	(82 556)
Зміни резервів	7 196
Курсові різниці	(702)
Резерв на 31 грудня 2021 року	46 938

*Суми переведень між Етапами включають, як очікувані кредитні збитки за активами на момент переведення між Етапами, так і зміни в оцінках після переведення між Етапами.

12. Інвестиційна нерухомість

Рух за статтями інвестиційної нерухомості був таким:

	<i>2022 рік</i>	<i>2021 рік</i>
Інвестиційна нерухомість станом на 1 січня	984 056	1 143 451
Надходження	15 879	133 185
Чистий (збиток)/прибуток від коригування справедливої вартості	(58 644)	36 989

	2022 рік	2021 рік
Переведення з категорії «Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу»	8 332	12 633
Переведення до категорії «Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя»	(4 224)	—
Переведення до категорії «Основні засоби»	—	(6 804)
Реалізація об'єктів інвестиційної нерухомості	(277 898)	(335 398)
Списання об'єктів інвестиційної нерухомості	(5)	—
Інвестиційна нерухомість станом на 31 грудня	667 496	984 056

У 2022 році Банк продав об'єкти інвестиційної нерухомості з отриманням збитку у розмірі (20 590) тис. грн. (2021 рік: з отриманням прибутку у розмірі 44 003 тис. грн.).

У 2022 році Банк здійснив переоцінку інвестиційної нерухомості. Переоцінка була виконана незалежним оцінювачем, який має відповідну професійну кваліфікацію і досвід оцінки об'єктів нерухомості з аналогічним місцем розташування та аналогічної категорії. При проведенні оцінки основними підходами, які застосовувалися, були порівняльний та комбінація порівняльного з доходним.

Банк надав в оренду частину інвестиційної нерухомості за договорами операційної оренди. Майбутні мінімальні суми до отримання за договорами невідмовної операційної оренди включають таке:

	31 грудня 2022 року
До 1 року	6 245
Від 1 до 2 років	6 245
Від 2 до 3 років	6 245
Від 3 до 4 років	6 245
Від 4 до 5 років	6 244
Більше 5 років	9 887
Майбутні мінімальні суми до отримання за договорами операційної оренди, які не можуть бути розірвані	41 111

Станом на 31 грудня 2021 року у Банка відсутні договори невідмовної операційної оренди, які не можуть бути розірвані.

Протягом 2022 року Банк визнав орендний дохід у розмірі 7 119 тис. грн. (2021 рік: 8 859 тис. грн.), що включений до складу іншого доходу консолідованого звіту про прибутки і збитки.

Протягом 2022 року прямі операційні витрати, що відносяться до інвестиційної нерухомості, яка генерує дохід від оренди, склали 2 969 тис. грн. (2021 рік: 2 278 тис. грн.), прямі операційні витрати, що відносяться до інвестиційної нерухомості, яка не генерує дохід від оренди, склали 26 793 тис. грн. (2021 рік: 32 183 тис. грн.).

13. Основні засоби

Рух основних засобів був таким:

	Земля	Будівлі	Активи у формі права користування будівлі/приміщення	Інші основні засоби	Комп'ютери та обладнання	Офісне обладнання	Транспортні засоби	Незавершене будівництво	Усього
Історична або переоцінена вартість									
На 31 грудня 2021 року	4 457	1 667 144	19 122	2 896	604 836	265 666	20 356	82 283	2 666 760
Надходження	—	—	3 860	—	8 058	24 089	—	12 079	48 086
Вибуття	—	(18 364)	(2 632)	(113)	(8 136)	(28 770)	(503)	(792)	(59 310)
Вирахування накопиченої амортизації при переоцінці	—	(53 678)	—	—	—	—	—	—	(53 678)
Переоцінка вартості основних засобів	(33)	208 616	—	—	—	—	—	(210)	208 373
Переведення	—	220	—	—	—	—	—	(220)	—

	Активи у формі права користування будівлі/приміщення								Незавершене будівництво	Усього
	Земля	Будівлі	Інші основні засоби	Комп'ютери та обладнання	Офісне обладнання	Транспортні засоби				
На 31 грудня 2022 року	4 424	1 803 938	20 350	2 783	604 758	260 985	19 853	93 140		2 810 231
Накопичена амортизація										
На 31 грудня 2021 року	–	(25 909)	(13 433)	(2 780)	(528 202)	(225 802)	(20 168)	–		(816 294)
Нараховано за рік	–	(31 278)	(2 662)	(28)	(36 980)	(10 031)	–	–		(80 979)
Модифікація	–	–	(169)	–	–	–	–	–		(169)
Списання накопиченої амортизації при переоцінці	–	53 678	–	–	–	–	–	–		53 678
Вибуття	–	617	2 632	111	7 993	8 543	503	–		20 399
На 31 грудня 2022 року	–	(2 892)	(13 632)	(2 697)	(557 189)	(227 290)	(19 665)	–		(823 365)
Залишкова вартість										
На 31 грудня 2021 року	4 457	1 641 235	5 689	116	76 634	39 864	188	82 283		1 850 466
На 31 грудня 2022 року	4 424	1 801 046	6 718	86	47 569	33 695	188	93 140		1 986 866
	Активи у формі права користування будівлі/приміщення								Незавершене будівництво	Усього
	Земля	Будівлі	Інші основні засоби	Комп'ютери та обладнання	Офісне обладнання	Транспортні засоби				
Історична або переоцінена вартість										
На 31 грудня 2020 року	3 857	1 751 403	17 689	5 034	613 637	263 355	20 356	55 558		2 730 889
Надходження	–	–	2 010	–	10 871	37 187	–	28 706		78 774
Вибуття	–	–	(2 056)	(2 138)	(19 672)	(34 876)	–	(486)		(59 228)
Модифікація	–	–	1 479	–	–	–	–	–		1 479
Переведення з категорії «Інвестиційна нерухомість»	600	6 204	–	–	–	–	–	–		6 804
Вирахування накопиченої амортизації при переоцінці	–	(9 009)	–	–	–	–	–	–		(9 009)
Переоцінка вартості основних засобів	–	(82 949)	–	–	–	–	–	–		(82 949)
Переведення	–	1 495	–	–	–	–	–	(1 495)		–
На 31 грудня 2021 року	4 457	1 667 144	19 122	2 896	604 836	265 666	20 356	82 283		2 666 760
Накопичена амортизація										
На 31 грудня 2020 року	–	(3 077)	(10 584)	(4 890)	(504 478)	(219 933)	(20 168)	–		(763 130)
Нараховано за рік	–	(31 841)	(4 260)	(28)	(43 396)	(11 525)	–	–		(91 050)
Припинення визнання	–	–	(645)	–	–	–	–	–		(645)
Списання накопиченої амортизації при переоцінці	–	9 009	–	–	–	–	–	–		9 009
Вибуття	–	–	2 056	2 138	19 672	5 656	–	–		29 522
На 31 грудня 2021 року	–	(25 909)	(13 433)	(2 780)	(528 202)	(225 802)	(20 168)	–		(816 294)
Залишкова вартість										
На 31 грудня 2020 року	3 857	1 748 326	7 105	144	109 159	43 422	188	55 558		1 967 759
На 31 грудня 2021 року	4 457	1 641 235	5 689	116	76 634	39 864	188	82 283		1 850 466

Протягом 2022 року, Банк визнав витрати по короткостроковій оренді та до оренді активів з низькою вартістю у розмірі 10 448 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 13 040 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2022 року основні засоби включали активи з історичною вартістю у розмірі 675 503 тис. грн., які були повністю амортизовані (31 грудня 2021 року: 583 244 тис. грн.). Банк продовжує використовувати ці активи.

Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав капітальні зобов'язання з придбання основних засобів у розмірі 5 020 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 5 552 тис. грн.).

Станом на 1 серпня кожного року Банк проводить тестування справедливої вартості основних засобів. На основі такого тестування проводиться розрахунок відхилень справедливої вартості основних засобів від їх балансової вартості. Сума розрахованого відхилення аналізується на предмет суттєвості впливу на фінансову звітність Банку, та проводить переоцінку у разі суттєвого відхилення.

Остання переоцінка основних засобів проводилась станом на 1 грудня 2022 року незалежним оцінювачем, і справедлива вартість визначалась порівняльним та доходним підходами, виходячи з ринкової інформації.

За результатами переоцінки основних засобів у 2022 році Банк відобразив прибуток від збільшення справедливої вартості в сумі 21 346 тис. грн. в консолідованому звіті про прибутки та збитки та в сумі 187 027 тис. грн. в звіті про інший сукупний дохід (31 грудня 2021 року: збиток від зменшення справедливої вартості в сумі 82 949 тис. грн. в звіті про інший сукупний дохід).

У разі відображення будівель та землі за історичною вартістю станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість була б такою:

	<i>31 грудня 2022 року (за переоціненою вартістю)</i>	<i>31 грудня 2022 року (за собівартістю)</i>	<i>31 грудня 2021 року (за переоціненою вартістю)</i>	<i>31 грудня 2021 року (за собівартістю)</i>
Вартість	1 808 362	1 058 551	1 671 601	1 065 434
Накопичена амортизація	(2 892)	(233 093)	(25 909)	(226 305)
Залишкова вартість	1 805 470	825 458	1 645 692	839 129

Станом на 31 грудня 2022 року Банком було проведено зменшення корисності основних засобів балансовою вартістю 9 656 тис. грн, які знаходяться на окупованій території та території проведення активних бойових дій у зв'язку з втратою контролю над ними. Основні засоби балансовою вартістю 415 тис. грн, за якими отримана достовірна інформація щодо їх знищення, списані з балансу Банку.

За результатами проведеного зменшення корисності основних засобів у 2022 році Банк відобразив збиток в сумі 5 435 тис. грн. в консолідованому звіті про прибутки та збитки та в сумі 4 221 тис. грн. в консолідованому звіті про сукупний дохід.

14. Нематеріальні активи

Рух нематеріальних активів був таким:

	<i>Комп'ютерне програмне забезпечення</i>	<i>Ліцензії</i>	<i>Усього</i>
Історична вартість			
На 31 грудня 2021 року	201 688	11 048	212 736
Надходження	15 593	—	15 593
Вибуття	(675)	—	(675)
На 31 грудня 2022 року	216 606	11 048	227 654
Накопичена амортизація			
На 31 грудня 2021 року	(130 594)	(7 679)	(138 273)
Нараховано за рік	(25 122)	(1 456)	(26 578)
Вибуття	657	—	657
На 31 грудня 2022 року	(155 059)	(9 135)	(164 194)
Залишкова вартість			
На 31 грудня 2021 року	71 094	3 369	74 463
На 31 грудня 2022 року	61 547	1 913	63 460
	<i>Комп'ютерне програмне забезпечення</i>	<i>Ліцензії</i>	<i>Усього</i>
Історична вартість			
На 31 грудня 2020 року	157 843	10 507	168 350
Надходження	44 440	541	44 981
Вибуття	(595)	—	(595)
На 31 грудня 2021 року	201 688	11 048	212 736

	<i>Комп'ютерне програмне забезпечення</i>	<i>Ліцензії</i>	<i>Усього</i>
Накопичена амортизація			
На 31 грудня 2020 року	(110 135)	(6 231)	(116 366)
Нараховано за рік	(21 054)	(1 448)	(22 502)
Вибуття	595	–	595
На 31 грудня 2021 року	(130 594)	(7 679)	(138 273)
Залишкова вартість			
На 31 грудня 2020 року	47 708	4 276	51 984
На 31 грудня 2021 року	71 094	3 369	74 463

Станом на 31 грудня 2022 року нематеріальні активи вартістю 115 398 тис. грн. були повністю амортизовані (31 грудня 2021 року: 78 605 тис. грн.). Банк продовжує використовувати ці активи.

Станом на 31 грудня 2022 року Банк мав капітальні зобов'язання з придбання нематеріальних активів у розмірі 21 298 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 18 766 тис. грн.).

15. Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток включають:

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
Поточні податкові витрати	48	(148)
Зміни у відстроченому податку	257 486	–
Доходи від повернення податку / (Витрати на сплату податку)	257 534	(148)

Станом на 31 грудня 2022 року податок на прибуток в Україні стягувався з оподаткованого прибутку за вирахуванням валових витрат за ставкою 18% (31 грудня 2021 року: 18%).

Податкові активи та зобов'язання включають:

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
Поточні податкові активи	2 866	250 048
Відстрочені податкові активи	1 414 884	1 190 303
Податкові активи	1 417 750	1 440 351
Поточні податкові зобов'язання	143	–

Станом на 31 грудня 2022 року на суму поточних податкових активів у розмірі авансових внесків з податку на прибуток, що сплачені Банком у 2018 - 2020 та 2022 роках, у зв'язку із спрямуванням частини прибутку Банку на виплату дивідендів, який буде враховано у зменшення зобов'язань з податку на прибуток у майбутніх звітних періодах, було визнано зменшення корисності в повному розмірі в сумі 492 911 тис грн.

Ефективна ставка податку на прибуток відрізняється від офіційних ставок податку на прибуток. Узгодження сум витрат зі сплати податку на прибуток, розрахованих із застосуванням нормативної ставки, та фактично нарахованих сум є таким:

	<i>2022 рік</i>	<i>2021 рік</i>
Прибуток до оподаткування	(7 972 313)	2 709 316
Нормативна ставка податку	18%	18%
Витрати з податку на прибуток за нормативною ставкою	1 435 016	(487 677)
Зміна у невизнаному відстроченому податковому активі	(1 125 266)	509 845
Вплив витрат, які не підлягають вирахуванню	(52 216)	(22 316)
Доходи від повернення податку / (Витрати на сплату податку)	257 534	(148)

Відстрочені податкові активи та зобов'язання включають:

	Виникнення та сторнування тимчасових різниць			Виникнення та сторнування тимчасових різниць			
	У	У		У	У		
	консолідовано му звіті про прибутки та збитки	консолідовано му звіті про сукупний дохід		консолідовано му звіті про прибутки та збитки	консолідовано му звіті про сукупний дохід		31 грудня 2022 року
	1 січня 2021 року		31 грудня 2021 року				
Податковий ефект тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню							
Зменшення корисності активів та зобов'язань	53 567	27 353	—	80 920	121 512	—	202 432
Оцінка фінансових інструментів	79 997	—	47 606	127 603	—	317 067	444 670
Перенесення невикористаних податкових збитків на майбутні періоди	4 132 634	(537 433)	—	3 595 201	1 264 286	—	4 859 487
Відстрочені податкові активи	4 266 198	(510 080)	47 606	3 803 724	1 385 798	317 067	5 506 589
Невизнаний відстрочений податковий актив	(3 020 161)	509 845	(47 606)	(2 557 922)	(1 125 266)	(317 067)	(4 000 255)
Визнаний податковий актив	1 246 037	(235)	—	1 245 802	260 532	—	1 506 334
Податковий ефект тимчасових різниць, що підлягають оподаткуванню							
Основні засоби та нематеріальні активи	(70 665)	235	14 931	(55 499)	(3 046)	(32 905)	(91 450)
Відстрочені податкові зобов'язання	(70 665)	235	14 931	(55 499)	(3 046)	(32 905)	(91 450)
Чисті відстрочені податкові активи	1 175 372	—	14 931	1 190 303	257 486	(32 905)	1 414 884

Інформація про професійні судження керівництва, застосовані при визнанні відстроченого податкового активу, наведена у Примітці 4.

16. Інші фінансові активи та інші фінансові зобов'язання

Інші фінансові активи включають:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Транзитні рахунки за операціями з платіжними картками	271 219	119 363
Інші нараховані доходи	162 950	62 812
Дебіторська заборгованість за операціями з клієнтами	84 632	63 485
Нараховані комісії за обслуговування гарантій	82 137	18 281
Інше	733	121
	601 671	264 062
Мінус – резерв за очікуваними кредитними збитками	(149 704)	(86 466)
Інші фінансові активи	451 967	177 596

Інші фінансові зобов'язання включають:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Транзитні рахунки по операціях з клієнтами	387 806	496 093
Транзитні рахунки по операціях з платіжними картками	170 777	61 132
Нараховані витрати	17 164	10 430
Зобов'язання по виданих гарантіях	12 902	22 264
Зобов'язання з лізингу (оренди)	7 179	6 099
Інше	4 988	—
Інші фінансові зобов'язання	600 816	596 018

В таблиці нижче представлений аналіз змін валової балансової вартості та відповідних резервів інших фінансових активів (крім транзитних рахунків за операціями з платіжними картками):

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>
Валова балансова вартість на 1 січня 2022 року	144 699
Нові створенні або придбані активи	3 205 673
Завершені (погашені) активи	(3 127 843)
Зміни балансової вартості	108 674
Списані активи	(12 549)
Курсові різниці	11 798
Валова балансова вартість на 31 грудня 2022 року	330 452
	<i>Етап 1 на груповій основі</i>
Валова балансова вартість на 1 січня 2021 року	119 624
Нові створенні або придбані активи	130 336
Завершені (погашені) активи	(121 305)
Зміни балансової вартості	20 315
Списані активи	(1 118)
Курсові різниці	(3 153)
Валова балансова вартість на 31 грудня 2021 року	144 699
	<i>Етап 1 на груповій основі</i>
Резерв на 1 січня 2022 року	86 466
Нові створенні або придбані активи	83 722
Завершені (погашені) активи	(77 476)
Зміни резервів	56 828
Списані активи	(12 549)
Курсові різниці	12 713
Резерв на 31 грудня 2022 року	149 704
	<i>Етап 1 на груповій основі</i>
Резерв на 1 січня 2021 року	97 061
Нові створенні або придбані активи	14 206
Завершені (погашені) активи	(31 889)
Зміни резервів	11 396
Списані активи	(1 118)
Курсові різниці	(3 190)
Резерв на 31 грудня 2021 року	86 466

17. Інші нефінансові активи та інші нефінансові зобов'язання

Інші нефінансові активи включають:

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
Передоплати	146 755	133 060
Готівкові кошти, наявність яких не підтверджена	44 237	34 413
Запаси	34 167	30 845

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Інші податкові активи, крім тих, що пов'язані з податком на прибуток	22 707	98 721
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя	5 791	33 112
Банківські метали	—	29 979
Інше	2 453	1 752
	256 110	361 882
Мінус – резерв під зменшення корисності	(118 396)	(69 599)
Інші нефінансові активи	137 714	292 283

Інші нефінансові зобов'язання включають:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Нарахування невикористаних відпусток	183 963	135 812
Платежі до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	63 305	50 952
Нарахована заробітна плата	28 784	209 423
Доходи майбутніх періодів	25 982	51 449
Кредиторська заборгованість за податками та обов'язковими платежами, крім податку на прибуток	22 074	30 750
Кредиторська заборгованість за господарською діяльністю банку	9 713	16 664
Інше	152	306
Інші нефінансові зобов'язання	333 973	495 356

В таблицях нижче представлений аналіз збитків від зменшення корисності інших нефінансових активів:

Резерв на 1 січня 2022 року	69 599
Нараховано	42 013
Списані активи	(4 606)
Курсові різниці	11 390
Резерв на 31 грудня 2022 року	118 396
Резерв на 1 січня 2021 року	95 009
Сторновано	(23 940)
Курсові різниці	(1 470)
Резерв на 31 грудня 2021 року	69 599

18. Похідні фінансові інструменти

Банк здійснює операції з різними похідними фінансовими інструментами, включаючи форвардні операції та свопи на валютному ринку, а також свопи процентних ставок.

Форвардні операції

Банк укладає договори, якими засвідчує зобов'язання придбати (продати) іноземну валюту у визначений час і на визначених умовах у майбутньому з фіксацією ціни такого продажу (придбання) під час укладення договору.

Валютний своп

Банк здійснює операції з обміну валют, в результаті яких Банк зобов'язаний надавати одну валюту в обмін на іншу валюту згідно з встановленими курсами обміну валют.

Своп процентної ставки

Банк укладає угоди з НБУ на обмін процентними платежами, які розраховані за різними ставками, але з урахуванням однієї умовної суми протягом строку дії договору. Умовна сума кредитів (наданого та залученого) за свопом процентної ставки використовується виключно для розрахунків процентів та не перераховуються між сторонами договору.

Станом на 31 грудня 2022 року умовні суми складають:

	Умовна сума		Справедлива вартість	
	Активи	Зобов'язання	Активи	Зобов'язання
Валютний своп	12 073 256	12 052 958	16 809	9 810
Своп процентної ставки	8 397 406	8 397 406	2 307 813	–

Станом на 31 грудня 2021 року умовні суми складають:

	Умовна сума		Справедлива вартість	
	Активи	Зобов'язання	Активи	Зобов'язання
Форвард	62 420	62 295	125	–
Валютний своп	417 496	417 496	205	7
Своп процентної ставки	8 647 406	8 647 406	582 412	–

Для формування гарантійного фонду за операціями своп процентної ставки Банком використані інвестиційні цінні папери – ОВДП балансовою вартістю 967 193 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 1 095 864 тис. грн.) (Примітка 11).

Банк протягом 2022 року визнав дохід від переоцінки похідних фінансових інструментів в сумі 2 446 467 тис. грн. (2021 рік: 449 452 тис. грн.), який включений до статті «Чистий прибуток/(збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток».

19. Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу

Рух за статтями непоточних активів, класифікованих як утримувані для продажу був таким:

	2022 рік	2021 рік
Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу станом на 1 січня	8 332	22 241
Надходження	218 877	8 332
Переведення до категорії «Інвестиція нерухомість»	(8 332)	(12 633)
Реалізація об'єктів непоточних активів, класифікованих як утримувані для продажу	–	(9 608)
Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу станом на 31 грудня	218 877	8 332

Протягом 2022 року Банком здійснювалось погашення проблемної заборгованості за кредитами та авансами клієнтам за рахунок прийняття у власність заставного майна, яке включене до статті «Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу», у вигляді нежитлової нерухомості та земельної ділянки у сумі 218 877 тис. грн. (2021 рік: житлова нерухомість та земельна ділянка у сумі 8 332 тис. грн.). За очікуваннями Банку активи будуть реалізовані протягом дванадцяти місяців від звітної дати шляхом продажу на прилюдних торгах.

Протягом 2022 року від операцій з непоточними активами, класифікованими як утримувані для продажу, Банк не отримував доходи чи витрати (2021: дохід від реалізації 258 тис. грн.).

Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу, розподіляються за відповідними сегментами: в сумі 200 941 тис. грн. до сегменту «Корпоративний бізнес-напрямок» та в сумі 17 936 тис. грн. до сегменту «Роздрібний бізнес-напрямок» (2021 рік: 8 332 тис. грн. до сегменту «Корпоративний бізнес-напрямок»).

20. Кошти банків

Кошти банків включають:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Заборгованість перед Національним банком України		
Кредити Національного банку України	18 468 854	21 366 867
Кореспондентський рахунок Національного банку України	–	362
	18 468 854	21 367 229
Заборгованість перед банками		
Поточні рахунки	3 491 381	2 418 887
Кредити та депозити	152 308	1 754 600

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
Інша заборгованість перед кредитними установами	46 095	36 655
	3 689 784	4 210 142
Кошти банків	22 158 638	25 577 371

Кредити Національного банку України

Станом на 31 грудня 2022 року заборгованість за кредитами рефінансування Національного банку України включає:

<i>Дата договору</i>	<i>Дата погашення</i>	<i>Вид процентної ставки</i>	<i>Ефективна процентна ставка</i>	<i>Балансова вартість</i>
11 вересня 2020 року	30 серпня 2024 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	28,07409%	514 999
9 жовтня 2020 року	3 жовтня 2025 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	28,07409%	337 989
13 листопада 2020 року	7 листопада 2025 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	28,07409%	10 757 788
11 грудня 2020 року	05 грудня 2025 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	28,07409%	999 997
15 січня 2021 року	01 грудня 2025 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	28,07349%	18 089
09 квітня 2021 року	03 квітня 2026 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	28,07409%	299 999
14 травня 2021 року	08 травня 2025 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	28,07468%	80 000
11 червня 2021 року	05 червня 2026 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	28,07409%	4 519 983
09 липня 2021 року	5 липня 2024 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	28,07528%	940 010
Заборгованість за кредитами перед НБУ				18 468 854

Станом на 31 грудня 2021 року заборгованість за кредитами рефінансування Національного банку України включає:

<i>Дата договору</i>	<i>Дата погашення</i>	<i>Вид процентної ставки</i>	<i>Ефективна процентна ставка</i>	<i>Балансова вартість</i>
14 серпня 2020 року	17 липня 2023 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	9,38088%	2 898 009
11 вересня 2020 року	30 серпня 2024 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	9,38088%	514 999
9 жовтня 2020 року	3 жовтня 2025 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	9,38088%	337 989
13 листопада 2020 року	7 листопада 2025 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	9,38088%	10 757 793
11 грудня 2020 року	05 грудня 2025 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	9,38088%	999 998
15 січня 2021 року	01 грудня 2025 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	9,38088%	18 089
09 квітня 2021 року	03 квітня 2026 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	9,38088%	299 999
14 травня 2021 року	08 травня 2025 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	9,38088%	80 000
11 червня 2021 року	05 червня 2026 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	9,38088%	4 519 986
09 липня 2021 року	5 липня 2024 року	Плаваюча (облікова ставка НБУ + маржа)	9,38088%	940 005
Заборгованість за кредитами перед НБУ				21 366 867

Станом на 31 грудня 2022 року маржа за кредитами рефінансування НБУ складає 0,00% (31 грудня 2021 року: 0,00%).

Станом на 31 грудня 2022 року заборгованість за кредитами рефінансування НБУ забезпечена інвестиційними цінними паперами – ОВДП балансовою вартістю 23 899 166 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 25 803 904 тис. грн.) (Примітка 11).

Заборгованість перед банками

Станом на 31 грудня 2022 року поточні рахунки включають 1 514 705 тис. грн., розміщені п'ятьма українськими банками (31 грудня 2021 року: 1 682 644 тис. грн., розміщені п'ятьма українськими банками). Ці кошти були отримані на звичайних банківських умовах.

Станом на 31 грудня 2022 року депозити та кредити, залучені від банків нерезидентів, складають 47 021 тис. грн. (31 грудня 2020 року: 1 681 011 тис.грн.).

Для цілей представлення консолідованого звіту про рух грошових коштів Банк розподіляє кошти банків на кошти для операційної та фінансової діяльності. Кредити та депозити, залучені від банків-нерезидентів, були включені до категорії коштів для фінансової діяльності, всі інші складові коштів банків – для операційної діяльності.

21. Інші залучені кошти

Інші залучені кошти включають:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Кредити міжнародних фінансових організацій	23 400 194	21 451 751
Емітовані єврооблігації	3 870 390	5 725 085
Кредити інших фінансових організацій	30 774	60 818
Інші залучені кошти	27 301 358	27 237 654

Станом на 31 грудня 2022 року кредити міжнародних фінансових організацій включають позики від Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР) в рамках Другого проекту розвитку експорту та Додаткового фінансування для Другого проекту розвитку експорту балансовою вартістю 5 698 536 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 4 611 060 тис. грн.). Кредити деноміновані в доларах США, отримані Банком під процентну ставку LIBOR(6m)USD + spread МБРР. З 1 січня 2022 року МБРР здійснив перехід від ставки LIBOR до ставки SOFR. Відповідно за позиками МБРР діє середньозважена місячна ставка SOFR, що переглядається один раз на місяць, та на поточну дату процентні ставки становлять відповідно: 4,64% та 4,85% річних. Кредити підлягають погашенню у 2026 та 2041 роках.

Кредити міжнародних фінансових організацій включають позику від МБРР в рамках Проекту з енергоефективності на суму 5 033 087 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 3 904 767 тис. грн.). Кредит деномінований в доларах США, отриманий Банком під процентну ставку LIBOR(6m)USD + spread МБРР. З 1 січня 2022 року МБРР здійснив перехід від ставки LIBOR до ставки SOFR. Відповідно за позикою МБРР діє середньозважена місячна ставка SOFR, яка переглядається один раз на місяць і має поточну процентну ставку: 4,85% річних. Кредит підлягає погашенню у 2040 році.

Кредити міжнародних фінансових організацій включають позику від МБРР в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування на суму 5 401 444 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 3 243 106 тис. грн.). Загальна сума фінансування за кредитом відповідно до Угоди про позику становить 150 000 тис. дол. США. Кредит деномінований в доларах США, отриманий Банком під процентну ставку LIBOR(6m)USD + spread МБРР. З 1 січня 2022 року МБРР здійснив перехід від ставки LIBOR до ставки SOFR. Відповідно за позикою МБРР діє середньозважена місячна ставка SOFR, яка переглядається один раз на місяць і має поточну процентну ставку: 5,58% річних. Кредит підлягає погашенню у 2052 році.

Кредити міжнародних фінансових організацій включають позику від МБРР на Додаткове фінансування для протидії COVID-19 в рамках Проекту доступу до довготермінового фінансування на суму 3 653 тис. грн. (31 грудня 2021 року: заборгованість відсутня). Загальна сума фінансування за кредитом відповідно до Угоди про позику становить 100 000 тис. дол. США. Кредит деномінований в доларах США, отриманий Банком під процентну ставку LIBOR(6m)USD + spread МБРР. З 1 січня 2022 року МБРР здійснив перехід від ставки LIBOR до ставки SOFR. Відповідно за позикою МБРР діє середньозважена місячна ставка SOFR, яка переглядається один раз на місяць і має поточну процентну ставку: 5,32% річних. Кредит підлягає погашенню у 2041 році.

Станом на 31 грудня 2022 року кредити міжнародних фінансових організацій включають кредити від Європейського інвестиційного банку (ЄІБ) в рамках позики для кредитування малих та середніх підприємств та установ з середньою капіталізацією та кредиту на підтримку поглибленої та всебічної зони вільної торгівлі між ЄС та Україною (ПВЗВТ) на загальну суму 6 501 569 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 7 895 990 тис. грн.). Загальна сума фінансування за кредитом відповідно до Фінансових угод становить 400 000 тис. євро. Транші кредитів деноміновані в доларах США, євро та гривні, підлягають погашенню у 2023, 2025 та 2026 роках, мають фіксовані та плаваючі процентні ставки для кожного траншу: LIBOR(6m)USD + маржа ЄІБ, плаваючі процентні ставки переглядаються двічі на рік, та на поточну дату процентні ставки становлять відповідно: 5,027%, 7,89071%, 8,66857%, 1,431% та 7,7% річних.

Кредити міжнародних фінансових організацій включають позику з А/В структурою від Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) за кредитною угодою від 16 серпня 2019 року на суму 80 000 тис. євро. Станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість кредиту складає 565 671 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 893 676 тис. грн.). Процентна ставка встановлена на рівні EURIBOR(6m) + маржа 4,25% річних. Погашення передбачено рівними піврічними частинами з кінцевим погашенням у 2023 році.

Кредити міжнародних фінансових організацій включають позику Північної екологічної фінансової корпорації в рамках Програми фінансування енергоефективності та відновлюваних джерел енергії на суму 196 234 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 154 751 тис. грн.). Сума кредиту відповідно до Кредитної угоди становить еквівалент 5 000 тис. євро. Кредит деномінований в євро, транші кредиту обліковуються Банком в євро під плаваючу ставку 4,354%. Кредит підлягає погашенню у 2025 році.

Кредити інших фінансових організацій включають кредит Фонду розвитку підприємництва (ФРП), що залучений в рамках програми кредитування суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва (приватних підприємств та юридичних осіб приватної форми власності). Заборгованість за кредитом перед ФРП забезпечена інвестиційними цінними паперами (Примітка 11).

Для цілей представлення консолідованого звіту про рух грошових коштів Банк розподіляє інші залучені кошти на кошти для операційної та фінансової діяльності. Кошти, залучені від українських фінансових організацій, були включені до категорії коштів для операційної діяльності, а кошти від міжнародних фінансових організацій – для фінансової діяльності.

Кредитні договори з міжнародними фінансовими організаціями встановлюють певні фінансові умови (Примітка 25).

Емітовані єврооблігації

	31 грудня 2022 року			31 грудня 2021 року		
	Залишок заборгованості (тис.)	Валюта	Балансова вартість	Залишок заборгованості (тис.)	Валюта	Балансова вартість
Емісія квітня 2010 року	–	–	–	22 928	Дол. США	636 295
Емісія січня 2013 року	84 513	Дол. США	3 225 325	139 764	Дол. США	3 975 535
Емісія жовтня 2010 року	–	–	–	11 464	Дол. США	318 148
Емісія квітня 2013 року	16 903	Дол. США	645 065	27 953	Дол. США	795 107
Емітовані єврооблігації			3 870 390			5 725 085

У квітні 2010 року Банк, через “БІЗ Файненс Пі.Ел.Сі.” (структуроване підприємство, зареєстроване у Великій Британії), випустив єврооблігації у формі облігацій участі у кредиті загальною номінальною вартістю 500 000 тис. дол. США (3 996 500 тис. грн. за обмінним курсом на дату випуску) з фіксованою ставкою купону 8,375% річних і погашенням у квітні 2015 року.

У жовтні 2010 року Банк, через “БІЗ Файненс Пі.Ел.Сі.”, випустив єврооблігації у формі облігацій участі у кредиті загальною номінальною вартістю 250 000 тис. дол. США (1 998 250 тис. грн. за обмінним курсом на дату випуску) з фіксованою ставкою купону 8,375% річних і погашенням у квітні 2015 року.

Облігації були консолідовані і становлять єдину серію з облігаціями, випущеними у квітні 2010 року.

Єврооблігації у формі облігацій участі у кредиті загальною номінальною вартістю 750 000 тис. дол. США з погашенням у 2015 році були з 09 липня 2015 року перепрофільовані на наступних умовах:

- ставка купону – 9,625% річних;

- кінцевий термін погашення перенесений на 7 років, тобто до 27 квітня 2022 року, при цьому, 27 квітня 2019 року – погашення 50% суми єврооблігацій, решта 50% суми облігацій погашатиметься протягом 27 жовтня 2019 року – 27 квітня 2022 року п'ятьма рівними піврічними платежами.

Для оптимізації структури балансу 10 листопада 2020 року Банк здійснив частковий викуп єврооблігацій у формі облігацій участі у кредиті з кінцевим терміном погашення у квітні 2022 року в сумі 84 047 тис. дол. США за номінальною вартістю.

У січні 2013 року Банк, через “БІЗ Файненс Пі.Ел.Сі.”, випустив єврооблігації у формі облігацій участі у кредиті загальною номінальною вартістю 500 000 тис. дол. США (3 996 500 тис. грн. за обмінним курсом на дату випуску) з фіксованою ставкою купону 8,75% річних і погашенням у січні 2018 року.

У квітні 2013 року Банк, через “БІЗ Файненс Пі.Ел.Сі.”, випустив єврооблігації у формі облігацій участі у кредиті загальною номінальною вартістю 100 000 тис. дол. США (799 300 тис. грн. за обмінним курсом на дату випуску) з фіксованою ставкою купону 8,75% річних і погашенням у січні 2018 року. Облігації були консолідовані і становлять єдину серію з облігаціями, випущеними у січні 2013 року.

Єврооблігації у формі облігацій участі у кредиті загальною номінальною вартістю 600 000 тис. дол. США з погашенням у 2018 році були з 09 липня 2015 року перепрофільовані на наступних умовах:

- ставка купону – 9,75% річних;
- кінцевий термін погашення перенесений на 7 років, тобто до 22 січня 2025 року, при цьому, 22 січня 2021 року – погашення 50% суми єврооблігацій, решта 50% суми облігацій погашатиметься протягом 22 липня 2021 року – 22 січня 2025 року вісьмома рівними піврічними платежами.

Для оптимізації структури балансу 10 листопада 2020 року Банк здійснив частковий викуп єврооблігацій у формі облігацій участі у кредиті з кінцевим терміном погашення у січні 2025 року в сумі 215 948 тис. дол. США за номінальною вартістю.

Наприкінці січня - у першій половині лютого 2022 року Банк здійснював частковий викуп єврооблігацій у формі облігацій участі у кредиті з кінцевим терміном погашення у січні 2025 року. За результатами проведених трансакцій було викуплено облігацій участі в кредиті на загальну суму 22 058 тис. дол. США за номінальною вартістю та здійснено їх анулювання. У результаті операції викупу у 2022 році Банк визнав прибуток від припинення визнання фінансових зобов'язань за амортизованою собівартістю у розмірі 19 716 тис. грн.

Єврооблігації у формі облігацій участі у кредиті встановлюють певні вимоги щодо дотримання низки нефінансових зобов'язань та фінансових умов, що включають підтримання на певному рівні відповідних коефіцієнтів (нормативів) (Примітка 25).

22. Кошти клієнтів

Кошти клієнтів включають:

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
Поточні рахунки:		
- Юридичні особи	59 393 337	52 248 550
- Бюджетні організації	51 054 029	11 141 261
- Фізичні особи	10 193 028	6 086 642
	120 640 394	69 476 453
Депозити строкові:		
- Юридичні особи	26 035 709	26 350 834
- Фізичні особи	21 319 569	19 088 954
	47 355 278	45 439 788
Депозити до запитання:		
- Юридичні особи	7 784 366	5 380 130
- Фізичні особи	1 367 387	1 540 865
	9 151 753	6 920 995
Кошти клієнтів	177 147 425	121 837 236
Забезпечення гарантій та авалів (Примітка 25)	3 196 199	3 149 849

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Забезпечення кредитів клієнтам (Примітка 10)	1 306 263	794 067
Забезпечення акредитивів (Примітка 25)	578 870	570 403
Забезпечення зобов'язань з надання кредитів (Примітка 25)	2 589	26 147

Станом на 31 грудня 2022 року поточні рахунки юридичних осіб включали кошти десяти найбільших клієнтів у сумі 14 208 407 тис. грн. (23,9% від загальної суми поточних рахунків юридичних осіб) (31 грудня 2021 року: 21 693 955 тис. грн., або 41,5%).

Станом на 31 грудня 2022 року поточні рахунки фізичних осіб включали кошти десяти найбільших клієнтів у сумі 631 136 тис. грн. (6,2% від загальної суми поточних рахунків фізичних осіб) (31 грудня 2021 року: 305 482 тис. грн., або 5,0%).

Станом на 31 грудня 2022 року строкові депозити та депозити до запитання юридичних осіб включали кошти, залучені від п'ятих клієнтів-юридичних осіб, в сумі 6 890 584 тис. грн. (20,4% від суми депозитів юридичних осіб) (31 грудня 2020 року: 7 059 333 тис. грн., або 22,2%).

Станом на 31 грудня 2022 року строкові депозити та депозити до запитання фізичних осіб включали кошти, залучені від десятих клієнтів фізичних осіб, у сумі 3 539 612 тис. грн. (15,6% від суми депозитів фізичних осіб) (31 грудня 2021 року: 1 752 315 тис. грн., або 8,5%).

Станом на 31 грудня 2022 року депозити юридичних осіб включали кошти, залучені в золоті, які оцінюються за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибутки або збитки, у сумі 27 909 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 20 745 тис. грн.). Зміна справедливої вартості коштів, залучених в золоті, яка обумовлена змінами в кредитному ризику, станом на 31 грудня 2022 року відсутня (31 грудня 2021 року: відсутня).

Повернення вкладників банківського строкового вкладу на його вимогу до спливу строку або до настання інших обставин, визначених договором, можливе виключно у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу.

Аналіз рахунків клієнтів за галузями є таким:

	31 грудня 2022 року	%	31 грудня 2021 року	%
Бюджетні організації	51 054 029	28,8	11 141 261	9,1
Фізичні особи	32 879 984	18,6	26 716 461	21,9
Торгівля	20 194 831	11,4	10 469 679	8,6
Сільське господарство та харчова промисловість	11 916 041	6,7	6 904 045	5,7
Фінансові послуги	8 636 601	4,9	4 639 444	3,8
Професійна, наукова та технічна діяльність	7 508 024	4,2	5 599 773	4,6
Машинобудування	6 152 873	3,5	4 707 094	3,9
Енергетика	6 040 481	3,4	12 216 493	10,0
Видобувна галузь	4 290 318	2,4	10 121 866	8,3
Охорона здоров'я	4 123 658	2,3	2 099 702	1,7
Транспорт та зв'язок	3 834 963	2,2	7 234 153	5,9
Будівництво	3 653 590	2,1	4 822 711	4,0
Хімічна промисловість	3 463 861	2,0	2 305 964	1,9
Інформація та телекомунікації	2 731 005	1,5	1 629 688	1,3
Нерухомість	1 741 782	1,0	1 334 432	1,1
Виробництво будівельних матеріалів	1 297 054	0,7	1 177 676	1,0
Металообробка	1 123 989	0,6	757 780	0,6
Деревообробна промисловість	705 343	0,4	268 970	0,2
Переробна діяльність	626 359	0,4	500 658	0,4
Освіта	534 085	0,3	543 357	0,4
Індивідуальні послуги	301 565	0,2	317 647	0,3
Целюлозно-паперова промисловість	245 625	0,1	78 376	0,1
Виробництво гумової та	220 975	0,1	99 068	0,1

	31 грудня 2022 року	%	31 грудня 2021 року	%
пластикової продукції				
Легка промисловість	157 635	0,1	66 577	0,1
Металургія	134 371	0,1	3 179 857	2,6
Готелі та ресторани	50 488	0,1	247 099	0,2
Інше	3 527 895	1,9	2 657 405	2,2
Кошти клієнтів	177 147 425	100,0	121 837 236	100,0

23. Субординований борг

У лютому 2006 року Банк отримав кредит у розмірі 95 000 тис. дол. США від “Credit Suisse International”. Цей кредит був профінансований шляхом випуску “Credit Suisse International” облігацій участі в кредиті зі ставкою 8,4% без права зворотної вимоги виключно для цілей фінансування субординованого боргу Банку. В лютому 2011 року процентну ставку було змінено на 5,79% відповідно до строковості кредиту. Проценти сплачуються кожні пів року за попередній період 9 лютого та 9 серпня кожного року, починаючи з 9 серпня 2006 року.

У листопаді 2006 року Банк отримав ще один кредит у розмірі 30 000 тис. дол. США від “Credit Suisse International”. Цей кредит був профінансований шляхом випуску облігацій участі в кредиті зі ставкою 8,4% з подальшою консолідацією і формуванням єдиної серії з цінними паперами, випущеними у лютому 2006 року. В лютому 2011 року процентну ставку було змінено на 5,79% відповідно до строковості кредиту. Проценти сплачуються кожні півроку за попередній період 9 лютого та 9 серпня кожного року, починаючи з 9 серпня 2006 року.

29 травня 2015 року між Банком в якості позичальника, “Credit Suisse International” в якості кредитодавця та «БІЗ Файненс Пі.Ел.Сі.» в якості нового кредитодавця була укладена друга додаткова кредитна угода, за умовами якої з дати її підписання було змінено кредитора з “Credit Suisse International” на «БІЗ Файненс Пі.Ел.Сі.» за вищезазначеними угодами.

9 липня 2015 року між Банком та «БІЗ Файненс Пі.Ел.Сі.» була підписана Угода про внесення змін та викладення у новій редакції кредитної угоди (Угоди про запозичення коштів на субординованих умовах у формі субординованого кредиту) на суму 125 000 тис. дол. США від 7 лютого 2006 року зі змінами та доповненнями, внесеними Додатковою кредитною угодою від 9 листопада 2006 року та Другою Додатковою кредитною угодою від 29 травня 2015 року, згідно із якою:

- процентна ставка з 9 серпня 2015 року встановлюється відповідно до умов угоди та складає 7% + 6-місячний ЛІБОР і на 31 грудня 2022 року становить 10,42557%; кінцевий термін погашення перенесений на 7 років, тобто до 9 лютого 2023 року, при цьому, 9 лютого 2020 року – погашення 50% суми кредиту, решта 50% суми кредиту погашатиметься протягом 9 серпня 2020 року – 9 лютого 2023 року щістьма рівними піврічними платежами.

Станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість зазначеного кредиту становила 396 434 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 876 250 тис. грн.). 9 лютого 2023 року зазначений кредит був погашений.

У листопаді 2019 року Банк, через «БІЗ Файненс Пі.Ел.Сі.», випустив єврооблігації у формі облігацій участі у кредиті загальною номінальною вартістю 100 000 тис. дол. США з фіксованою ставкою купону 9,95% річних і погашенням у листопаді 2029 року з можливістю дострокового погашення у листопаді 2024 року, виключно для цілей фінансування субординованого боргу Банку.

Проценти сплачуються кожні пів року за попередній період 14 травня та 14 листопада кожного року, починаючи з 14 травня 2020 року.

Станом на 31 грудня 2022 року балансова вартість зазначеного кредиту становила 3 659 010 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 2 729 347 тис. грн.).

24. Капітал

Станом на 31 грудня 2022 року статутний капітал Банку складався з 31 168 806 простих іменних акцій (31 грудня 2021 року: 31 168 806 простих іменних акцій) номінальною вартістю 1 462,04 гривень кожна (31 грудня 2021 року: 1 462,04 гривень кожна). Станом на 31 грудня 2022 року 31 168 806 простих іменних акцій були повністю сплачені та зареєстровані (31 грудня 2021 року: 31 168 806 простих іменних акцій були повністю сплачені та зареєстровані).

У червні 2021 року відповідно до Постанови Кабінету міністрів України від 28 квітня 2021 року № 392-р «Деякі питання

діяльності акціонерного товариства «Державний експортно-імпорتنний банк України» Банк спрямував нерозподілені прибутки минулих років загальною сумою 525 244 тис. грн. до резервного фонду та використав загальний залишок резервного фонду в сумі 732 702 тис. грн. для покриття збитку минулого року.

Постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2022 № 183 «Деякі питання виплати дивідендів державними банками у 2022 році» затверджено базовий норматив відрахування частки прибутку, що спрямовується до державного бюджету на виплату дивідендів АТ «Укрексімбанк» за результатами фінансово-господарської діяльності у 2021 році.

У першому кварталі 2022 року Банк здійснив перерахування частини прибутку на виплату дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності у 2021 році у сумі 1 364 209 тис. грн., розмір дивідендів на одну акцію становить 43,77 грн. Відповідно до статті 57 Податкового кодексу України Банком нараховано та внесено до бюджету аванс з податку на прибуток у сумі 245 558 тис. грн.

Відповідно до Постанови Кабінету міністрів України від 16 червня 2023 р. № 575-р «Деякі питання діяльності акціонерного товариства «Державний експортно-імпорتنний банк України» Банк спрямував частину прибутку 2021 року в сумі 1 364 209 тис. грн. до резервного фонду та використав для покриття збитку минулих років.

Рух інших резервів

Рух у інших резервах був таким:

	Резерв переоцінки основних засобів	Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оціненими за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	Резерв під прибутки та збитки від інвестицій в інструменти капіталу	Інші резерви
На 1 січня 2021 року	1 013 287	(424 183)	(63 421)	525 683
Амортизація резерву переоцінки, за вирахуванням податків	(18 993)	—	—	(18 993)
Переоцінка основних засобів	(82 949)	—	—	(82 949)
Податок на прибуток, пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу	14 931	—	—	14 931
Чисті (збитки)/прибутки від інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, у тому числі:	—	(537 947)	646	(537 301)
Сторнування витрат за очікуваними кредитними збитками за інвестиційними цінними паперами за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	—	9 189	—	9 189
Чисті реалізовані прибутки від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	—	(29 150)	—	(29 150)
Чисті нереалізовані (збитки)/прибутки від інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	—	(517 986)	646	(517 340)
Податок на прибуток, не пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу	—	—	—	—
На 31 грудня 2021 року	926 276	(962 130)	(62 775)	(98 629)
Амортизація резерву переоцінки, за вирахуванням податків	(18 466)	—	—	(18 466)
Переоцінка основних засобів	187 027	—	—	187 027
Зменшення корисності основних засобів	(4 221)	—	—	(4 221)
Податок на прибуток, пов'язаний із компонентами іншого сукупного доходу	(32 905)	—	—	(32 905)
Інші зміни	(5 408)	—	—	(5 408)
Чисті (збитки)/прибутки від інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, у тому числі:	—	(1 487 595)	(1 069)	(1 488 664)

	<i>Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оціненими за справедливою вартістю через інший сукупний дохід</i>		<i>Резерв під прибутки та збитки від інвестицій в інструменти капіталу</i>	<i>Інші резерви</i>
	<i>Резерв переоцінки основних засобів</i>	<i>Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оціненими за справедливою вартістю через інший сукупний дохід</i>	<i>Резерв під прибутки та збитки від інвестицій в інструменти капіталу</i>	<i>Інші резерви</i>
Витрати за очікуваними кредитними збитками за інвестиційними цінними паперами за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	(308 674)	–	(308 674)
Чисті реалізовані прибутки від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	(68 998)	–	(68 998)
Чисті нереалізовані (збитки)/прибутки від інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	–	(1 109 923)	(1 069)	(1 110 992)
На 31 грудня 2022 року	1 052 303	(2 449 725)	(63 844)	(1 461 266)

Характер та призначення резервів

Резерв переоцінки основних засобів

Резерв переоцінки основних засобів використовується для відображення збільшення справедливої вартості будівель та землі, а також її зменшення, але тією мірою, в якій таке зменшення стосується збільшення вартості того ж самого активу, раніше відображеного у складі капіталу.

Резерв під прибутки та збитки за фінансовими активами, оціненими за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Цей резерв відображає зміни справедливої вартості інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Резерв під прибутки та збитки від інвестицій в інструменти капіталу

Цей резерв відображає зміни справедливої вартості інвестицій в інструменти капіталу.

Резерви та інші фонди банку

Резервний фонд створюється відповідно до Статуту до досягнення 25 відсотків розміру регулятивного капіталу станом на початок кожного року. Розмір відрахувань до резервного фонду становить не менш як 5 відсотків суми щорічного прибутку Банку. Резервний фонд формується на покриття непередбачених збитків за всіма статтями активів та позабалансових зобов'язань.

Резерви Банку, що підлягають розподілу, визначаються загальною сумою резервів відповідно до даних бухгалтерського обліку та станом на 31 грудня 2022 року відсутні (31 грудня 2021 року: відсутні).

Резерви Банку, що не підлягають розподілу, представлені резервом переоцінки, резервом під прибутки та збитки за фінансовими активами, оціненими за справедливою вартістю через інший сукупний дохід та резервом під прибутки та збитки від інвестицій в інструменти капіталу, які створюється для покриття загальних банківських ризиків, включаючи майбутні збитки та інші непередбачені ризики чи умовні зобов'язання. Станом на 31 грудня 2022 року резерви Банку, що не підлягають розподілу, становили (1 461 266) тис. грн. (31 грудня 2021 року: (98 629) тис. грн.).

25. Договірні та умовні зобов'язання

Операційне середовище

2022 рік став найтрагічнішим в сучасній історії України внаслідок вторгнення військ Російської Федерації. Війна, що відбувається на території країни, тимчасова окупація значної частини території України стали руйнівними для національної економіки. Сотні тисяч загиблих, тисячі зруйнованих населених пунктів, мільйони вимушених

переселенців всередині країни та за її межами, непоправні збитки та втрати майна суб'єктів господарювання та населення. Україна, завдяки допомозі міжнародних партнерів, упродовж другої половини 2022 року демонструє певні ознаки економічної стабілізації.

24 лютого 2022 року розпочалось збройне вторгнення Російської Федерації в Україну, що призвело до повномасштабної війни на всій території України. Військовий напад призвів і продовжує призводити, до значного руйнування інфраструктури, переміщення великої кількості людей та порушення економічної діяльності держави. Економіка України зазнає колосальних збитків від російської збройної агресії, й наразі ці втрати оцінити важко, адже війна триває.

Дії НБУ на початку війни спрямовувалися насамперед на підтримання стабільності банківської системи та безперервності платежів. Це було необхідно для адаптації економіки, бізнесу, населення до нових умов. З цієї метою Національний банк зафіксував офіційний курс, ввів валютні обмеження, відтермінував перегляд облікової ставки (перебувала на рівні 10%) та запровадив додаткові інструменти для підтримки ліквідності банківської системи. Завдяки цим крокам, а також значному запасу міцності, на початку війни фінансова система вдало пройшла випробовування, зберігши стабільність і керованість.

У червні НБУ підвищив облікову ставку до 25% для боротьби з інфляційними процесами, збільшення привабливості гривневих активів і зменшення попиту на іноземну валюту.

Попри війну та високу світову інфляцію, фактичні темпи зростання цін в Україні залишалися контрольованими, а інфляційний тиск в останні місяці 2022 року стабілізувався. Забезпечити порівняно помірну інфляційну динаміку вдалося завдяки антикризовим заходам НБУ та Уряду за підтримки міжнародних партнерів.

Подальший розвиток економіки країни залежить від тривалості і інтенсивності військових дій, їх закінчення і отримання перемоги України у війні з агресором, зовнішньоторговельної кон'юнктури, достатності надходження міжнародної фінансової допомоги, узгодженої політики й рішень Верховної Ради, Уряду, НБУ та Офісу Президента для подолання катастрофічних наслідків війни.

За результатами 2022 року макроекономічна ситуація в Україні суттєво погіршилася. Втрата людського капіталу та руйнування інфраструктури, зокрема енергетичної, унаслідок російських атак та бойових дій, зумовили глибоке падіння економіки в 2022 році та стримуватимуть її відновлення в майбутньому. Високий рівень ризиків та невизначеності зберігається, що ускладнює роботу фінансового сектора, проте макрофінансову стабільність підтримує значна міжнародна фінансова допомога.

За останні кілька місяців 2022 року з'явилося багато позитивних новин про обсяги фінансової допомоги, яку міжнародні партнери надаватимуть Україні протягом 2023 року. Нещодавно оголошення про кредит на 18 млрд євро від ЄС та очікувану допомогу \$18 млрд від США, ймовірно, у формі гранту - це значний позитивний фактор який суттєво покращує перспективи на наступні 12-18 місяців. Без урахування іноземних кредитів та грантів зовнішні рахунки України залишаються під значним тиском.

Від початку повномасштабної війни значно погіршився баланс торгівлі. Торгівля товарами в першу чергу постраждала через падіння експорту через порушення логістики. Проте, ситуація з експортом покращується в останні місяці 2022 року. Україна скористалася розблокуванням чорноморських портів та збільшила відвантаження зернових і олійних культур.

Водночас поточний рахунок платіжного балансу підтримується сталими притоками переказів мігрантів. Вони залишаються майже на рівні минулого року та можуть сягнути 10% ВВП у 2023 році (джерело інформації - Макроекономічний огляд ІСУ від 25.11.2022, стор. 4). Тож перекази мігрантів дають змогу компенсувати значну частину дефіциту торгівлі. Офіційні гранти уряду, які були ледь помітною складовою поточного рахунку до війни, наразі відіграють визначальну роль у формуванні його профіциту.

За підсумками 2022 року, інфляція в Україні становила 26,6%. Основними афакторами зростання цін були зокрема: руйнування виробничих потужностей, порушення логістики, зростання виробничих витрат, обмежена пропозиція окремих товарів. Вплив на інфляцію спричинило підвищення курсу гривні до долара США та високі темпи зростання світових цін. Стримували ціновий тиск підвищення облікової ставки до 25% річних та її поступова трансмісія у ринкові ставки, пригнічений попит, а також фіксація тарифів на житлово-комунальні послуги. Більшість цих факторів сповільнюватимуть інфляцію у 2023 році. Однак руйнування енергетичної інфраструктури посилюватиме тиск на ціни. Слід зазначити, що попри війну, інфляційні процеси в Україні залишаються контрольованими і НБУ прогнозує помірне сповільнення інфляції у 2023 році. Ризики для інфляційних процесів та погіршення очікувань залишаються значними, зокрема через можливі загострення на фронті, а також теракти з боку Російської Федерації та спричинений ними дефіцит електроенергії.

Прогноз НБУ передбачає утримання високої облікової ставки тривалий час, спонукаючи банки надалі підвищувати та утримувати на високому рівні ставки за депозитами.

За 12 місяців 2022 року, за даними Національного Банку України, чисті активи банківської системи України збільшились до 2 353 938 881 тис. грн. (на 300 706 606 тис. грн. у порівнянні із груднем 2021 року) за рахунок збільшення портфелю цінних паперів (на 166 726 554 тис. грн.) та залишків на кореспондентських рахунках в банках та строкові вклади в інших банках (на 131 382 579 тис. грн.). Приріст зобов'язань банківської системи України склав 338 148 352 тис. грн. до 2 135 866 563 тис. грн., головним чином за рахунок збільшення коштів фізичних осіб (на 206 342 389 тис. грн.) та суб'єктів господарювання та небанківських фінансових установ (на 142 868 799 тис. грн.).

Ліквідність банківської системи, загалом, лишалася високою. Зростання коштів клієнтів переважно відбувалося за коштами до запитання у державних банках.

Протягом другого півріччя тривало скорочення частки строкових депозитів населення в банках. Висока облікова ставка стимулює підвищення ринкових ставок в економіці. Крім того, з початку 2023 року Національний банк України суттєво підвищив нормативи обов'язкового резервування за поточними рахунками. Із послабленням валютних обмежень у липні населення отримало змогу купувати іноземну валюту для розміщення на строкових банківських депозитах.

Попри надзвичайні збитки і втрати, яких зазнала економіка країни, банківський сектор за підсумками року прибутковий - за результатами 12 місяців 2022 року, за даними Національного Банку України, чистий прибуток склав 24 715 508 тис. грн. Збереження операційної прибутковості банківської системи забезпечує фінансову першу лінію захисту для поглинання кредитних збитків. Процентні доходи значно зросли завдяки зростанню активів, а також завдяки вищим ставкам за інструментами інвестування. Водночас висока частка поточних коштів у зобов'язаннях банків стримує загальне подорожчання фондуювання. Після різкого провалу у весняні місяці зросли комісійні доходи завдяки стабільному попиту на банківські послуги та поступовому відновленню тарифів – у вересні комісійні доходи вже сягнули довоєнного рівня.

Протягом 2022 року більшість банків оптимізували адміністративні витрати. Тож, попри значні втрати активів, сектор загалом залишився прибутковим, а рентабельність капіталу сектору за дванадцять місяців становила понад 10,9%. Окремі фінансові установи порушують мінімальні вимоги до достатності капіталу. Національний банк не застосовує заходів впливу за порушення нормативних вимог до капіталу, якщо вони викликані наслідками війни.

Юридичні аспекти

В ході звичайного ведення операцій Банк виступає стороною різних судових процесів та спорів. Керівництво вважає, що остаточний розмір зобов'язань, які можуть виникнути внаслідок цих судових процесів або спорів, не буде мати суттєвого негативного впливу на фінансовий стан чи результати майбутньої діяльності Банку.

Виконання вимог податкового законодавства та інших нормативних актів

Українське законодавство і нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування, продовжують змінюватись. Положення законів і нормативних актів часто нечіткі, а їх тлумачення залежить від позиції місцевих, регіональних і центральних органів влади, а також інших державних органів. Випадки суперечливих тлумачень законодавства не поодинокі. Керівництво вважає, що його тлумачення положень законодавства, які регулюють діяльність Банку, є правильним, і діяльність Банку здійснюється в повній відповідності до законодавства, яке регулює його діяльність, і що Банк нараховував та сплатив усі належні податки.

У той же час, існує ризик того, що операції і правильність тлумачень, які не були піддані сумніву контролюючими органами в минулому, будуть поставлені під сумнів у майбутньому. Однак цей ризик з часом значно зменшується. Визначення сум та ймовірності негативних наслідків можливих незаявлених позовів є недоцільним.

З 1 вересня 2013 року набрали чинності правила трансфертного ціноутворення. Ці правила передбачають, що у разі здійснення операцій з пов'язаними сторонами (особами нерезидентами) і в деяких випадках з непов'язаними сторонами (контрольовані операції) не за ринковою ціною, суб'єкти господарювання повинні нараховувати додаткові податкові зобов'язання.

З 1 січня 2022 року набрали чинності нові правила відображення від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років («податкових збитків») при визначенні об'єкту оподаткування податком на прибуток підприємств великими платниками податків, які запроваджені Законом України від 30 листопада 2021 року N1914-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень».

Ці правила передбачають, що починаючи з першого податкового (звітного) періоду 2022 року великі платники податків мають право зменшувати об'єкт оподаткування не більше ніж на 50 відсотків накопичених податкових збитків минулих податкових (звітних) років, непогашених станом на 1 січня 2022 року.

Банком опрацьовані та враховані нові правила коригування фінансового результату до оподаткування на частину суми від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років при розрахунку відстроченого податкового активу.

Кредитні зобов'язання та контракти фінансової гарантії

Кредитні зобов'язання та контракти фінансової гарантії Банку включали:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Зобов'язання з надання кредитів	24 309 454	14 028 060
Фінансові гарантії	3 393 212	1 566 433
Акредитиви	1 367 304	1 568 278
Авалювання векселів	339 993	400 443
	29 409 963	17 563 214
Резерви за очікуваними кредитними збитками	(520 007)	(290 987)
Грошові кошти, утримувані як забезпечення акредитивів, авалів, фінансових гарантії та кредитних зобов'язань	(2 443 037)	(1 047 866)

Станом на 31 грудня 2022 року сума зобов'язань з надання кредитів складає 24 309 454 тис. грн., в тому числі відкличних зобов'язань з надання кредитів 23 667 780 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 14 028 060 тис. грн., в тому числі відкличних зобов'язань з надання кредитів 13 316 079 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2022 року Банк видав акредитиви на суму 1 349 605 тис. грн. чотирьом українським компаніям, які були частково забезпечені грошовими депозитами на суму 561 171 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 1 526 494 тис. грн. чотирьом українським компаніям, які були частково забезпечені грошовими депозитами на суму 531 059 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2022 року Банк видав фінансових гарантії на суму 2 791 413 тис. грн. чотирьом українським компаніям, які були частково забезпечені грошовими депозитами на суму 1 379 329 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 1 202 616 тис. грн. чотирьом українським компаніям, які були частково забезпечені грошовими депозитами на суму 277 311 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2022 року зобов'язання Банку з кредитування за відкритими кредитними лініями для проведення операцій з платіжними картками становили 566 832 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 598 955 тис. грн.).

В таблицях нижче представлений аналіз змін зобов'язань з надання кредитів та відповідних резервів:

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	Усього
Зобов'язання з надання кредитів на 1 січня 2022 року	14 016 352	10 232	–	1 476	–	14 028 060
Нові створені або придбані зобов'язання	19 884 747	–	–	–	–	19 884 747
Завершені (погашені) зобов'язання з надання кредитів	(16 555 987)	(886 579)	(901 722)	(57 997)	–	(18 402 285)
Переведення в Етап 1	3 073	(2 876)	–	(197)	–	–
Переведення в Етап 2	(3 471 200)	1 269 354	2 201 861	(15)	–	–
Переведення в Етап 3	(148 175)	(40 546)	–	179 572	9 149	–
Зміни зобов'язань	5 109 447	250 825	15 560	95 176	–	5 471 008
Курсові різниці	3 258 864	(11 618)	73 866	6 811	–	3 327 923
Зобов'язання з надання кредитів на 31 грудня 2022 року	22 097 121	588 792	1 389 565	224 826	9 149	24 309 453

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	Усього
Зобов'язання з надання кредитів на 1 січня 2021 року	11 419 717	45 261	21 866	977	11	11 487 832
Нові створені або придбані зобов'язання	26 554 226	—	—	—	—	26 554 226
Завершені (погашені) зобов'язання з надання кредитів	(17 168 954)	(113 257)	—	(58 853)	(11)	(17 341 075)
Переведення в Етап 1	61 304	(40 751)	(20 553)	—	—	—
Переведення в Етап 2	(70 080)	70 471	—	(391)	—	—
Переведення в Етап 3	(130 382)	(926)	—	131 308	—	—
Зміни зобов'язань	(6 459 324)	49 177	—	(69 387)	—	(6 479 534)
Курсові різниці	(190 155)	257	(1 313)	(2 178)	—	(193 389)
Зобов'язання з надання кредитів на 31 грудня 2021 року	14 016 352	10 232	—	1 476	—	14 028 060

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Етап 3 на індиві- дуальній основі	Усього
Резерв під зобов'язання з надання кредитів на 1 січня 2022 року	248 247	76	—	593	—	248 916
Нові створені або придбані зобов'язання	467 427	—	—	—	—	467 427
Завершені (погашені) зобов'язання з надання кредитів	(330 704)	(6 971)	(60 994)	(13 367)	—	(412 036)
Переведення в Етап 1	246	(134)	—	(112)	—	—
Переведення в Етап 2	(144 659)	13 018	131 651	(10)	—	—
Переведення в Етап 3	(62 425)	(1 408)	—	62 399	1 434	—
Зміни резервів	(168 395)	(714)	(24 604)	40 506	—	(153 207)
Зміни вхідних даних макромоделей	233 076	3 027	—	—	—	236 103
Курсові різниці	75 517	(1 564)	13 327	4 135	—	91 415
Резерв під зобов'язання з надання кредитів на 31 грудня 2022 року	318 330	5 330	59 380	94 144	1 434	478 618

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 3 на груповій основі	Усього
Резерв під зобов'язання з надання кредитів на 1 січня 2021 року	126 706	3 713	402	130 821
Нові створені або придбані зобов'язання	877 831	—	—	877 831
Завершені (погашені) зобов'язання з надання кредитів	(362 292)	(9 228)	(21 325)	(392 845)
Переведення в Етап 1	1 116	(1 116)	—	—
Переведення в Етап 2	(1 424)	1 611	(187)	—
Переведення в Етап 3	(47 923)	(168)	48 091	—
Зміни резервів	(286 725)	5 277	(25 692)	(307 140)
Зміни вхідних даних макромоделей	(50 556)	6	—	(50 550)
Курсові різниці	(8 486)	(19)	(696)	(9 201)
Резерв під зобов'язання з надання кредитів на 31 грудня 2021 року	248 247	76	593	248 916

В таблицях нижче представлений аналіз змін фінансових гарантій та відповідних резервів:

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Етап 2 на індиві- дуальній основі	Етап 3 на груповій основі	Усього
Фінансові гарантії на 1 січня 2022 року	1 533 699	32 734	—	—	1 566 433
Нові створені або придбані фінансові гарантії	2 647 993	—	—	—	2 647 993
Завершені (погашені) фінансові гарантії	(1 073 625)	(1 222)	—	(40 225)	(1 115 072)
Переведення в Етап 1	—	—	—	—	—
Переведення в Етап 2	(183 502)	188 572	(5 070)	—	—
Переведення в Етап 3	—	(32 180)	—	32 180	—
Зміни фінансових гарантій	(32 952)	—	—	—	(32 952)
Курсові різниці	308 421	5 274	5 070	8 045	326 810
Фінансові гарантії на 31 грудня 2022 року	3 200 034	193 178	—	—	3 393 212

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на індивіду- альній основі</i>	<i>Етап 3 на груповій основі</i>	<i>Усього</i>
Фінансові гарантії на 1 січня 2021 року	219 394	33 930	19 843	–	273 167
Нові створені або придбані фінансові гарантії	1 473 221	–	–	–	1 473 221
Завершені (погашені) фінансові гарантії	(194 949)	–	–	(589)	(195 538)
Переведення в Етап 1	17 696	–	(17 696)	–	–
Переведення в Етап 2	–	–	–	–	–
Переведення в Етап 3	(609)	–	–	609	–
Зміни фінансових гарантії	25 461	–	–	–	25 461
Курсові різниці	(6 515)	(1 196)	(2 147)	(20)	(9 878)
Фінансові гарантії на 31 грудня 2021 року	1 533 699	32 734	–	–	1 566 433

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на індивіду- альній основі</i>	<i>Етап 3 на груповій основі</i>	<i>Усього</i>
Резерв під фінансові гарантії на 1 січня 2022 року	2 882	–	–	–	2 882
Нові створені або придбані фінансові гарантії	129	–	–	–	129
Завершені (погашені) фінансові гарантії	(2 682)	–	–	(40 225)	(42 907)
Переведення в Етап 2	–	506	(506)	–	–
Переведення в Етап 3	–	(1 720)	–	1 720	–
Зміни резервів	864	1 208	497	38 505	41 074
Курсові різниці	182	6	9	–	197
Резерв під фінансові гарантії на 31 грудня 2022 року	1 375	–	–	–	1 375

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>
Резерв під фінансові гарантії на 1 січня 2021 року	191
Нові створені або придбані фінансові гарантії	647
Завершені (погашені) фінансові гарантії	(127)
Зміни резервів	2 173
Курсові різниці	(2)
Резерв під фінансові гарантії на 31 грудня 2021 року	2 882

В таблицях нижче представлений аналіз змін акредитивів (крім рахунків покриття) та відповідних резервів:

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>
Акредитиви на 1 січня 2022 року	1 115 381
Нові створені або придбані акредитиви	2 675 622
Завершені (погашені) акредитиви	(2 515 996)
Зміни акредитивів	(634 016)
Курсові різниці	147 443
Акредитиви на 31 грудня 2022 року	788 434

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>
Акредитиви на 1 січня 2021 року	57 544
Нові створені або придбані акредитиви	2 504 051
Завершені (погашені) акредитиви	(1 424 790)
Зміни акредитивів	(13 220)
Курсові різниці	(8 204)
Акредитиви на 31 грудня 2021 року	1 115 381

	Етап 1 на груповій основі
Резерв під акредитиви на 1 січня 2022 року	39 155
Нові створені або придбані акредитиви	118 528
Завершені (погашені) акредитиви	(134 737)
Зміни резервів	(187)
Курсові різниці	17 236
Резерв під акредитиви на 31 грудня 2022 року	39 995
	Етап 1 на груповій основі
Резерв під акредитиви на 1 січня 2021 року	4 477
Нові створені або придбані акредитиви	120 994
Завершені (погашені) акредитиви	(73 087)
Зміни резервів	(12 314)
Курсові різниці	(915)
Резерв під акредитиви на 31 грудня 2021 року	39 155

В таблицях нижче представлений аналіз змін авалів та відповідних резервів:

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Усього
Авалі на 1 січня 2022 року	400 443	–	400 443
Нові створені або придбані авалі	3 434 738	–	3 434 738
Завершені (погашені) авалі	(2 699 639)	(16 223)	(2 715 862)
Переведення в Етап 2	(24 554)	24 554	–
Зміни авалів	(779 326)	–	(779 326)
Авалі на 31 грудня 2022 року	331 662	8 331	339 993

	Етап 1 на груповій основі	Етап 3 на груповій основі	Усього
Авалі на 1 січня 2021 року	334 339	–	334 339
Нові створені або придбані авалі	3 726 077	–	3 726 077
Завершені (погашені) авалі	(2 982 987)	(24 963)	(3 007 950)
Переведення в Етап 3	(24 963)	24 963	–
Зміни авалів	(652 023)	–	(652 023)
Авалі на 31 грудня 2021 року	400 443	–	400 443

	Етап 1 на груповій основі	Етап 2 на груповій основі	Усього
Резерв під авалі на 1 січня 2022 року	34	–	34
Нові створені або придбані авалі	192	–	192
Завершені (погашені) авалі	(204)	(3)	(207)
Переведення в Етап 2	(1)	1	–
Зміни авалів	(2)	2	–
Резерв під авалі на 31 грудня 2022 року	19	–	19

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 3 на груповій основі</i>	<i>Усього</i>
Резерв під авалі на 1 січня 2021 року	42	–	42
Нові створені або придбані авалі	464	–	464
Завершені (погашені) авалі	(334)	(25)	(359)
Переведення в Етап 3	(25)	25	–
Зміни авалів	(113)	–	(113)
Резерв під авалі на 31 грудня 2021 року	34	–	34

Інше забезпечення

Гарантії виконання

Гарантії виконання є домовленістю про надання компенсації в разі невиконання контрагентом договірних зобов'язань. Ризик пов'язаний з можливістю невиконання іншою стороною договірних зобов'язань.

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
Гарантії виконання	6 166 559	6 330 080
Мінус – резерви	(2 307)	(561)
Зобов'язання щодо гарантії виконання (до вирахування вартості забезпечення грошовими коштами)	6 164 252	6 329 519
Мінус – грошові кошти, утримувані як забезпечення гарантії виконання (Примітка 22)	(1 334 621)	(2 698 533)
Зобов'язання щодо гарантії виконання	4 829 631	3 630 986

Резерв за гарантіями виконання відображається у статті «Інше забезпечення» консолідованого звіту про фінансовий стан.

В таблицях нижче представлений рух резервів за гарантіями виконання:

	<i>Етап 1 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на груповій основі</i>	<i>Етап 2 на індиві- дуальній основі</i>	<i>Етап 3 на груповій основі</i>	<i>Етап 3 на індиві- дуальній основі</i>	<i>Усього</i>
Резерв на 1 січня 2022 року	561	–	–	–	–	561
Нові створені або придбані	1	–	–	–	–	1
Завершені (погашені)	(184)	(1)	–	–	–	(185)
Переведення в Етап 2	(32)	310	(276)	(2)	–	–
Зміни резервів	257	(309)	276	2	1 465	1 691
Курсові різниці	239	–	–	–	–	239
Резерв під зобов'язання з надання кредитів на 31 грудня 2022 року	842	–	–	–	1 465	2 307

Резерв на 1 січня 2021 року

Нараховано/(сторновано)	3 455
Курсові різниці	(2 868)
	(26)

Резерв на 31 грудня 2021 року

561

Фінансові умови договорів

Банк є стороною різних договорів з іншими кредитними організаціями, які містять вимоги щодо виконання фінансових показників діяльності та загальної структури ризику Банку (достатності капіталу, ліквідності, кредитних ризиків). Значення показників встановлюються умовами договорів, іншими документами погодженими сторонами договорів, з посиланням як на міжнародні так і локальні регулятивні вимоги.

Ці фінансові зобов'язання можуть обмежити здатність Банку слідувати певним бізнес-стратегіям та брати участь в інших значних операціях у майбутньому.

Протягом 2022 року Банк проінформував міжнародних кредиторів про неможливість виконання ним зобов'язань з дотримання деяких фінансових кovenант, передбачених умовами кредитних договорів, та отримав від них згоду на незастосування санкцій щодо Банку за порушення цих зобов'язань до 31 грудня 2022 року, включно. Керівництво продовжує комунікацію з міжнародними кредиторами з цього питання та очікує отримувати відповідні згоди до того часу, коли Банк досягне дотримання значень фінансових кovenантів.

Активи, передані в заставу

Банк надає в якості застави активи, які відображені в консолідованому звіті про фінансовий стан, у розрізі різних поточних операцій, що здійснюються на звичайних умовах, які застосовуються до таких угод.

Станом на 31 грудня 2022 року цінні папери, які Банк передав у заставу як забезпечення зобов'язань, складають:

	2022 рік	2021 рік		2022 рік	2021 рік
Вид зобов'язання	Сума зобов'язання		Вид активу	Балансова вартість активу	
Кредити рефінансування НБУ	18 468 854	21 366 867	ОВДП за справедливою вартістю через прибутки або збитки	10 546 640	11 290 760
			ОВДП за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	6 629 543	7 529 194
			ОВДП за амортизованою собівартістю	6 722 983	6 983 949
Своп процентної ставки з НБУ (умовна сума)	8 397 406	8 647 406	Облігації підприємств	8 461 960	8 372 405
Кредит Фонду розвитку підприємництва	30 774	60 818	ОВДП за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	967 193	1 095 864
			ОВДП за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	63 729	86 548

26. Процентні доходи та витрати

	2022 рік	2021 рік
Процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка		
Процентні доходи від кредитів та авансів клієнтам	8 453 170	5 242 212
Процентні доходи від боргових інструментів за амортизованою собівартістю	2 005 075	2 852 011
Процентні доходи від боргових інструментів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	1 635 524	1 228 171
Процентні доходи від грошових коштів та банківських залишків в Національному банку України	1 187 014	1 070 618
Процентні доходи від грошових коштів та банківських залишків в інших банках	126 698	13 299
Процентні доходи від депозитів банкам	91 729	7 211
Процентні доходи від кредитів та авансів банкам	7 053	4 619
	13 506 263	10 418 141
Інший процентний дохід		
Процентні доходи від боргових інструментів утримуваних за справедливою вартістю через прибутки або збитки	1 133 548	1 198 825
Процентні доходи за фінансовою орендою	228 701	306 347
	1 362 249	1 505 172
Процентні витрати		
Процентні витрати за депозитами від клієнтів	(5 066 007)	(3 911 638)
Процентні витрати за зобов'язаннями перед центральними банками	(3 970 417)	(1 441 280)
Процентні витрати за позиками	(1 321 464)	(1 108 093)

	2022 рік	2021 рік
Процентні витрати за облігаціями	(398 328)	(834 139)
Процентні витрати за банківськими кредитами та овердрафтами	(37 825)	(38 388)
Процентні витрати за депозитами від банків	(3 294)	(39)
Інші процентні витрати	(68 011)	(75 781)
	(10 865 346)	(7 409 358)

27. Комісійні доходи та витрати

	2022 рік	2021 рік
Комісійні доходи		
Розрахунково-касове обслуговування	624 360	631 388
Гарантії та акредитиви	257 757	213 177
Операції з банками	193 128	198 021
Комісії за обслуговування кредитів	82 521	83 532
Інше	49 303	56 477
	1 207 069	1 182 595
Комісійні витрати		
Розрахунково-касове обслуговування	(235 592)	(315 036)
Операції з конвертації валют	(16 166)	(20 617)
Гарантії та акредитиви	(40 416)	(3 314)
Інше	(4 341)	(7 630)
	(296 515)	(346 597)

28. Витрати на виплати працівникам та інші адміністративні та операційні витрати

Витрати на виплати працівникам та інші адміністративні та операційні витрати включають:

	2022 рік	2021 рік
Заробітна плата та премії	1 556 797	1 570 685
Обов'язкові внески до державних фондів	282 689	244 999
Витрати на виплати працівникам	1 839 486	1 815 684
Платежі до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	228 142	213 979
Ремонт та обслуговування основних засобів	99 623	114 448
Охорона	73 277	66 253
Юридичні та консультаційні послуги	61 632	50 126
Утримання приміщень	59 147	48 275
Результат від реалізації інвестиційної нерухомості	20 590	—
Витрати на комп'ютерну обробку інформації	40 417	41 367
Операційні податки	35 748	47 348
Витрати на інкасацію готівкових коштів	18 304	26 875
Послуги зв'язку	15 827	15 286
Господарські витрати	14 773	12 831
Оренда приміщень	10 424	13 040
Маркетинг та реклама	9 230	23 966
Зменшення корисності необоротних матеріальних активів	5 435	—
Витрати на підбір персоналу	5 208	—
Витрати на утримання представництв	3 624	2 966
Благодійна діяльність	3 565	3 500
Витрати на відрядження та супутні витрати	2 670	4 380
Збитки / (сторнування збитків) від зменшення корисності гарантій виконання	1 505	(2 868)
Модифікації фінансових активів	33	44 252
Інше	57 734	81 473
Інші адміністративні та операційні витрати	766 908	807 497

Витрати на внески до недержавного пенсійного фонду у 2022 році склали 1 172 тис. грн. (2021 рік: 916 тис. грн.).

29. Управління ризиками

Вступ

Система управління ризиками має ключове значення для забезпечення стабільної діяльності Банку, забезпечує належну ідентифікацію, об'єктивну оцінку ризиків Банку, їх безперервний аналіз, моніторинг і контроль та підготовку релевантної інформації для прийняття своєчасних та адекватних управлінських рішень.

Система управління ризиками Банку є комплексною, побудованою у відповідності до вимог законодавства України та з урахуванням системної важливості Банку, а також рекомендацій Базельського комітету з банківського нагляду щодо управління ризиками. Банк, включаючи органи його управління, на постійній основі забезпечує проведення заходів для сталого розвитку культури управління ризиками та ефективності функціонування системи управління ризиками Банку.

Система управління ризиками Банку охоплює всі суттєві види ризиків, на які наражається Банк під час своєї діяльності, а саме:

кредитний ризик;

ризик ліквідності;

процентний ризик банківської книги;

ринковий ризик;

операційний ризик,

комплаєнс-ризик;

та включає такі компоненти:

організаційну структуру;

культуру управління ризиками та кодекс поведінки (етики) Банку;

внутрішні нормативні документи Банку з питань управління ризиками;

інструменти для ефективного управління ризиками в Банку;

інформаційні системи, які забезпечують наявність механізмів управління ризиками та звітування.

Структура управління ризиками

Систему управління ризиками (далі – «СУР») Банку ґрунтується на розподілі обов'язків між усіма самостійними структурними та відокремленими підрозділами Банку із застосуванням моделі трьох ліній захисту.

Суб'єктами СУР Банку є: Наглядова рада; Комітет з питань ризиків Наглядової ради; Правління; комітети Правління, зокрема, Кредитний комітет, Малий кредитний комітет, Комітет з управління активами та пасивами (КУАП), Комітет з управління операційним та комплаєнс - ризиками; інші колегіальні органи Банку; Департамент внутрішнього аудиту (третя лінія); Головний ризик - менеджер (CRO) та Департамент з ризик – менеджменту (друга лінія захисту); Головний комплаєнс - менеджер (CCO) та Департамент з комплаєнс – контролю (друга лінія захисту); Бізнес - підрозділи та підрозділи підтримки (перша лінія захисту).

Загальну відповідальність за встановлення та затвердження цілей у сфері управління ризиками та капіталом, за затвердження стратегії управління ризиками несе Наглядова рада. Склад Наглядової ради Банку сформовано у відповідності до вимог законодавства України щодо органів управління державних банків.

Підрозділи другої та третьої лінії захисту та головний ризик - менеджер (CRO) і головний комплаєнс - менеджер (CCO) підпорядковуються Наглядовій раді та звітують перед нею. Їх укомплектовано працівниками належної кваліфікації, які забезпечують ефективне виконання функціоналу та завдань відповідних підрозділів.

Управління ризиками здійснюється на всіх організаційних рівнях Банку, в тому числі шляхом залучення кожного працівника Банку в процес управління ризиками.

Система управління ризиками Банку регламентується низкою нормативних документів Банку з питань управління ризиками, що охоплюють регламентацію повного процесу управління ризиками (від ідентифікації ризиків до звітування) та визначення як загальних вимог (включаючи організаційну структуру, стратегічні цілі управління ризиками, рівень ризик-апетиту тощо), так і деталізацію методологічних підходів та процедур щодо управління ризиками. Нормативні документи Банку з питань управління ризиками (Стратегія управління ризиками, Декларація схильності до ризиків, План відновлення діяльності, політики, методики, положення/порядки/процедури тощо) розроблені та актуалізуються Банком у відповідності до вимог постанови Правління Національного банку України від 11 червня 2018 року № 64 (зі змінами).

Управління ризиками в Банку здійснюється шляхом визначення (ідентифікації) та оцінки ризиків; безперервного та якісного аналізу ризиків; визначення і встановлення прийнятного рівня ризику; прогнозування ризиків; оцінки величини капіталу з урахуванням результатів оцінки та/або прогнозування ризиків (в т.ч. стрес-тестування); постійного моніторингу та контролю ризиків, у т.ч. значень відповідних індикаторів/показників/лімітів, за необхідності розробки та реалізації заходів щодо пом'якшення/зниження рівня ризиків; звітування щодо ризиків керівництву Банку, в т.ч. Наглядовій раді, Комітету з питань ризиків Наглядової ради, Правлінню та іншим колегіальним органам Банку (щоденно, щомісячно, щоквартально).

Банк застосовує ефективні інструменти та моделі для управління ризиками, включаючи інструменти і моделі оцінки ризиків, зокрема, лімітування, статистично-математичні моделі, аналіз фактичних значень показників та причин їх суттєвих змін, прогнозування тощо. Банк забезпечує постійний моніторинг ризиків, їх показників, а також фактичної реалізації заходів, спрямованих на пом'якшення ризиків, та їх ефективності.

Системи оцінки ризиків та система підготовки звітності

Інструменти та моделі, що використовуються для оцінки окремого виду ризику, визначаються, виходячи з природи відповідного виду ризику, вимог нормативно-правових актів НБУ та банківської практики щодо оцінки/управління відповідним видом ризику, а також з урахуванням поточної ситуації та (де релевантно) фактичних значень та прогнозів щодо макроекономічних показників.

Ризики Банку оцінюються за допомогою методів, які ґрунтуються як на очікуваних збитках, що, ймовірно, виникнуть за звичайних обставин, так і непередбачуваних збитках, що є попередньою оцінкою остаточних фактичних збитків на основі статистичних моделей. У моделях використовуються імовірності, отримані з історичного досвіду та скориговані для відображення економічного середовища, у тому числі з урахуванням макрофакторів. Крім цього, Банк відпрацьовує кризові сценарії, що настануть у результаті надзвичайних подій, імовірність настання яких дуже низька, але настання яких можливе. Банк також здійснює тестування моделей на основі даних попередніх періодів та перевіряє їх адекватність.

Моніторинг та контроль ризиків переважно здійснюється на основі показників/лімітів, встановлених Банком, які відображають рівень прийнятного для Банку ризику. Крім цього, Банк контролює та оцінює загальну здатність протистояти ризикам у відношенні сукупного впливу всіх типів ризиків та в усіх видах діяльності.

Звітність про ризики з визначеною періодичністю надається Наглядовій раді Банку і Комітету з питань ризиків Наглядової ради Банку (щоквартально), Правлінню Банку та профільним комітетам Правління Банку (щомісячно), а також іншим користувачам. Звітність про ризики формується таким чином, щоб відображати точну, повну, достовірну, своєчасну інформацію щодо усіх суттєвих ризиків Банку, поточний стан та динаміку їх змін. Звітність про ризики включає всю необхідну інформацію для того, щоб відповідні колегіальні органи та органи управління Банку могли з управлінської точки зору оцінити суттєві ризики Банку та ефективність управління ними, зробити відповідні висновки та, за необхідності, прийняти відповідні управлінські рішення. У разі порушення лімітів/показників ризику та значного підвищення ризику (при наблизненні фактичних показників ризику до встановлених граничних значень ризик-апетиту, лімітів) інформація про це доводиться до уповноважених колегіальних органів Банку, включаючи Правління та Наглядову раду Банку.

Ризик в концентрації

Концентрація виникає в разі якщо декілька контрагентів здійснюють однакову господарську діяльність або діяльність в одному географічному регіоні або мають подібні економічні характеристики, що обумовлюють їх здатність виконувати договірні зобов'язання, які зазнають однакового впливу змін в економічних, політичних або інших умовах. Концентрація вказує на відповідну чутливість результатів діяльності Банку до змін, що мають вплив на конкретний сегмент.

З метою уникнення надмірної концентрації ризиків нормативні документи, що визначають підходи до діяльності та процедури Банку, включають конкретні інструкції щодо зосередження уваги на збереженні диверсифікованого портфелю. За виявленою концентрацією ризиків здійснюється відповідний контроль і управління.

Кредитний ризик

Банку властивий кредитний ризик, який являє собою ризик невиконання контрагентами своїх зобов'язань своєчасно та у повному обсязі.

Управління кредитним ризиком спрямоване переважно на забезпечення виконання зобов'язань боржниками/контрагентами Банку у формі, обсязі та протягом періоду часу, достатніх для підтримання коефіцієнтів ліквідності, доходності та достатності капіталу в межах встановлених в Банку лімітів.

Управління кредитним ризиком включає:

здійснення усебічного, комплексного і повного аналізу боржника та кредитного проєкту, формування висновків профільних підрозділів Банку та врахування їх при прийнятті рішення щодо видачі кредиту/прийняття кредитного зобов'язання;

належна підтримка системи кредитних повноважень з диференціацією рівнів повноважень залежно від рівня кредитного ризику: чим вищий ризик, тим вищий рівень повноважень, на якому приймається рішення щодо здійснення кредитної операції/ прийняття кредитного зобов'язання;

надання кредитів або прийняття кредитних зобов'язань виключно згідно із вимогами законодавства, затвердженої кредитної політики та інших нормативних документів Банку;

встановлення та постійний контроль дотримання показників/лімітів кредитного ризику;

оцінку кредитного ризику в рамках визначення розміру кредитного ризику відповідно до вимог Національного банку України та оцінку зменшення корисності фінансових активів і формування резерву за активними банківськими операціями у відповідності до вимог МСФЗ та у адекватних обсягах;

постійний моніторинг кредитного ризику на рівні як індивідуальних кредитів/зобов'язань, так і субпортфелів та загального кредитного портфелю, в т.ч. в динаміці з визначенням суттєвих змін та аналізу їх причин;

підтримання та періодична актуалізація методології Банку щодо управління кредитним ризиком;

підтримка системи комплексного та повного звітування щодо кредитного ризику з періодичністю у відповідності до вимог законодавства, у т.ч. системи моніторингу та ескалації виявлених порушень лімітів кредитного ризику з прийняттям подальших рішень щодо заходів усунення порушень та контролю їх виконання.

Індивідуальний кредитний ризик

Індивідуальний кредитний ризик – це ризик, що стосується окремої кредитної операції або боржника та передбачає ймовірність того, що боржник не зможе своєчасно та повною мірою виконати свої зобов'язання перед Банком щодо повернення боргу згідно з умовами укладених договорів про здійснення кредитної операції. Його можна також визначити як ймовірність отримання Банком збитків від невиконання боржником умов кредитної операції.

Банк забезпечує управління індивідуальним кредитним ризиком протягом усього життєвого циклу кредитної операції, починаючи з оцінки прийнятності ризику в рамках аналізу боржника та кредитного проєкту, що передують здійсненню кредитної операції, до повного виконання боржником всіх умов та зобов'язань за кредитною операцією.

Управління індивідуальним кредитним ризиком включає такі складові елементи:

належний аналіз боржника, включаючи оцінку фінансового стану, кредитоспроможності боржника, врахування впливу групи (за наявності) та оцінку ймовірності дефолту боржника за системою внутрішнього кредитного рейтингу, який визначається на підставі фінансових даних (кількісні характеристики) та нефінансових даних (якісні характеристики) щодо боржників/контрагентів Банку;

належний аналіз кредитної операції, включаючи усебічне врахування факторів ризику за кредитною операцією, оцінку можливості її здійснення, структурування угоди за кредитною операцією згідно з вимогами нормативних документів Банку;

встановлення та моніторинг індивідуальних кредитних лімітів;

оцінку, перевірку прийнятності та моніторинг забезпечення за кредитною операцією;

постійний моніторинг виконання боржником власних зобов'язань перед Банком, включаючи забезпечення постійного моніторингу факторів кредитного ризику (далі – ФКР) в рамках системи раннього реагування та опрацювання питань подальшої роботи із боржниками, за якими було виявлено ФКР, прийняття оперативних рішень щодо планів подальшої роботи з такими боржниками та контроль за виконанням відповідних планів;

періодичний кредитний перегляд (credit review);

формування достатнього розміру резерву під зменшення корисності фінансових активів за кредитними операціями боржників;

безперервне забезпечення ефективної роботи з проблемною заборгованістю боржників спеціально створеним для цього підрозділом реструктуризації та стягнення Банку (відповідна перекласифікація боргу в проблемний у разі набуття заборгованістю ознак проблемності) для повного повернення заборгованості за кредитними операціями (у т.ч. заборгованості, що обліковується на побазалансовому обліку), включаючи заходи для погашення заборгованості за рахунок застави та застосування інших інструментів претензійно-позовної роботи.

Кредитний ризик за портфелем

Кредитний ризик за портфелем – це ризик, джерелом якого є сукупна заборгованість за кредитними операціями Банку. Він властивий групі кредитних операцій або боржників з подібними кредитними характеристиками, субпортфелю (зокрема, портфелю кредитів, цінних паперів, дебіторської заборгованості тощо) або загальному кредитному портфелю Банку (за всіма кредитними операціями).

Управління кредитним ризиком за портфелем забезпечується Банком шляхом виконання складових елементів управління індивідуальним кредитним ризиком, а також включає:

диверсифікацію кредитного портфелю та встановлення лімітів концентрації з метою уникнення ризику портфельного погіршення якості кредитних операцій;

встановлення інших лімітів та показників кредитного ризику за портфелем/субпортфелями для контролю кредитного ризику Банку;

комплексний моніторинг кредитного портфелю, включаючи моніторинг структури кредитного портфелю, контроль лімітів і показників кредитного ризику та ескалацію у разі виявлення порушень з метою прийняття рішень щодо заходів пом'якшення/усунення впливу негативних факторів, а також контроль і оцінку їх застосування;

комплексне, повне та періодичне звітування щодо кредитного ризику у відповідності до вимог законодавства (у т.ч. в розрізі субпортфелів, груп та категорій боржників тощо, в динаміці та з визначенням і аналізом суттєвих змін).

Ризики за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням

Банк надає своїм клієнтам фінансові гарантії, за якими від Банку може вимагатися здійснити платежі від імені відповідних клієнтів. Зазначені гарантії наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і принципів контролю.

Банк зобов'язаний здійснити платіж проти надання документів, які відповідають умовам акредитиву. Непокриті акредитиви наражають Банк на ризики, подібні до кредитних ризиків, які знижуються шляхом застосування аналогічних процедур і принципів контролю.

У разі відображення фінансових інструментів за справедливою вартістю, їх суми являють собою поточний кредитний ризик, але не максимальний ризик, що може виникнути у майбутньому в результаті змін у вартості.

Більш детальна інформація стосовно максимального кредитного ризику за кожною категорією фінансових інструментів наведена у відповідних примітках. Ефект зниження ризику в результаті отримання застави та застосування інших технік підвищення якості кредитів наведений нижче у даній примітці.

Зменшення корисності фінансових активів

Принципи оцінки очікуваних кредитних збитків

Банк визнає резерв за ОКЗ за всіма борговими фінансовими активами, які обліковуються за амортизованою вартістю або СВІСА, а також зобов'язаннями з надання позик та договорами фінансових гарантій (далі разом – фінансові інструменти). За інструментами капіталу зменшення корисності не визнається.

Резерв під ОКЗ визначається як сума ОКЗ, які пов'язані з ймовірністю дефолту протягом наступних дванадцяти місяців, якщо не відбулося істотного збільшення кредитного ризику з моменту визнання фінансового інструменту; в іншому випадку резерв розраховується як сума ОКЗ за весь строк дії активу. 12-місячні ОКЗ – це частина ОКЗ за весь строк дії активу, що є ОКЗ, які виникають внаслідок дефолтів по фінансовому інструменту, що очікуються протягом 12 місяців після звітної дати. ОКЗ за весь строк дії активу та 12-місячні ОКЗ розраховуються або на індивідуальній основі, або на груповій основі.

Здійснення оцінки значного збільшення кредитного ризику шляхом врахування змін ризику настання дефолту протягом залишкового строку дії фінансового інструмента, виявлення подій дефолту та розрахунок резерву здійснюється Банком на кінець кожного звітного періоду (щомісячно).

Банк розподіляє фінансові інструменти, за якими здійснюється оцінка ОКЗ, наступним чином:

Етап 1	При первісному визнанні фінансового інструменту Банк визнає резерв під зменшення корисності в сумі, що дорівнює 12-місячному ОКЗ. До Етапу 1 також відносяться кредити та інші кредитні лінії, кредитний ризик за якими зменшився настільки, що вони були переведені з інших Етапів.
Етап 2	Якщо кредитний ризик за фінансовим інструментом значно збільшився з моменту його первісного визнання, Банк визнає резерв під зменшення корисності в сумі, що дорівнює ОКЗ за весь строк дії фінансового інструменту. До Етапу 2 також відносяться фінансові інструменти, кредитний ризик за якими зменшився настільки, що вони були переведені з Етапу 3.
Етап 3	Фінансові інструменти, які є кредитно-знеціненими. За такими фінансовими інструментами Банк визнає резерв під зменшення корисності в сумі, що дорівнює ОКЗ за весь строк дії фінансового інструмента.
Первісно-знецінені фінансові активи (ПЗФА)	Придбані або створені кредитно-знецінені фінансові активи – це активи, за якими мало місце зменшення корисності на момент їх первісного визнання. При первісному визнанні первісно-знецінені фінансові активи визнаються за справедливою вартістю, та в подальшому процентний дохід за ними визнається за ефективною процентною ставкою, скоригованою з урахуванням кредитного ризику. Резерв під очікувані кредитні збитки визнається або припиняє визнаватись тільки в тому обсязі, в якому відбулись зміни суми ОКЗ.

Розрахунок очікуваних кредитних збитків

Для визначення наявності факту значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструменту, Банк використовує визначені переліки подій, що містять ознаки зростання кредитного ризику. Незалежно від наявності подій, що містять ознаки зростання кредитного ризику, вважається, що прострочення виконання грошових зобов'язань понад 30 днів є свідченням значного збільшення кредитного ризику з моменту первісного визнання фінансового інструменту.

Банк вважає, що за фінансовим інструментом відбулась подія дефолту, та, відповідно, відносить такий актив до Етапу 3 (кредитно-знецінений актив) у випадках, коли боржник прострочив виконання грошових зобов'язань понад 90 днів, а також у разі реструктуризації строку сплати процентів (на понад 90 днів) або банкрутства боржника. У випадках коли умови кредитно-знеціненого активу переглядаються та модифікація не призводить до припинення визнання фінансового активу, такі активи залишаються в Етапі 3 доки не будуть виконані критерії виведення з дефолту, наведені далі.

В разі покращення фінансового стану позичальника та відновлення його платоспроможності, актив може бути виведено з дефолту в разі відповідності основним наступним критеріям:

погашення прострочених понад 90 днів зобов'язань, які привели до визнання дефолту, та відсутність на звітну дату прострочки більше 7 днів протягом шести останніх місяців поспіль;

погашення відстрочених в рамках реструктуризації платежів (щодо сплати нарахованих відсотків) або сплата доходів у сумі більшій ніж сума доходів, яку було реструктуровано;

погашення заборгованості у розмірі не менше ніж 50% від суми боргу на дату реструктуризації.

Банк оцінює ОКЗ використовуючи такі основні елементи розрахунку:

Ймовірність дефолту (PD)	<i>Ймовірність дефолту (PD)</i> є розрахунковою оцінкою ймовірності дефолта протягом заданого часового проміжку.
Величина, яка перебуває під ризиком дефолту (EAD)	<i>Величина, яка перебуває під ризиком дефолту (EAD)</i> , є розрахунковою оцінкою величини, яка перебуває під ризиком дефолту. При розрахунку ОКЗ на весь строк дії фінансового інструменту враховуються очікувані зміни цієї величини після звітної дати, включаючи надання/погашення основного боргу, нарахування та сплату процентів.
Рівень втрат у разі дефолту (LGD)	Рівень втрат у разі дефолту (LGD) є розрахунковою оцінкою збитків, яких зазнає Банк у разі настання дефолту. LGD розраховується як різниця між грошовими потоками, передбаченими договором, та тим грошовим потоком, який очікує отримати Банк, у т.ч. за рахунок реалізації забезпечення.

Банк в залежності від характеристик фінансового інструмента розраховує ОКЗ або на індивідуальній основі (сценарний аналіз) або на груповій (портфельній) основі.

Індивідуальна оцінка ОКЗ проводиться за віднесеними до Етапу 2 або Етапу 3 фінансовими активами боржників, заборгованість яких перед Банком є суттєвою (у еквіваленті понад 300 000 тис. грн.), боржників-банків, а також за активами, які в момент припинення визнання первісного інструменту та визнання нового були класифіковані як первісно-знецінені фінансові активи. В рамках сценарного аналізу Банк розраховує ОКЗ на підставі прогнозу грошових потоків, які дисконтуються із застосуванням ефективної процентної ставки з урахуванням періоду (строку) надходжень грошових потоків. При оцінці враховується ймовірність реалізації сценарію у разі оптимістичного, базового та песимістичного розвитку подій.

Банк оцінює ОКЗ на груповій (портфельній) основі для всіх інших активів, які об'єднуються в групи за відповідними характеристиками, включаючи характеристики кредитного ризику, використовуючи при розрахунку моделі, релевантні для відповідної групи, та широкий спектр інформації щодо прогнозів майбутніх економічних умов.

Збитки від зменшення корисності та їх відновлення враховуються і інформація по них розкривається окремо від доходів та витрат від модифікації, які відображаються в якості коригування валової балансової вартості фінансових активів.

За позабалансовими фінансовими інструментами розрахунок резерву здійснюється аналогічно розрахунку за балансовими фінансовими інструментами з урахуванням коефіцієнту конверсії.

Боргові інструменти, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

ОКЗ за борговими інструментами, які оцінюються за СБІСД, не зменшує балансову вартість цих фінансових активів у звіті про фінансовий стан, що продовжують оцінюватися за справедливою вартістю. Натомість сума, що дорівнює оціночному резерву під ОКЗ, який був би створений при оцінці активу за амортизованою вартістю, визнається у складі іншого сукупного доходу в якості накопленої суми зменшення корисності з визнанням відповідних сум у складі прибутку або збитку. Накоплена сума збитків, визнаних у складі іншого сукупного доходу, рекласифікується у склад прибутку або збитку при припиненні визнання активу.

Придбані або створені кредитно-знецінені фінансові активи

У випадку придбаних або створених кредитно-знецінених фінансових активів Банк визнає в якості оціночного резерву під ОКЗ тільки накопичені з моменту первісного визнання зміни ОКЗ за весь строк дії.

Присвоєння внутрішнього рейтингу та процес оцінки вірогідності дефолту

Ймовірність дефолту (PD, Probability Default) є одним з компонентів кредитного ризику. Банк використовує рейтингову систему розрахунку ймовірності дефолту (PD) для корпоративних позичальників, яка передбачає розрахунок ймовірності дефолту (PD) та внутрішнього рейтингового класу (PD-Rate) від 1 до 17 (17 градацій). Рейтинговий клас 1-14 відповідає не дефолтному, рейтинговий клас 15-17 відповідає дефолтному (вірогідність дефолту дорівнює 100%).

Для розрахунку рейтингу позичальників/Груп використовується така інформація:

- дані фінансової звітності;
- відповіді на питання нефінансового характеру;
- попереджувальні сигнали щодо позичальника (фактори високого ступеню ризику);
- інформація про рівень підтримки з боку Групи (рівень материнської підтримки, за наявності).

Розрахункова ймовірність дефолту (PD) та рейтинговий клас (PD-Rate) визначається на підставі кількісних (фінансова модель) і якісних (нефінансова модель) факторів, вага факторів моделі складає 80% та 20% відповідно. Розрахунковий рейтинг модифікується (в бік зниження) за допомогою попереджувальних сигналів та врахування підтримки материнської компанії (в бік підвищення або зниження), за наявності.

Перегляд рейтингової системи (валідація та калібрування за необхідності) відбувається щорічно.

Банк використовує такі рівні внутрішнього кредитного рейтингу (рейтинговий клас) для оцінки активів корпоративних позичальників.

**Внутрішній рейтинговий клас
(PD-Rate)**

Рівень ймовірності дефолту (PD) Опис рівня внутрішнього рейтингу

Від 1 до 7	До 5,87%	Високий рейтинг
Від 8 до 9	Від 5,88% до 13,99%	Стандартний рейтинг
Від 10 до 14	Від 14,00% до 99,9%	Низький рейтинг
Від 15 до 17	100%	Кредитно-знецінені активи (дефолт)

У таблиці нижче для заборгованості іноземних кредитних установ, а також для ОВДП та інших цінних паперів емітованих органами центральної та місцевої влади, високий рейтинг є еквівалентний рейтингу Fitch BBB – та вище, стандартний рейтинг – рейтингу нижче BBB-, але вище CCC+, низький рейтинг – CCC+ та нижче. Рівень ймовірності дефолту (PD) для відповідних рівнів рейтингу розраховується як середнє значення фактичного рівня дефолтів за останні п'ять років відповідно до статистики міжнародного рейтингового агентства Standard&Poor's. У разі нульового значення фактичного рівня дефолтів для відповідних рейтингів застосовується найближче ненульове значення рівня дефолту. Перегляд статистики відбувається щорічно.

Банк використовує такі рівні зовнішнього кредитного рейтингу для оцінки іноземних кредитних установ

**Рейтинг міжнародного
рейтингового агентства
Standard&Poor's**

**Рівень ймовірності дефолту (PD),
середній рівень
за останні п'ять років**

Опис рівня рейтингу

Від AAA до BBB-	До 0,1%	Високий рейтинг
Від BB+ до B-	Від 0,11% до 5,773%	Стандартний рейтинг
Від CCC+ до C	Від 5,774% до 99,9%	Низький рейтинг
R; SD; D	100%	Кредитно-знецінені активи (дефолт)

Визначення ймовірності дефолту (PD) для ОВДП, інших цінних паперів емітованих органами центральної та місцевої влади здійснюється Банком виходячи із статистично-аналітичних даних міжнародного рейтингового агентства Standard&Poors стосовно дефолтів суверенів окремо в національній та іноземній валютах та відповідного довгострокового кредитного рейтингу, присвоєного Україні даним агентством, з урахуванням строку дії фінансового інструменту. На підставі значення такого рейтингу станом на 31 грудня 2022 року ОВДП та інші цінні папери, емітовані органами центральної влади, класифікуються як активи з низьким рейтингом. Визначення ймовірності дефолту для цінних паперів емітованих органами місцевої влади здійснюється на основі присвоєного їм рейтингу міжнародного рейтингового агентства (за необхідності приведення до шкали міжнародного рейтингового агентства Standard&Poors). Визначення ймовірності дефолту для цінних паперів емітованих корпоративними позичальниками здійснюється на основі внутрішнього рейтингового класу (PD-Rate), як описано вище.

Розрахунок експозиції під ризиком (EAD)

Для етапу 1 величина, яка перебуває під ризиком дефолту (експозиція під ризиком, EAD), дорівнює валовій балансовій вартості фінансового інструмента на дату розрахунку.

Для етапу 2 та 3 розмір EAD розраховується на весь строк життя активу, при цьому основний борг, проценти на майбутню дату та накопичена амортизація визначаються з урахуванням графіку погашення заборгованості.

За кредитними продуктами, які не передбачають графіку погашення заборгованості (наприклад, відновлювані кредитні лінії, кредитні картки), значення EAD є сталим у часі та дорівнює поточній валовій балансовій вартості кредиту.

Розрахунок EAD за зобов'язаннями з кредитування та іншими фінансовими зобов'язаннями здійснюється з урахуванням коефіцієнту кредитної конверсії (CCF).

Оцінка втрат в разі дефолту (LGD)

Втрати в разі дефолту (LGD, Loss Given Default) є одним з компонентів кредитного ризику, на базі якого оцінюються очікувані кредитні збитки, та який показує долю поточної кредитної заборгованості, що банк безповоротно втратить у випадку дефолту позичальника з врахуванням існуючого забезпечення за кредитом та інших характеристик кредиту та позичальника. В якості основних джерел повернення приймаються: повернення від реалізації забезпечення (в розрізі типів забезпечення) та грошове повернення (в розрізі бізнес-напрямків діяльності позичальників), за вирахуванням коефіцієнту витрат на роботу з проблемним портфелем Банку. Коефіцієнти LGD розраховуються на власній статистиці банку за період не менше 5 років. Перегляд та актуалізація статистики та коефіцієнтів відбувається щорічно.

Втрати в разі дефолту для ОВДП визначаються Банком як середній рівень втрат при дефолтах України, виходячи із значень рівня повернень при таких дефолтах у відповідності до статистично-аналітичних даних міжнародного рейтингового агентства Moody's Investment Service.

Вплив макроекономічних показників

У відповідності до МСФЗ 9, Банк враховує в своїх оцінках очікуваних кредитних збитків інформацію щодо прогнозів майбутніх економічних умов, з урахуванням зв'язку між макроекономічними факторами та інтегральним показником якості кредитного портфелю. В якості інтегрального показника якості кредитного портфелю приймається показник фактичної частоти дефолтів за рік (в розрізі сегментів), який розраховується як відношення кількості кредитів, які стали дефолтними протягом року, до кількості кредитів, які не були в дефолті на початок року. В якості макроекономічних факторів можуть прийматись наступні показники та їх модифікації (зміна за рік, квартал, часовий лаг): індекс споживчих цін, приріст ВВП, приріст експорту/імпорту тощо. В якості джерел інформації про фактичні та прогнозні значення макроекономічних показників виступають: інфляційний звіт та інші статистичні звіти НБУ, державної служби статистики України, дані МВФ та Світового банку тощо. Перегляд та актуалізація статистики та макроефіцієнтів відбувається не рідше одного разу на 6 місяців. За результатами перегляду визначаються коефіцієнти макромоделі (показники коригування рівня ймовірності дефолту).

В таблиці нижче зазначено поточні коефіцієнти макромоделі з урахування сегментів (бізнес-напрямів).

Сегмент	2023 рік	2024 рік	2025 рік та наступні роки
Корпоративний бізнес	2,8	1,66	0,71
Малий та середній бізнес	1,73	0,77	0,65
Роздрібний бізнес	2,38	1,16	1,00
Бюджетні установи	2,8	1,66	0,71

Для ОВДП Банк застосовує 3 сценарії які відображають варіанти подальшого розвитку подій та їх впливу на рейтинги України: позитивний, базовий та негативний, у т.ч. з урахуванням прогнозу рейтингу від Standard&Poors та власних очікувань щодо подальшого розвитку ситуації. У якості ймовірності дефолту (PD) стосовно кожного окремого фінансового активу (ОВДП) застосовується зважена ймовірність дефолту (PD) за всіма сценаріями.

Кредитна якість за категоріями фінансових активів

Банк управляє кредитною якістю фінансових активів за допомогою внутрішньої системи присвоєння рейтингів, як описано вище. У таблиці нижче представлений аналіз кредитної якості в розрізі класів активів, пов'язаних з кредитними статтями звіту про фінансовий стан на підставі системи кредитних рейтингів Банку.

На 31 грудня 2022 року	При- мітка	Етап	Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Низький рейтинг	Кредитно- знецінені	Усього
Фінансові активи							
Грошові кошти та їх еквіваленти (крім готівки)	6	1	79 409 213	210 091	1 303	—	79 620 607
Кредити та аванси банкам	9	1	535 575	59 686	—	—	595 261
		3	—	—	—	76 442	76 442
Кредити та аванси клієнтам	10						
Юридичні особи		1	12 752 672	4 465 594	4 946 683	—	22 164 949
		2	3 260 482	1 526 761	4 232 654	—	9 019 897
		3	—	—	—	18 375 099	18 375 099
		ПЗФА	—	—	—	14 062 465	14 062 465
Фізичні особи		1	91 236	—	5 775	—	97 011
		2	15 072	—	5 470	—	20 542
		3	—	—	—	1 510 575	1 510 575
		ПЗФА	—	—	—	2 241	2 241
Державні компанії		1	15 973 953	13 417 879	5 305 680	—	34 697 512
		2	—	—	128 663	—	128 663
		3	—	—	—	3 509 704	3 509 704
		ПЗФА	—	—	—	13 666	13 666
Інвестиції в цінні папери	11						
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		1	22 179	—	3 579 403	—	3 601 582
		2	—	—	9 230 225	—	9 230 225
- за амортизованою собівартістю		1	97 177	—	15 386 768	—	15 483 945
		2	—	—	7 005 186	—	7 005 186
Інші фінансові активи (крім транзитних)	16	1	—	95 191	107 129	—	202 320

На 31 грудня 2022 року	При- мітка	Етап	Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Низький рейтинг	Кредитно- знецінені	Усього
рахунків за операціями з платіжними картками)							
		3	—	—	—	120 726	120 726
		ПЗФА	—	—	—	6 942	6 942
Усього фінансові активи			112 157 559	19 775 202	49 934 939	37 677 860	219 545 560
Кредитні зобов'язання та контракти фінансової гарантії	22						
Фінансові гарантії		1	1 095 979	1 790 354	313 701	—	3 200 034
		2	193 178	—	—	—	193 178
Зобов'язання з надання кредитів		1	12 608 021	7 906 967	1 582 133	—	22 097 121
		2	462 538	1 463 737	52 082	—	1 978 357
		3	—	—	—	233 975	233 975
Акредитиви (крім рахунків покриття)		1	788 434	—	—	—	788 434
Авалювання векселів		1	234 612	97 050	—	—	331 662
		2	8 331	—	—	—	8 331
Усього кредитні зобов'язання та контракти фінансової гарантії			15 391 093	11 258 108	1 947 916	233 975	28 831 092
Усього			127 548 652	31 033 310	51 882 855	37 911 835	248 376 652

На 31 грудня 2021 року	При- мітка	Етап	Високий рейтинг	Стандартний рейтинг	Низький рейтинг	Кредитно- знецінені	Усього
Фінансові активи							
Грошові кошти та їх еквіваленти (крім готівки)	6	1	38 833 575	2 721 030	—	—	41 554 605
Кредити та аванси банкам	9	1	375 112	7 903 364	14	—	8 278 490
		3	—	—	—	330 250	330 250
Кредити та аванси клієнтам	10						
Юридичні особи		1	11 813 998	11 292 886	6 986 068	—	30 092 952
		2	5 427	131 622	1 857 910	—	1 994 959
		3	—	—	—	11 992 902	11 992 902
		ПЗФА	—	—	—	13 241 937	13 241 937
Фізичні особи		1	157 378	—	4 651	—	162 029
		2	2 753	—	2 776	—	5 529
		3	—	—	—	1 285 410	1 285 410
		ПЗФА	—	—	—	2 445	2 445
Державні компанії		1	12 322 576	7 233 682	6 214 189	—	25 770 447
		2	16 717	—	1 900 806	—	1 917 523
		3	—	—	—	190 571	190 571
Інвестиції в цінні папери	11						
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід		1	12 776 460	—	—	—	12 776 460
- за амортизованою собівартістю		1	30 186 313	—	—	—	30 186 313
Інші фінансові активи (крім транзитних рахунків за операціями з платіжними картками)	16	1	—	30 053	34 226	—	64 279
		3	—	—	—	79 064	79 064
		ПЗФА	—	—	—	1 356	1 356
Усього фінансові активи			106 490 309	29 312 637	17 000 640	27 123 935	179 927 521
Кредитні зобов'язання та контракти фінансової гарантії	22						
Фінансові гарантії		1	1 000 196	184 771	348 732	—	1 533 699
		2	2 728	30 006	—	—	32 734
Зобов'язання з надання кредитів		1	7 781 951	4 346 240	1 888 161	—	14 016 352
		2	9 503	472	257	—	10 232
		3	—	—	—	1 476	1 476
Акредитиви (крім рахунків покриття)		1	2 439	1 112 942	—	—	1 115 381
Авалювання векселів		1	85 173	315 270	—	—	400 443
Усього кредитні зобов'язання та контракти фінансової гарантії			8 881 990	5 989 701	2 237 150	1 476	17 110 317
Усього			115 372 299	35 302 338	19 237 790	27 125 411	197 037 838

Система внутрішніх рейтингів Банку підтримується фінансовими методами аналізу з урахуванням обробленої ринкової інформації для встановлення основних припущень для оцінки ризику сторони під час укладення угоди. Відповідні ризик-рейтинги регулярно аналізуються та переглядаються.

Аналіз забезпечення

Оцінка забезпечення

Для зниження кредитних ризиків за фінансовими активами Банк отримує забезпечення. Забезпечення береться у вигляді грошових коштів, цінних паперів, нерухомості, запасів, тощо. Облікова політика по відношенню до забезпечення, отриманого в рамках кредитних договорів протягом звітного року не змінилась. Забезпечення, крім випадків, коли на нього було звернено стягнення, не відображається у консолідованому звіті про фінансовий стан Банку. Однак справедлива вартість забезпечення враховується при розрахунку ОКЗ. Справедлива вартість отриманого забезпечення оцінюється при укладанні угоди з наступною її переоцінкою: нерухоме майно, земельні ділянки, транспортні засоби, устаткування – не рідше одного разу на дванадцять місяців, інше майно – не рідше одного разу на півріччя.

Для оцінки справедливої вартості фінансових активів, які утримуються як забезпечення, використовуються дані активного ринку. Інші фінансові активи, по відношенню до яких відсутня легко доступна ринкова вартість, оцінюються із використанням моделей.

Звернення стягнення на забезпечення

Облікова політика щодо звернення стягнення на забезпечення протягом звітного року не змінилась. Політика полягає у визначенні того, чи можливо використовувати активи, на які було звернено стягнення, в поточній діяльності, або з метою отримання лізингових (орендних) платежів, або їх ліпше продати. Активи, відносно яких приймається рішення стосовно їх використання в поточній діяльності, оприбутковуються у категорію основних засобів, а активи, відносно яких приймається рішення стосовно їх утримання з метою отримання лізингових (орендних) платежів – у категорію інвестиційної нерухомості та визнаються за справедливою вартістю. Активи, відносно яких приймається рішення прийняти з метою продажу, оприбутковуються в категорію «Необоротні активи, утримувані для продажу» або в категорію «Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя».

Списання

Облікова політика банку щодо списання протягом звітного року не змінилась. Згідно з українським законодавством, кредити можуть бути списані лише за умови затвердження такого списання Правлінням або Наглядовою радою Банку. Банк не застосовує часткове списання активів. Фінансові активи списуються в повній сумі, тільки коли Банк більше не очікує відшкодування їх вартості. Якщо сума, що належить до списання, вище ніж сума накопиченого оціночного резерву під збитки, то різниця спочатку враховується як збільшення оціночного резерву, який потім застосовується до валової балансової вартості. Будь-які наступні відновлення відносяться на витрати за кредитними збитками.

В таблиці нижче наведено аналіз ринкової вартості забезпечення для кредитно-знецінених активів (Етап 3) та первісно-знецінених фінансових активів (ПЗФА), що приймається Банком до врахування при оцінці зменшення корисності активів, в сумі що не перевищує балансову вартість кредиту.

На 31 грудня 2022 року	Ринкова вартість забезпечення											Чиста експозиція під ризиком	Відповідні ОКЗ
	Максимальна експозиція під ризиком	Грошові кошти/ депозити	Гарантії КМУ/ Інвест.банк	Нерухоме майно	Земля	Транспортні засоби	Обладнання	Товари / інше рухоме майно	Надлишок забезпечення	Усього забезпечення			
Кредити юридичним особам	32 437 564	199 475	141 372	13 166 088	477 572	597 327	2 945 350	203 753	(2 830 671)	14 900 266	17 537 298	15 967 058	
Кредити фізичним особам	1 512 816	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1 512 816	1 510 575	
Кредити державним підприємствам	3 523 370	6 000	–	75 501	–	–	543	4 484 506	(1 779 193)	2 787 357	736 013	903 155	
Усього	37 473 750	205 475	141 372	13 241 589	477 572	597 327	2 945 893	4 688 259	(4 609 864)	17 687 623	19 786 127	18 380 788	

На 31 грудня 2021 року	Ринкова вартість забезпечення											Чиста експозиція під ризиком	Відповідні ОКЗ
	Максимальна експозиція під ризиком	Грошові кошти/ депозити	Нерухоме майно	Земля	Транспортні засоби	Обладнання	Товари / інше рухоме майно	Надлишок забезпечення	Усього забезпечення				
Кредити юридичним особам	25 234 839	21 034	9 654 218	431 920	44 661	3 716 128	601 757	(3 966 073)	10 503 645	14 731 194	13 947 759		
Кредити фізичним особам	1 287 855	–	–	–	–	–	–	–	–	1 287 855	1 285 409		
Кредити державним підприємствам	190 571	–	–	–	–	–	–	–	–	190 571	86 406		
Усього	26 713 265	21 034	9 654 218	431 920	44 661	3 716 128	601 757	(3 966 073)	10 503 645	16 209 620	15 319 574		

Реструктуризовані кредити

Банк намагається, у разі доцільності, реструктуризувати кредити, а не вступати у права володіння заставою. Банк вважає кредит реструктуризованим, якщо модифікації, які здійснюються в результаті наявних або очікуваних фінансових труднощів позичальника, є такими, на які Банк би не погодився в разі фінансової спроможності позичальника. Реструктуризація може включати продовження строків погашення та погодження нових умов надання кредиту. Як тільки умови кредитування переглянуті, кредит більше не вважається простроченим. Керівництво постійно аналізує реструктуризовані кредити з тим, щоб переконатись у дотриманні всіх критеріїв та можливості здійснення майбутніх платежів.

Концентрація за географічною ознакою

Нижче наведена географічна концентрація фінансових активів та зобов'язань Банку:

31 грудня 2022 року				
	Україна	Країни – члени ОЕСР	Інші країни – не члени ОЕСР	Усього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	21 529 874	59 851 812	4 436	81 386 122
Кредити та аванси банкам	26 324	347 060	220 088	593 472
Кредити та аванси клієнтам	82 429 861	–	–	82 429 861
Інвестиції в цінні папери	62 486 708	–	–	62 486 708
Похідні фінансові активи	2 324 622	–	–	2 324 622
Інші фінансові активи	445 885	5 993	89	451 967
	169 243 274	60 204 865	224 613	229 672 752
Зобов'язання				
Кошти банків	22 111 516	33	47 089	22 158 638
Кошти клієнтів	175 365 878	1 148 264	633 283	177 147 425
Похідні фінансові зобов'язання	9 810	–	–	9 810
Інші залучені кошти	30 774	27 270 584	–	27 301 358
Субординований борг	–	4 055 444	–	4 055 444
Інші фінансові зобов'язання	336 761	264 040	15	600 816
	197 854 739	32 738 365	680 387	231 273 491
Чиста позиція	(28 611 465)	27 466 500	(455 774)	(1 600 739)
Кредитні зобов'язання та контракти фінансової гарантії (Примітка 25)	26 409 141	–	–	26 409 141
31 грудня 2021 року				
	Україна	Країни – члени ОЕСР	Інші країни – не члени ОЕСР	Усього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти	19 988 984	22 886 471	6 916	42 882 371
Кредити та аванси банкам	7 871 463	216 738	181 969	8 270 170
Кредити та аванси клієнтам	69 024 757	310 105	–	69 334 862
Інвестиції в цінні папери	66 195 840	–	–	66 195 840
Похідні фінансові активи	582 742	–	–	582 742
Інші фінансові активи	177 026	393	177	177 596
	163 840 812	23 413 707	189 062	187 443 581
Зобов'язання				
Кошти банків	23 896 360	1 643 168	37 843	25 577 371
Кошти клієнтів	120 578 729	733 873	524 634	121 837 236
Похідні фінансові зобов'язання	7	–	–	7
Інші залучені кошти	60 818	27 176 836	–	27 237 654
Субординований борг	–	3 605 597	–	3 605 597
Інші фінансові зобов'язання	455 115	140 902	1	596 018
	144 991 029	33 300 376	562 478	178 853 883
Чиста позиція	18 849 783	(9 886 669)	(373 416)	8 589 698
Кредитні зобов'язання та контракти фінансової гарантії (Примітка 25)	16 222 617	1 744	–	16 224 361

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності Банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки.

Основна мета управління ризиком ліквідності полягає у забезпеченні безумовної спроможності Банку виконати свої зобов'язання у встановлені строки шляхом підтримання прийнятних (якими можна управляти) розривів ліквідності.

Основним завданням управління ризиком ліквідності є:

- визначення та дотримання Банком прийнятного рівня ризику ліквідності відповідно до стратегічних цілей Банку;
- формування достатнього обсягу високоліквідних активів для виконання Банком своїх зобов'язань;
- ґрунтовна оцінка надходжень та відпливів коштів за контрактними і очікуваними строками до погашення (у тому числі з урахуванням застосування різних поведінкових моделей);
- оцінка впливу реалізації різних стрес-сценаріїв на надходження та відпливи коштів;
- планування, прийняття своєчасних рішень з метою попередження виникнення, здійснення заходів щодо пом'якшення ризику ліквідності;
- дотримання нормативів ліквідності та лімітів ризику ліквідності.

Управління ризиком ліквідності здійснюється як на:

- довгостроковій основі, що спрямоване на забезпечення належного рівня ліквідності у коротко- та довгостроковій перспективі; так і на
- короткостроковій основі, що спрямоване на забезпечення належного рівня миттєвої та поточної ліквідності з урахуванням можливих та непередбачених змін у грошових потоках.

Управління ризиком ліквідності включає визначення прийнятних рівнів розривів строковості (за валютою), а також:

- встановлення цільового (оптимального та прийнятного для Банку), критичного (небажаного, але яким можна управляти) та граничного (що вимагає негайних дій) рівня ключових значень ризику ліквідності;
- постійний моніторинг фактичних ключових показників ризику ліквідності;
- вжиття відповідних коригуючих дій, якщо ключові показники ризику ліквідності сягають їх критичного та/або граничного значення.

Крім зазначеного вище, Банк оцінює ліквідність, спираючись на певні коефіцієнти ліквідності, встановлені НБУ.

	31 грудня 2022 року, %	31 грудня 2021 року, %
--	-----------------------------------	-----------------------------------

LCR “Коефіцієнт покриття ліквідністю”, за всіма валютами (BV) та в іноземній валюті (IB) (високоякісні ліквідні активи/ чистий очікуваний відплив грошових коштів протягом 30 календарних днів: різниця сукупних очікуваних відпливів і сукупних очікуваних надходжень грошових коштів, де сукупні очікувані надходження приймаються в розмірі не більше ніж 75 відсотків сукупних очікуваних відпливів, із застосуванням коефіцієнтів очікуваних відпливів та очікуваних надходжень, установлених Національним банком)

Мінімальний рівень, який вимагається НБУ:

LCRBV - 100% за всіма валютами	176,73	193,21
LCRIB - 100% в іноземній валюті	312,64	163,38

NSFR “Коефіцієнт чистого стабільного фінансування” норматив ліквідності, який установлює мінімально необхідний рівень стабільного фінансування, достатній для забезпечення фінансування діяльності банку на горизонті один рік.

	31 грудня 2022 року, %	31 грудня 2021 року, %
Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR), запроваджено з 01.04.2021 та розраховується як співвідношення обсягу наявного стабільного фінансування (ASF) до обсягу необхідного стабільного фінансування (RSF).		
Банк розраховує обсяг:		
1) наявного стабільного фінансування (ASF) як суму складових ASF (регулятивний капітал та зобов'язання), зважених на установлені Національним банком коефіцієнти ASF, які відображають рівень їх стабільності на горизонті один рік;		
2) необхідного стабільного фінансування (RSF) як суму складових RSF (активи та позабалансові зобов'язання), зважених на установлені Національним банком коефіцієнти RSF, які характеризують їх ліквідність на горизонті один рік.		
Мінімальний рівень, який вимагається НБУ:		
90 відсотків - починаючи з 01 жовтня 2021 року;	139,06	122,01
100 відсотків - починаючи з 01 квітня 2023 року.		

Аналіз фінансових зобов'язань за контрактними строками до погашення

У наведеній нижче таблиці відображено види і строки погашення фінансових зобов'язань Банку на основі договірних недисконтованих зобов'язань з виплати коштів. Зобов'язання, які класифіковані на вимогу відображені з терміном погашення до 3 місяців. Однак Банк розраховує на те, що багато клієнтів не вимагатимуть виплат на найбільш ранню дату, коли Банк мав би здійснити відповідну виплату, і таблиця не відображає очікувані грошові потоки, розраховані Банком на основі інформації стосовно вимог виплати вкладів за попередні періоди.

Фінансові зобов'язання станом на 31 грудня 2022 року	До 3 місяців	Від 3 до 12 місяців	Від 1 до 5 років	Понад 5 років	Усього
Кошти банків	4 730 640	3 184 223	27 633 316	—	35 548 179
Кошти клієнтів	157 200 798	19 424 602	777 712	56 174	177 459 286
Інші залучені кошти	1 552 052	6 513 356	13 071 250	17 096 041	38 232 699
Субординований борг	404 036	386 264	1 545 057	4 426 132	6 761 489
Похідні фінансові зобов'язання	6 655	—	—	—	6 655
В т.ч.:					
- фінансові інструменти, розрахунки за якими здійснюються на валовій основі:	6 655	—	—	—	6 655
- Суми до отримання	(9 000 000)	—	—	—	(9 000 000)
- Суми до сплати	9 006 655	—	—	—	9 006 655
Інші фінансові зобов'язання	732 804	2 056	4 111	—	738 971
В т.ч.:					
- зобов'язання з лізингу (оренди)	1 012	2 056	4 111	—	7 179
Кредитні зобов'язання та контракти фінансової гарантії	2 686 414	2 568 830	432 086	—	5 687 330
Усього недисконтовані фінансові зобов'язання	167 313 399	32 079 331	43 463 532	21 578 347	264 434 609

Фінансові зобов'язання станом на 31 грудня 2021 року	До 3 місяців	Від 3 до 12 місяців	Від 1 до 5 років	Понад 5 років	Усього
Кошти банків	3 979 896	2 154 006	26 331 577	—	32 465 479
Кошти клієнтів	100 829 482	19 771 663	1 735 818	72 620	122 409 583
Інші залучені кошти	1 496 388	6 364 531	13 821 951	8 985 874	30 668 744
Субординований борг	314 616	593 588	1 448 021	3 590 382	5 946 607
Похідні фінансові зобов'язання	20 863	61 698	108 734	—	191 295
Інші фінансові зобов'язання	583 799	474	5 625	—	589 898
В т.ч.:					
- зобов'язання з лізингу (оренди)	—	474	5 625	—	6 099
Кредитні зобов'язання та контракти фінансової гарантії	1 178 632	2 305 387	722 199	—	4 206 218
Усього недисконтовані фінансові зобов'язання	108 403 676	31 251 347	44 173 925	12 648 876	196 477 824

У наведеній вище таблиці відображено строки закінчення акредитивів, договорів фінансової гарантії та авалювання векселів Банку у складі кредитних зобов'язань та контрактів фінансової гарантії, які передбачені відповідними договорами. Безвідкличні зобов'язання з надання кредитів можуть бути виконані на вимогу та відображені з терміном погашення до 3 місяців. Банк не очікує на те, що йому доведеться виконати всі договірні та умовні зобов'язання до закінчення строку їх дії. З метою обмеження ризику ліквідності, що виникає через асиметричні платежі та дострокове погашення строкових активів і зобов'язань, Банк включає у стандартні договори з клієнтами такі положення, які мотивують клієнтів не застосовувати вищевказані можливості.

Ринковий ризик

Банк розглядає ринковий ризик як сукупність процентного та валютного ризиків, тобто неспроможність забезпечення перевищення доходів (включаючи процентні доходи) над витратами (включаючи процентні витрати) за валютами у сумі, необхідній для виконання зобов'язань Банку та підтримання ризиків ліквідності та достатності капіталу в межах, прийнятних для Банку.

Процентний ризик

Банк розглядає процентний ризик як неспроможність забезпечення перевищення процентних доходів над процентними витратами у сумі, необхідній для виконання зобов'язань Банку з виплати процентів та підтримання ризиків ліквідності та достатності капіталу в межах, прийнятних для Банку. Банк вважає, що основним джерелом процентного ризику є невідповідність процентних надходжень та процентних платежів за сумами та датами.

Банк розглядає управління процентним ризиком як невід'ємну частину діяльності Банку, включаючи негативний вплив внутрішніх та зовнішніх факторів.

Управління процентним ризиком спрямоване на забезпечення перевищення процентних доходів над процентними витратами у сумі, необхідній для виконання зобов'язань Банку з виплати процентів та підтримання ризиків ліквідності та достатності капіталу в межах, прийнятних для Банку, і здійснюється шляхом:

- встановлення цільового (оптимального та прийнятного для Банку), критичного (небажаного, але яким можна управляти) та граничного (що вимагає негайних дій) ключових значень процентного ризику;
- постійного моніторингу фактичних ключових показників процентного ризику;
- вжиття ефективних заходів, якщо показники процентного ризику сягають їх критичного та/або граничного значення.

Основними завданнями управління процентним ризиком є:

- визначення та дотримання Банком прийнятного рівня процентного ризику відповідно до стратегічних цілей Банку;
- забезпечення оптимального процентного розриву виходячи з ризик-апетиту;
- оцінка процентних розривів та чутливості Банку до змін процентних ставок;
- планування, прийняття своєчасних рішень з метою попередження виникнення, здійснення заходів щодо пом'якшення процентного ризику;
- оцінка впливу реалізації різних стрес-сценаріїв на показники чутливості Банку до змін процентних ставок.

Чутливість консолідованого звіту про прибутки та збитки відображає вплив припустимих змін у процентних ставках на чистий процентний дохід Банку за один рік, визначений на основі плаваючої процентної ставки за неторговими фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями, наявними станом на звітну дату.

Наведена нижче таблиця відображає чутливість до можливих змін у процентних ставках, при незмінному значенні всіх інших перемінних консолідованого звіту про прибутки та збитки Банку.

31 грудня 2022 року					
Валюта	Основа процентної ставки	Збільшення у базисних пунктах	Вплив на прибуток до оподаткування	Зменшення у базисних пунктах	Вплив на прибуток до оподаткування
Гривня	НБУ	+500	(409 960)	-500	409 960
Гривня	UIRD	+500	395 715	-100	(395 735)
Дол. США	SOFR	+100	(170 586)	-100	170 586
Дол. США	LIBOR	+100	(145 953)	-100	145 418
Дол. США	UIRD	+100	112 030	-100	(112 030)
Євро	Euribor	+75	7 749	-75	(7 749)
Євро	UIRD	+75	37 691	-75	(37 691)
Усього			(173 314)		172 759

31 грудня 2021 року					
Валюта	Основа процентної ставки	Збільшення у базисних пунктах	Вплив на прибуток до оподаткування	Зменшення у базисних пунктах	Вплив на прибуток до оподаткування
Гривня	НБУ	+100	(62 169)	-100	62 169
Гривня	UIRD	+100	36 571	-100	(36 571)
Дол. США	LIBOR	+75	(76 721)	-75	75 044
Дол. США	UIRD	+75	58 733	-75	(58 733)
Євро	LIBOR	+75	9 633	-75	(9 633)
Євро	Euribor	+75	14 500	-75	(14 500)
Інше	LIBOR	+75	2	-75	(2)
Усього			(19 451)		17 774

З метою оцінки можливих наслідків від припустимих змін процентних ставок, чутливість капіталу від інвестиційних цінних паперів з фіксованою ставкою, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході, та віднесені до 2 рівня ієрархії джерел справедливої вартості активу застосовується метод модифікованої дюрації, з наступними припущеннями: для корпоративних облігацій +/-500 б.п. (31 грудня 2021 року: +/- 200 б.п.), для ОВДП номінованих в національній валюті +/-500 б.п. (31 грудня 2021 року: +/- 200 б.п.), для ОВДП номінованих в іноземній валюті - +/-100 б.п. (31 грудня 2021 року: +/- 100 б.п.). Загальний вплив змін станом на 31 грудня 2022 року на капітал Банку складає: (4 807 614) тис. грн. / 4 807 614 тис. грн. (31 грудня 2021 року: (2 323 542) тис. грн. / 2 323 542 тис. грн.).

Чутливість чистого прибутку/(збитку) від інвестиційних цінних паперів, оцінюваних за справедливою вартістю з відображенням переоцінки через прибутки або збитки, розраховується шляхом переоцінки фінансових інструментів, що мають фіксовану процентну ставку та переоцінюються через прибутки/(збитки), станом на 31 грудня 2022 року на предмет впливу припустимих змін у процентних ставках з застосуванням методу модифікованої дюрації. Ефект від змін процентної ставки для ОВДП номінованих в національній валюті +/-500 б.п. (31 грудня 2021 року: +/- 100 б.п.), для ОВДП номінованих в іноземній валюті - +/-100 б.п. (31 грудня 2021 року: +/- 100 б.п.) на прибуток Банку становить (2 005 948) тис. грн. / 2 005 948 тис. грн. (31 грудня 2021 року: (542 687) тис. грн. / 542 687 тис. грн.).

Валютний ризик

Банк розглядає валютний ризик як неспроможність забезпечити перевищення притоку грошових коштів в іноземній валюті над відтоком грошових коштів в іноземній валюті (за валютою) у сумі, необхідній для підтримання ризиків ліквідності та достатності капіталу в межах, прийнятних для Банку. Банк вважає, що основним джерелом валютного ризику є непослідовність коливань обмінних курсів іноземних валют.

Управління валютним ризиком спрямоване на забезпечення перевищення притоку грошових коштів в іноземній валюті над відтоком грошових коштів в іноземній валюті у сумі, прийнятній для Банку та необхідній для підтримання ризиків ліквідності та достатності капіталу в межах, прийнятних для Банку, і здійснюється шляхом:

- встановлення цільового (оптимального та прийнятного для Банку), критичного (небажаного, але яким можна управляти) та граничного (що вимагає негайних дій) ключових значень валютного ризику;
- постійного моніторингу фактичних ключових показників валютного ризику;

- вжиття ефективних заходів, якщо показники валютного ризику сягають їх критичного та/або граничного значення.

Основним завданням управління валютним ризиком є:

- визначення та дотримання Банком прийняттого рівня валютного ризику відповідно до стратегічних цілей Банку;
- оцінка чутливості Банку до валютного ризику (впливу зміни курсів іноземних валют);
- оцінка впливу реалізації різних стрес-сценаріїв на рівень валютного ризику Банку;
- планування, прийняття своєчасних рішень з метою попередження виникнення, здійснення заходів щодо пом'якшення валютного ризику;
- дотримання лімітів валютного ризику у т.ч. регулятивних.

У наведених нижче таблицях зазначені валюти, що наражають Банк на значний ризик станом на 31 грудня 2022 року, з огляду на неторгові монетарні активи та зобов'язання та прогнозовані грошові потоки. Аналіз полягає у визначенні впливу можливих поміркованих змін в обмінних курсах іноземних валют до гривні, при незмінному значенні всіх інших змінних у консолідованому звіті про прибутки та збитки Банку (через наявність неторгових монетарних активів та зобов'язань, справедлива вартість яких є чутливою до змін обмінних курсів валют). Вплив на капітал не відрізняється від впливу на консолідований звіт про прибутки та збитки. Наведене у таблиці від'ємне значення відображає потенційне чисте зменшення у консолідованому звіті про прибутки та збитки або у складі капіталу, а позитивні значення відображають потенційне чисте збільшення.

<i>Валюта</i>	<i>31 грудня 2022 року</i>		<i>31 грудня 2021 року</i>	
	<i>Зміна обмінного курсу, %</i>	<i>Вплив на прибуток до оподаткування</i>	<i>Зміна обмінного курсу, %</i>	<i>Вплив на прибуток до оподаткування</i>
Гривня / дол. США	+15,00%	334 178	+11,50%	247 402
Гривня/євро	+16,50%	(195 201)	+11,50%	12 958
Усього		138 977		260 360
Гривня / дол. США	-15,00%	(334 178)	-11,50%	320 296
Гривня/євро	-16,50%	195 201	-11,50%	(12 958)
Усього		(138 977)		307 338

Операційний ризик

Банк створює ефективну систему управління операційними ризиками з метою мінімізації негативного ефекту від втрат внаслідок реалізації подій операційного ризику та мінімізації імовірності реалізації подій операційного ризику у майбутньому, забезпечення стабільної та безперервної діяльності Банку, взаємодії підрозділів Банку на всіх організаційних рівнях з питань управління операційними ризиками та впровадження культури управління операційними ризиками.

Затверджено Методику збору та обробки інформації щодо подій операційного ризику, в т.ч. подій пов'язаних з воєнними діями (з 2014 року). Здійснено категоризацію вказаних втрат / витрат в розрізі видів ризику (кредитний, ринковий, ризик ліквідності та операційний ризик).

Банком забезпечуються впровадження та постійне супроводження процесів ідентифікації, оцінки, реагування та моніторингу проявів операційного ризику. З метою виявлення та вимірювання операційного ризику Банк використовує обов'язкові та додаткові інструменти відповідно вимог Національного банку України та кращих практик з питань управління операційними ризиками. Банк оцінює операційний ризик з урахуванням його взаємозв'язку та впливу на інші ризики, що притаманні діяльності Банку.

Банк застосовує спеціалізовані інструменти управління операційними ризиками, які включають в себе:

- збір внутрішніх даних щодо подій операційного ризику;
- збір зовнішніх даних щодо подій операційного ризику;

- оцінка якості процесів та ризиків;
- аналіз сценаріїв операційного ризику;
- стрес-тестування операційного ризику;
- ключові індикатори ризику;
- аналіз модельного ризику.

Банк здійснює управління ризиками проектної діяльності (у т.ч. суттєвих змін в діяльності) шляхом надання експертних висновків. У Банку здійснюється аналіз внутрішніх регулятивних та розпорядчих документів в частині виявлення процесних ризиків та інтеграції відповідних контролів.

З метою забезпечення впровадження культури управління операційним ризиком та культури системи внутрішнього контролю на всіх організаційних рівнях, Банк здійснює постійне навчання працівників та надання консультативної підтримки з метою отримання ними достатніх знань з питань управління відповідними ризиками, в тому числі для правильного і своєчасного виявлення, аналізу, вжиття заходів та звітування з питань управління операційними ризиками.

Банк постійно працює над удосконаленням системи управління операційними ризиками та системи внутрішнього контролю включаючи впровадження/приведення у відповідність до нормативно-правових актів Національного банку України, з урахуванням міжнародних стандартів і рекомендацій щодо управління відповідними ризиками.

Стратегія Банку щодо його здатності протистояти надзвичайним подіям полягає у превентивному плануванні заходів щодо забезпечення стійкості/відновлення діяльності Банку, які охоплюють визначений спектр потенційних подій порушення цільового перебігу діяльності Банку.

Вказана стратегія реалізується шляхом впровадження у Банку вимог щодо надання клієнтам і кредиторам Банку, єдиному акціонеру Банку в особі держави, контрагентам та регуляторним органам обґрунтованих підтверджень здатності Банку забезпечувати його стійкість або відновлення функціонування його процесів на попередньо визначеному рівні продуктивності у разі реалізації надзвичайних подій.

Досягнення стратегічних цілей Банку щодо його здатності протистояти надзвичайним подіям забезпечується шляхом впровадження /дотримання вимог відповідних стратегічних компонентів:

Стратегічними компонентами системи BCM є:

- Визначення критичних процесів Банку та підрозділів, які у них задіяні.
Відповідальні працівники Банку визначають перелік процесів визначених підрозділів, які безпосередньо задіяні у досягненні стратегічних цілей Банку;
- Визначення ключових ресурсів, необхідних для забезпечення цільового перебігу критичних процесів Банку.
Відповідальні працівники Банку визначають перелік видів ключових ресурсів, необхідних для забезпечення цільового перебігу процесів підрозділів, які безпосередньо задіяні у досягненні стратегічних цілей Банку, та метрики їх доступності / відновлення;
- Визначення ключових ризиків, які становлять загрозу цільовому перебігу критичних процесів Банку.
Відповідальні працівники Банку визначають перелік ключових сценаріїв несприятливого розвитку подій порушення безперервності діяльності, що можуть негативно вплинути на цільовий перебіг процесів підрозділів, які безпосередньо задіяні у досягненні стратегічних цілей Банку.

Виконання ключових цілей Банку щодо забезпечення його здатності протистояти надзвичайним подіям формується на основі пріоритетів (у порядку зниження):

- здоров'я та безпека працівників Банку;
- мінімізація фінансових втрат Банку у разі виникнення події порушення безперервності діяльності Банку;
- захист інформаційних та матеріальних ресурсів Банку;
- зменшення негативних наслідків події порушення безперервності діяльності Банку на його діяльність, зокрема, але не обмежуючись: його репутацію, можливість здійснювати певні операції, ліквідність, якість активів, позиції на ринку та спроможність Банку виконувати вимоги чинного законодавства України, у тому числі нормативно-правових актів НБУ

Банк регламентує основні підходи щодо відновлення операцій після реалізації надзвичайної ситуації у вигляді Плану забезпечення безперервної діяльності Банку. Вказаний План являє собою сукупність прикладних вимог щодо відновлення діяльності Банку, представлених на трьох рівнях:

Рівень 1. Плани відновлення доступності ресурсів Банку

Рівень 2. Плани відновлення діяльності підрозділів Банку

Рівень 3. План забезпечення безперервності діяльності Банку та Оперативний план реагування на випадок розширення зони воєнного конфлікту в регіонах України

30. Справедлива вартість активів та зобов'язань

Рівні ієрархії справедливої вартості

Для цілей розкриття інформації про справедливую вартість, Банк визначає класи активів та зобов'язань виходячи з природи, характеристик та ризиків активу чи зобов'язання та рівні ієрархії справедливої вартості як вказано нижче:

31 грудня 2022 року					
Використана оцінка справедливої вартості					
			Оцінка на основі припущень, підтверджених спостережуваними даними (Рівень 2)	Оцінка на основі припущень не підтверджених спостережуваними даними (Рівень 3)	
Дата оцінки	Котирувальні ціни активного ринку (Рівень 1)				Усього
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю					
Кредити та аванси банкам у банківських металах	31 грудня 2022 року	—	94 668	—	94 668
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки:					
ОВДП	31 грудня 2022 року	—	888 792	26 961 581	27 850 373
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:					
ОВДП	31 грудня 2022 року	—	12 521 500	—	12 521 500
Акції підприємств	31 грудня 2022 року	—	—	22 179	22 179
Похідні фінансові активи	31 грудня 2022 року	—	2 324 622	—	2 324 622
Інвестиційна нерухомість	01 грудня 2022 року	—	—	667 496	667 496
Будівлі	01 грудня 2022 року	—	—	1 801 046	1 801 046
Земля	01 грудня 2022 року	—	—	4 424	4 424
Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю					
Кошти клієнтів у банківських металах	31 грудня 2022 року	—	66 457	—	66 457
Похідні фінансові зобов'язання	31 грудня 2022 року	—	9 810	—	9 810
Активи, щодо яких розкривається справедлива вартість					
Грошові кошти та їх еквіваленти	31 грудня 2022 року	9 314 939	72 071 183	—	81 386 122
Кредити та аванси банкам	31 грудня 2022 року	—	498 804	—	498 804
Кредити та аванси клієнтам	31 грудня 2022 року	—	—	80 947 706	80 947 706
Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю	31 грудня 2022 року	—	19 887 489	—	19 887 489
Інші фінансові активи	31 грудня 2022 року	—	451 967	—	451 967
Зобов'язання, щодо яких розкривається справедлива вартість					
Кошти банків	31 грудня 2022 року	—	22 158 638	—	22 158 638
Кошти клієнтів	31 грудня 2022 року	—	177 112 933	—	177 112 933
Інші залучені кошти	31 грудня 2022 року	—	24 931 949	—	24 931 949
в тому числі емітовані сервоблігації	31 грудня 2022 року	—	1 500 981	—	1 500 981
Субординований борг	31 грудня 2022 року	—	1 458 128	—	1 458 128
Інші фінансові зобов'язання	31 грудня 2022 року	—	600 816	—	600 816

31 грудня 2021 року					
Використана оцінка справедливої вартості					
			Оцінка на основі припущень, підтверджених спостережуваними даними (Рівень 2)	Оцінка на основі припущень не підтверджених спостережуваними даними (Рівень 3)	Усього
Активи, що оцінюються за справедливою вартістю	Дата оцінки	Котирувальні ціни активного ринку (Рівень 1)			
Кредити та аванси банкам у банківських металах	31 грудня 2021 року	—	52 274	—	52 274
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки:					
ОВДП	31 грудня 2021 року	—	—	23 319 112	23 319 112
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:					
ОВДП	31 грудня 2021 року	—	12 430 319	—	12 430 319
Облігації підприємств	31 грудня 2021 року	—	283 786	—	283 786
Акції підприємств	31 грудня 2021 року	—	—	23 248	23 248
Похідні фінансові активи	31 грудня 2021 року	—	582 742	—	582 742
Інвестиційна нерухомість	31 грудня 2021 року	—	—	984 056	984 056
Будівлі	1 липня 2021 року	—	—	1 641 235	1 641 235
Земля	1 грудня 2020 року	—	—	4 457	4 457
Зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю					
Кошти клієнтів у банківських металах	31 грудня 2021 року	—	45 321	—	45 321
Похідні фінансові зобов'язання	31 грудня 2021 року	—	7	—	7
Активи, щодо яких розкривається справедлива вартість					
Грошові кошти та їх еквіваленти	31 грудня 2021 року	3 824 287	39 058 084	—	42 882 371
Кредити та аванси банкам	31 грудня 2021 року	—	8 217 896	—	8 217 896
Кредити та аванси клієнтам	31 грудня 2021 року	—	—	68 384 011	68 384 011
Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю	31 грудня 2021 року	—	29 517 124	—	29 517 124
Інші фінансові активи	31 грудня 2021 року	—	177 596	—	177 596
Зобов'язання, щодо яких розкривається справедлива вартість					
Кошти банків	31 грудня 2021 року	—	25 577 371	—	25 577 371
Кошти клієнтів	31 грудня 2021 року	—	121 766 497	—	121 766 497
Інші залучені кошти	31 грудня 2021 року	5 845 459	21 512 569	—	27 358 028
в тому числі емітовані Єврооблігації	31 грудня 2021 року	5 845 459	—	—	5 845 459
Субординований борг	31 грудня 2021 року	3 719 327	—	—	3 719 327
Інші фінансові зобов'язання	31 грудня 2021 року	—	595 997	—	595 997

При переміщенні між рівнями ієрархії справедливої вартості Банк дотримується політики визначення часу переведень – на кінець звітного періоду.

Станом на 31 грудня 2022 року інші залучені кошти, а саме єврооблігації та субординований борг, були переведені з Рівня 1 до Рівня 2 ієрархії справедливої вартості, оскільки протягом 2022 року був відсутній активний ринок, а справедливу вартість, відповідно, було визначено з використанням методів оцінки з використанням спостережуваних ринкових даних.

Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки та інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Справедлива вартість інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки, визначається з використанням оціночної моделі, вхідні дані до якої є як спостережувані на ринку (обмінний курс, коефіцієнти кривої безкупонної дохідності, побудованої за гривневими ОВДП (модель Нельсона – Сігела), відсоткові ставки) так і неспостережувані (історична волатильність курсу). Оцінка справедливої вартості ОВДП з індексованою вартістю здійснюється за допомогою відповідного програмного комплексу та контролюється фахівцями управління бек-офісного супроводження операцій на фінансових ринках Операційного департаменту.

Справедлива вартість інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (за винятком акцій), визначається по котируваннях на ринку цінних паперів або з використанням методу дисконтування грошових потоків на основі кривої дохідності НБУ. Процеси оцінки справедливої вартості контролюються фахівцями управління бек-офісного супроводження операцій на фінансових ринках Операційного департаменту.

Справедлива вартість акцій визначається за допомогою моделей, які включають виключно дані, що не спостерігаються на ринку, серед іншого – припущення щодо майбутніх фінансових результатів об'єкта інвестицій. Цей розрахунок виконується з використанням даних щорічної офіційної інформації про фінансово - господарську діяльність емітентів цінних паперів, якщо вона була оприлюднена згідно вимог чинного законодавства України за допомогою відповідного програмного комплексу та контролюється фахівцями управління бек-офісного супроводження операцій на фінансових ринках Операційного департаменту.

Похідні фінансові інструменти

Для визначення справедливої вартості використовується там, де це можливо, ринковий підхід та відкриті вхідні дані другого рівня. Як правило, для оцінки справедливої вартості своїх процентної ставки, форвардних операцій та своїх на валютному ринку для найліквідніших валют застосовується ринковий підхід.

Розрахунок справедливої вартості процентного свопу базується на моделі свопу процентної ставки як комбінації двох облігацій, яка ґрунтується на тому, що суми умовних кредитів, якими умовно обмінюються сторони контракту, є рівними, а тому свої процентної ставки можна представити як комбінацію довгої позиції в одній облігації та короткої позиції в іншій облігації.

При розрахунку справедливої вартості валютного свопу використовується методика оцінки справедливої вартості валютного форварда, який є частиною валютного свопу. Справедлива вартість валютного форварда визначається виходячи із припущення про справедливий форвардний валютний курс, який розраховується виходячи з поточного валютного курсу, ефективної ставки у базовій та пов'язаній валютах, та строках до погашення.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань не оцінених за справедливою вартістю

Нижче представлено порівняння фінансових інструментів Банку, які не відображені за справедливою вартістю в консолідованому звіті про фінансовий стан, за категоріями балансової вартості та справедливої вартості. Таблиця не відображає справедливої вартості нефінансових активів та нефінансових зобов'язань.

	31 грудня 2022 року			31 грудня 2021 року		
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний прибуток/ (збиток)	Балансова вартість	Справедлива вартість	Невизнаний прибуток/ (збиток)
Фінансові активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	81 386 122	81 386 122	—	42 882 371	42 882 371	—
Кредити та аванси банкам	498 804	498 804	—	8 217 896	8 217 896	—
Кредити та аванси клієнтам	82 429 861	80 947 706	(1 482 155)	69 334 862	68 384 011	(950 851)
Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю	22 092 656	19 887 489	(2 205 167)	30 139 375	29 517 124	(622 251)
Інші фінансові активи	451 967	451 967	—	177 596	177 596	—
Фінансові зобов'язання						
Кошти банків	22 158 638	22 158 638	—	25 577 371	25 577 371	—
Кошти клієнтів	177 080 968	177 112 933	(31 965)	121 791 915	121 766 497	25 418
Інші залучені кошти	27 301 358	24 931 949	2 369 409	27 237 654	27 358 028	(120 374)
в тому числі емітовані свроблігації	3 870 390	1 500 981	2 369 409	5 725 085	5 845 459	(120 374)
Субординований борг	4 055 444	1 458 128	2 597 316	3 605 597	3 719 327	(113 730)
Інші фінансові зобов'язання	600 816	600 816	—	596 018	596 018	—
Усього невизнані зміни в нереалізованій справедливій вартості			1 247 438			(1 781 788)

Нижче описані методики та припущення, що використовуються для визначення справедливої вартості фінансових інструментів, які не відображені за справедливою вартістю у річній консолідованій фінансовій звітності.

Активи, справедлива вартість яких приблизно дорівнює балансовій вартості

Вважається, що балансова вартість ліквідних або короткострокових (до трьох місяців) фінансових активів та фінансових зобов'язань приблизно дорівнює справедливій вартості. Таке припущення застосовується також до депозитів за вимогою, ощадних депозитів без визначеного строку погашення та фінансових інструментів зі змінною процентною ставкою.

Фінансові інструменти з фіксованою ставкою

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань з фіксованою ставкою, що відображаються за амортизованою вартістю, визначається шляхом порівняння ринкових процентних ставок на дату їх первісного визнання з поточними ринковими ставками, що пропонуються на аналогічні фінансові інструменти. Оціночна справедлива вартість процентних депозитів з фіксованою ставкою визначається на основі дисконтованих грошових потоків із застосуванням існуючих на грошовому ринку процентних ставок за борговими зобов'язаннями з аналогічними характеристиками кредитного ризику та строками погашення. Справедлива вартість випущених боргових інструментів, що котируються на біржі, визначається на основі встановлених ринкових цін. Якщо для випущених цінних паперів, що котируються, не існує ринкових цін, використовується модель дисконтованих грошових потоків на основі кривої доходності за поточною процентною ставкою з урахуванням залишкового періоду до погашення.

Зміни у категорії активів 3-го рівня, які оцінені за справедливою вартістю

У таблиці нижче представлено узгодження визнаних на початок і кінець звітного періоду сум за активами 3-го рівня, які обліковуються за справедливою вартістю:

	Станом на 1 січня 2022 року	Прибутки/ (збитки) визнані в консолідо- ваному звіті про прибутки та збитки	Прибуток/ (збиток) визнаний у консолідован ому звіті про сукупний дохід	Придбання	Переведення /Списання	Розрахунки	Станом на 31 грудня 2022 року
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки	23 319 113	4 772 928 ^(a)	–	–	–	(1 130 460) ^(a)	26 961 581
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	23 248	795 ^(b)	(1 069)	–	–	(795) ^(a)	22 179
Інвестиційна нерухомість	984 056	(58 644) ^(b)	–	24 211 ^(a)	(4 229)	(277 898) ^(b)	667 496
Будівлі	1 641 235	(9 685) ^(c)	187 023	220 ^(b)	(17 747)	–	1 801 046
Земля	4 457	(37) ^(a)	4	–	–	–	4 424
Усього активи	25 972 109	4 705 357	185 958	24 431	(21 976)	(1 409 153)	29 456 726

	Станом на 1 січня 2021 року	Прибутки/ (збитки) визнані в консолідова- ному звіті про прибутки та збитки	Прибуток/ (збиток) визнаний у консолідован ому звіті про сукупний дохід	Придбання	Переведення	Розрахунки	Станом на 31 грудня 2021 року
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки	29 008 521	(1 117 628) ^(a)	–	–	–	(4 571 780) ^(a)	23 319 113
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	22 603	933 ^(b)	645	–	–	(933) ^(a)	23 248
Інвестиційна нерухомість	1 143 451	36 989 ^(b)	–	145 818 ^(a)	(6 804)	(335 398) ^(b)	984 056
Будівлі	1 748 326	(31 841) ^(c)	(82 949)	1 495 ^(b)	6 204	–	1 641 235
Земля	3 857	–	–	–	600	–	4 457
Усього активи	31 926 758	(1 111 547)	(82 304)	147 313	–	(4 908 111)	25 972 109

- (а) Прибутки у розмірі 4 772 928 тис. грн. включають: 3 636 380 тис. грн. переоцінка інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки, яка включена до статті «Чистий прибуток/збиток від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток» та 1 133 548 тис. грн. нараховані процентні доходи, які включені до статті «Інші процентні доходи» (2021 рік: Збитки у розмірі (1 117 628) тис. грн. включають: (2 316 452) тис. грн. переоцінка інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки, яка включена до статті «Чистий прибуток/збиток від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток» та 1 198 825 тис. грн. нараховані процентні доходи, які включені до статті «Інші процентні доходи»).
- (б) Нараховані дивіденди у розмірі 795 тис. грн. включені до статті «Інші доходи» (2021 рік: нараховані дивіденди у розмірі 933 тис. грн. включені до статті «Інші доходи»).
- (в) Збиток від переоцінки інвестиційної нерухомості у розмірі (58 644) тис. грн. включений до статті «Чистий прибуток/збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості» (2021 рік: прибуток від переоцінки інвестиційної нерухомості в розмірі 36 989 тис. грн. включений до статті «Чистий прибуток/збиток від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості»).
- (г) Збиток у розмірі (9 685) тис. грн. включає: прибуток від переоцінки будівель в сумі 21 593 тис. грн. включений до статті «Інші доходи» та збиток в сумі (31 278) тис. грн. включений до статті «Знос та амортизація» (2021 рік: збиток у розмірі 31 841 тис. грн. включений до статті «Знос та амортизація»).
- (а) Придбання у розмірі 24 211 тис. грн. включають: 15 879 тис. грн. надходжень та 8 332 тис. грн. переведення з категорії «Непоточні активи, класифіковані, як утримувані для продажу» до категорії «Інвестиційна нерухомість» (2021 рік: 133 185 тис. грн. надходжень та 12 633 тис. грн. переведення з категорії «Непоточні активи, класифіковані, як утримувані для продажу» до категорії «Інвестиційна нерухомість»).
- (ж) Придбання у розмірі 220 тис. грн. включають переведення зі складу капітальних інвестицій до категорії «Основних засобів» (2021 рік: придбання у розмірі 1 495 тис. грн. включають переведення зі складу капітальних інвестицій до категорії «Основних засобів»).
- (з) Погашення у розмірі 1 130 460 тис. грн. включають: 1 130 460 тис. грн. погашення купону (2021 рік: погашення у розмірі 4 571 780 тис. грн. включають: 1 222 960 тис. грн. погашення купону та 3 348 820 тис. грн. погашення цінних паперів).
- (і) Сплата дивідендів у розмірі 795 тис. грн. (2021 рік: сплата дивідендів у розмірі 933 тис. грн.).
- (к) Сума реалізації 277 898 тис. грн. (2021 рік: сума реалізації 335 398 тис. грн.).
- (л) Збиток від переоцінки землі в сумі (37) тис. грн. включений до статті «Інші доходи» (2021 рік: відсутні).

Прибутки або збитки за активами 3-го рівня, які оцінені за справедливою вартістю, які включені до складу прибутків або збитків за звітний період, становлять:

	2022 рік		Усього
	Реалізовані прибутки	Нереалізовані прибутки/(збитки)	
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки	906 440	3 866 488	4 772 928
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	795	—	795
Інвестиційна нерухомість	—	(58 644)	(58 644)
Будівлі	—	(9 685)	(9 685)
Земля	—	(37)	(37)
Усього	907 235	3 798 122	4 705 357

У 2022 році Банк продав об'єкти інвестиційної нерухомості з отриманням збитку у розмірі 20 590 тис. грн. у результаті включення до розрахунку результату податок на додану вартість, що обліковувався у складі інших активів. (2021 рік: з отриманням прибутку у розмірі 44 003 тис. грн.).

	2021 рік		Усього
	Реалізовані прибутки	Нереалізовані прибутки/(збитки)	
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки	732 145	(1 849 773)	(1 117 628)
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	933	—	933
Інвестиційна нерухомість	—	36 989	36 989
Будівлі	—	(31 841)	(31 841)
Усього	733 078	(1 844 625)	(1 111 547)

У таблицях нижче представлено кількісну інформацію станом на 31 грудня 2022 та 2021 років про суттєві неспостережувані на ринку вхідні дані, що використовуються для визначення справедливої вартості активів, віднесених до рівня 3 ієрархії джерел справедливої вартості:

На 31 грудня 2022 року	Балансова вартість	Метод оцінки	Неспостережуваний параметр	Значення параметра
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	22 179	Дисконтованих грошових потоків	Очікувана дохідність	13,9%
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки	26 961 581	Модель Гармана — Колхагена	Історична волатильність курсу пари валют гривня/долар	25,863%
Інвестиційна нерухомість - нерухомість	227 120	Порівняльний	Ціна за кв.м	0,2 тис. грн. — 41,0 тис. грн.
- земельні ділянки	440 376	Порівняльний, зіставлення цін продажу подібних земельних ділянок	Ціна за сотку	1,9 тис. грн. — 1 905,3 тис. грн.
Будівлі	1 801 046	Порівняльний	Ціна за кв.м	1 тис. грн. — 46 тис. грн.
Земля	4 424	Порівняльний	Ціна за сотку	48 тис. грн. — 367 тис. грн.
На 31 грудня 2021 року	Балансова вартість	Метод оцінки	Неспостережуваний параметр	Значення параметра
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	23 248	Дисконтованих грошових потоків	Очікувана дохідність	12,0%
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки	23 319 112	Модель Гармана — Колхагена	Історична волатильність курсу пари валют гривня/долар	25,754%
Інвестиційна нерухомість - нерухомість	482 028	Порівняльний	Ціна за кв.м	0,1 тис. грн. — 50,5 тис. грн.
- земельні ділянки	502 028	Порівняльний, зіставлення цін продажу подібних земельних ділянок	Ціна за сотку	1,8 тис. грн. — 1 876,7 тис. грн.
Будівлі	1 641 235	Порівняльний	Ціна за кв.м	1 тис. грн. — 30 тис. грн.
Земля	4 457	Порівняльний	Ціна за сотку	48 тис. грн. — 352 тис. грн.

Чутливість оцінки справедливої вартості для 3-го рівня до можливих змін вхідних даних, що використовувались

Станом на 31 грудня 2022 року при збільшенні/зменшенні історичної волатильності курсу на 1 п.п. справедлива вартість інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки збільшиться на 4 433 тис. грн./ зменшиться на 4 300 тис. грн. (31 грудня 2021 року: збільшиться на 16 607 тис. грн./ зменшиться на 16 361 тис. грн.)

Станом на 31 грудня 2022 року припущення на предмет впливу змін волатильності курсу при оцінці справедливої вартості інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки оцінюється банком у +77,08 п.п. Ефект від таких змін волатильності курсу по ОВДП з індексованою вартістю становить 724 655,32 тис. грн. та призведе до збільшення прибутку. (31 грудня 2021 року: припущення на предмет впливу змін волатильності курсу при оцінці справедливої вартості інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки оцінюється банком у +11,44 п.п. Ефект від таких змін волатильності курсу по ОВДП з індексованою вартістю становить 197 647 тис. грн. та призведе до збільшення прибутку.)

При збільшенні/зменшенні 1 кв. метра нерухомості / 1 сотки земельної ділянки будівель, землі та інвестиційної нерухомості відповідно збільшиться/зменшиться їх справедлива вартість.

31. Аналіз активів та зобов'язань за строками погашення

У наведеній нижче таблиці представлено аналіз активів та зобов'язань за строками їх погашення або очікуваного відшкодування. Інформація про договірні недисконтовані зобов'язання Банку стосовно погашення наведена у Примітці 29.

	31 грудня 2022 року			31 грудня 2021 року		
	До одного року	Понад один рік	Усього	До одного року	Понад один рік	Усього
Активи						
Грошові кошти та їх еквіваленти	81 386 122	—	81 386 122	42 882 371	—	42 882 371
Кредити та аванси банкам	209 229	384 243	593 472	7 807 763	462 407	8 270 170
Кредити та аванси клієнтам	37 325 677	45 104 184	82 429 861	22 651 040	46 683 822	69 334 862
Інвестиції в цінні папери:						
- за справедливою вартістю через прибутки або збитки	9 407 092	18 443 281	27 850 373	224 983	23 094 129	23 319 112
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	4 321 258	8 222 421	12 543 679	3 402 069	9 335 284	12 737 353
- за амортизованою собівартістю	3 329 442	18 763 214	22 092 656	14 760 550	15 378 825	30 139 375
Поточні податкові активи	2 866	—	2 866	—	250 048	250 048
Похідні фінансові активи	424 743	1 899 879	2 324 622	218	582 524	582 742
Непоточні активи, класифіковані як утримувані для продажу	218 877	—	218 877	8 332	—	8 332
Інвестиційна нерухомість	—	667 496	667 496	—	984 056	984 056
Основні засоби	—	1 986 866	1 986 866	—	1 850 466	1 850 466
Нематеріальні активи	—	63 460	63 460	—	74 463	74 463
Відстрочені податкові активи	—	1 414 884	1 414 884	—	1 190 303	1 190 303
Інші фінансові активи	451 967	—	451 967	177 596	—	177 596
Інші нефінансові активи	137 714	—	137 714	292 283	—	292 283
Усього	137 214 987	96 949 928	234 164 915	92 207 205	99 886 327	192 093 532
Зобов'язання						
Кошти банків	3 689 784	18 468 854	22 158 638	4 206 821	21 370 550	25 577 371
Кошти клієнтів	176 731 096	416 329	177 147 425	121 208 953	628 283	121 837 236
Похідні фінансові зобов'язання	9 810	—	9 810	7	—	7
Інші залучені кошти	2 485 676	24 815 682	27 301 358	2 016 045	25 221 609	27 237 654
Субординований борг	469 233	3 586 211	4 055 444	83 843	3 521 754	3 605 597
Резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії	520 007	—	520 007	290 987	—	290 987
Інше забезпечення	2 307	—	2 307	561	—	561
Інші фінансові зобов'язання	596 705	4 111	600 816	590 393	5 625	596 018
В т.ч. зобов'язання з лізингу (оренди)	3 068	4 111	7 179	474	5 625	6 099
Інші нефінансові зобов'язання	333 973	—	333 973	495 356	—	495 356
Поточні податкові зобов'язання	143	—	143	—	—	—
Усього	184 838 734	47 291 187	232 129 921	128 892 966	50 747 821	179 640 787
Чиста сума	(47 623 747)	49 658 741	2 034 994	(36 685 761)	49 138 506	12 452 745

Аналіз за строками погашення не відображає історичної стабільності поточних рахунків. Закриття таких рахунків відбувається протягом більшого періоду часу, ніж зазначено у таблицях вище. Ці залишки включаються до сум, належних до сплати протягом одного року.

Заборгованість перед клієнтами включає строкові депозити фізичних осіб. Відповідно до українського законодавства Банк зобов'язаний виплатити вклад із спливом строку, визначеного у договорі банківського вкладу. Повернення вкладників банківського строкового вкладу на його вимогу до спливу строку або до настання інших обставин, визначених договором, можливе виключно у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу. Банк очікує, що клієнти не будуть вимагати строкових вкладів раніше ніж вказано у договорах, таким чином, ці залишки включені відповідно до їх контрактних умов погашення.

32. Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Активи за категоріями оцінки станом на 31 грудня 2022 року:

	<i>Активи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід</i>	<i>Активи за справедливою вартістю через прибутки або збитки</i>	<i>Активи за аморти- зованою собівартістю</i>	<i>Усього</i>
Грошові кошти та їх еквіваленти	—	—	81 386 122	81 386 122
Кредити та аванси банкам	—	94 668	498 804	593 472
Кредити та аванси клієнтам	—	—	82 429 861	82 429 861
Інвестиції в цінні папери	12 543 679	27 850 373	22 092 656	62 486 708
Похідні фінансові активи	—	2 324 622	—	2 324 622
Інші фінансові активи	—	—	451 967	451 967
Усього	12 543 679	30 269 663	186 859 410	229 672 752

Активи за категоріями оцінки станом на 31 грудня 2021 року:

	<i>Активи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід</i>	<i>Активи за справедливою вартістю через прибутки або збитки</i>	<i>Активи за аморти- зованою собівартістю</i>	<i>Усього</i>
Грошові кошти та їх еквіваленти	—	—	42 882 371	42 882 371
Кредити та аванси банкам	—	52 274	8 217 896	8 270 170
Кредити та аванси клієнтам	—	—	69 334 862	69 334 862
Інвестиції в цінні папери	12 737 353	23 319 112	30 139 375	66 195 840
Похідні фінансові активи	—	582 742	—	582 742
Інші фінансові активи	—	—	177 596	177 596
Усього	12 737 353	23 954 128	150 752 100	187 443 581

На 31 грудня 2022 року всі фінансові зобов'язання Банку відображаються за амортизованою собівартістю, за виключенням залучених депозитів в золоті та похідних фінансових зобов'язань, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки (31 грудня 2021 року: всі фінансові зобов'язання Банку відображаються за амортизованою собівартістю, за виключенням залучених депозитів в золоті та похідних фінансових зобов'язань, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки або збитки).

33. Операції з пов'язаними сторонами

Згідно з МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язаних сторін», пов'язаними вважаються сторони, які знаходяться під спільним контролем, або одна з яких має можливість контролювати або у значній мірі впливати на операційні та фінансові рішення іншої сторони. При розгляді кожного можливого випадку відносин з пов'язаними сторонами до уваги береться суть цих відносин, а не лише юридична форма.

Пов'язані сторони можуть здійснювати операції, які не здійснювалися б між непов'язаними сторонами. Умови таких операцій можуть відрізнятися від умов операцій між непов'язаними сторонами.

Обсяги операцій та залишки за операціями з пов'язаними сторонами являють собою операції з підприємствами, які контролюються державою (прямо чи опосередковано) або такими, що зазнають суттєвого впливу з боку держави, та ключовим управлінським персоналом.

Залишки за розрахунками з ключовим управлінським персоналом станом на 31 грудня 2022 та 2021 років, а також відповідні доходи і витрати за 2022 та 2021 роки, є такими:

	<i>Ключовий управлінський персонал</i>	
	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
Кредити та аванси клієнтам, загальна сума	4 295	1 683
Мінус – резерв під зменшення корисності	(311)	(25)
Кредити та аванси клієнтам, чиста сума	3 984	1 658
Інші фінансові активи	16	1
Поточні рахунки	19 426	4 690
Депозити строкові	8 096	4 092
Кошти клієнтів	27 522	8 782
Інші нефінансові зобов'язання	15	14

	<i>Ключовий управлінський персонал</i>	
	<i>2022 рік</i>	<i>2021 рік</i>
Процентний дохід за кредитами	58	124
Процентні витрати за депозитами клієнтів	(152)	(123)
Комісійні доходи	305	100
Чистий прибуток/(збиток) від переоцінки іноземної валюти	(3 263)	50

У 2022 році, сукупна сума винагороди та інших виплат ключовому управлінському персоналу склала 115 702 тис. грн. (платежі до недержавного пенсійного фонду – 58 тис. грн.) (2021 рік: 117 603 тис. грн. (платежі до недержавного пенсійного фонду – 47 тис. грн.)).

В ході звичайної діяльності Банк укладає договірні угоди з українським урядом та підприємствами, які контролюються державою прямо чи опосередковано, або такими, що зазнають суттєвого впливу з боку держави. Банк надає таким підприємствам повний спектр банківських послуг, зокрема кредитування, розміщення депозитів, надання гарантій, операції з цінними паперами, розрахунково-касові операції.

Залишки за операціями з підприємствами, які контролюються державою (прямо чи опосередковано), або такими, які зазнають суттєвого впливу з боку держави, що є суттєвими з огляду на балансову вартість, станом на 31 грудня 2022 року були такими:

<i>Клієнт</i>	<i>Галузь</i>	<i>Грошові кошти та їх еквіваленти</i>	<i>Кредити та аванси клієнтам</i>	<i>Похідні фінансові активи</i>	<i>Кошти банків</i>	<i>Кошти клієнтів</i>	<i>Видані гарантії</i>
Клієнт 1	Державні підприємства	—	—	—	—	30 215 357	—
Клієнт 2	Державні підприємства	—	—	—	—	15 645 416	—
Клієнт 3	Фінансові послуги	19 507 835	—	2 307 813	18 468 854	—	—
Клієнт 4	Видобувна галузь	—	5 481 858	—	—	2 354 906	—
Клієнт 5	Видобувна галузь	—	6 721 052	—	—	—	—
Клієнт 6	Енергетика	—	6 961 186	—	—	—	—
Клієнт 7	Енергетика	—	3 759 120	—	—	—	—
Клієнт 8	Енергетика	—	—	—	—	—	1 408 028
Клієнт 9	Будівництво доріг	—	7 074 760	—	—	—	—
Клієнт 10	Машинобудування	—	—	—	—	2 386 483	—
Клієнт 11	Машинобудування	—	2 010 301	—	—	—	109 966
Клієнт 12	Торгівля	—	—	—	—	—	2 137 608
Клієнт 13	Торгівля	—	—	—	—	—	1 928 076
Клієнт 14	Професійна, наукова та технічна діяльність	—	—	—	—	2 085 880	—
Клієнт 15	Професійна, наукова та технічна діяльність	—	902 615	—	—	—	—
Клієнт 16	Транспорт та зв'язок та технічна діяльність	—	1 099 474	—	—	—	—
Інші		—	2 719 086	—	408 603	23 260 180	—

Залишки за операціями з підприємствами, які контролюються державою (прямо чи опосередковано), або такими, які зазнають суттєвого впливу з боку держави, що є суттєвими з огляду на балансову вартість, станом на 31 грудня 2021 року були такими:

Клієнт	Галузь	Грошові кошти та їх еквіваленти	Кредити та аванси банкам	Кредити та аванси клієнтам	Похідні фінансові активи	Кошти банків	Кошти клієнтів	Видані гарантії
Клієнт 1	Державні підприємства	—	—	—	—	—	5 691 258	—
Клієнт 2	Державні підприємства	—	—	—	—	—	1 250 579	—
Клієнт 3	Фінансові послуги	18 484 579	7 730 670	—	582 412	21 366 867	—	—
Клієнт 7	Енергетика	—	—	4 051 434	—	—	6 242 309	—
Клієнт 6	Енергетика	—	—	5 197 528	—	—	2 240 595	—
Клієнт 5	Видобувна галузь	—	—	4 051 597	—	—	6 453 998	—
Клієнт 4	Видобувна галузь	—	—	2 662 001	—	—	—	—
Клієнт 17	Транспорт та зв'язок	—	—	—	—	—	2 470 606	—
Клієнт 18	Транспорт та зв'язок	—	—	—	—	—	1 701 797	—
Клієнт 16	Транспорт та зв'язок	—	—	1 434 684	—	—	—	—
Клієнт 9	Будівництво доріг	—	—	5 520 379	—	—	—	—
Клієнт 11	Машинобудування	—	—	1 558 761	—	—	—	604 096
Клієнт 10	Машинобудування	—	—	—	—	—	1 387 990	—
Клієнт 12	Торгівля	—	—	—	—	—	—	1 689 619
Клієнт 13	Торгівля	—	—	—	—	—	—	1 594 114
Клієнт 15	Професійна, наукова та технічна діяльність	—	—	763 216	—	—	1 393 203	—
Інші		—	—	1 785 235	—	—	15 750 876	97 208

Протягом року, що закінчився 31 грудня 2022 року, за суттєвими операціями з підприємствами, які контролюються державою (прямо чи опосередковано), або такими, які зазнають суттєвого впливу з боку держави, Банк визнав 5 096 488 тис. грн. (2021 рік: 3 201 590 тис. грн.) процентних доходів, в тому числі за операціями з депозитними сертифікатами НБУ строком до 90 днів – 1 186 941 тис. грн. (2021 рік: 1 070 618 тис. грн.) процентних доходів, а також 5 787 502 тис. грн. (2021 рік: 3 145 353 тис. грн.) процентних витрат.

Станом на 31 грудня 2022 року інвестиції Банку в цінні папери, випущені Урядом або підприємствами, які контролюються державою (прямо чи опосередковано), або такими, які зазнають суттєвого впливу з боку держави склали 62 168 561 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 65 972 073 тис. грн.), та були такими:

	31 грудня 2022 року	31 грудня 2021 року
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через прибутки або збитки	27 850 373	23 319 113
Інвестиційні цінні папери за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	12 540 558	12 734 480
Інвестиційні цінні папери за амортизованою собівартістю	21 777 630	29 918 480

Інформація щодо балансової вартості ОВДП, які включені до інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибутки або збитки та до інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, розкриті в Примітці 11.

Протягом 2022 року, по операціям з ОВДП Банк визнав 3 615 502 тис. грн. (2021 рік: 3 677 177 тис. грн.) процентних доходів, за операціями з іншими інвестиційними цінними паперами 1 116 908 тис. грн. (2021 рік: 1 590 683 тис. грн.) процентних доходів.

34. Достатність капіталу

Банк здійснює управління рівнем достатності капіталу для захисту від ризиків, притаманних його діяльності. Достатність капіталу Банку контролюється з використанням нормативів, встановлених НБУ та Базельською угодою щодо капіталу 1988 року.

Основною метою управління капіталом Банку є забезпечення дотримання зовнішніх вимог стосовно капіталу та утримання високих кредитних рейтингів і належних нормативів капіталу, необхідних для провадження діяльності та максимізації акціонерної вартості.

Банк управляє структурою капіталу та відповідно змінює її з огляду на зміни в економічних умовах та характеристиках ризиків, пов'язаних з його діяльністю.

Нормативи достатності капіталу згідно з вимогами НБУ

Національним банком України встановлено граничні значення нормативу достатності регулятивного капіталу на рівні не менше 10% , та нормативу достатності основного капіталу на рівні не менше 7%.

Починаючи з жовтня 2022 року нормативи капіталу банку є нижчими за встановлені НБУ граничні значення, що пов'язано з формуванням резервів за очікуваними кредитними збитками у результаті впливу війни Російської Федерації проти України.

Відповідно до постанови Правління НБУ «Про деякі питання діяльності банків України та банківських груп» від 25 лютого 2022 року №23 за порушення нормативів капіталу, які спричинені негативним впливом військової агресії Російської Федерації проти України, до банків не застосовуються заходи впливу. З урахуванням зазначеного, НБУ не застосовував до Банку заходи впливу у результаті зниження значень нормативів капіталу нижче встановлених НБУ граничних значень.

Протягом 2022 року Банк поінформував міжнародних кредиторів про неможливість виконання ним зобов'язань з дотримання нормативів капіталу та інших фінансових кovenант та отримав від них згоду на незастосування санкцій щодо Банку за порушення зобов'язань з дотримання нормативів капіталу та інших фінансових кovenант до 31 грудня 2022 року включно.

Керівництво продовжує комунікацію з міжнародними кредиторами з цього питання та очікує отримувати відповідні згоди до того часу, коли Банк досягне відновлення капіталу та дотримання регулятивних нормативів та інших фінансових кovenант.

Нормативи достатності капіталу Банку були такими:

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
Основний капітал	3 896 200	8 589 984
Додатковий капітал, розрахований	3 981 895	5 225 345
Додатковий капітал, який враховується до розрахунку капіталу (обмежений сумою основного капіталу)	3 874 021	5 225 345
Усього регулятивний капітал	7 770 221	13 815 329
Активи, зважені за ризиком	101 447 519	76 062 721
Норматив достатності основного капіталу	3,84%	11,29%
Норматив достатності регулятивного капіталу	7,66%	18,16%

Регулятивний капітал включає капітал першого рівня (основний капітал), що складається з оплаченого зареєстрованого статутного капіталу, резервних фондів за вирахуванням збитків та частини балансової вартості активів (необоротних активів, утримуваних для продажу; майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя; основних засобів), які не використовуються банком під час здійснення видів діяльності, визначених статтею 47 Закону України "Про банки і банківську діяльність", інвестиційної нерухомості та капітал другого рівня (додатковий капітал), що складається з резерву переоцінки активів, поточного прибутку, субординованого боргу та нерозподіленого прибутку. Для цілей розрахунку регулятивного капіталу капітал другого рівня обмежений сумою капіталу першого рівня у розмірі до 100%.

Норматив достатності капіталу згідно з Базельською угодою 1988 року.

Показник достатності капіталу Банку, розрахований згідно з положеннями Базельської угоди 1988 року, становив:

	<i>31 грудня 2022 року</i>	<i>31 грудня 2021 року</i>
Капітал першого рівня	2 861 156	11 916 270
Капітал другого рівня, розрахований	604 416	3 434 784
Капітал другого рівня, який враховується до розрахунку капіталу	604 416	3 434 784
Усього капітал	3 465 572	15 351 054
Активи, зважені за ризиком	107 247 078	86 350 562
Показник достатності капіталу першого рівня	2,7%	13,8%
Показник достатності капіталу, усього	3,2%	17,8%

35. Події після звітної дати

02 листопада 2022 року Правлінням АТ «Укресімбанк» було прийнято рішення про продаж Банком належної йому частки у статутному капіталі ТОВ «Ексімлізинг» у розмірі 49 відсотків за ціною, не нижче ринкової вартості, визначеної у звіті суб'єкта оціночної діяльності про оцінку майна. 11 листопада 2022 року Наглядова рада АТ «Укресімбанк» затвердила рішення Правління про такий продаж. Процедура продажу відбувалась через аукціон з підвищенням ціни на майданчику SETAM (setam.net.ua) та вже 05 грудня 2022 року відбулись торги, на яких було визначено переможця (покупця). У зв'язку з необхідністю отримання покупцем дозволу Антимонопольного Комітету України на купівлю корпоративних прав, фактичне підписання договорів купівлі-продажу та акту приймання передачі відбулось 05 червня 2023 року.

В результаті операції продажу ТОВ «Ексімлізинг» Банком визнано прибуток в сумі 1 756 тис. грн.

Як зазначено у Примітках 2 та 25, станом на дату затвердження до випуску цієї річної консолідованої фінансової звітності на території України тривають військові дії та діє воєнний стан, що вказує на існування суттєвої невизначеності, що може поставити під сумнів здатність Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Банк отримав від міжнародних кредиторів згоду на незастосування заходів щодо Банку за порушення зобов'язань з дотримання нормативів капіталу та інших фінансових ковенант до 30 червня 2023 року, включно.